

ONDERZOEK IN DE JEUGDGEZONDHEIDSZORG VAN 0-21-JARIGEN

INVENTARISATIE VAN GEGEVENS OVER 1991-1992

M. de Moel, L.M. Ouwehand,
R.A. Hirasing, A.H. Bergink, D.D. van Fraassen

Nederlandse Vereniging voor Jeugdgezondheidszorg
Utrecht
Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg TNO
Leiden
1993

ONDERZOEK IN DE JEUGDGEZONDHEIDSZORG VAN 0-21-JARIGEN

INVENTARISATIE VAN GEGEVENS OVER 1991-1992

M. de Moel
L.M. Ouwehand
R.A. Hirasing
A.H. Bergink
D.D. van Fraassen

Nederlands Instituut voor
Praeventieve Gezondheidszorg TNO
Wassenaarseweg 56, Leiden
Postadres 124, 2300 AC LEIDEN
Telefoon: 071 - 18 11 81

Deze uitgave is te bestellen door het overmaken van f 50,-- (incl. BTW) op postbankrekeningnr. 99.889 van TNO-Gezondheidsonderzoek te Leiden onder vermelding van bestelnummer ~~92.078~~.

93.078

ISBN 90-6743-280-6

© 1993 TNO

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van TNO.

Indien dit rapport in opdracht werd uitgebracht, wordt voor de rechten en verplichtingen van opdrachtgever en opdrachtnemer verwezen naar de 'Algemene Voorwaarden voor Onderzoeks- en Ontwikkelingsopdrachten TNO 1979', dan wel de desbetreffende terzake tussen partijen gesloten overeenkomst.

INHOUD

	pagina
VOORWOORD	i
1. JEUGDGEZONDHEIDSZORG	1
Effectiviteit Jeugdgezondheidszorg: JGZ-dossieronderzoek (periode 1979-1991) van schoolgaande kinderen geboren in 1975	1
Imago-onderzoek ouder- en kindzorg	2
Integrale Evaluatie Jeugdgezondheidszorg 0-schoolgaand	3
Jeugd Informatiesysteem Noord-Kennemerland	4
Jeugdgezondheidszorg: inhoud en organisatie	5
Naar een andere organisatie van de samenwerking tussen onderwijs en jeugdgezondheidszorg: onderzoek bij de experimentele opzet van een vernieuwende samenwerkingsorganisatie tussen JGZ en school	7
2. GROEI & ONTWIKKELING	9
Het Amsterdamse groei en gezondheidsonderzoek	9
Depressieve klachten bij kinderen: vroegtijdige onderkenning en hulpverlening	11
Groeionderzoek	13
Hyperkinesie, prevalentie en klinisch-farmacologische trial	14
De invloed van de puberteit op de verschijnselen van lichte hersen- functiestoornissen en het verband met de eventuele afname van deze verschijnselen met gedrags- en leerproblemen	15
Lengte en gewicht van 4-19 jarige jeugdigen in Rotterdam en omgeving	16
LOM-leerlingen onderzoek	17
Peilingen jeugdgezondheidszorg	19
De seksuele ontwikkeling van kinderen in groep 2	20
3. ORGAANSYSTEMEN	21
Acute effecten van luchtverontreiniging op longfunctie en luchtwegsymptomen	21
Amblyopie	22
Astma, thuis en op school	23
CARA bij schoolkinderen, vervolgstudie	24
CARA bij kinderen: een beschrijvend onderzoek naar luchtwegklachten, medische consumptie en schoolverzuim bij 7-8 en 11-12 jarige kinderen op de Zuidhollandse eilanden	25
Cariës op de weegschaal: cariës en overgewicht bij kinderen in Oost Zeeuwsch-Vlaanderen	26

	pagina
Congenitale dysplasie van de heup bij zuigelingen	27
Het effect van het versnellen van de spraak op het spraakverstaan bij goedhorende en slechthorende kinderen	28
Enuresis een serieuze klacht	29
Gebitstoestand en mondhygiëne bij jeugdigen in Noord-Limburg	30
Hypermetropie nader bekeken	31
Mondgezondheid bij Amsterdamse 1- en bijna 4-jarige kinderen	33
Mondverzorging en mondhygiëne bij 3-jarigen: onderzoek naar Cariëspreventief gedrag bij ouders van kleuters van 3 jaar	34
Nachtelijk hoesten bij kleuters: een predictor voor CARA later in het leven?	36
Niet in je oren!	37
Nulmeting gebitstoestand schoolgaande kinderen regio Oost-Veluwe	38
Onderzoek mondgezondheid schoolkinderen	39
Onderzoek naar de mondgezondheid van 10-12 jarigen in de regio Delft/Oostland	40
P.O.E.T.S.: Periodiek Onderzoek en Enquëtering omtrent de Tandverzorging in Sneek en omstreken, verslag enquête jeugdtandverzorging 1990-1991	41
Prevalentie van CARA bij kinderen in Westfriesland	42
Prevalentie van astma bij Amsterdamse kinderen in relatie met persoonskenmerken	43
De prevalentie van enuresis bij kinderen van 5 t/m 12 jaar	44
Prevalentie van het polycysteus ovarium syndroom (PCOS) onder Nederlandse kaukasische adolescenten	46
Preventie van cariës bij kinderen	47
Relatie CARA en schoolmilieu in Rotterdam en Gelderland	48
Van mond tot mond: een onderzoek naar de mondgezondheid van de schooljeugd in de regio West-Veluwe/Vallei deel I	49
Wervelkolomafwijkingen bij kinderen	51
Zindelijkheidsproblemen 2-5 jarigen (obstipatie, enuresis, encopresis)	52
 4. VOEDING	 53
Eet en drinkgedrag bij peuters: een onderzoek naar het eten en drinkgedrag van kinderen van 1 tot 4 jaar in het district Noord-Limburg	53
Eetproblemen bij 0-4 jarigen	54
Het gebruik van tussendoortjes onder schooltijd van schoolgaande kinderen	55
Obesitas-onderzoek	57
Voedselovergevoeligheid bij schoolkinderen	58

	pagina
5. INFECTIEZIEKTEN	60
Bijwerkingen van DTP- en BMR-vaccinaties bij 9-jarigen	60
Kinderdagverblijven en het risico van infecties van de bovenste luchtwegen bij kinderen van 0 tot 2,5 jaar: een vergelijkende studie van kinderen, die op kinderdagverblijven worden opgevangen en kinderen die uitsluitend thuis verblijven	61
Oxyuren: prevalentie, kennis en voorlichting	62
Twee vaccinaties met Bof Mazelen Rubella vaccin volgens verkort immunisatieschema	64
Vaccinaties, vaccinatieregistratie en vaccinatiegraad	65
Het voorkomen van hoofdluis in het schoolartsrayon Transvaal te Den Haag	67
6. PRE- EN PERINATALE PERIODE	68
SMART project: study on maternal antenatal risk tendencies	68
Verloskundige uitkomsten tienerzwangerschappen in Nederland	70
7. ZUIGELINGEN & PEUTERS (0-4 JAAR)	71
Gedragsproblemen bij 0-4 jarigen	71
Knuffels: zinvol? een literatuurstudie over het transitional object	72
Roken in aanwezigheid van zuigelingen	73
Slaaphouding en toedekken van zuigelingen 0-9 maanden anno 1992	74
Slaapproblemen bij kinderen van 0-4 jaar	75
8. SCHOOLKINDEREN (4-12 JAAR)	76
Een epidemiologische studie naar het sportgedrag van jeugdigen in Eindhoven en de regio Geldrop-Valkenswaard	76
Een gezonde jeugd; een gezonde toekomst: een onderzoek naar de gezondheidssituatie van basisschoolkinderen in de Sterrenbuurt in Hengelo	78
Gezondheidsenquête Sterrenbuurt Hengelo	79
Lichaamsbeweging bij de jeugd in het Stadsgewest 's-Hertogenbosch	80
De ontwikkeling van een gezondheidsprofiel voor de jeugd	81
Project Onderzoek Prematuritas en Small-for-Gestational-Age: Schoolresultaten tot 9 jaar	83
De Zuidhollandse eilanden door kindergen bekeken: een inventariserend onderzoek naar de beleving van de leefomgeving van kinderen	84

	pagina
9. ADOLESCENTEN (12-21 JAAR)	85
'Dreigende' schooluitval	85
Gezondheid en gezondheidsrisico's bij jeugdigen in de IJmond in maatschappelijk perspectief	86
Gezondheid en leefwijzen van jongeren in Rotterdam en omgeving	87
Gezondheidsenquête bij ouders van leerlingen in de derde klas van het voorgezet onderwijs	89
Gokgedrag van schoolgaande jongeren: een onderzoek bij 10-19 jarigen	90
Jeugd in beweging	92
Leefstijl, ongevallen en vrije-tijdsbesteding bij leerlingen van het voortgezet onderwijs	94
Leefstijl en gezondheidsbeleving van 15-jarige leerlingen in de gemeentekring Almelo; een verkennend onderzoek	95
Leefstijl en gezondheidsbeleving van adolescenten in het Gewest Helmond	97
Psychosociale problemen bij adolescenten in de regio Oost-Veluwe	98
Psychosociale problemen bij tweede-klassers in het voortgezet onderwijs in Oostelijk Zuid-Limburg	99
Puberteit en gedrags- en emotionele problemen	101
Sportgedrag van LBO-leerlingen	102
Wrange vruchten: een onderzoek in Noord-Limburg naar het gokken in het algemeen en het spelen op fruitautomaten in het bijzonder	103
10. KINDEREN / JONGEREN IN BUITENGEWONE OMSTANDIGHEDEN	105
Cognitieve ontwikkeling en "quality of life" van kinderen, behandeld wegens een primaire hersentumor: een prospectief en longitudinaal onderzoek	105
Gezondheid en leefwijzen van Surinaamse, Turkse, Marokkaanse en Kaap Verdianse schoolgaande jongeren	107
Inventarisatie van mogelijkheden voor thuiszorg voor kinderen en jonge volwassenen met een chronische aandoening	108
Investeren voor de toekomst: signaleringsonderzoek naar gedragsproblemen van Marokkaanse kinderen	109
Laanzicht-onderzoek: een onderzoek naar de waarde van patiënt-kenmerken als voorspellers van het resultaat van behandeling in een jeugd-psychiatrische kliniek	110

	pagina
11. WOON- / ECONOMISCHE OMSTANDIGHEDEN	111
Schimmels in het binnenmilieu en hun effect op de gezondheid van kinderen	111
Sociale ongelijkheid en gezondheid bij kinderen	112
12. ONGEVALLEN	114
Hygiëne en veiligheid op de basisschool	114
Leeftijd van afzwemmen van Nederlandse en Marokkaanse kinderen in Naaldwijk	115
Ongevallen bij kinderen in Amsterdam	117
Sport en sportblessures bij jongeren, op scholen voor voortgezet onderwijs in een van de gemeenten van het stadsgewest Breda: epidemiologie en mogelijkheden voor preventie	119
Sportblessures in het voortgezet onderwijs	121
Verkeersongevallen bij kinderen	122
13. ALCOHOL, DRUGS & ROKEN	123
Cohortstudie naar predictoren van rook- en drinkgedrag bij schoolkinderen	123
Determinanten van drankgebruik bij jongeren	124
Gebruik van genotmiddelen bij scholieren	126
Het gebruik van alcohol, tabak en drugs door scholieren van het speciaal onderwijs, het KMBO en door deelnemers aan Spijbelprojecten	127
Gebruik van riskante middelen onder scholieren vanaf 11 jaar op de Zuidhollandse eilanden: roken, alcohol, drugs, gokken	128
Ontwikkeling en implementatie van twee rookpreventieprogramma's voor adolescenten	129
Passief roken: gedragsdeterminanten onderzoek	130
3e Peilstation-onderzoek naar roken, drinken, druggebruik en gokken	131
Risicogedrag door jongeren uit het Stadsgewest Breda: een onderzoek naar rookgedrag, alcoholgebruik en andere aspecten van de leefstijl van 10-18 jarigen uit het Stadsgewest Breda	132
Tabak, alcohol, drugs en gokken: een onderzoek naar roken, alcohol, druggebruik en gokgedrag onder jongeren in de gemeente Meppel	134
14. GENEESMIDDELENGEBRUIK	135
Medicijngebruik van 4-19 jarige jeugdigen in Rotterdam en omstreken	135

	pagina
15. VOORZIENINGEN & ORGANISATIE	136
Door andere ogen bekeken: veiligheid en hygiënische aspecten van kinderopvang in Oost-Gelderland	136
Evaluatie van modellen voor aansluiting tussen intramurale specialistische en extramurale CARA-zorg voor kinderen	137
Evaluatie Regionale Instellingen voor Jeugdtandverzorging	138
Evaluatie preventie hepatitis-B	139
Evaluatie van een uitbreiding van het tandheelkundig verstrekkingspakket voor 0-19-jarige ziekenfondsverzekerden: een gemengd longitudinaal transversaal onderzoek	140
Evaluatie-onderzoek interventies JGZ	142
Hoe schoon zijn onze scholen?	143
Interventies vanuit het consultatiebureau voor zuigelingen en peuters	144
De inzetbaarheid van de verpleegster/verpleger in de ouder en kindzorg	146
Kinderen met problemen in de kinderopvang	147
Het kleutergroepsbureau: een middel tot preventie, voorlichting en opvoeding	148
Preventief zorgaanbod adolescenten GGD Regio Nijmegen	149
Stoffigheid, hygiëne en veiligheid op de scholen in de regio Zuid-oost Utrecht in 1991	150
Tevredenheidsonderzoek Lissersbroek/Abbenes zuigelingen CB	151
Tijdsregistratie project Jeugdartsen	152
Tot op ooghoogte: een onderzoek naar de medisch-hygiënische omstandigheden op de basisscholen in de provincie Flevoland in de periode 1990-1991	153
Visitatie van artsen op consultatiebureaus voor zuigelingen	154
Zorggebruik door leerlingen van het SO en VSO	155
Zwangerschapsbegeleiding in aanvulling op de verloskundige hulpverlening	156
16. METHODEN & TECHNIEKEN	157
'Zeg nou zelf': preventieproject weerbaarheid kinderen	157
2e Landelijke incidentie-onderzoek insuline-afhankelijke diabetes mellitus	158
Behandelingsprotocol bij voedselallergie op het consultatiebureau	160
Bevordering van gezond gedrag in het basisonderwijs: een onderzoek naar de stand van zaken in het Stadsgewest Breda	161
De bruikbaarheid van de Hyvarinenkaart bij het visusonderzoek van 3 en 4-jarigen	163
Continuïteit en longitudinaliteit in de JGZ, gemeten tijdens het kleuter-PGO	164
Educatieve therapie: de brug tussen behandeling en onderwijs	166

Epidemiologische- en follow-up studie bij gediagnostiseerde gevallen van coeliakie in Nederland, bij kinderen jonger dan 15 jaar	167
Evaluatie-onderzoek "Stand van zaken kinderveiligheidsvoorlichting binnen het Kruiswerk"	169
Evaluatie van het formulier t.b.v. ontwikkelingsonderzoek	170
Evaluatie van de screening op phenylketonurie (PKU) en congenitale hypothyreoidie (CHT)	171
Het gebruik van alternatieve geneeswijzen door de schoolgaande jeugd in Oost-Gelderland	173
Inventarisatie van gegevens uit preventief verpleegkundig onderzoek bij leerlingen van groep 4 van basisscholen in Den Haag	175
Kindermishandeling: de effectiviteit van samenwerking bij hulpverlening	176
De kleuter als extra informatiebron: wat zijn de consequenties voor het beleid van de jeugdarts	177
Knelpunten tussen hulpvraag en hulpaanbod in het kader van VTO	178
Kwaliteit van leven bij jongeren met migraine	179
Longitudinaliteit in de JGZ, gemeten tijdens het PGO VO II	180
Onderzoek naar testisregistratie bij in 1986 geboren jongens	181
Ontwikkeling van een instrument voor onderzoek van de spraakverstaanbaarheid in achtergrondlawaai bij jonge kinderen (6.0-8.0 jaar oud)	183
Opsporing van personen met familiale hypercholesterolaemie d.m.v. een positieve familie anamnese voor hart en vaatziekten	185
Ouders van kinderen met een chronische aandoening	186
De overdracht in beeld: een inventariserend onderzoek naar de registratie en overdracht van gegevens	187
Preventie van seksueel misbruik: een experimenteel onderzoek	188
Preventief geneeskundig onderzoek versus onderzoek op indicatie van de leerkracht	189
Project Kleuteronderzoek: vroegtijdige onderkenning risicokinderen en risicogroepen binnen de jeugdgezondheidszorg voor 4-19 jarigen	190
Project psychosociale preventie JGZ: verslag onderzoek bij 4-12 jarigen	191
Protocol verpleegkundig handelen op het zuigelingenbureau	193
Screening op visuele stoornissen in Amsterdam	194
Sexuele vorming/voorlichting van Turkse en Marokkaanse meisjes	195
Signalering en melding van kindermishandeling in de jeugdgezondheidszorg van nul jaar tot schoolgaande leeftijd	196
Sociaal Medisch Onderzoek Consultatiebureau Kinderen (SMOCK)	197
Een trias op weg naar effectieve logopedische preventie	199
Urine-onderzoek op indicatie bij het periodiek geneeskundig onderzoek van schoolkinderen	200
Het Van Wiechenschema in de praktijk	201
The vibratory innocent heart murmur in schoolchildren	203

	pagina
De vroegtijdige opsporing van congenitale heupdysplasie op het consultatiebureau	205
Wat gebeurt er met peuters die na onvoldoende verwijsonderzoek (VWO) verwezen worden naar de huisarts?	206
 17. BELEID	 207
Evaluatie netwerk jeugdhulpverlening Schilderswijk: samenwerking van school, schoolarts, Riagg, huisarts, algemeen maatschappelijk werk en anderen	207
Kosten-effectiviteitsanalyse in de jeugdgezondheidszorg voor 0-4 jarigen: methode en mogelijkheden	208
Kwaliteitszorg in de jeugdgezondheidszorg	210
 TREFWOORDENREGISTER	 211
 BIJLAGEN	 215

VOORWOORD

Het documentatiecentrum Jeugdgezondheidszorg (JGZ) is in 1986 opgezet in samenwerking tussen de Nederlandse Vereniging voor Jeugdgezondheidszorg (NVJG) en het Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO (NIPG-TNO).

De activiteiten worden begeleid en geëvalueerd door een begeleidings- en een stuurgroep. De taken van het centrum zijn 1) het verzamelen, registreren en ter beschikking stellen van gegevens van onderzoek in de JGZ in Nederland; 2) het periodiek uitbrengen van een bibliografie JGZ in Nederland; 3) het als intermediair literatuur ter beschikking stellen uit eigen bestand of online literatuurbestanden.

Voor u ligt de vierde uitgave van het Documentatiecentrum Jeugdgezondheidszorg betreffende onderzoek in de Jeugdgezondheidszorg voor 0-21-jarigen, waarin opgenomen het in 1991 en 1992 afgesloten of lopende onderzoek.

De gegevens in deze publikatie betreffende onderzoeksbeschrijvingen die in de loop van 1993 geïnventariseerd zijn bij alle afdelingen JGZ van Basisgezondheidsdiensten, Erkende Kruisorganisaties en landelijke onderzoeksinstellingen werkzaam op het gebied van de gezondheidszorg voor jeugdigen (zie bijlagen 1 en 2).

De publikatie bevat zowel een systematische indeling als een trefwoordenregister. De onderzoeksbeschrijvingen in de systematische indeling zijn op rubriek gerangschikt, binnen de verschillende rubrieken is de rangschikking alfabetisch op onderzoekstitel.

Elk onderzoek is eenmalig opgenomen, er is geen verdubbeling binnen de verschillende rubrieken. De systematische indeling dient ook als inhoudsopgave. Elk onderzoek is voorzien van een nummer, dit ter identificatie via het trefwoordenregister.

Deze overzichtspublikatie wordt gratis ter beschikking gesteld aan de leden van de NVJG en aan onderzoeksinstellingen welke gegevens hebben verstrekt.

Overige belangstellenden kunnen de publikatie verkrijgen door overmaking van f 50,--

t.n.v. Documentatiecentrum JGZ, NIPG-TNO Postbus 124, 2300 AC te Leiden, onder vermelding van publikatienummer 93.078.

M.L. van Weert-Waltman
Voorzitter NVJG

S.P. Verloove-Vanhorick
Hoofd Afd. Jeugd en Gezondheid
NIPG-TNO

1. JEUGDGEZONDHEIDSZORG

Onderzoeksnummer: 920001
Titel: Effectiviteit Jeugdgezondheidszorg: JGZ-dossieronderzoek (periode 1979-1991) van schoolgaande kinderen geboren in 1975.

Doel-/vraagstelling:

- Het verkrijgen van inzicht in de aard van de zorg die door de afdeling Jeugdgezondheidszorg geboden is, het bereik van de populatie door de jaren heen en de kwaliteit van de ingevulde gegevens.
- Wat is de effectiviteit van de preventieve gezondheidszorg uitgevoerd door de afd. JGZ van het Stadsgewest Breda?
- wat is de kwaliteit van het gebruik van het dossier?
- in hoeverre bestaan er verschillen tussen gemeenten in opkomstpercentage en wat is de reden van niet bereiken?

Gegevensverzameling: Dossiergegevens: persoonsgegevens, bereik doelgroep, ondernomen acties tijdens PGO, gegevens over onderzoek en verwijzingen.

Methode: Dossieronderzoek.

Onderzoeksobject: Cohort kinderen, geboren in 1975, wonende in het Stadsgewest Breda, uitgezonderd leerlingen van het speciaal onderwijs (1049 dossiers, steekproef uit ruim 5000 dossiers).

Plaats van onderzoek: Stadsgewest Breda.

Soort onderzoek: onderzoek in kader van cursus/opleiding
Studie Geneeskunde, R.U. Groningen.

Projectleider: M. Sonneveld, arts i.o.

Andere onderzoekers: Begeleiding: J. Wassenaar hoofd afd. JGZ, J.F. Meulmeester.

Onderzoeksinstelling: GGD Stadsgewest Breda
Postbus 3215
4800 DE Breda

Samenwerkend met: Erasmus Universiteit Rotterdam
Instituut Maatschappelijke Gezondheidszorg
Mw. J.F. Meulmeester
Dr. Molenwaterplein 50
3015 GE Rotterdam

Contactadres: GGD Stadsgewest Breda
J. Wassenaar
Postbus 3215
4800 DE Breda

Start onderzoek: maart 1992
Einde onderzoek: juli 1992
Onderzoeksfase: afgesloten

Publikaties: SONNEVELD, M.A.
Effectiviteit jeugdgezondheidszorg.
Breda, GGD Stadsgewest Breda, 1992.

Trefwoorden: JGZ-dossier
Jeugdgezondheidszorg schoolgaand en ouder

Onderzoeksnummer:	920002
Titel:	Imago-onderzoek ouder- en kindzorg.
Doel-/vraagstelling:	Het verkrijgen van inzicht in het imago van de afdeling Ouder- en kindzorg en de aangeboden produkten bij cliënten die op dit moment gebruik maken van de produkten van de afdeling.
Gegevensverzameling:	Kennis van de produkten van de afdeling ouder- en kindzorg, gebruik van de produkten, ervaring met de produkten, wensen ten aanzien van nieuwe produkten.
Methode:	Enquête.
Onderzoeksobject:	600 Ouders van zuigelingen en peuters die het consultatiebureau bezochten.
Plaats van onderzoek:	Regio Friesland-Noord.
Soort onderzoek:	onderzoek in kader van cursus/opleiding
Projectleider:	R. Brouwer, stafarts.
Andere onderzoekers:	4e-jaars HEAO-stagiaires.
Onderzoeksinstelling:	Regionale Kruisvereniging Friesland-Noord Postbus 1194 8900 CD Leeuwarden
Contactadres:	Regionale Kruisvereniging Friesland-Noord R. Brouwer Postbus 1194 8900 CD Leeuwarden
Start onderzoek:	oktober 1992
Einde onderzoek:	mei 1993
Onderzoeksfase:	rapportage
Publikaties:	Scriptie HEAO-opleiding, intern rapport.
Trefwoorden:	Consumenten Jeugdgezondheidszorg 0-schoolgaand

Onderzoeksnummer: 920003
Titel: Integrale Evaluatie Jeugdgezondheidszorg 0-schoolgaand.

Doel-/vraagstelling: Beoordeling en doorlichting van het huidige JGZ-pakket 0-schoolgaand op wetenschappelijke onderbouwing en kosten/effectiviteit-verhouding.
Gegevensverzameling: Gegevens m.b.t. (kosten-)effectiviteit en wetenschappelijke onderbouwing van JGZ 0-schoolgaand.
Methode:

- Literatuuronderzoek;
- Consensusbijeenkomsten.

Soort onderzoek: overig onderzoek
Projectleider: Prof. Dr. M. de Winter, psycholoog.
Andere onderzoekers: J. de Mare, M. Balledux.
Onderzoeksinstelling: R.U.U, Centr. Onderz.& Ontw. JGZ en Jeugdhulpverlening
Postbus 80140
3508 TL Utrecht

Contactadres: R.U.U, Centr. Onderz.& Ontw. JGZ en Jeugdhulpverlening
Prof. Dr. M. de Winter
Postbus 80140
3508 TL Utrecht

Start onderzoek: september 1990
Einde onderzoek: maart 1992
Onderzoeksfase: afgesloten

Publikaties:

- Literatuurstudie Project Integrale Evaluatie JGZ, M. Balledux, J. de Mare & M. de Winter (1991) Utrecht, R.U. Utrecht;
- WINTER, M. DE, M. BALLEUX & J. DE MARE
Het ontwarren van een gordiaanse knoop.
Maatsch. Gezondheidsz. 19 (1991) juli/augustus 24-28.

Trefwoorden: Jeugdgezondheidszorg 0-schoolgaand
Kosten-effectiviteitsanalyse

Onderzoeksnummer:	920004
Titel:	Jeugd Informatiesysteem Noord-Kennemerland.
Doel-/vraagstelling:	Het verkrijgen van inzicht in de gezondheidssituatie van regionale jeugd en mogelijke determinanten daarvan.
Gegevensverzameling:	Een groot aantal indicatoren op medisch/gezondheidskundig gebied, uitbreiding naar psychosociale en leefstijlfactoren vindt momenteel plaats.
Methode:	- Enquête; - registratie in het kader van het PGO; - literatuuronderzoek.
Onderzoeksobject:	Alle kinderen die in het kader van het PGO of PVO worden onderzocht; groep 1,4 en 7 van het basisonderwijs, klas 2 van het voortgezet onderwijs.
Plaats van onderzoek:	Regio Noord-Kennemerland (Alkmaar en omliggende gemeenten).
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	Beleidsgroep JGZ.
Andere onderzoekers:	T. Ytsma, Y. Mulder.
Onderzoeksinstelling:	GGD Noord-Kennemerland Afd. Jeugdgezondheidszorg Postbus 9333 1800 GH Alkmaar
Contactadres:	GGD Noord-Kennemerland Afd. Jeugdgezondheidszorg M. Hobbelt Postbus 9333 1800 GH Alkmaar
Start onderzoek:	1990
Einde onderzoek:	continue
Onderzoeksfase:	rapportage
Trefwoorden:	Informatiesysteem

Onderzoeksnummer:	920005
Titel:	Jeugdgezondheidszorg: inhoud en organisatie.
Doel-/vraagstelling:	In hoeverre is de inhoud van de jeugdgezondheidszorg van 0-19 jarigen gerelateerd aan de organisatie (vergelijking van inhoud en organisatie JGZ in Amsterdam met 1 grote stad en 4 gebieden elders in het land)
Gegevensverzameling:	- Gegevens over de inhoud van de jeugdgezondheidszorg bij 6 GGD'en en 5 kruisorganisaties; - gegevens over de organisatie; - gegevens over kwaliteitsaspecten (continuïteit van zorg, registratie, regie, deskundigheid en professionaliteit, oriëntatie op behoeften en toegankelijkheid).
Methode:	- Interview; - literatuuronderzoek; - schriftelijk materiaal van diensten en de enquête van de evaluatie van de WCPV.
Onderzoeksubject:	6 GGD'en waaronder GGD Amsterdam en 5 kruisorganisaties
Plaats van onderzoek:	Amsterdam en elders.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	J.F. Meulmeester, jeugdarts-epidemioloog.
Andere onderzoekers:	C. Peters.
Onderzoeksinstelling:	Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO Postbus 124 2300 AC Leiden
Contactadres:	NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid J.F. Meulmeester Postbus 124 2300 AC Leiden
Start onderzoek:	december 1992
Einde onderzoek:	mei 1993
Onderzoeksfase:	veldwerk
Samenvatting:	Op basis van de bevindingen kan worden gesteld dat de inhoud van de jeugdgezondheidszorg 0-19 jarigen, geleverd vanuit 1 gemeentelijke organisatie in grote lijnen overeenkomt met die geleverd vanuit twee afzonderlijke organisaties, ook komt de geleverde zorg in grote lijnen overeen zoals die gesteld is in het referentiekader van dit onderzoek. De meest opmerkelijke verschillen tussen Amsterdam en de overig gebieden zijn dat er in Amsterdam een aanzienlijk lager aantal kleuterconsulten is, er binnen de 0-4-jarigen zorg GVO en in het bijzonder de TGVO structureel wordt aangeboden en de zorgoverdracht van de JGZ 0-4 jarigen naar die voor 4-19-jarigen meer doelmatig geschiedt. Het eerste lijkt vooral samen te hangen met het feit dat de zorg geleverd wordt door een gemeentelijke organisatie, waar door de gemeente enige jaren geleden aanzienlijk bezuinigd is, en niet zo zeer met het feit dat het 1 organisatie betreft. De meer doelmatige zorgoverdracht lijkt voort te vloeien uit het feit dat het 1 (gemeentelijke) organisatie betreft en niet zozeer dat het een GGD betreft.

De zorgoverdracht tussen twee organisatie blijft een punt van aandacht, maar levert nergens onoverkomelijke knelpunten op.

In vergelijking met de GGD Amsterdam en de overige GGD'en is de medisch professionele (inhoudelijke) ondersteuning en deskundigheidsbevordering in de kruisorganisaties marginaal aanwezig. In dit verband zijn o.m. de (zeer) kleine aanstellingsformatie van stafartsen en van veel consultatiebureau-(huis)artsen genoemd. E.e.a. lijkt de kwaliteit van het werk niet te bevorderen. De registratie t.b.v. inzicht in de gezondheidssituatie van 0-4 jarigen bij de onderzochte kruisorganisaties heeft nog nauwelijks gestalte gekregen evenals andere taken die groepsgericht moeten worden aangepakt.

Alle organisaties geven aan problemen te hebben met onderzoeken op indicatie.

Aanvulling:

Het onderzoek is verricht parallel aan de evaluatie van de WCPV.

Publikaties:

MEULMEESTER, J.F. & C.E. PETERS.

Jeugdgezondheidszorg: inhoud en organisatie.

Leiden, Nederlands Instituut voor Praeventieve

Gezondheidszorg-TNO, 1993. (Publ.nr. 93.037)

Trefwoorden:

Jeugdgezondheidszorg 0-schoolgaand

Jeugdgezondheidszorg schoolgaand en ouder

Onderzoeksnummer: 920006
Titel: Naar een andere organisatie van de samenwerking tussen onderwijs en jeugdgezondheidszorg: onderzoek bij de experimentele opzet van een vernieuwende samenwerkingsorganisatie tussen JGZ en school.

Doel-/vraagstelling:

- Op welke wijze en in welke mate wordt in het experiment, naast aan medisch-somatische aspecten, ook aandacht gegeven aan psycho-sociale en omgevingsfactoren?
- op welke wijze wordt in het experiment gestalte gegeven aan de doelstelling van preventief, collectief en signalerend werken?
- heeft detachering van een jeugdarts bij school tot gevolg dat de JGZ makkelijker toegankelijk wordt voor leerlingen, ouders en docenten?

Gegevensverzameling:

- Aantal en aard van de contacten tussen de JGZ en de populatie;
- aantal en aard van de bevindingen en verwijzingen;
- aantal en aard van de contacten met intermediairen;
- visie (en behoeften en wensen) van kinderen, ouders, leerkrachten en van JGZ-medewerkers;
- gegevens over het proces van samenwerken.

Methode:

- Interview;
- enquête;
- registratie in het kader van het PGO o.a. met Jeugdgezondheidszorg Informatie Systeem (JIS);
- prospectief onderzoek
- literatuuronderzoek
- activiteitenduur-registratie JHZ;
- notulen, verslagen van regulier overleg tussen JGZ en schoolteams.

Onderzoeksubject: 1200 Leerlingen uit het basisonderwijs in de leeftijd van 4-12 jaar en hun ouders, verdeeld over 4 scholen voor basisonderwijs in 1 wijk.
1000 Leerlingen van 12-19 jaar van een openbare scholengemeenschap voor MAVO, HAVO en VWO.

Plaats van onderzoek: Leiden.

Soort onderzoek: overig onderzoek
Projectleider: H.M. Gijsman-Kruidenier, jeugdarts.
Andere onderzoekers: P.A.M. van den Akker, P.L. Kamphuis.
Onderzoeksinstelling: GGD Leiden e.o.

Roodenburgerstraat 1 A
2313 HH Leiden

Samenwerkend met: IVA
Dr. P.A.M. van den Akker
Postbus 90153
5000 LE Tilburg.

Contactadres: GGD Leiden e.o.
H.M. Gijsman-Kruidenier
Roodenburgerstraat 1 A
2313 HH Leiden

Start onderzoek: juni 1992
Einde onderzoek: december 1993
Onderzoeksfase: veldwerk

Samenvatting:

De gegevens over het schooljaar 1992-1993 worden geanalyseerd, om antwoord te krijgen op de onderzoeksvragen. Daarnaast vindt een procesbeschrijving plaats, om het experiment zo te kunnen beschrijven dat (delen van) de werkwijze overdraagbaar wordt (worden) naar andere JGZ-diensten.

Publikaties:

Te verwachten:

Verslag van het experiment door de GGD Leiden e.o.

Eindrapportage van het onderzoek door het IVA, Tilburg.

Beide begin 1994.

Trefwoorden:

Samenwerking

Jeugdgezondheidszorg schoolgaand en ouder

Tijdschrift voor kindergeneeskunde

Wie kinderen behandelt, merkt bijna dagelijks hoe complex de kindergeneeskunde is. Niet alleen heeft het kind een andere fysiologie dan een volwassene, jonge patiënten zijn ook verbaal minder vaardig dan volwassenen. Psychologie speelt een rol bij de behandeling. Bovendien krijgt u te maken met specifieke kinderziekten.

Het **Tijdschrift voor kindergeneeskunde** biedt zicht op de problematiek van kinderen. U blijft op de hoogte van alle ontwikkelingen op het gebied van de kindergeneeskunde. En het tijdschrift bevat interessante praktijkgevallen.

Het **Tijdschrift voor kindergeneeskunde** verschijnt zes keer per jaar. De prijs per jaargang bedraagt f125,-, voor studenten f 62,50.

Meer informatie? 03403-95782

Bohn
Stafleu
Van Loghum

Voor uw bestelling: Intermedia b.v., Postbus 4,
2400 MA Alphen aan den Rijn, tel.: 01720-66811.
In België: Distybo, Santvoortbeeklaan 21-23,
2100 Deurne, tel.: 03-3600211.

2. GROEI & ONTWIKKELING

Onderzoeksnummer: 920007
Titel: Het Amsterdamse groei en gezondheidsonderzoek.

Doel-/vraagstelling: - Het verkrijgen van inzicht in het verloop van de normale groei en ontwikkeling bij een groep Amsterdamse jongens en meisjes van hun 12e tot 30e levensjaar;
- welke relatie is er met leefstijlkenmerken zoals voeding, stress en beweging t.a.v. hun gezondheid?

Gegevensverzameling: - Antropometrische gegevens (lengte, gewicht, botbreedte, vet);
- fysiologische gegevens (spierkracht, uithoudingsvermogen, lenigheid);
- lichamelijke fitheid;
- gezondheidsparameters (bloeddruk, cholesterol, botdichtheid);
- psychologische gegevens (persoonlijkheid, type A/B)
- voedingsgegevens, activiteiten-enquête.

Methode: - Interview;
- enquête;
- prospectief onderzoek;
- registratie.

Onderzoeksobject: 230 mannen en vrouwen, afkomstig van HAVO/VWO-scholen in Amsterdam, in 1976 12-13 jaar oud, in 1991 27-28 jaar oud.

Plaats van onderzoek: Amsterdam en Purmerend.

Soort onderzoek: promotie-onderzoek
Projectleider: Dr. W. van Mechelen, arts.
Andere onderzoekers: Prof. H.C.G. Kemper, Dr. G.B. Post, J. Twisk, J. Snel, D. Welten, F. van Lenthe.

Onderzoeksinstelling: VU, Fac. Bewegingswetenschappen en Gezondheidskunde UvA
Meibergdreef 15
1105 AZ Amsterdam

Samenwerkend met: Academisch Ziekenhuis Vrije Universiteit Amsterdam
Dr. P. Lips, Dr. G.D. Teule.

Contactadres: VU, Fac. Bewegingswetenschappen en Gezondheidskunde UvA
Prof. dr. H.C.G. Kemper
Meibergdreef 15
1105 AZ Amsterdam

Start onderzoek: 1974
Einde onderzoek: 1995
Onderzoeksfase: rapportage

Publikaties: KEMPER, H.C.G. et al.
How important is a healthy lifestyle during youth for the peak bone density?
Med. Sci. Sports and Exercise 24 (1992) Suppl. S 11,
KEMPER, H.C.G.
Sources of variation in longitudinal assessment of maximal aerobic power in teenage boys and girls: the Amsterdam Growth and Health Study.
J. Human Biol. 63 (1991) 533-546

KEMPER, H.C.G., J. SNEL, R. VERSCHUUR & L. STORM-VAN
ESSEN.

Tracking of health and risk indicators of cardiovascular disease from
teenager to adult, Amsterdam Growth and Health Study.

Preventive Med. 19 (1990) 642-655

KEMPER, H.C.G.

Growth, health and fitness of teenagers, longitudinal research in internati-
onal perspective. Basel, Karger, 1985.

Med. and Sport Sci. nr. 20

Trefwoorden:

Leefstijlen

Adolescenten

Groei & ontwikkeling

Onderzoeksnummer: 920008
Titel: Depressieve klachten bij kinderen: vroegtijdige onderkenning en hulpverlening.

Doel-/vraagstelling:

- Vroegtijdige onderkenning van depressieve klachten bij kinderen in de 7e groep van de basisschool m.b.v. een screeningsvragenlijst en aan de hand van een psychosociale anamnese door jeugdverpleegkundige;
- het vaststellen van de evt. meerwaarde van de screeningsvragenlijst t.o.v. de anamnese;
- het verstrekken van een adequaat hulpaanbod aan kinderen met depressieve klachten;
- het verkrijgen van epidemiologische gegevens betreffende het voorkomen van, de correlaten en mogelijke antecedenten van dergelijke klachten.

Gegevensverzameling: In de screeningsfase: gegevens over aanwijzing voor depressie (KDVK--lijst), gebruikelijk periodiek onderzoek en psychosociale anamnese.
In de diagnostische fase: nadere gegevens betreffende thuissituatie van kinderen met KDVK-score.

Methode:

- Enquête;
- registratie in het kader van het PGO;
- vervollgesprekken en inlichtingen van school.

Onderzoeksubject: Screeningsfase: 1721 leerlingen van groep 7, verdeeld over 77 scholen in het Stadsgewest Breda. In de diagnostische fase 41 kinderen die hoog scoorden op de KDVK-lijst.

Plaats van onderzoek: Scholen in het stadsgewest Breda.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: C.A.M. de Wit, psycholoog-psychotherapeut, H.T. Kroesbergen, epidemioloog.

Onderzoeksinstelling: GGD Stadsgewest Breda
Postbus 3215
4800 DE Breda

Samenwerkend met: C.A.M. Wit
Centrum voor Kinder- en Jeugdpsychiatrie 'De Mark'
Galdsereweg 81
4836 AE Breda.
Katholieke Universiteit Nijmegen

Contactadres: GGD Stadsgewest Breda
I. Kroesbergen
Postbus 3215
4800 DE Breda

Start onderzoek: 1988

Einde onderzoek: 1991

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting:

Van de 1721 onderzochte kinderen hadden er 32 (1,8%) zodanig depressieve klachten dat verder diagnostisch onderzoek en behandeling nodig was. Bij de meesten van hen (85%) waren depressieve klachten zonder gebruikmaking van het screeningsinstrument niet als zodanig door de jeugdverpleegkundige ontdekt.

Doorverwijzing van deze kinderen en hun ouders voor diagnostisch onderzoek en behandeling bleek in een aantal gevallen op problemen te stuiten. Waar de verwijzing slaagde, werden in het diagnostisch onderzoek duidelijke depressieve symptomen en soms ook depressieve stoornissen aangetroffen en werd de conclusie van de screening bevestigd.

Kinderen met depressie symptomen en stoornissen bleken op meerdere variabelen te verschillen van kinderen uit een controlegroep: gezinssamenstelling, kenmerken van het kind, relatie tussen de ouders, en tussen ouder en kind.

Uit het project kan geconcludeerd worden dat vroegtijdige onderkenning van depressieve klachten bij kinderen in deze leeftijdsgroep mogelijk is en zinvol lijkt.

Meer onderzoek is nodig om de effectiviteit en efficiëntie van deze vorm van zorgverlening nader te onderbouwen.

Publikaties:

WIT, C.A.M. DE & H.T. KROESBERGEN.

Depressieve klachten bij kinderen: vroegtijdige onderkenning en hulpverlening.

T. Soc. Gezondheidsz. 70 (1992) 477-483

WIT, C.A.M. DE & H.T. KROESBERGEN.

Tussen vroegtijdige onderkenning en behandeling: strategische problemen op het grensvlak van twee terreinen van gezondheidszorg.

Kind en Adolescent 13 (1992) 34-40

Trefwoorden:

Psychische stoornissen

Psycho-sociale problemen

Onderzoeksnummer:	920009
Titel:	Groeionderzoek.
Doel-/vraagstelling:	Het verkrijgen van inzicht in de correlatie tussen prenatale groeimeting via echografie en postnatale groei.
Gegevensverzameling:	Lengte, gewicht pre- en postnatale schedelgroei.
Methode:	Registratie in het kader van PGO.
Onderzoeksobject:	Zwangeren in Zuid-Limburg.
Plaats van onderzoek:	Maastricht.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	J. Pieters, Gynaecoloog.
Onderzoeksinstelling:	Academisch Ziekenhuis Maastricht Postbus 5800 6202 AZ Maastricht
Samenwerkend met:	Prov. Samenwerkingsverband van het Limburgse Groene Kruis Postbus 125 6130 AC Sittard
Contactadres:	Academisch Ziekenhuis Maastricht Postbus 5800 6202 AZ Maastricht
Start onderzoek:	1990
Einde onderzoek:	1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Publikaties:	Te verwachten publikaties betreffende : - Voorspellende waarde van intra-uteriene groeimeting t.o.v. inhaalgroei in de zuigelingenperiode. - Zin en onzin van groeihormoon toediening.
Trefwoorden:	Echografie Groei & ontwikkeling

Onderzoeksnummer:	920010
Titel:	Hyperkinesie, prevalentie en klinisch-farmacologische trial.
Doel-/vraagstelling:	- Prevalentiebepaling van emotionele en gedragsstoornissen onder leerlingen van enkele scholen voor Speciaal Onderwijs in Rotterdam; - Een klinisch-farmacologische trial van de toepassing van clonidine bij kinderen met een hyperkinetisch syndroom.
Gegevensverzameling:	- Teacher Report Form; - Gedragsvragenlijst (Child Behaviour Checklist); - Conners Teacher Rating Scale; - Groninger Basisschool Observatielijst;
Methode:	- enquête bij ouders en leerkrachten - kinderpsychiatrisch onderzoek
Onderzoeksubject:	Leerlingen van het Speciaal Onderwijs.
Plaats van onderzoek:	Gemeente Rotterdam.
Soort onderzoek:	promotieonderzoek
Projectleider:	W.B. Gunning, kinder- en jeugdpsychiater.
Andere onderzoekers:	F.C. Verhulst (promotor), A.A.J.M. Hazebroek-Kampschreur, H.C.A. Hoogeveen-Schroot.
Samenwerkend met:	GGD Rotterdam Afd. Jeugdzorg A.A.J.M. Kampschreur Postbus 70032 3000 LP Rotterdam GGD Rotterdam Afd. Jeugdzorg A.A.J.M. Kampschreur Postbus 70032 3000 LP Rotterdam
Contactadres:	Sophia Kinderziekenhuis, Afd. Kinder- en Jeugdpsychiatrie Gordelweg 160 3038 GE Rotterdam
Start onderzoek:	januari 1988
Einde onderzoek:	begin 1992
Aanvulling:	Te verwachten: dissertatie W.B. Gunning.
Trefwoorden:	Emotionele problemen Gedragsproblemen Speciaal onderwijs Hyperkinesie

Onderzoeksnummer:	920011
Titel:	De invloed van de puberteit op de verschijnselen van lichte hersenfunctiestoornissen en het verband met de eventuele afname van deze verschijnselen met gedrags- en leerproblemen.
Doel-/vraagstelling:	- Inzicht verkrijgen in de invloed van de hormonale verandering van de puberteit op het voorkomen en de expressie van MND bij jongens en meisjes, en op de relatie tussen MND enerzijds en aandachtshuishouding en gedrags- en cognitieve ontwikkeling anderzijds; - hebben perinatale factoren een specifieke invloed op de eventueel optredende veranderingen?
Gegevensverzameling:	Neurologisch onderzoek, reken- en taaltests, aandachtsonderzoek.
Methode:	- Interview; - observatie; - prospectief onderzoek; - lichamelijk onderzoek, aandachtsonderzoek m.b.v. computerspelletjes.
Onderzoeksobject:	346 Kinderen uit het in 1975-1978 geboren 3-jaars cohort in het AZG (eenlingen) die obstetrisch en neonataal neurologisch uitgebreid gedocumenteerd zijn en op 12-jarige leeftijd waren onderzocht. De groep bestond uit 227 jongens en 119 meisjes.
Plaats van onderzoek:	Groningen en omgeving.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	Prof. Dr. B.C.L. Touwen, ontwikkelingsneuroloog.
Andere onderzoekers:	R.J. Lunsing, M. Geerats.
Onderzoeksinstelling:	R.U. Groningen, vakgroepen Obstetrie en Ontw.neurologie Oostersingel 59 9713 EZ Groningen
Contactadres:	AZG, Kliniek voor Obstetrie & Gynaecologie A.A. Olinga Oostersingel 59 9713 EZ Groningen
Start onderzoek:	mei 1990
Einde onderzoek:	mei 1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Aanvulling:	Het project wordt uitgevoerd in het kader van het Perinataal Project Groningen.
Publikaties:	Artikelen in internationale tijdschriften, t.z.t. in proefschrift samen te vatten.
Trefwoorden:	Neurologisch onderzoek Adolescenten Neurologische ontwikkeling MND

Onderzoeksnummer:	920012
Titel:	Lengte en gewicht van 4-19 jarige jeugdigen in Rotterdam en omgeving.
Doel-/vraagstelling:	Het verkrijgen van inzicht in de gezondheidssituatie van de jeugdigen in zorg op basis van lengte en gewicht.
Gegevensverzameling:	Lengte, gewicht, puberteitskenmerken, sociaal-demografische achtergrondgegevens jeugdigen.
Methode:	Registratie in het kader van het PGO.
Onderzoeksubject:	Alle jeugdigen van het regulier onderwijs die in het schooljaar 1991-1992 een PGO ondergingen (4-19 jarigen).
Plaats van onderzoek:	Rotterdam en schilgemeenten.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	A.A.J.M. Hazebroek-Kampschreur, jeugdarts.
Andere onderzoekers:	W. Jansen.
Onderzoeksinstelling:	GGD Rotterdam Afd. Jeugdzorg Postbus 70032 3000 LP Rotterdam
Contactadres:	GGD Rotterdam e.o. Afd. Jeugdzorg W. Jansen Postbus 70032 3000 LP Rotterdam
Start onderzoek:	januari 1991
Einde onderzoek:	december 1992
Onderzoeksfase:	rapportage
Samenvatting:	Nog niet bekend.
Publikaties:	Te verwachten: rapport en mogelijk meerdere publikaties in de vorm van artikelen.
Trefwoorden:	Schoolkinderen Adolescenten Groei

Onderzoeksnummer: 920013
Titel: LOM-leerlingen onderzoek.

Doel-/vraagstelling:

- Het verkrijgen van inzicht in het morbiditeitspatroon van LOM-leerlingen;
- hebben LOM-leerlingen meer chronische afwijkingen dan leerlingen in het regulier onderwijs?
- welke chronische ziekten of afwijkingen komen vaker voor bij LOM-leerlingen vergeleken met leerlingen uit het regulier onderwijs?
- is er een verschil in sociaal-economische status tussen ouders van LOM-leerlingen en ouders van leerlingen uit het regulier onderwijs?

Gegevensverzameling: Aanwezigheid van een 26-tal ziekten of items;
Sociaal-economische status ouders.

Methode:

- Dossier-onderzoek;
- retrospectief onderzoek.

Onderzoeksobject: 219 LOM-leerlingen (147 leerlingen van 5/6 jaar en 72 10/11-jarige leerlingen welke vergeleken zijn met controle-groep leerlingen die het reguliere basisonderwijs.

Plaats van onderzoek: Apeldoorn.

Soort onderzoek: onderzoek in kader van cursus/opleiding
Opleiding Jeugdgezondheidszorg 1989-1991, Nederlands
Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, Leiden.

Projectleider: S.M. Tjon Tjauw Liem, jeugdarts.

Onderzoeksinstelling: GGD Oost-Veluwe afdeling Jeugdgezondheidszorg
Postbus 51
7300 AB Apeldoorn

Contactadres: GGD Oost-Veluwe
S.M. Tjon Tjauw Liem
Postbus 51
7300 AB Apeldoorn

Start onderzoek: 1992

Einde onderzoek: 1992

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: Uit dit onderzoek blijkt dat bij LOM-leerlingen bepaalde ziekten of aandoeningen vaker in hun voorgeschiedenis aanwezig zijn dan bij de leerlingen uit het regulier onderwijs. met name motorische- of spraakachterstand komen vaker voor bij LOM-leerlingen en zij hebben ook vaker een verwijzing naar een instelling voor de geestelijke gezondheidszorg in hun voorgeschiedenis.
Prematuriteit, laaggeboortegewicht, perinatale icterus, refractieafwijking, strabismus/amblyopie het ADHD-syndroom, congenitale hartafwijking, over-en ondergewicht kwamen niet vaker bij LOM-leerlingen.
In dit onderzoek is geen verschil in sociaal-economische status gevonden tussen de leerlingen uit het LOM- en regulier onderwijs.

Publikaties: TJON TJAUW LIEM, S.M.
LOM-Leerlingen onderzoek.
Leiden, Ned.Inst.Praev.Gezondheidszorg-TNO, Afd. Onderwijs, 1992.
(Scriptie Opleiding Jeugdgezondheidszorg).

Trefwoorden: Speciaal onderwijs
Schoolkinderen
JGZ-dossier

Onderzoeksnummer:	920014
Titel:	Peilingen jeugdgezondheidszorg.
Doel-/vraagstelling:	Het verkrijgen van inzicht in de gezondheidssituatie van jeugdigen door middel van peilingen gekoppeld aan periodiek gezondheidsonderzoek in GGD-en.
Gegevensverzameling:	- Peilingen 1991-1992: achtergrondgegevens zoals opleiding ouders, etniciteit, geslacht, leeftijd; lengte, gewicht, ongevallen, luchtwegproblemen, visusafwijkingen, gehoorafwijkingen, psychosociale problematiek. - Peiling 1992-1993: zoals bovenstaand, aangevuld met medicijngebruik en vrijetijdsbesteding.
Methode:	- Enquête; - registratie in het kader van het PGO.
Onderzoeksubject:	6000 Schoolkinderen afkomstig uit het basisonderwijs, groepen 2,4, 7/8 en voortgezet onderwijs klas 2.
Plaats van onderzoek:	Landelijk.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	J.F. Meulmeester, jeugdarts-epidemioloog.
Andere onderzoekers:	J. Spee-van der Wekke, W.P. Hemgreen.
Onderzoeksinstelling:	Ned. Inst. voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO Postbus 124 2300 AC Leiden
Samenwerkend met:	VDB A. van Ostadelaan 140 3583 AM Utrecht
Contactadres:	NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid J.F. Meulmeester Postbus 124 2300 AC Leiden
Start onderzoek:	1990
Einde onderzoek:	doorlopend
Onderzoeksfase:	veldwerk
Trefwoorden:	Epidemiologie Gezondheidsproblemen Peilstations

Onderzoeksnummer:	920015
Titel:	De seksuele ontwikkeling van kinderen in groep 2.
Doel-/vraagstelling:	Het verkrijgen van inzicht in het normaal voorkomend gedrag bij kinderen van 5-6 jaar, op het gebied van sexualiteit.
Gegevensverzameling:	Achtergrondgegevens ouders en kind, seksuele gedragsvragenlijst, normen, waarden en ervaringen van ouder/verzorger.
Methode:	Enquête.
Onderzoeksubject:	300 Ouders van kinderen uit groep 2 van basisscholen.
Plaats van onderzoek:	Naarden, Bussum, Hilversumse Meent.
Soort onderzoek:	onderzoek in kader van cursus/opleiding Opleiding Jeugdgezondheidszorg 1990-1992, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, Leiden.
Projectleider:	J. Oostveen, arts.
Onderzoeksinstelling:	GGD Gooi en Vechtstreek Postbus 251 1400 AG Bussum
Contactadres:	GGD Gooi en Vechtstreek J.M.E. Oostveen Postbus 251 1400 AG Bussum
Start onderzoek:	augustus 1992
Einde onderzoek:	augustus 1993
Onderzoeksfase:	veldwerk
Trefwoorden:	Seksualiteit Schoolkinderen

3. ORGAANSYSTEMEN

Onderzoeksnummer:	920016
Titel:	Acute effecten van luchtverontreiniging op longfunctie en luchtwegsymptomen.
Doel-/vraagstelling:	Inzicht in de acute effecten van luchtverontreiniging op de longfunctie en luchtwegsymptomen bij kinderen.
Gegevensverzameling:	Luchtverontreiniging, longfunctie, luchtwegsymptomen, medicijngebruik.
Methode:	- Enquête; - registratie in het kader van het PGO; - observatie; - prospectief onderzoek.
Onderzoeksobject:	Kinderen van 6-12 jaar oud, deels op CARA geselecteerd.
Plaats van onderzoek:	Deurne, Venlo, Nijmegen en Enkhuizen.
Soort onderzoek:	promotie-onderzoek
Projectleider:	Dr. ir. B. Brunekreef, epidemioloog.
Andere onderzoekers:	G. Hoek.
Onderzoeksinstelling:	L.U. Wageningen Vakgroep Gezondheidsleer Postbus 238 6700 AE Wageningen
Contactadres:	L.U. Wageningen Vakgroep Gezondheidsleer B. Brunekreef Postbus 238 6700 AE Wageningen
Start onderzoek:	1987
Einde onderzoek:	1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Aanvulling:	De resultaten van het onderzoek zullen worden gebruikt bij het beleid t.a.v. luchtverontreiniging.
Trefwoorden:	Luchtwegaandoeningen CARA Luchtverontreiniging

Onderzoeksnummer:	920017
Titel:	Amblyopie.
Doel-/vraagstelling:	- Het verbeteren van de opsporing van amblyopie; - het vastleggen van (regionale) amblyopiegegevens zoals prevalentie, leeftijd van opsporing, strabismus, visus, diepteziën; - is de opsporing van amblyopie verbeterd na bijscholing en verbeteringen op de consultatiebureaus tussen 1988 en 1991?
Gegevensverzameling:	Leeftijd van ontdekking van de amblyopie, de status van registratie op de consultatiebureau-kaarten, de visus van het amblyope oog bij het kleuter-PGO, de uitslag van de TNO-stereotest bij het kleuter-PGO; strabismus, amblyopie in de naaste familie.
Methode:	Registratie in het kader van het PGO.
Onderzoeksubject:	5959 Kleuters, 2785 kinderen van de jaargang oktober 1981 - oktober 1982 in het schooljaar 1987-1988, 3175 kinderen van de jaargang oktober 1984-1985 in het schooljaar 1990-1991.
Plaats van onderzoek:	Noord-Limburg.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	J.J.M. Kuijpers, jeugdarts.
Andere onderzoekers:	Boersma-Slütter, W.
Onderzoeksinstelling:	GGD Noord-Limburg Postbus 1150 5900 BD Venlo
Samenwerkend met:	Groene Kruis Noord-Limburg.
Contactadres:	GGD Noord-Limburg J.M.M. Kuijpers Postbus 1150 5900 BD Venlo
Start onderzoek:	mei 1987
Einde onderzoek:	augustus 1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	- Hoge prevalentie van amblyopie in Noord-Limburg; - gelijk percentage 'rest'-amblyopie vergeleken in de rest van Nederland; - in drie jaar tijd aantoonbare verbetering in de opsporing van amblyopie is een te optimistische verwachting geweest; - bij de afd. JGZ van de GGD wordt een routinematig toepassen van de TNO-stereotest bij alle kleuters uit efficiency oogpunt ontraden.
Publikaties:	KUIJPERS, J.M.M., W. BOERSMA-SLÜTTER & M.H.J.M. SPEE. Amblyopie. Venlo, Groene Kruis Noord-Limburg, 1992.
Trefwoorden:	Amblyopie Periodiek geneeskundig onderzoek Visus Screening Oog- & visusstoomissen

Onderzoeksnummer: 920018
Titel: Astma, thuis en op school.

Doel-/vraagstelling:

- In een proefregio de zelfzorg voor kinderen met astma in de leeftijd van 4 tot 12 jaar, die het reguliere basisonderwijs bezoeken, verbeteren door groepsvoorlichting als methodiek te introduceren;
- samenstellen van een pakket Schoolgezondheidsbeleid en Astma voor basisscholen, dat samen met de groepsvoorlichting deel uit maakt van een geïntegreerd schoolgezondheidsbeleid op de basisschool;
- het formuleren van voorwaarden die de uitvoering aan de GGD als organisatie stellen.

Gegevensverzameling:

Methode:

Onderzoeksobject:

- Kinderen met astmaproblematiek in de leeftijd van 8-12 jaar;
- ouders/opvoeders van kinderen met astma in de leeftijd van 4-8 jaar;
- leraren/management basisscholen;
- GGD management afdeling Jeugd en Sociaal-verpleegkundigen JGZ.

Plaats van onderzoek: Regio GGD Stadsgewest Breda.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: P. v.d. Smissen, GVO-Functionaris.

Andere onderzoekers: A. de Bruijn, M. Ruhl, J. Wolstra, F. Pijpers.

Onderzoeksinstelling: Stichting VDB-projecten
A. van Ostadelaan 140
3583 AM Utrecht

Samenwerkend met: GGD Stadsgewest Breda
J. Wassenaar
Postbus 3215
4800 DE Breda

Contactadres: Stichting VDB-projecten
P. v.d. Smissen
A. van Ostadelaan 140
3583 AM Utrecht

Start onderzoek: november 1992

Einde onderzoek: december 1994

Onderzoeksfase: veldwerk

Aanvulling: te verwachten eindprodukten:

- Cursusboek groepsvoorlichting voor ouders van kinderen van 4-8 jaar;
- cursusboek groepsvoorlichting voor kinderen van 8-12 jr;
- pakket Schoolgezondheidsbeleid en Astma voor basisscholen;
- draaiboek training sociaalverpleegkundige JGZ: omgaan met astma;
- criteria landelijk implementatie.

Trefwoorden: Astma
Gezondheidsvoorlichting en -opvoeding
Schoolkinderen

Onderzoeksnummer:	920019
Titel:	CARA bij schoolkinderen, vervolgstudie.
Doel-/vraagstelling:	- Het verkrijgen van inzicht in de prevalentie van luchtwegaandoeningen en CARA; - vergelijkingen van bevindingen met gegevens van onderzoek in 1989; - zijn er mogelijke binnenmilieu factoren die de gevonden verhoogde prevalentiecijfers van 1989 kunnen verklaren?
Gegevensverzameling:	- Luchtwegklachten/CARA; - schoolverzuim; - huisartsbezoek; - geneesmiddelengebruik; - binnenshuis-milieufactoren.
Methode:	- Enquête; - registratie in het kader van het PGO.
Onderzoeksobject:	Basisschoolleerlingen die een PGO ondergaan (5 en 9 jarigen).
Plaats van onderzoek:	GGD Regio Westelijke Mijnstreek.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	H.M.H. Creemers, jeugdarts.
Andere onderzoekers:	R. Derkx.
Onderzoeksinstelling:	GGD Westelijke Mijnstreek afd. Jeugdgezondheidszorg Geleenbeeklaan 2 6166 GR Geleen
Contactadres:	GGD Westelijke Mijnstreek afd. Jeugdgezondheidszorg M.H.M. Creemers Geleenbeeklaan 2 6166 GR Geleen
Start onderzoek:	november 1992
Einde onderzoek:	december 1993
Onderzoeksfase:	veldwerk
Samenvatting:	De prevalentie van CARA en luchtwegaandoeningen in de Westelijke Mijnstreek is hoger dan in de gebieden uit de Regio Studie. Schoolverzuim, huisartsenbezoek en medicatiegebruik zowel totaal als ten gevolge van luchtwegklachten zijn in de Westelijke Mijnstreek hoger dan in de gebieden uit de Regio Studie.
Trefwoorden:	CARA Schoolkinderen Epidemiologie

Onderzoeksnummer: 920020
Titel: CARA bij kinderen: een beschrijvend onderzoek naar luchtwegklachten, medische consumptie en schoolverzuim bij 7-8 en 11-12 jarige kinderen op de Zuidhollandse eilanden.

Doel-/vraagstelling: Het verkrijgen van inzicht in de prevalentie van luchtwegaandoeningen bij kinderen de basisschoolleeftijd t.o.v. andere regio's in de Nederland en de effecten van chronische luchtwegaandoeningen op schoolverzuim en het gebruik van medische voorzieningen.

Gegevensverzameling: Vragenlijstgegevens.

Methode: Enquête.

Onderzoeksobject: 2000 Kinderen (jongens en meisjes) van 7-8 en 11-12 jaar uit groep 4 en groep 8 van het basisonderwijs.

Plaats van onderzoek: Zuidhollandse eilanden.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: P.L.F.A. Bisscheroux, epidemioloog.

Andere onderzoekers: Dhr. Groendijk, Dhr. Hesseling.

Onderzoeksinstelling: GGD Zuidhollandse eilanden afd. Jeugdgezondheidszorg
Postbus 742
3200 AR Spijkenisse

Contactadres: GGD Zuidhollandse eilanden
P.F.L.A. Bisscheroux
Postbus 742
3200 AR Spijkenisse

Einde onderzoek: februari 1993

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: De gemeten frequenties van luchtwegklachten onder de kinderen in de basisschoolleeftijd op de Zuidhollandse eilanden vallen binnen de range van waarden, die gevonden zijn in andere regio's.
Van de onderzochte groep heeft 8.5% CARA. Deze klachten komen vaker voor bij jongens en bij jonge kinderen. Luchtwegklachten zijn verantwoordelijk voor een kwart van het totale langdurige schoolverzuim, 1 op de vijf huisbezoeken en 42% van het medicijngebruik door kinderen. Bijna 50% van de kinderen (ook die met CARA) wordt thuis blootgesteld aan de schadelijke effecten van tabaksrook.

Publikaties: GGD ZUIDHOLLANDSE EILANDEN.
CARA bij kinderen: een beschrijvend onderzoek naar luchtwegklachten, medische consumptie en schoolverzuim bij 7-8 en 11-12 jarige kinderen op de Zuidhollandse eilanden.
Spijkenisse, GGD Zuidhollandse eilanden, 1993.

Trefwoorden: CARA
Epidemiologie
Schoolkinderen
Luchtwegaandoeningen

Onderzoeksnummer: 920021
Titel: Cariës op de weegschaal: cariës en overgewicht bij kinderen in Oost Zeeuwsch-Vlaanderen.

Doel-/vraagstelling: Het verkrijgen van inzicht in de oorzaken van prevalentie van cariës en overgewicht. In hoeverre bestaat er een relatie tussen de SES van de ouders en het voorkomen van cariës en overgewicht bij kinderen in Oost Zeeuwsch-Vlaanderen?

Gegevensverzameling: - Prevalentie cariës en overgewicht, determinanten van gebitsstatus en overgewicht, SES, (T)GVO, analyse van de Zeeuwse situatie.

Methode: - Interview;
- literatuuronderzoek.

Onderzoeksubject: Basisschoolkinderen.

Plaats van onderzoek: Oost Zeeuwsch-Vlaanderen.

Soort onderzoek: onderzoek in kader van cursus/opleiding
LU-Wageningen, vakgroep voorlichtingskunde.

Projectleider: S. Osendarp, stagiaire LU-Wageningen.

Onderzoeksinstelling: GGD Zeeland
Postbus 345
4460 AS Goes

Contactadres: GGD Zeeland
R.J.I. Boog
Postbus 345
4460 AS Goes

Start onderzoek: september 1991

Einde onderzoek: februari 1992

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting:

- Per individu bekeken is er geen samenhang tussen cariës en overgewicht;
- de mogelijke samenhang tussen cariës en overgewicht in een bepaalde regio (Oost-Z.Vl.) vergeleken met andere regio's werd niet bevestigd;
- de oorzaken van een slechte gebitsstatus in Oost-Z.Vl. zijn nog onduidelijk, idem voor overgewicht;
- In Temeuzen en Tholen/St.Philipsland wordt, vergeleken met de andere regio's in Zeeland een hoog percentage slechte gebitten en tevens een groot aantal kinderen met overgewicht gevonden;
- de invloed van de SES lijkt klein;
- er zijn grote verschillen tussen scholen in de interesse voor bevorderen van gezond gedrag.

Trefwoorden: Gebit & mondholte
Overgewicht
Schoolkinderen

Onderzoeksnummer: 920022
Titel: Congenitale dysplasie van de heup bij zuigelingen.

Doel-/vraagstelling: Het verkrijgen van inzicht in de prevalentie van CHD bij Amsterdamse zuigelingen, Wat is de leeftijd van het kind waarop voor het eerst aan CHD wordt gedacht? Op welke leeftijd worden kinderen naar de huisarts verwezen met een vermoedelijke CHD? Op welke leeftijd vindt het onderzoek naar CHD door de specialist plaats? Worden tijdens het PGO van 11 a 12 maanden mogelijke CHD patiëntjes ontdekt die nog niet eerder bekend waren?

Gegevensverzameling: Etniciteit, gegevens uit gezondheidsdossier, anamnese, onderzoeksgegevens m.b.t. heupdysplasie.

Methode: Registratie in het kader van het PGO; retrospectief onderzoek.

Onderzoeksubject: 927 Kinderen, die op de leeftijd van 11 a 12 maanden een PGO ondergingen.

Plaats van onderzoek: 6 peilstations in Amsterdam.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: H. Pauw Plomp, jeugdarts.

Andere onderzoekers: M.F. van der Wal.

Onderzoeksinstelling: GG & GD Amsterdam sector Jeugdgezondheidszorg
Postbus 20244
1000 HE Amsterdam

Contactadres: GG en GD Amsterdam sector Jeugdgezondheidszorg
H. Pauw Plomp
Nieuwe Achtergracht 100
1000 HE Amsterdam

Start onderzoek: oktober 1990

Einde onderzoek: september 1992

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: Bij 6,9 % van de onderzoekspopulatie is een verdenking van CHD geweest. Bij 1,4% van de onderzoekspopulatie werd de diagnose CHD gesteld.

Bij de allochtonen werd de diagnose CHD slechts bij 0,3% van de onderzoekspopulatie gesteld.

Bij 12 van de 13 kinderen met een CHD werd reeds voor de leeftijd van 6 maanden aan CHD gedacht. Bij een aantal kinderen is er duidelijk sprake van een delay tussen verdenking en verwijzing naar de huisarts.

Publikaties: PAUW PLOMP, H. & M.F. VAN DER WAL.
Congenitale heupdysplasie van de heup bij zuigelingen in Amsterdam.
Peilrapport no. 3.
Amsterdam, GG & GD Amsterdam, sector Jeugdzorg, 1992.

Trefwoorden: Congenitale heupdysplasie
Zuigelingen

Onderzoeksnummer:	920023
Titel:	Het effect van het versnellen van de spraak op het spraakverstaan bij goedhorende en slechthorende kinderen.
Doel-/vraagstelling:	Het verkrijgen van inzicht in hoeverre het sneller spreken voor kinderen met gehoorverlies of een spraakontwikkelingsachterstand, een extra beperkende factor is vergeleken met goedhorende kinderen.
Gegevensverzameling:	Testgegevens van een test waarbij d.m.v. testapparatuur blokken korte eenvoudige zinnen stapsgewijs ingekort worden, waardoor het lijkt alsof de zinnen sneller worden gesproken met eenzelfde spraaktoon hoogte.
Methode:	Test
Onderzoeksobject:	Goedhorende kinderen, slechthorende kinderen en kinderen met een taalontwikkelingsachterstand in de leeftijd van 9-12 jaar uit de populaties van een basisschool en een instelling van het speciaal onderwijs voor kinderen met een auditieve en een spraak-/taalontwikkelingshandicap.
Plaats van onderzoek:	Regio Amsterdam.
Soort onderzoek:	promotie-onderzoek
Projectleider:	Dr. T.S. Kapteyn, fysisch-audioloog.
Andere onderzoekers:	M.H.P. Stollman, B. Wegener Sleeswijk.
Onderzoeksinstelling:	V.U. Amsterdam, Acad. Ziekenh. Afd. Audiologie De Boelelaan 1117 1081 HV Amsterdam
Contactadres:	V.U. Amsterdam, Acad. Ziekenh. Afd. Audiologie T.S. Kapteyn De Boelelaan 1117 1081 HV Amsterdam
Start onderzoek:	mei 1991
Einde onderzoek:	mei 1994
Onderzoeksfase:	veldwerk
Samenvatting:	Het blijkt dat alle kinderen een ongunstiger kritische signaal-ruis verhouding hebben bij versnelling van de spraak. Expansie van de spraak heeft een verwaarloosbaar effect op de kritische signaal-ruis verhouding. Het blijkt dat kinderen met spraaktaalmoeilijkheden in stilte geheel functioneren als goedhorende kinderen maar in rumoerige omstandigheden, d.w.z. bij het meten van het spraakverstaan in ruis, functioneren als matig slechthorende kinderen. Het blijkt dat 89% van de variatie in het spraakverstaan in ruis verklaard kan worden door de score op de ADIT C (type WEPMAN, discriminatietask), de score op de WPPSI en het toonaudiogram in stilte (1,2 en 4 kHz.).
Publikaties:	STOLLMAN, M.H.P., T.S. KAPTEYN, B. WEGENER SLEESWIJK Effect of time-scale modification on the speech-reception threshold for hearing-impaired and language-impaired children. Scandinavian Audiology (accepted).
Trefwoorden:	Spraakontwikkeling

Onderzoeksnummer:	920024
Titel:	Enuresis een serieuze klacht.
Doel-/vraagstelling:	- Het verkrijgen van inzicht in de prevalentie van enuresis bij 9-jarigen; - wat is de relatie tussen bedplassen en emotionele problemen?
Gegevensverzameling:	- Via de artsenvragenlijst: o.a. frequentie, etiologie, voorgeschiedenis; - via de oudervragenlijst o.a. frequentie, maatregelen, hulp; - gedragsvragenlijst Achenbach.
Methode:	- Enquête; - registratie in het kader van het PGO; - schriftelijke vragenlijst voor arts, ouders en gedragsvragenlijst volgens Achenbach.
Onderzoeksubject:	Alle leerlingen van het speciaal- en reguliere basisonderwijs die in 1983 geboren zijn, wonend in de regio westelijke mijnstreek.
Plaats van onderzoek:	GGD regio Westelijke Mijnstreek.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	M.H.M. Creemers, jeugdarts. R.A. Hirasing, jeugdarts/kinderarts.
Andere onderzoekers:	Jeugdartsen van de afd. JGZ van de GGD.
Onderzoeksinstelling:	GGD Westelijke Mijnstreek afd. Jeugdgezondheidszorg Geleenbeeklaan 2 6166 GR Geleen
Samenwerkend met:	- Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, Leiden. - Vrije Universiteit van Amsterdam.
Contactadres:	GGD Westelijke Mijnstreek afd. Jeugdgezondheidszorg M.H.M. Creemers Geleenbeeklaan 2 6166 GR Geleen
Start onderzoek:	januari 1992
Einde onderzoek:	medio 1993
Onderzoeksfase:	veldwerk
Trefwoorden:	Enuresis Schoolkinderen

Onderzoeksnummer:	920025
Titel:	Gebitstoestand en mondhygiëne bij jeugdigen in Noord-Limburg.
Doel-/vraagstelling:	Verkrijgen van inzicht in de gebitstoestand en mondhygiëne bij jeugdigen zodat de voorlichting over tandverzorging beter kan worden afgestemd op de behoefte.
Gegevensverzameling:	- percentage gave gebitten per school; - percentage voldoende poetsen per school; - percentage voldoende tandartsbezoek per school.
Methode:	- Enquête; - registratie in het kader van het PGO; - literatuuronderzoek.
Onderzoeksubject:	Alle 5/6 en alle 11/12 jarigen in Noord-Limburg.
Plaats van onderzoek:	Gewest Noord-Limburg.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	M.H.J.M. Spee, epidemioloog.
Onderzoeksinstelling:	GGD Noord-Limburg Postbus 1150 5900 BD Venlo
Contactadres:	GGD Noord-Limburg M.H.J.M. Spee Postbus 1150 5900 BD Venlo
Start onderzoek:	1990
Einde onderzoek:	mei 1993
Onderzoeksfase:	afgesloten
Trefwoorden:	Gebit & mondholte Schoolkinderen

Onderzoeksnummer: 920026
Titel: Hypermetropie nader bekeken.

Doel-/vraagstelling:

- Inzicht krijgen in hoeverre een rol is weggelegd voor de plusbril als instrument ter opsporing van manifeste hypermetropie als oorzaak van klachten, is deze rol beperkt (toepassing op indicatie) of kan aan routine-matige toepassing tijdens het PGO gedacht worden?
- Hoe vaak wordt bij 10-,11-en 12-jarige kinderen met een ogenschijnlijk goede tot licht verminderde visus manifeste hypermetropie middels de S+2 bril geconstateerd terwijl klachten bestaan zoals die in de literatuur bekend zijn?
- hoe vaak wordt bij 10-,11-, en 12-jarige kinderen met een ogenschijnlijk goede tot licht verminderde visus manifeste hypermetropie middels de S+2 bril geconstateerd terwijl er geen klachten bestaan?
- is de populatie op het speciaal onderwijs wat de voorgaande vragen betreft verschillend in vergelijking met de populatie uit het reguliere basisonderwijs?
- welke klachten kunnen als risico-indicator voor het constateren van een manifeste hypermetropie worden aangemerkt?
- in hoeverre brengt oogartsbezoek in het verleden wegens amblyopie of strabismus een hoger risico met zich mee op het bestaan van manifeste hypermetropie bij niet-brildragende leerlingen op 10-, 11-, en 12-jarige leeftijd?

Gegevensverzameling: Klachten, oogartsbezoek, visusonderzoek met en zonder S+2 bril, algemene gegevens zoals leeftijd, geslacht, schooltype.

Methode: Registratie in het kader van het PGO.

Onderzoeksobject: 1581 Leerlingen in de leeftijd 10-, 11-, 12-jaar, 781 jongens en 733 meisjes. 1382 leerlingen bezochten het basisonderwijs en 199 het speciaal onderwijs.

Plaats van onderzoek: Westland, Voorne-Putten, Rijswijk.

Soort onderzoek: onderzoek in kader van cursus/opleiding
Opleiding Jeugdgezondheidszorg 1989-1991, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, Leiden.

Projectleider: O.A. Wienen-Schippers, schoolarts.

Contactadres: GGD Rijswijk afd. Jeugdgezondheidszorg
O.A. Wienen-Schippers
Postbus 5303
2280 HH Rijswijk

Start onderzoek: september 1990

Einde onderzoek: juni 1991

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: Van de onderzochte 10-12 jarige leerlingen met een goede tot licht verminderde visus heeft 4% een visus van 1,0 terwijl door een S+2 bril gekeken wordt. Dit duidt op het bestaan van een manifeste hypermetropie. Van deze leerlingen heeft 72% geen klachten. Het uiten van oogklachten is een risico-indicator voor het constateren van een manifeste hypermetropie. Hoofdpijnklaarten en leesproblemen zijn

geen risico-indicator. 10-12-jarige niet-brildragende leerlingen met een goede tot licht verminderde visus die het speciaal onderwijs (gaan) bezoeken hebben, in vergelijking met basisschoolleerlingen, geen significant verhoogd risico voor het vaststellen van een manifeste hypermetropie middels de S+2 bril.

Oogartsbezoek in het verleden vanwege strabismus of amblyopie brengt geen verhoogd risico met zich mee op het constateren van een manifeste hypermetropie middels de S+2 bril op 10-12 jarige leeftijd.

Publikaties:

WIENEN-SCHIPPERS, O.A.

Hypermetropie nader bekeken.

Leiden, Ned.Inst.Praev.Gezondheidszorg-TNO, Afd. Onderwijs, 1992.

Scriptie Opleiding Jeugdgezondheidszorg.

Trefwoorden:

Screening

Visus

Visusonderzoek

Onderzoeksnummer: 920027
Titel: Mondgezondheid bij Amsterdamse 1- en bijna 4-jarige kinderen.

Doel-/vraagstelling:

- Het verwerven van inzicht in een aantal zuiggewoonten van kinderen van 12 maanden en bijna 3,75 jaar van verschillende etnische afkomst;
- Inzicht verwerven in de mondverzorgende maatregelen die ouders van verschillende afkomst nemen te aanzien van hun kinderen van 12 maanden en 3,75 jaar.

Gegevensverzameling: Etniciteit, opvoedingssituatie, gezinsgrootte, sociaaleconomische status, vader/moederfiguur, en onderzoeksgegevens met betrekking tot een aantal zuiggewoonten en mondverzorgende maatregelen.

Methode:

- Interview;
- correlatiestudie.

Onderzoeksobject: 1013 Kinderen van 11 a 12 maanden, 997 kinderen van 3 jaar een 9 maanden die een PGO ondergingen.

Plaats van onderzoek: Amsterdam.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: H. Pauw-Plomp, jeugdarts.

Andere onderzoekers: M.P. Wensel, M.F. van der Wal.

Onderzoeksinstelling: GG & GD Amsterdam sector Jeugdgezondheidszorg
Postbus 20244
1000 HE Amsterdam

Contactadres: GG & GD Amsterdam
H. Pauw-Plomp
Nieuwe Achtergracht 100
1018 WT Amsterdam

Start onderzoek: oktober 1991

Einde onderzoek: september 1993

Onderzoeksfase: rapportage

Samenvatting: De bevindingen worden momenteel verwerkt.

Publikaties: te verwachten:

- Rapport van de sector JGZ/GG & GD Amsterdam Mondgezondheid Amsterdamse 1- en bijna 4-jarigen.
- Scriptie in het kader van de opleiding Jeugdgezondheidszorg NIPG-TNO: Mondgezondheid Amsterdamse 1-en bijna 4-jarigen, een inventarisatie, door M.P. Wensel.

Trefwoorden: Gebit & mondholte
Kleuters

Onderzoeksnummer:	920028
Titel:	Mondverzorging en mondhygiëne bij 3-jarigen: onderzoek naar cariëspreventief gedrag bij ouders van kleuters van 3 jaar.
Doel-/vraagstelling:	- Het verkrijgen van inzicht in de cariësprevalentie bij drie-jarigen; - inzicht in de mate van opvolging van adviezen betreffende mondverzorging en mondhygiëne die het consultatiebureau verstrekt.
Gegevensverzameling:	Poetsgedrag, fluoridegebruik, snoep- en eetgewoonten, aantal driejarigen die een tandarts bezochten, aantal carieuze gebitten, mate van opvolging van adviezen door ouders.
Methode:	Enquête.
Onderzoeksubject:	Ouders/verzorgers van 314 kleuters die in het kader van het PGO het consultatiebureau bezochten.
Plaats van onderzoek:	Ter Aar, Langeraar, Woubrugge, Hoogmade en Roelofarendsveen.
Soort onderzoek:	onderzoek in kader van cursus/opleiding Opleiding Jeugdgezondheidszorg 1989-1991, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, Leiden.
Projectleider:	M.C. Waalkens, consultatiebureau-arts.
Onderzoeksinstelling:	Kruisvereniging Hart van Holland Wilhelminalaan 21 2405 EB Alphen aan den Rijn
Contactadres:	Kruisvereniging Hart van Holland M.C. Waalkens Wilhelminalaan 21 2405 EB Alphen aan den Rijn
Start onderzoek:	1990
Einde onderzoek:	1991
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	Bij 45% van de kinderen worden de tanden 1x per dag gepoetst, bij 52% 2x per dag. Tanden worden het meest gepoetst na het ontbijt en voor het slapen gaan. Ca. 2/3 van de kinderen poetst de tanden met fluoride peutertandpasta en 22% gebruikt een fluoride tandpasta voor volwassenen. Ruim van 53% van de kinderen krijgt dagelijks fluoride-tabletten toegediend. 30% Krijgt nooit fluoride. Van de kinderen in de oudste leeftijdsgroep (45, 46 en 47 maanden) is het gebit door de tandarts bekeken. In dezelfde groep is bij gebitsinspectie door de consultatiebureau-arts bij 7% van de kinderen cariës aangetroffen. Er is relatief meer cariës aanwezig bij kinderen die drie keer per dag of meer snoepen, dan bij kinderen die minder snoepen. Relatief meer kinderen met cariës krijgen geen fluoride of niet volgens aanbeveling, dan kinderen zonder cariës. Van de populatie volgt 4% het advies over de mondverzorging/hygiëne geheel correct op. De aanbevelingen richten zich op de intensivering van de voorlichting over mondverzorging en mondhygiëne op het consultatiebureau.

Speciaal dient gewezen te worden op de juiste toediening van fluoride-tabletten en op de effecten van veelvuldig gebruik van suikerhoudende voedingsmiddelen op het gebit.

Publikaties:

WAALKENS, M.C.

Mondverzorging en mondhygiëne bij 3-jarigen: onderzoek naar cariëspreventief gedrag bij ouders van kleuters van 3 jaar.

Leiden, Ned.Inst.Praev.Gezondheidszorg-TNO, Afd. Onderwijs, 1993.

(Scriptie Opleiding Jeugdgezondheidszorg).

Trefwoorden:

Gebit & mondholte

Kleuters

Onderzoeksnummer: 920029
Titel: Nachtelijk hoesten bij kleuters: een predictor voor CARA later in het leven?

Doel-/vraagstelling: Is nachtelijk hoesten op zeer jonge leeftijd een vroeg symptoom van het optreden van CARA later in het leven?
Gegevensverzameling: Nachtelijk hoesten en andere luchtwegsymptomen.
Methode: Interview.
Onderzoeksubject: Kinderen tussen de 0-12 jaar die het consultatiebureau bezoeken of een PGO ondergaan.
Plaats van onderzoek: Streekgewest Westelijk Noord-Brabant (werkgebied van GGD en Kruiswerk)

Soort onderzoek: overig onderzoek
Projectleider: H. Franken, jeugdarts.
Andere onderzoekers: W.A.H.J. van Stiphout.
Onderzoeksinstelling: GGD Westelijk Noord-Brabant afd. Jeugdgezondheidszorg
Postbus 723
4600 AS Bergen op Zoom
Samenwerkend met: Kruiswerk West Brabant
Borchwerf 2
4704 RG Roosendaal
Contactadres: GGD Westelijk Noord-Brabant afd. Jeugdgezondheidszorg
H. Franken
Postbus 723
4600 AS Bergen op Zoom

Start onderzoek: maart 1991
Einde onderzoek: 1996
Onderzoeksfase: veldwerk

Samenvatting: Het onderzoek is opgezet als vervolgonderzoek. Kinderen waarvan tijdens het bezoek aan het consultatiebureau gegevens verzameld zijn, worden later tijdens het PGO opnieuw gezien, dan worden dezelfde gegevens verzameld. Tevens wordt overwogen om bij een geselecteerde groep kinderen uitgebreider onderzoek te doen.
Van de begindatum tot eind 1992 zijn gegevens van ruim 3000 kinderen in de leeftijd van 1-7 jaar in de computer ingevoerd. Deze groep bestond vnl. uit 3- en 6-jarigen (ieder 30%). Deze gegevens betreffen uitsluitend dwarsdoorsnede gegevens. Zoals verwacht vertonen de meeste luchtwegsymptomen relaties met leeftijd en tijdstip van het jaar.

Publikaties: Na enige jaren follow-up zal gepubliceerd worden.

Trefwoorden: CARA
Kleuters
Luchtwegaandoeningen

Onderzoeksnummer:	920030
Titel:	Niet in je oren!
Doel-/vraagstelling:	Inzicht verkrijgen in de prevalentie van schoonmaken en peuteren in de uitwendige gehooruitgang, navragen op welke manieren dit gebeurt, ontmoedigen van dit (schadelijke) gedrag d.m.v. individuele en collectieve voorlichting.
Gegevensverzameling:	Het al of niet schoonmaken van de gehoorgang, zo ja waarmee?
Methode:	Registratie in het kader van het PGO, prospectief onderzoek, literatuuronderzoek.
Onderzoeksobject:	Alle kinderen (4-15 jaar), die PGO kregen van september tot oktober 1992. Dit waren 1359 kinderen, w.v. 640 jongens, 707 meisjes.
Plaats van onderzoek:	Regio GGD West-Friesland.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	F.J.M. van Leerdam.
Andere onderzoekers:	C. Waardenburg.
Onderzoeksinstelling:	GGD Westfriesland afd. Jeugdgezondheidszorg Postbus 201 1620 AE Hoon
Contactadres:	GGD Westfriesland afd. Jeugdgezondheidszorg H. Talma Postbus 201 1620 AE Hoon
Start onderzoek:	maart 1992
Einde onderzoek:	medio 1993
Onderzoeksfase:	rapportage
Samenvatting:	Belangrijkste uitkomst is dat nu voor het eerst een kleinschalig onderzoek m.b.v. een computerformulier (het zgn. JIS-formulier) gedaan is. Een enorm verschil tussen de diverse artsen bleek te bestaan in het invullen van het formulier. Daarnaast is een groot gedeelte van de formulieren niet verwerkbaar, enerzijds door non-respons anderzijds door slecht functioneren van de opticalreader. Het percentage dat in de oren peutert zou volgens de verkregen gegevens wisselen tussen de 0% in de ene gemeente en 50% van de andere. Deze uitkomst is zeer onwaarschijnlijk. De enige mogelijke conclusie is dan ook dat de resultaten niet te gebruiken zijn, en dat het hooguit een goede vingeroefening is geweest voor het doen van onderzoek m.b.v. het JIS-formulier.
Aanvulling:	Wellicht dat het onderzoek nog eens herhaald zal worden, maar dan met een betere instructie over de te stellen vragen en de vertaling van de antwoorden naar een uniforme registratie daarvan op het JIS-formulier.
Publikaties:	Een intern rapport moet nog geschreven worden. Wellicht zal van de onderdelen die wel te gebruiken zijn een stukje geschreven worden door de plaatselijke c.q. regionale kranten. Mogelijk wordt daarmee gewacht tot het onderzoek opnieuw is uitgevoerd.
Trefwoorden:	Oor & gehoor

Onderzoeksnummer:	920031
Titel:	Nulmeting gebitstoestand schoolgaande kinderen regio Oost-Veluwe.
Doel-/vraagstelling:	Inzicht krijgen in de gebitstoestand en gebitsverzorging van schoolgaande kinderen (groep 2 en 7 van het basisonderwijs) in de regio Oost-Veluwe, teneinde te bepalen welke scholen als eerste in aanmerking komen voor tandheelkundige gezondheidsvoorlichting.
Gegevensverzameling:	- Alle kinderen uit groep 2 gebitstoestand van het gehele melkgebit; - alle kinderen uit groep 7 gebitstoestand van de eerste 4 doorkomende blijvende molaren; - Algemene gegevens : herkomst ouders, school, geslacht, wijk; - poetsgedrag, snoepgedrag, fluoride-behandeling, houding t.a.v. tanden poetsen.
Methode:	- Enquête; - registratie in het kader van het PGO; - observatie.
Onderzoeksobject:	6000 Leerlingen van 5-6 jaar (groep 2) en 10-11 jaar (groep 7) van het basisonderwijs.
Plaats van onderzoek:	Basisscholen in Apeldoorn, Brummen, Epe, Heerde en Voorst (regio GGD Oost-Veluwe).
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	E.J. Maarsingh, epidemioloog.
Andere onderzoekers:	E. Baltussen.
Onderzoeksinstelling:	GGD Oost-Veluwe afdeling Jeugdgezondheidszorg Postbus 51 7300 AB Apeldoorn
Samenwerkend met:	Hogeschool Midden Nederland afd. Mondhygiëne M. Meijer Kaap Hoofdreef 10 3563 AS Utrecht
Contactadres:	GGD Oost-Veluwe E.J. Maarsingh Postbus 51 7300 AB Apeldoorn
Start onderzoek:	september 1990
Einde onderzoek:	juli 1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Aanvulling:	Er heeft een uitgebreid validiteitsonderzoek m.b.t. gegevensverzameling plaats gevonden bij 11 jeugdartsen en 770 kinderen.
Publikaties:	Vooralsnog onbekend, er zal echter wel gepubliceerd worden.
Trefwoorden:	Schoolkinderen Gebit & mondholte

Onderzoeksnummer:	920032
Titel:	Onderzoek mondgezondheid schoolkinderen.
Doel-/vraagstelling:	- Het verkrijgen van inzicht in het percentage kinderen dat een tandarts bezoekt en hun mondgezondheid; - inzicht in de factoren die mogelijk van invloed zijn op het tandartsbezoek en mondgezondheid.
Gegevensverzameling:	- Leeftijd, geslacht, nationaliteit en opleiding ouders, school en klas/groep; - tandartsbezoek kind en ouders; - fluoridegebruik en poetsgedrag van het kind; - status mondgezondheid (DMFT en plaquescore).
Methode:	- Enquête (JGZ-teams) - mondonderzoek op school door mondhygiënist.
Onderzoeksubject:	Schoolkinderen in de leeftijdscategorie van 4-19 jaar op alle schooltypen, bij de groepen 2 en 8 wordt mondonderzoek verricht door mondhygiënist.
Plaats van onderzoek:	GD en GG Utrecht.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	M.C. Reedijk, jeugdarts.
Andere onderzoekers:	G. Brussaard, W. Gorrissen.
Onderzoeksinstelling:	GG en GD Utrecht Jaarbeursplein 17 3521 AN Utrecht
Contactadres:	GG en GD Utrecht M.C. Reedijk Jaarbeursplein 17 3521 AN Utrecht
Start onderzoek:	september 1992
Einde onderzoek:	eind 1993
Onderzoeksfase:	veldwerk
Trefwoorden:	Gebit & mondholte Schoolkinderen

Onderzoeksnummer:	920033
Titel:	Onderzoek naar de mondgezondheid van 10-12 jarigen in de regio Delft/Oostland.
Doel-/vraagstelling:	Het verkrijgen van inzicht in de mondgezondheid van kinderen geboren tussen 1.10.1980 en 1.10.1981 in de regio Delft/Oostland teneinde een gericht beleid te voeren m.b.t. preventieve tandheelkundige activiteiten.
Gegevensverzameling:	- Gebitstoestand, tandartsbezoek, poetsgedrag en fluorgebruik; - beoordeling eerste blijvende molaar tijdens PGO.
Methode:	- Interview; - registratie in het kader van het PGO.
Onderzoeksubject:	Kinderen geboren tussen 1.10.1980 en 1.10.1981 die de basisscholen en scholen voor speciaal onderwijs in de regio Delft/Oostland bezoeken.
Plaats van onderzoek:	Delft, Bergschenhoek, Berkel en Rodenrijs, Nootdorp en Pijnacker.
Soort onderzoek:	onderzoek in kader van cursus/opleiding Opleiding Jeugdgezondheidszorg 1990-1992, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, Leiden.
Projectleider:	E.J. van Kalsbeek, jeugdarts i.o.
Onderzoeksinstelling:	GGD Delft-Oostland afdeling Jeugdgezondheidszorg Crommelinstraat 1 2627 AD Delft
Contactadres:	GGD Delft-Oostland afdeling Jeugdgezondheidszorg E.J. van Kalsbeek Crommelinstraat 1 2627 AD Delft
Start onderzoek:	augustus 1991
Einde onderzoek:	juli 1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Publikaties:	Scriptie Opleiding Jeugdgezondheidszorg.
Trefwoorden:	Gebit & mondholte Schoolkinderen

Onderzoeksnummer: 920034
Titel: P.O.E.T.S.: Periodiek Onderzoek en Enquêtering omtrent de Tandverzorging in Sneek en omstreken, verslag enquête jeugdtandverzorging 1990-1991.

Doel-/vraagstelling: Het verkrijgen van inzicht in: frequentie tandartsbezoek, fluoridegebruik en wijze van fluoridegebruik, poetsgedrag, gebitstoestand, risicoscholen en -gebieden.

Gegevensverzameling: Leeftijd, schoolcode, totaal aantal onderzochte leerlingen per school, gebitstoestand, tandartsbezoek, fluoridegebruik, poetsgedrag, dragen van een beugel.

Methode: Interview, registratie in het kader van het PGO, en observatie.

Onderzoeksubject: 1106 Leerlingen tussen 4 en 18 jaar, waarvan het grootste deel uit groep 2,4 en 7 uit het basisonderwijs, en klas 2 uit het voortgezet onderwijs.

Plaats van onderzoek: Regio GGD Zuidwest Friesland.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: F.G. Schaaphok, jeugdarts.

Andere onderzoekers: T. de Smit-Wassenaar, G.R. Gildemacher, A.B.G. Borsboom.

Onderzoeksinstelling: GGD Zuidwest Friesland Afdeling Jeugdgezondheidszorg
Postbus 226
8600 AE Sneek

Start onderzoek: maart 1990

Einde onderzoek: december 1991

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: Het tandartsbezoek blijkt over de hele linie goed te zijn: 96.6% komt minstens 2x per jaar bij de tandarts, slechts 1.8% wordt zelden of nooit gecontroleerd. Ook het fluoridegebruik is goed, 98.2% krijgt op de een of andere wijze fluoride binnen. Het percentage fluoridetandpasta gebruikers is het hoogst: 90.8%. Fluorideapplicatie gebeurt bij 55.0% en fluortabletten worden door 28.8% regelmatig geslikt. Het poetsgedrag vertoont nauwelijks verschillen per leeftijdsgroep, gemiddeld zegt 64.7% minimaal twee maal per dag te poetsen.

De gebitstoestand is redelijk: 48.1% heeft een gaaf gebit. Er is een duidelijke afname van het percentage gave gebitten met het stijgen van de leeftijd (m.n. bij de groep van 15 jaar en ouder). Cariës wordt grotendeels in het melkgebit in de groep 5-7-jarigen gevonden.

Publikaties: BASISGEZONDHEIDSDIENST ZUIDWEST FRIESLAND.

P.O.E.T.S.: Periodiek Onderzoek en Enquêtering omtrent de Tandverzorging in Sneek en Omstreken; verslag enquête jeugdtandverzorging 1990-1991.

Sneek, Basisgezondheidsdienst Zuidwest Friesland, 1991.

Trefwoorden: Gebit & mondholte
Schoolkinderen
Adolescenten

Onderzoeksnummer:	920035
Titel:	Prevalentie van CARA bij kinderen in Westfriesland.
Doel-/vraagstelling:	- Het verkrijgen van inzicht in de prevalentie van CARA bij de schoolgaande jeugd van 6-12 jaar in de regio Westfriesland; - hoe verhoudt de prevalentie van CARA in Westfriesland zich tot de prevalentie in andere regio's en wat is het maatschappelijk gevolg hiervan?
Gegevensverzameling:	Naam, leeftijd, postcode, woonplaats, geslacht, naam school, datum, ziektekostenverzekering, invuller van de vragenlijst, hoesten, volzitten, opgeven van fluimen, hoesten met opgeven van sputum, piepen op de borst, astma-aanvallen, kortademigheid, kortademigheid bij traplopen of spelen, verstopte- of loopneus, huiduitslag, schoolverzuim, huisartsbezoek, bezoek aan homeopathisch arts, allergie, medicijngebruik, passief roken, huisdieren, aanwezigheid van geiser zonder afvoer, vocht in de woning, eventuele verhuizing.
Methode:	Enquête.
Onderzoeksubject:	Alle leerlingen van groep 3,5 en 7 van de basisscholen in Westfriesland (uitgezonderd speciaal onderwijs).
Plaats van onderzoek:	Regio Westfriesland.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	C.M. Waardenburg, epidemiologe.
Andere onderzoekers:	H. Talma
Onderzoeksinstelling:	GGD Westfriesland afd. Jeugdgezondheidszorg Postbus 201 1620 AE Hoom
Contactadres:	GGD Westfriesland afd. Jeugdgezondheidszorg H. Talma Postbus 201 1620 AE Hoom
Start onderzoek:	januari 1992
Einde onderzoek:	april 1993
Onderzoeksfase:	rapportage
Samenvatting:	- 17% van de kinderen in Westfriesland heeft CARA; - CARA komt in Westfriesland even vaak of vaker voor als in andere GGD-regio's; - Kinderen met CARA verzuimen vaker van school, bezoeken vaker de huisarts en gebruiken vaker medicijnen dan kinderen zonder CARA; - Kinderen die in vochtige woningen wonen hebben twee keer zo vaak CARA als kinderen die niet in vochtige woningen wonen.
Aanvulling:	Bij dit onderzoek is gebruik gemaakt van de zg. Regio-vragenlijst, ontwikkeld door de werkgroep CARA bij jeugdigen.
Publikaties:	CARA bij kinderen in Westfriesland, onderzoeksrapport GGD Westfriesland.
Trefwoorden:	CARA Schoolkinderen

Onderzoeksnummer: 920036
Titel: Prevalentie van astma bij Amsterdamse kinderen in relatie met persoonskenmerken.

Doel-/vraagstelling:

- Wat is de prevalentie van astma onder Amsterdamse kinderen?
- Zijn er groepen kinderen aanwijsbaar die op grond van bepaalde persoonskenmerken (o.a. geslacht, leeftijd, etniciteit en SES) een verhoogde kans hebben op astmatische klachten?
- Hoe groot is het probleem van onderdiagnose en onderbehandeling bij kinderen met astmatische symptomen?
- Hoe groot is het schoolverzuim t.g.v. astmatische klachten, en bestaat er een relatie tussen dit schoolverzuim en bepaalde persoonskenmerken?

Gegevensverzameling: Geslacht, leeftijd, etniciteit, SES, astmatische symptomen, medicijngebruik, diagnose en schoolverzuim.

Methode:

- Interview;
- registratie in het kader van het PGO;
- retrospectief onderzoek.

Onderzoeksubject: PGO 2 Jaar (ca. 1000 kinderen); PGO 3-4 jaar (ca. 1000 kinderen); PGO 5 jaar (ca. 1500 kinderen); PGO 11 jaar (ca. 1500 kinderen); PGO 2e klas VO (ca. 1500 kinderen).

Plaats van onderzoek: Amsterdam.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: H. Pauw Plomp, jeugdarts.

Andere onderzoekers: M.F. van der Wal

Onderzoeksinstelling: GG & GD Amsterdam sector Jeugdgezondheidszorg
Postbus 20244
1000 HE Amsterdam

Contactadres: GG & GD Amsterdam sector Jeugdgezondheidszorg
M.F. van der Wal
Postbus 20244
1000 HE Amsterdam

Start onderzoek: september 1991

Einde onderzoek: september 1993

Onderzoeksfase: rapportage

Trefwoorden: Astma
Epidemiologie
Schoolkinderen

Onderzoeksnummer:	920037
Titel:	De prevalentie van enuresis bij kinderen van 5 t/m 12 jaar.
Doel-/vraagstelling:	- Het verkrijgen van inzicht in de prevalentie van enuresis nocturna en diurna in de regio Gooi en Vechtstreek; - de medewerkers van de afd. JGZ meer bekend te maken met epidemiologisch onderzoek en op die manier een denkproces op gang te brengen m.b.t. tot het vervolg op het onderzoek.
Gegevensverzameling:	- Prevalentie van enuresis nocturna en enuresis diurna bij kinderen van 5-12 jaar; - factoren die een rol spelen bij enuresis nocturna en enuresis diurna; - Hoe gaan ouders/verzorgers van het kind met dit onderwerp om? - bekendheid van de ouders/verzorgers met bestaande behandelingsmethoden en hoeveel behoefte aan advies is er?
Methode:	Registratie in het kader van het PGO/PVO.
Onderzoeksubject:	1937 kinderen uit groep 2,4 en 8 van het basisonderwijs en kinderen van 5-12 jaar in het speciaal onderwijs.
Plaats van onderzoek:	Regio GGD Gooi en Vechtstreek.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	A. van Vulpen, epidemioloog. R. van Erven Dorens-Hudig, jeugdarts, A. van 't Klusjer, jeugdverpleegkundige.
Onderzoeksinstelling:	GGD Gooi en Vechtstreek Postbus 251 1400 AG Bussum
Contactadres:	GGD Gooi en Vechtstreek A. van Vulpen Postbus 251 1400 AG Bussum
Start onderzoek:	1991
Einde onderzoek:	1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	- Vergeleken met eerder onderzoek (Verhulst, 1985) een hogere prevalentie. (de onderzoekspopulatie van Verhulst was beperkt tot Nederlandse kinderen); - prevalentie voor de hele groep bedraagt 9,7%, voor jongens in de leeftijd van 5 t/m 12 jaar 13%, voor meisjes 6,1%; - op 5-jarige leeftijd bedraagt de prevalentie 16,9%, op 7-jarige leeftijd 7,9%, op 11-jarige leeftijd 4,1%; - Bij kinderen met een in Nederland geboren moeder bedraagt de prevalentie gemiddeld 9%, voor kinderen met een Marokkaanse moeder is dit 25%, voor kinderen met een Turkse moeder 16,4%; - prevalentie bij kinderen in het speciaal onderwijs is ongeveer gelijk aan die van kinderen in het reguliere basisonderwijs; - bij 6,4% speelt het probleem overdag, bij 8,6% zowel 's nachts als overdag;

- bij ca. 56% van de kinderen worden maatregelen getroffen, de bekendste maatregel is 'afwachten' (73%), gevolgd door opnemen (67%) en belonen (52%), de ouders/verzorgers zijn het minst bekend met de droge bedtraining (11%).
- de Marokkaanse en Turkse moeders zijn het minst bekend met mogelijke maatregelen;
- ca. 40% van de ouders/verzorgers heeft behoefte aan advies.

Publikaties:

GEWESTELIJKE GEZONDHEIDSDIENST GOOI EN VECHTSTREEK.
De prevalentie van enuresis bij kinderen van 5 t/m 12 jaar.
Bussum, GGD Gooi en Vechtstreek, 1993.

Trefwoorden:

Enuresis
Schoolkinderen

BEDPLASSEN HOEFT NIET MEER

KIES METEEN VOOR EEN GOEDE OPLOSSING:

De ELTHER-methode tegen bedplassen

- 35 jaar ervaring met een succespercentage van 90%
- wordt door de meeste ziekenfondsen vergoed
- het enige systeem met vochtgevoelige broekjes
- goede begeleiding
- verzending door geheel Nederland en België
- in huur verkrijgbaar

MET EEN PLASWEKKER VAN

ELTHER B.V.
MEDISCHE ELEKTRONICA

Bel voor meer informatie:

ELTHER B.V.
MEDISCHE ELEKTRONICA

Jan Asselbergsweg 2
5026 RR Tilburg
tel-013-674000 fax-013-680457
In België

ZONDAG B.V.B.A.
MEDISCHE ELEKTRONICA

Eykanpad 16 - 2381 Weelde (B)
tel-014-659916 fax-014-659087

Of vul onderstaande bon in.

Naam:
Adres:
Plaats:
Tel:

Onderzoeksnummer: 920038
Titel: Prevalentie van het polycysteus ovarium syndroom (PCOS) onder Nederlandse kaukasische adolescenten.

Doel-/vraagstelling: - Inzicht verkrijgen in de prevalentie van het PCOS onder Nederlandse kaukasische adolescenten;
- Kan de diagnose PCOS tijdens de vroege adolescentie gesteld worden op basis van oligomenorroe en verhoogd serum LH?

Gegevensverzameling: - Cyclusduur, menstruatiepatroon, voorkomen dysmenorroe, duur en hevigheid menstruatie, aantal menstruaties per jaar, pilgebruik, menarche en menarche-leeftijd, stress, gewichtsschommelingen, galactorroe, subjectief overgewicht, lichaamsbeharing, acne, medicijngebruik (via enquête);
- Lengte, gewicht, puberteitsstadia, lichaamsbeharing, acne heupomtrek, omtrek van het middel (via observatie).

Methode: Interview, enquête, observatie.

Onderzoeksubject: Leerlingen uit de 3e klas van het voortgezet onderwijs, alle schoolsoorten m.u.v. voortgezet speciaal onderwijs, in de leeftijd 14-16 jaar, de populatie bestond uit 750 en wordt uitgebreid naar 2000-2500.

Plaats van onderzoek: Regio Amstelland-de Meerlanden.

Soort onderzoek: promotie-onderzoek
Projectleider: M. van Hooff, arts.

Onderzoeksinstelling: AZVU, Afd. Verloskunde & Gynaecologie
De Boelelaan 1117
1081 HV Amsterdam

Samenwerkend met: GGD Amstelland-de Meerlanden Afd. Jeugdgezondheidszorg
W.J.G. Lijs-Spek
Fokkerlaan 50
1185 JC Amstelveen

Contactadres: AZVU, Afd. Verloskunde & Gynaecologie
De Boelelaan 1117
1081 HV Amsterdam

Start onderzoek: december 1990
Einde onderzoek: juli 1995
Onderzoeksfase: rapportage

Samenvatting: Momenteel wordt een eerste analyse verricht.
Aanvulling: Naast het directe doel van het onderzoek komen gegevens beschikbaar over het voorkomen van cyclusstörungen, dysmenorroe, acne, hirsutisme en obesitas in een vrouwelijke adolescenten-populatie.

Trefwoorden: Adolescenten
Polycysteus Ovarium Syndroom
Epidemiologie

Onderzoeksnummer:	920039
Titel:	Preventie van cariës bij kinderen.
Doel-/vraagstelling:	Het verkrijgen van inzicht in: het gebruik van fluoride, manier van inname van fluoride, hoeveelheid fluoride welke ingenomen/gebruikt wordt, mate van tandartsbezoek bij schoolkinderen in de regio West-Utrecht.
Gegevensverzameling:	Mate van tandartsbezoek, hoe oud was het kind bij het eerste bezoek, gebruik van fluoridetabletten, fluoridebehandeling van tandarts, hoe vaak de tanden gepoetst worden en waarmee, andere vormen van fluoridegebruik, wie heeft het gebruik gestimuleerd.
Methode:	Enquête, registratie in het kader van het PGO.
Onderzoeksobject:	6644 Kinderen uit de groepen 2,4 en 7 uit het basisonderwijs, 3313 jongens en 3331 meisjes, 2830 daarvan uit groep 2, 1316 uit groep 4 en 1498 uit groep 7.
Plaats van onderzoek:	Regio GGD West-Utrecht, gemeenten Abcoude, Breukelen, de Ronde Venen, Harmelen, Houten, Loenen, Lopik, Maarssen, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Vianen, Vleuten de Meem, Woerden, IJsselstein.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	W. Hilgersom, hoofd afd. Jeugdgezondheidszorg.
Andere onderzoekers:	A. Tjalsma, G. van den Ban.
Onderzoeksinstelling:	GGD West-Utrecht Afdeling Jeugdgezondheidszorg Postbus 624 3430 AP Nieuwegein
Contactadres:	GGD West-Utrecht Afdeling Jeugdgezondheidszorg A. Tjalsma Postbus 624 3430 AP Nieuwegein
Start onderzoek:	eind 1989
Einde onderzoek:	begin 1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	- Het gebruik van fluoridetabletten is het hoogst in de jongste groep, de inname van fluoridetabletten is vaak verkeerd, dit moet een aandachtspunt worden in de voorlichting; - bijna alle kinderen poetsen met fluoridetandpasta; - meer van 90% van de kinderen gaat 2x per jaar naar de tandarts; - bij 37 scholen gebruiken kinderen naar gestelde normen weinig fluoride, deze scholen kregen een spoeladvies van de GGD.
Publikaties:	TJALSMA, A., W. HILGERSOM & G. VAN DEN BAN. Preventie van cariës bij kinderen: onderzoek naar fluoridegebruik, poetsgedrag en tandartsbezoek in de Regio West-Utrecht. Nieuwegein, GGD West-Utrecht, 1992.
Trefwoorden:	Gebit & mondholte Schoolkinderen

Onderzoeksnummer:	920040
Titel:	Relatie CARA en schoolmilieu in Rotterdam en Gelderland.
Doel-/vraagstelling:	Inventariseren van bouwkundige en medisch/hygiënische aspecten van het schoolmilieu.
Gegevensverzameling:	medische achtergrondgegevens, tapijt-monster mijtgehalte, longvolume-capaciteit bij jongeren.
Methode:	- Enquête; - metingen.
Onderzoeksubject:	Schoolgaande jongeren.
Plaats van onderzoek:	Rotterdam en Wageningen.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	J.P. Zock.
Andere onderzoekers:	A.A.J.M. Hazebroek-Kampschreur, jeugdarts.
Onderzoeksinstelling:	GGD Rotterdam Afd. Jeugdzorg Postbus 70032 3000 LP Rotterdam
Samenwerkend met:	L.U. Wageningen, vakgroep Gezondheidsleer Postbus 238 6700 AE Wageningen.
Contactadres:	GGD Rotterdam e.o. Afd. Jeugdzorg A.A.J.M. Hazebroek-Kampschreur Postbus 70032 3000 LP Rotterdam
Start onderzoek:	1989
Einde onderzoek:	1991
Onderzoeksfase:	afgesloten
Publikaties:	ZOCK, J.P. Vloerbedekking op basisscholen en de gezondheid van kinderen met CARA. Wageningen, Landbouwniversiteit Wageningen, 1991.
Trefwoorden:	Binnenmilieu CARA

Onderzoeksnummer: 920041
Titel: Van mond tot mond: een onderzoek naar de mondgezondheid van de schooljeugd in de regio West-Veluwe/Vallei deel I.

Doel-/vraagstelling:	- Het verkrijgen van inzicht in de mondgezondheid van jeugdigen in de regio van de GGD West-Veluwe/Vallei. Met het onderzoek wordt informatie verkregen t.b.v. de ontwikkeling en uitvoeren van activiteiten op het gebied van de preventieve tandzorg voor jeugdigen. Eveneens wordt inzicht verkregen in groepen met een verhoogd tandheelkundig risico, waardoor prioriteiten gesteld kunnen worden m.b.t. de ondersteuning vanuit de GGD. - wat is de cariësprevalentie in de regio? - welk percentage kinderen bezoekt regelmatig de tandarts, en is dit tandartsbezoek van invloed op de cariësprevalentie? - zijn poetsfrequentie en fluoridegebruik van invloed op de cariësprevalentie? - zijn schooltype en de verschillende gebieden van invloed op de cariësprevalentie? - zijn er groepen kinderen te onderscheiden die gezien hun mondgezondheid een verhoogd tandheelkundig risico lopen?
Gegevensverzameling:	- Toestand van het gebit: gaaf, aantal caviteiten, aantal vullingen; - tandartsbezoek; - poetsfrequentie; - gebruik fluoridetabletten.
Methode:	- Enquête; - registratie in het kader van het PGO.
Onderzoeksubject:	Alle kinderen geboren tussen 1-10-1984 en 30-9-1985 in het basisonderwijs.
Plaats van onderzoek:	Bameveld, Ede, Scherpenzeel en Wageningen.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	D. Regterschot-Baan Hofman, tandheelkundig preventief medewerker.
Andere onderzoekers:	Jeugdartsen van de GGD West-Veluwe/Vallei.
Onderzoeksinstelling:	GGD West-Veluwe/Valleigebied Postbus 233 6710 BE Ede
Contactadres:	GGD West-Veluwe/Valleigebied D. Regterschot-Baan Hofman Postbus 233 6710 BE Ede
Start onderzoek:	augustus 1990
Einde onderzoek:	juli 1991
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	- Van de onderzochte 5-6-jarigen heeft 56% een gaaf gebit op ongeveer 1/3 van het totaal aantal scholen heeft minder 50% van de 5-6-jarigen een gaaf gebit; - In de kleine woonkernen zijn de gebitten gemiddeld slechter dan in grote woonkernen;

- slechts een klein percentage (5,7%) gaat niet regelmatig voor controle naar de tandarts, deze kinderen hebben een slechtere gebitstoestand dan de kinderen die wel regelmatig gaan;
 - ruim 60% poetst minimaal 2x per dag de tanden, deze groep heeft een beter gebit dan de kinderen die minder of onregelmatig poetsen, hetzelfde geldt voor de kinderen die regelmatig fluoridetabjetjes gebruiken. Van de kinderen in deze leeftijdsgroep gebruikt nog 30% fluoridetabletten, andere vormen van fluoridegebruik zijn niet in dit onderzoek betrokken;
 - Voor de kinderen met een relatief slechte gebitstoestand zijn aanbevelingen geformuleerd, welke gericht zijn op de groep 0-6-jarigen en hun ouders. De benadering zal plaats vinden via instellingen die in contact komen met deze groep.
-

Trefwoorden: Gebit & mondholte
Schoolkinderen

Onderzoeksnummer:	920042
Titel:	Wervelkolomafwijkingen bij kinderen.
Doel-/vraagstelling:	Het nagaan van de prevalentie en incidentie van wervelkolomafwijkingen bij kinderen en het analyseren van het verloop van de fase tussen signalering door de schoolarts en het instellen van adequate behandeling in de curatieve sector.
Gegevensverzameling:	Medische achtergrondvariabelen, specifieke gegevens betreffende houdingsafwijkingen.
Methode:	Registratie in het kader van het PGO.
Onderzoeksubject:	Schoolgaande Rotterdamse 11-jarigen (geboortecohort 1973).
Plaats van onderzoek:	Rotterdam.
Soort onderzoek:	promotie-onderzoek
Projectleider:	A.A.J.M. Hazebroek-Kampschreur, jeugdarts.
Onderzoeksinstelling:	GGD Rotterdam Afd. Jeugdzorg Postbus 70032 3000 LP Rotterdam
Samenwerkend met:	Erasmus Universiteit Rotterdam.
Contactadres:	GGD Rotterdam e.o. Afd. Jeugdzorg A.A.J.M. Hazebroek-Kampschreur Postbus 70032 3000 LP Rotterdam
Start onderzoek:	1984
Einde onderzoek:	medio 1993
Onderzoeksfase:	rapportage
Samenvatting:	The prevalence of trunk abnormalities was studied in 4915 children aged 11 years (2528 boys, 2387 girls); 33% of the children were of non-Dutch origin. The following measurements were recorded: height, weight, signs of puberty, and menarche. Trunk abnormality was assessed in the erect child (asymmetry of shoulders, waistline, imbalance of the trunk, scoliosis, lordosis, kyphosis, swayback, and flexibility) and by the forward bending test (rib hump or lumbar prominence, persistence of scoliosis, kyphosis, deviant lateral aspect): 85.9% of boys and 81.3% of girls were symmetric, an abnormal forward bending test was noted in 7.1% of boys and 10.6% of girls. In non-Dutch girls, trunk abnormalities were more prevalent.
Publikaties:	Te verwachten: dissertatie.
Trefwoorden:	Scoliosen Screening Schoolkinderen Epidemiologie

Onderzoeksnummer:	920043
Titel:	Zindelijkheidsproblemen 2-5 jarigen (obstipatie, enuresis, encopresis).
Doel-/vraagstelling:	- Evaluatieonderzoek pedagogische thuisbegeleiding bij zindelijkheidsproblemen van 0-4 jarigen; - Wat is de aard van de aangemelde zindelijkheidsproblemen? - Waaruit bestond de begeleiding? - Wat het resultaat van de begeleiding?
Gegevensverzameling:	Verslaggeving van de pedagogische thuisbegeleiding.
Methode:	Retrospectief onderzoek.
Onderzoeksobject:	50 Kinderen in de leeftijd van 2-5, die waren aangemeld wegens zindelijkheidsproblemen.
Plaats van onderzoek:	Regio Friesland-Noord.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	M.M.W. Oosterhof-van de Poel, orthopedagoog.
Andere onderzoekers:	stagiaire orthopedagogiek en medewerkers pedagogisch team.
Onderzoeksinstelling:	Regionale Kruisvereniging Friesland-Noord Postbus 1194 8900 CD Leeuwarden
Contactadres:	Regionale Kruisvereniging Friesland-Noord M.M.W. Oosterhof-van de Poel Postbus 1194 8900 CD Leeuwarden
Start onderzoek:	oktober 1989
Einde onderzoek:	december 1993
Onderzoeksfase:	veldwerk
Publikaties:	Te verwachten: intern rapport, lezing, tijdschriftartikel.
Trefwoorden:	Thuisbegeleiding Kleuters Enuresis Encopresis Zindelijkheid

4. VOEDING

Onderzoeksnummer: 920044

Titel: Eet en drinkgedrag bij peuters: een onderzoek naar het eten drinkgedrag van kinderen van 1 tot 4 jaar in het district Noord-Limburg.

Doel-/vraagstelling:

- Wat is het dagelijks eetpatroon van kinderen van 1 tot 4 jaar tijdens de maaltijden?
- wat eten en drinken kinderen naast de maaltijden en in welke frequentie?
- waaruit drinken kinderen?
- hoeveel kinderen drinken 's nachts iets zoets en als zij dat doen is het dan uit een zuigflesje of uit een beker?
- is er verband tussen enerzijds kenmerken van de ouders en van het kind en anderzijds het eet- en drinkgedrag van het kind?

Gegevensverzameling: Dagelijkse voeding bij kinderen van 1½- 4 jaar.

Methode: Enquête.

Onderzoeksubject: 1½-4 jarige meisjes en jongens in Noord-Limburg, jaarcohort per jaar ca. 3200, 670 enquêtes.

Plaats van onderzoek: District Noord-Limburg.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: W.G.M. Boersma-Slütter, arts.

Andere onderzoekers: R. van Berlo, A. de Brok, G. Robbertson, M. van de Borg, M. Loo, P. Wasser.

Onderzoeksinstelling: Groene Kruis Noord-Limburg
Drie Decembersingel 48
5921 AC Venlo

Contactadres: Groene Kruis Noord-Limburg
W.G.M. Boersma-Slütter
Drie Decembersingel 48
5921 AC Venlo

Start onderzoek: oktober 1989

Einde onderzoek: september 1992

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting:

- Zoete tussendoortjes worden door 42% van de kinderen meer dan 4x per dag gebruikt;
- bijna een kwart van de kinderen drinkt meestal uit een zuigflesje of tuitbeker in plaats van uit een beker, ook 's nachts drinken veel kinderen (15%) uit een zuigflesje waarin ook nog regelmatig iets zoets.

Publikaties: BOERSMA, M. (eindred.)
Eet- en drinkgedrag bij peuters: eindverslag van een onderzoek naar het eet- en drinkgedrag van kinderen van 1 tot 4 jaar in het district Noord-Limburg.
Venlo, Groene Kruis Noord-Limburg, 1991.

Trefwoorden: Voedingsgewoonten Kleuters

Onderzoeksnummer:	920045
Titel:	Eetproblemen bij 0-4 jarigen.
Doel-/vraagstelling:	- Evaluatieonderzoek pedagogische thuisbegeleiding bij eetproblemen bij 0-4 jarigen; - wat is de aard van de aangemelde eetproblemen? - waaruit bestond de begeleiding? - wat was het resultaat van de begeleiding?
Gegevensverzameling:	Verslaggeving pedagogische thuisbegeleiding.
Methode:	Retrospectief onderzoek.
Onderzoeksubject:	50 Kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar met hoofdklacht eetproblemen.
Plaats van onderzoek:	Regio Friesland-Noord.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	M.M.W. Oosterhof-van de Poel, orthopedagoog.
Andere onderzoekers:	Stagiaires orthopedagogiek en medewerkers pedagogisch team.
Onderzoeksinstelling:	Regionale Kruisvereniging Friesland-Noord Postbus 1194 8900 CD Leeuwarden
Contactadres:	Regionale Kruisvereniging Friesland-Noord M.M.W. Oosterhof-van de Poel Postbus 1194 8900 CD Leeuwarden
Start onderzoek:	oktober 1989
Einde onderzoek:	december 1993
Onderzoeksfase:	veldwerk
Publikaties:	Te verwachten: intern rapport, tijdschriftartikel, lezing.
Trefwoorden:	Zuigelingen Kleuters Thuisbegeleiding Voedingsstoornissen

Onderzoeksnummer: 920046
Titel: Het gebruik van tussendoortjes onder schooltijd van schoolgaande kinderen.

Doel-/vraagstelling: - het verkrijgen van inzicht in de hoeveelheid en hoedanigheid van "ongezonde" tussendoortjes bij leerlingen van basis-, voortgezet- en speciaal onderwijs in de regio Midden-Holland in relatie tot leeftijd, schooltype en zakgeld;
- zicht krijgen op de mogelijke risicogroepen;
- verkrijgen van aanknopingspunten voor het geven van voorlichting.

Gegevensverzameling: Achtergrondvariabelen, ontbijtgewoonten, gebruikte tussendoortjes van die dag (recall), uitgaven aan tussendoortjes, behoefte aan voorlichting.

Methode: - Enquête;
- retrospectief onderzoek.

Onderzoeksobject: De leerlingen van alle scholen voor basis-, voortgezet-, en speciaal onderwijs in de regio Midden-Holland (12.000 respondenten), uit de groepen 2 en 7 van het basisonderwijs en de klassen 2 en 4 van het voortgezet onderwijs.

Plaats van onderzoek: Regio Midden-Holland.

Soort onderzoek: overig onderzoek
Projectleider: A. Bartels, hoofd afd. Jeugdgezondheidszorg.
Andere onderzoekers: R. da Costa Sr., G. Fokker.
Onderzoeksinstelling: GGD Midden-Holland Afd. Jeugdgezondheidszorg
Oosthaven 68
2801 PG Gouda

Contactadres: GGD Midden-Holland
R. da Costa Sr.
Oosthaven 68
2801 PG Gouda

Start onderzoek: maart 1990
Einde onderzoek: juni 1992
Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: Basisonderwijs: de eet en drinkgewoonten van leerlingen in het basisonderwijs komen overeen met de landelijke cijfers, veel leerlingen ontbijten elke ochtend (95%) en nemen eten en drinken mee naar school (84%). Tijdens schooltijd wordt door 82% van de leerlingen tussendoortjes gegeten. Dit zijn vooral Liga-koecken, snoepjes, vruchtendrank en Yogi-drink. Gemiddeld eet 8% van de leerlingen tijdens schooltijd meer dan 20% van de aanbevolen energie in de vorm van tussendoortjes. Tussen leerlingen van groep 2 en 7 zijn weinig grote verschillen t.a.v. de eet- en drinkgewoonten. Opvallend is echter dat leerlingen in groep 7 minder vaak eten mee krijgen naar school en dit vaker zelf klaarmaken, ze worden door hun ouders minder gestuurd bij het bepalen van keuzes. Op 60% van de scholen in Midden-Holland wordt een 'gezond trakteren beleid' gevoerd.

Voortgezet onderwijs: 79% van de leerlingen ontbijt elke ochtend. Meisjes ontbijten minder vaak dan jongens, ook op hogere leeftijd wordt minder

vaak ontbeten. Leerlingen van het HAVO/VWO en speciaal onderwijs ontbijten vaker dan andere leerlingen. Het percentage altijd-ontbijters is aan de lage kant. 82% van de leerlingen koopt 1 of meer dagen per week tijdens schooltijd tussendoortjes. Vooral in trek zijn koeken, koekjes, mars e.d, snoepjes en frisdranken. Veel van de tussendoortjes worden buiten de school gekocht. Dagelijks eet bijna 1/5 van de leerlingen, alleen al tijdens schooltijd, meer dan 20% van de aanbevolen hoeveelheid energie in de vorm van deze lege calorieën. Opvallend is dat het gebruik van tussendoortjes niet verschillend is bij 2e en 4e klassers, wel verschillend is dit voor geslacht, jongens eten vaker tussendoortjes dan meisjes. Tussen de onderzochte schooltypen onderling bestaat een verschil in het gebruik van tussendoortjes. leerlingen van LBO en MAVO eten vaker tussendoortjes dan leerlingen van de HAVO/VWO. Het eten van tussendoortjes lijkt geen verband te hebben met de interesse voor voeding en voedingsonderwijs. Tussendoortjes worden vaak buiten school gekocht, "veel-snoepers" gaan vaker naar de buurtwinkel en snackbar. Grote overeenstemming bestaat over hetgeen gemist wordt in de schoolkantine: fruit, belegde broodjes en in mindere mate rauwkost. Bij voorlichtingsactiviteiten zal moeten worden ingesprongen op het feit dat leerlingen bij de overgang van basis naar voortgezet onderwijs zelf keuzes moeten gaan maken en zelf gaan bepalen wat gezond is. Leerlingen van de LBO-MAVO verdienen hierbij extra aandacht, aangezien op deze scholen vaker tussendoortjes gegeten worden. Nagegaan moet worden hoe het kantine aanbod op scholen verbeterd zou kunnen worden.

Publikaties:

VRIES, M. DE & R. DA COSTA.

Scholieren en tussendoortjes: onderzoek naar eet- en drinkgewoonten tijdens schooltijd van leerlingen in het basis en voortgezet onderwijs in Midden-Holland.

Gouda, GGD Midden-Holland, 1992.

VRIES, M. DE & R. DA COSTA.

Tussen de lessen door: onderzoek naar eet- en drinkgewoonten, tijdens schooltijd, van leerlingen in het basis en voortgezet onderwijs in Midden-Holland.

Gouda, GGD Midden-Holland, 1992.

Trefwoorden:

Voedingsgewoonten

Schoolkinderen

Adolescenten

Onderzoeksnummer:	920047
Titel:	Obesitas-onderzoek.
Doel-/vraagstelling:	Inzicht te krijgen in de psychologische- en voedingsaspecten van obesitas bij kinderen in de leeftijd van 10 t/m 15 jaar.
Gegevensverzameling:	Leeftijd, lengte, gewicht, triceps huidploidikte, rijpingsniveau, etniciteit, sociaal-economische klasse, voedsel, consumptie, gedragsvragenlijst (CBCL).
Methode:	- Enquête; - registratie in het kader van het PGO; - observatie.
Onderzoeksubject:	100 Obese kinderen in de leeftijd van 10 t/m 15 jaar die gezien worden in het kader van PGO, PVO en spreekuur en 2 x 100 controle-kinderen van dezelfde leeftijd, geslacht en sociaal-economische klasse.
Plaats van onderzoek:	Geheel Waterland.
Soort onderzoek:	promotie-onderzoek
Projectleider:	J. Bosch, psycholoog. M.B. Swagerman, jeugdarts.
Onderzoeksinstelling:	VU Amsterdam, Fac. Psychologie en Pedagogische Wetenschappen Van der Boechorststraat 1 1081 BT Amsterdam
Contactadres:	GGD Waterland afdeling Jeugdgezondheidszorg M.B. Swagerman-van Hees Waterlandlaan 65 1441 RS Purmerend
Start onderzoek:	oktober 1990
Einde onderzoek:	1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Publikaties:	Proefschrift M.G.J. Legtenberg.
Trefwoorden:	Schoolkinderen Adolescenten Voedingsgewoonten Obesitas

Onderzoeksnummer: 920048
Titel: Voedselovergevoeligheid bij schoolkinderen.

Doel-/vraagstelling:

- Inzicht krijgen in de prevalentie en ernst van de klachten, dit om te komen tot een schatting van het aantal kinderen dat baat zou hebben van het advies aan de ouders om actie te nemen;
- inventarisatie van het soort voedingsmiddelen welke de klachten veroorzaken;
- inzicht krijgen in de prevalentie in samenhang met vele variabelen zoals leeftijd, het hebben van een chronische aandoening als astma;
- inzicht krijgen bij welke ouders het onderwerp voedselovergevoeligheid ter sprake moet worden gebracht door GGD-medewerkers;
- inzicht krijgen in het aantal ouders dat informatie wenst te ontvangen betreffende voedselovergevoeligheid en de wijze waarop zij deze informatie willen ontvangen.

Gegevensverzameling: Geslacht, leeftijd, gezinsgrootte, of het kind op tijd geboren werd, borstvoeding, opleiding en beroep ouders, ziekteverzuim, het hebben van een aantal met name genoemde chronische aandoeningen, medicijngebruik, of het onder behandeling was, aanwezigheid van inhalatie- en contactallergieën, voedselovergevoeligheid en actie daarop van de ouders, voedingsgewoonten van het gezin, al dan niet gebruik van een lijst met name genoemde voedingsmiddelen en de reden van het al dan niet gebruiken van deze voedingsmiddelen, behoefte aan voorlichting.

Methode:

- Interview;
- enquête.

Onderzoeksubject: Alle ouders van kinderen in de groepen 2,4 en 7 van basisscholen en klas 2 van het voortgezet onderwijs, alsmede een aantal kinderen van het voortgezet onderwijs in het werkgebied die een PGO werkgebied waarvan de kinderen een PGO ondergingen. Tijdens het PGO was een gesprek over de enquête mogelijk. 8474 correct ingevulde formulieren werden geretourneerd in de leeftijdscategorieën 4-6, 7-12, 13-14 en 15 jaar.

Plaats van onderzoek: Werkgebied GGD Regio Dordrecht.

Soort onderzoek: overig onderzoek
Projectleider: B. van Son, projectmanager.
Andere onderzoekers: H. Aardoom, L. van den Heuvel, F. Sanavro, J. Leeuwenburg.
Onderzoeksinstelling: GGD Regio Dordrecht
Postbus 166
3300 AD Dordrecht

Samenwerkend met: Instituut voor Toxicologie en Voeding-TNO, afdeling Voeding.
Postbus 360
3700 AJ Zeist

Contactadres: GGD Regio Dordrecht
B. van Son, projectmanager
Postbus 166
3300 AD Dordrecht

Start onderzoek: 1990
Einde onderzoek: 1992
Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting:	9% van de kinderen heeft een voedselovergevoeligheid (gehad), ca. 2% heeft ten tijde van het onderzoek ernstige of tamelijk ernstige klachten. Naarmate kinderen ouder zijn neemt de prevalentie af. Ruim 5% van de kinderen heeft een ernstige aandoening b.v. astma met dagelijks geneesmiddelgebruik. In deze gevallen kunnen ouders worden gewezen op een mogelijke samenhang met voedselovergevoeligheid. 5% chronische aandoeningen is dermate veel dat GGD-en kunnen stimuleren dat in het kader van gezondheidseducatie over dit onderwerp lessen op school worden gegeven. 17% van de ouders wenst informatie over voedselovergevoeligheid, bij voorkeur via de huisarts, de bibliotheek of de GGD. GGD-en zullen in overleg met huisartsen en bibliotheken voor deze informatie moeten zorgen.
Aanvulling:	Extra aanbevelingen: Van de drukke, overbeweeglijke kinderen heeft 50% een chronische lichamelijke aandoening. Het kan zijn dat een kind door nachtelijke jeuk of benauwdheid niet goed slaapt, en dan overdag niet goed geconcentreerd is. Om deze mogelijkheid te toetsen wordt proefmedicatie voor de lichamelijke aandoening aanbevolen.
Publikaties:	Te verwachten: publikatie betreffende bovengenoemde onderwerpen.

Trefwoorden:	Allergieën Voedingsgewoonten
---------------------	--

5. INFECTIEZIEKTEN

Onderzoeksnummer: 920049

Titel: Bijwerkingen van DTP- en BMR-vaccinaties bij 9-jarigen.

Doel-/vraagstelling: - Het verkrijgen van inzicht in voorkomen en duur van bijwerkingen, lokaal en algemeen, van genoemde vaccinaties;
- het verkrijgen van inzicht voor voorkomen en duur van schoolverzuim als gevolg van genoemde vaccinaties.

Gegevensverzameling: - Entreacties, lokaal minor en major dag 0 tot 7,8 t/m 14;
- entreacties, algemeen minor en major dag 1 t/m 3, 4 t/m 14;
- schoolverzuim, dag 0 tot 7, 8 t/m 14;
- consult huisarts;
- ziekte overige kinderen in gezin.

Methode: - Enquête.

Onderzoeksubject: Alle gevaccineerde 9-jarigen (geboortjaar 1983) wonende in de regio Amstelland-de Meerlanden.

Plaats van onderzoek: Regio GGD Amstelland-de Meerlanden.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: W.J.G. Lijs-Spek, jeugdarts.

Onderzoeksinstelling: GGD Amstelland-de Meerlanden Afd. Jeugdgezondheidszorg
Fokkerlaan 50
1185 JC Amstelveen

Start onderzoek: 1992

Einde onderzoek:

Onderzoeksfase: veldwerk

Trefwoorden: Vaccinaties
Schoolkinderen

Onderzoeksnummer:	920050
Titel:	Kinderdagverblijven en het risico van infecties van de bovenste luchtwegen bij kinderen van 0 tot 2,5 jaar: een vergelijkende studie van kinderen, die op kinderdagverblijven worden opgevangen en kinderen die uitsluitend thuis verblijven.
Doel-/vraagstelling:	Hebben kinderen van 0 tot 2,5 jaar, die op kinderdagverblijven worden opgevangen, meer aandoeningen van de bovenste luchtwegen en oorontstekingen dan vergelijkbare kinderen, die thuis verblijven?
Gegevensverzameling:	- Voorkomen aandoeningen bovenste luchtwegen en ooraandoeningen; - gehoortest; - medicijngebruik; - allergie; - borstvoeding; - rookgewoonten van de ouders etc.
Methode:	- Enquête; - literatuuronderzoek.
Onderzoeksobject:	570 Kinderen van 0 tot 2,5 jaar, waarvan 272 kinderen die 3 of meer dagdelen op een kinderverblijf worden opgevangen en 298 kinderen die uitsluitend thuis verblijven.
Plaats van onderzoek:	Kinderdagverblijven en consultatiebureaus in Eindhoven.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	G.C. Cobben-Schoonenberg, CB-arts.
Samenwerkend met:	Katholieke Universiteit Nijmegen Vakgroep Medische Informatiekunde en Epidemiologie G. Zielhuis Postbus 9109 6500 HB Nijmegen
Contactadres:	G.C. Schobben-Schoonenberg Icaruslaan 8 5631 LD Eindhoven
Start onderzoek:	september 1992
Einde onderzoek:	medio 1993
Onderzoeksfase:	veldwerk
Trefwoorden:	Kinderopvang Zuigelingen

Onderzoeksnummer:	920051
Titel:	Oxyuren: prevalentie, kennis en voorlichting.
Doel-/vraagstelling:	Het verkrijgen van inzicht in de prevalentie van, de kennis over preventieve maatregelen ten aanzien van, de behoefte aan voorlichting over en het klachtenpatroon bij oxyuren.
Gegevensverzameling:	- Percentage kinderen met een infectie van oxyuren in de anamnese, hoe vaak dit voorkwam, wat de klachten waren en wat de therapie was; - kennis van preventieve maatregelen op dit gebied; - behoefte aan informatie bij de ouders/verzorgers.
Methode:	Enquête.
Onderzoeksubject:	1326 Leerlingen uit groep 2 van het Basisonderwijs.
Plaats van onderzoek:	Werkgebied GGD West-Utrecht.
Soort onderzoek:	onderzoek in kader van cursus/opleiding Opleiding Jeugdgezondheidszorg 1989-1991, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, Leiden.
Projectleider:	A.M. Hoevenaars-Perre, jeugdarts.
Onderzoeksinstelling:	GGD West-Utrecht Postbus 624 3430 AP Nieuwegein
Contactadres:	GGD West-Utrecht A.M. Hoevenaars-Perre Postbus 624 3430 AP Nieuwegein
Start onderzoek:	september 1991
Einde onderzoek:	maart 1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	Bijna 30% van de kinderen heeft anamnesticus ooit een infectie met oxyuren doorgemaakt, 16% voor en 21% na de vierde verjaardag. De prevalentie van oxyuren ligt bij meisjes hoger dan bij jongens. Van de kinderen die ooit oxyuren hadden maakte 53% anamnesticus meer dan een infectie door. 2/3 Van de ouders kon 1 of meer maatregelen ter preventie van oxyuren noemen. Het aantal juiste antwoorden was groter in de groep ouders/verzorgers met kinderen met oxyuren in de anamnese. Van de ouders/verzorgers geeft 70% aan dat zij prijs stellen op informatie over oxyuren aan de ouders/verzorgers en/of aan het kind. Bijna een kwart van de kinderen had bij de laatste infectie met oxyuren helemaal geen klachten, 63% had een of twee klachten en 14% had drie of vier klachten tegelijkertijd. De meest voorkomende klacht was jeuk (90%), gevolgd door moeite met slapen (30%) en buikpijn (24%).

Bij de laatste infectie met oxyuren werd 90% medicamenteus behandeld, 8% van de kinderen kreeg helemaal geen therapie, 1% kreeg uitsluitend homeopathisch middelen. 87% van de medicamenteus behandelde kinderen kreeg medicijnen via de huisarts of specialist.

Publikaties:

HOEVENAARS-PERRE, A.M.

Oxyuren: prevalentie, kennis en voorlichting.

Leiden, Ned.Inst.Praev.Gezondheidszorg-TNO, Afd. Onderwijs, 1993.
(Scriptie Opleiding Jeugdgezondheidszorg).

Trefwoorden:

Oxyuren

Schoolkinderen

Onderzoeksnummer:	920052
Titel:	Twee vaccinaties met Bof Mazelen Rubella vaccin volgens verkort immunisatieschema.
Doel-/vraagstelling:	Is met een aangepast immunisatieschema een betere seroconversie te bereiken?
Gegevensverzameling:	Serologie.
Methode:	Bloedmonsters.
Onderzoeksobject:	Alle kinderen geboren in 1990 in Sliedrecht, Alblasserdam, en Nieuw Lekkerland.
Plaats van onderzoek:	
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	H.C. Rümke.
Andere onderzoekers:	M.D.H. Smeets-Driessen, C.W. van der Zwan, A.D. Plantiga, C. van 't Spijker.
Onderzoeksinstelling:	Rijksinst. Volksgezondheid en Milieuhygiëne (RIVM) Postbus 1 3720 BA Bilthoven
Contactadres:	Rijksinst. Volksgezondheid en Milieuhygiëne (RIVM) H.C. Rümke Postbus 1 3720 BA Bilthoven
Einde onderzoek:	1992
Onderzoeksfase:	rapportage
Samenvatting:	Er is een betere seroconversie bereikt.
Trefwoorden:	Vaccinaties

Onderzoeksnummer: 920053
Titel: Vaccinaties, vaccinatieregistratie en vaccinatiegraad.

Doel-/vraagstelling: - Het verkrijgen van inzicht in discrepantie tussen vaccinatiegegevens op de uitdraai t.b.v. PGO en vaccinatiegegevens in de Entadministratie;
- het verkrijgen van inzicht in de vaccinatiegraad van Nederlandse en niet-Nederlandse kinderen.

Gegevensverzameling: Vaccinatiegegevens.

Methode: - Interview;
- registratie in het kader van het PGO.

Onderzoeksubject: Rotterdamse jeugdigen, geboortecohort 1979.

Plaats van onderzoek: Rotterdam.

Soort onderzoek: onderzoek in kader van cursus/opleiding MGZ-stage artsenopleiding Erasmus Universiteit Rotterdam.

Projectleider: A.A.M.J. Hazebroek-Kampschreur, jeugdarts.

Andere onderzoekers: W.C. Hoogeveen.

Onderzoeksinstelling: GGD Rotterdam Afd. Jeugdzorg
Postbus 70032
3000 LP Rotterdam

Samenwerkend met: Erasmus Universiteit Rotterdam.

Contactadres: GGD Rotterdam e.o. Afd. Jeugdzorg
A.A.J.M. Kampschreur
Postbus 70032
3000 LP Rotterdam

Start onderzoek: medio 1991

Einde onderzoek: december 1991

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: Uit de resultaten blijkt dat kinderen die niet volgens een regulier schema zijn gevaccineerd en niet-Nederlandse kinderen een hogere kans hebben op onvolledigheid in vaccinatiegraad. De onvolledigheid betreft met name de op oudere leeftijd te geven vaccinaties. De vergelijking van de twee uitdraailijsten toonde dat entgegevens onbetrouwbaar en onoverzichtelijk worden door de dubbelregistraties en onjuistheden in de gegevens. Tijdens gesprekken zijn een aantal mogelijke oorzaken aan de orde geweest die de foutbronnen zouden kunnen verklaren. Een bijkomend aspect is dat de Rotterdamse Entadministratie een eigen registratie en coderingssysteem hanteert wat afwijkt van het landelijke systeem dat door de overige Provinciale Entadministraties wordt gehanteerd. Het verdient aanbeveling om te bezien of het vaccinatiebeleid bijgesteld moet worden teneinde een optimale vaccinatiegraad bij kinderen te verkrijgen. Om een betrouwbare registratie te verkrijgen verdient het aanbeveling de kans op fouten te verkleinen, zowel ten tijde van de vaccinatie, d.m.v. duidelijke afspraken omtrent de administratieve procedure, als bij de invoer van gegevens. Overeenstemming met het landelijk registratiesysteem zou een van de mogelijkheden kunnen zijn.

Publikaties:

HOOGVEEN, W.C.

Het vaccinatiebeleid in Rotterdam en de vaccinatietoestand van de Rotterdamse kinderen uit 1979.

Rotterdam, GGD Rotterdam, Afd. Jeugdzorg, 1992. (JG 92-76).

Trefwoorden:

Vaccinaties

• PREVENTIEGIDS*Een praktisch overzicht van preventieprogramma's voor huisartsen, verloskundigen en medewerkers in de jeugdgezondheidszorg*

K. Schaapveld, R.A. Hirasig

1992. 206 blz. f 40,00 - ISBN 90 232 2707 7

Een overzicht van preventieve maatregelen die aan de bevolking in zijn geheel of aan (risico-) groepen kunnen worden aangeboden; 59 preventieprogramma's worden volgens een vast stramien besproken.

• HOOG BEREIK..... DOEL BEREIKT?*Ouder- en kindzorg tussen wetenschap en praktijk*M. Balledux, R.J.F. Burgmeijer, E.C.M.M. Donkers,
J. de Mare, J.A.M. Merckx (red.)

ca. 160 blz. ca. f 30,00 - ISBN 90 232 2836 7

Actuele ontwikkelingen op het gebied van ouder- en kindzorg, waarbij centraal de relatie tussen doelgroep en aanbod. De ouder- en kindzorg bereikt de overgrote meerderheid van de doelgroep, maar wordt het doel, goede gezondheid voor kind en ouder bereikt? Deze vraagstelling wordt vanuit pedagogisch, kosten-effectiviteits- en collectief-preventief perspectief belicht.

• VACCINATIES BIJ KINDEREN*Uitvoering en achtergronden van het Rijksvaccinatieprogramma en andere vaccinaties bij kinderen*

Ruud Burgmeijer, Nico Bolscher

1993. 188 blz. f 40,00 - ISBN 90 232 2784 0

Vaccinaties bij kinderen geeft antwoord op vragen van hen die met de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma zijn belast. Het bevat richtlijnen omtrent o.a. het stellen van (contra-) indicaties, de handelwijze bij bijwerkingen en het hanteren van vaccinatieschema's. Het schenkt aandacht aan immunologische en epidemiologische principes van vaccineren en ziekten waartegen wordt gevaccineerd worden kort beschreven. De vaccinaties bij reizen naar (sub)tropische gebieden worden ook belicht.

*Op uw verzoek zenden wij graag de nieuwe
Zorg voor kinderen brochure toe*

Verkrijgbaar in de boekhandel of rechtstreeks bij de uitgever

Uitgeverij

VAN GORCUM

Postbus 43
9400 AA Assen
Tel. 05920-46846
Fax 05920-72064

Onderzoeksnummer: 920054
Titel: Het voorkomen van hoofdluis in het schoolartsrayon Transvaal te Den Haag.

Doel-/vraagstelling: Het verkrijgen van inzicht in de prevalentie van hoofdluis in het schoolartsrayon Transvaal.
Gegevensverzameling: Aanwezigheid van luizen en/of neten.
Methode: Inspectie met het blote oog of met een binoculaire loep die 1½ x vergroot.
Onderzoeksubject: 1440 uit groep 3 t/m/ 8 van de 7 basisscholen in de wijk Transvaal.
Plaats van onderzoek: Den Haag.

Soort onderzoek: overig onderzoek
Projectleider: J.A.M. Reuser, jeugdarts.
Andere onderzoekers: I.A. Oldersma, F.A. Liezenga.
Onderzoeksinstelling: GG & GD Den Haag Afdeling Jeugdgezondheidszorg
Postbus 65783
2506 EB Den Haag

Contactadres: GG & GD Den Haag Afdeling Jeugdgezondheidszorg
J.A.M. Reuser
Postbus 65783
2506 EB Den Haag

Start onderzoek: Augustus 1991
Einde onderzoek: Oktober 1991
Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: Hoofdluis handhaaft zich in het Transvaalkwartier met een prevalentie van ongeveer 3 a 4%.

Publikaties: REUSER, J.A.M., I.A. OLDERSMA & F.A. LIEZENGA.
Hoofdluis in Den Haag daalt niet verder.
Epidemiol. Bull. Den Haag 27 (1992) 1, p. 25-27
REUSER, J.A.M., I.A. OLDERSMA & F.A. LIEZENGA.
Nog steeds hoofdluis.
T. Jeugdgezondheidsz. 24 (1992) 3, p. 43-45

Trefwoorden: Hoofdluis
Schoolkinderen

6. PRE- EN PERINATALE PERIODE

Onderzoeksnummer: 920055
Titel: SMART project: study on maternal antenatal risk tendencies.

Doel-/vraagstelling: Het verkrijgen van inzicht in het effect van moederlijke leeftijd (uitstel zwangerschap), biometrische factoren (o.a. overgewicht en vetverdeling) en leefstijl op de kans op zwangerschap en zwangerschapsuitkomst.

Gegevensverzameling: Leeftijd, pariteit, menstruele geschiedenis, gewicht/lengte, midheupverhouding, roken, drinken, SES en andere relevante variabelen.

Methode:

- Interview;
- Enquête;
- retrospectief onderzoek;
- prospectief onderzoek.

Onderzoeksubject: Zowel retrospectief als prospectief werden diverse cohorten vrouwen met zwangerschapswens per menstruele cyclus gevolgd op al/niet optreden zwangerschap en de eventuele zwangerschapsuitkomst.

Plaats van onderzoek: Verschillende grote fertiliteitsklinieken in Nederland.

Soort onderzoek: promotie-onderzoek

Projectleider: B.M. Zaadstra, epidemioloog.

Andere onderzoekers: Ir. C.W.N. Looman, Prof. J.D.F. Habbema, Prof. E.R. te Velde.

Onderzoeksinstelling: NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid
Postbus 124
2300 AC Leiden

Samenwerkend met: Erasmus Universiteit Rotterdam, Medische Faculteit
Instituut Maatschappelijke Gezondheidszorg
Prof.Dr.Ir. J.D.F. Habbema
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam

Contactadres: NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid
B.M. Zaadstra
Postbus 124
2300 AC Leiden

Start onderzoek: 1988

Einde onderzoek: 1993

Onderzoeksfase: rapportage

Samenvatting: Vanaf 31 jaar daalt met het toenemen van de leeftijd de kans op zwangerschap en een gezond kind met ongeveer de helft ten opzichte van vrouwen van 20-30 jaar.
Een hoge middel-heup verhouding als indicator van vetverdeling in de buikholte (appelvormig) geeft significant lagere kans op zwangerschap per cyclus dan vetverdeling rondom de heup (peervormig).

Aanvulling: Het onderzoek wordt gehouden onder normaal vruchtbare vrouwen van wie de echtgenoten onvruchtbaar waren en waarbij de vrouwen door middel van donor inseminatie trachten zwanger te worden.

Publikaties:

NOORD-ZAADSTRA, B.M. VAN, J. KARBAAT, E.R. TE VELDE, J.D.F. HABBEMA & P.J. VAN DER MAAS.

The study of risk habits in reproductive and perinatal epidemiologic research: the use of a donor inseminated population of women.

Paediat. Perinat. Epidemiol. 3 (1989) 11-18

NOORD-ZAADSTRA, B.M. VAN, C.W.N. LOOMAN, H. ALSBACH, J.D.F. HABBEMA & E.R. TE VELDE et al.

Delaying childbearing: effect of age on fecundity and outcome of pregnancy.

BMJ 302 (1991) 1361-1365

ZAADSTRA, B.M., J.C. SEIDELL, P.A.H. VAN NOORD, E.R. TE VELDE, J.D.F. HABBEMA et al.

Fat and female fecundity: prospective study of the effect of body fat distribution on conception rates.

BMJ 306 (1993) 484-487

the SMART project: Study on Maternal Antenatal Risk Tendencies. Intake cohort '86/'87. Verslag onderzoekstage door Baukje Vrieswijk, afdeling Humane Voeding Landbouwniversiteit Wageningen, juli 1990. Supervisor B.M. van Noord-Zaadstra.

Inventory of Pregnancy outcomes (Study on Maternal Antenatal Risk Tendencies). Verslag onderzoekstage door Hester E. de Melker. Biomedische Wetenschappen Rijksuniversiteit Leiden januari 1991. Supervisor B.M. van Noord-Zaadstra.

Risk habits before, during and after pregnancy (SMART project). Verslag onderzoekstage door Petra M.M. Beemsterboer. Biomedische Wetenschappen Rijksuniversiteit Leiden, januari 1991. Supervisor B.M. van Noord-Zaadstra.

Luteinizing hormone during follicular phase (SMART project): a predictor for infertility, obesity and fat distribution? Verslag onderzoekstage door Astrid Chorus.

Humane Voeding Landbouwniversiteit Wageningen, juli 1991.

Supervisor B.M. van Noord-Zaadstra.

ZAADSTRA, B.M. VAN, C.W.N. LOOMAN, J.D.F. HABBEMA, E.R. TE VELDE & J. KARBAAT.

Moderate alcohol drinking has no negative impact on female fecundity (subm. for publ.)

Trefwoorden:

Zwangerschap
SMART

Onderzoeksnummer:	920056
Titel:	Verloskundige uitkomsten tienerzwangerschappen in Nederland.
Doel-/vraagstelling:	Het verkrijgen van inzicht in verloop en uitkomsten van tienerzwangerschappen en -bevallingen.
Gegevensverzameling:	Zwangerschapsduur, aantal thuisbevallingen en kunstverlossingen, perinatale sterfte, vroeggeboorten, groeivertraging, geboortegewicht, etniciteit.
Methode:	Registratie.
Onderzoeksubject:	4500 Tienerzwangerschappen zoals geregistreerd in de LVR (Landelijke Verloskunde Registratie).
Plaats van onderzoek:	Nederland.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	Dr. S.E. Buitendijk, arts.
Andere onderzoekers:	A. van Enk, R. Oosterhout, M. Ris.
Onderzoeksinstelling:	NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid Postbus 124 2300 AC Leiden
Samenwerkend met:	Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie, Nederlandse Organisatie van Verloskundigen.
Contactadres:	NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid S.E. Buitendijk Postbus 124 2300 AC Leiden
Start onderzoek:	juli 1991
Einde onderzoek:	juli 1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	Vrouwen tussen de 13 en 19 jaar hebben een anderhalf maal grote kans op vroeggeboorte dan vrouwen tussen de 20 en 29 jaar ($P < 0,0001$), maar geen duidelijk verhoogd risico op groeivertraging. In de groep 13-17 jarigen bestond een 4 maal verhoogd risico op intra-uterien overlijden van het kind en in de groep 18-19 jarigen een 2 maal verhoogd risico ($P < 0,0001$). Deze resultaten worden zowel in de groep allochtone alsook bij de autochtone tieners gevonden. Tieners bevielen vaker spontaan, sneller en met minder kunstgrepen dan vrouwen tussen de 20 en 29 jaar ($P < 0,001$).
Publikaties:	BUITENDIJK, S.E., A. VAN ENK, R. OOSTERHOUT & M. RIS. Verloskundige uitkomsten tienerzwangerschappen in Nederland. Ned. T. Geneeskunde (geaccepteerd).
Trefwoorden:	Zwangerschap Adolescenten

Publikaties:

NOORD-ZAADSTRA, B.M. VAN, J. KARBAAT, E.R. TE VELDE, J.D.F. HABBEMA & P.J. VAN DER MAAS.
The study of risk habits in reproductive and perinatal epidemiologic research: the use of a donor inseminated population of women.
Paediat. Perinat. Epidemiol. 3 (1989) 11-18
NOORD-ZAADSTRA, B.M. VAN, C.W.N. LOOMAN, H. ALSBACH, J.D.F. HABBEMA & E.R. TE VELDE et al.
Delaying childbearing: effect of age on fecundity and outcome of pregnancy.
BMJ 302 (1991) 1361-1365
ZAADSTRA, B.M., J.C. SEIDELL, P.A.H. VAN NOORD, E.R. TE VELDE, J.D.F. HABBEMA et al.
Fat and female fecundity: prospective study of the effect of body fat distribution on conception rates.
BMJ 306 (1993) 484-487
the SMART project: Study on Maternal Antenatal Risk Tendencies. Intake cohort '86/'87. Verslag onderzoekstage door Baukje Vrieswijk, afdeling Humane Voeding Landbouwwuniversiteit Wageningen, juli 1990. Supervisor B.M. van Noord-Zaadstra.
Inventory of Pregnancy outcomes (Study on Maternal Antenatal Risk Tendencies). Verslag onderzoekstage door Hester E. de Melker. Biomedische Wetenschappen Rijksuniversiteit Leiden januari 1991. Supervisor B.M. van Noord-Zaadstra.
Risk habits before, during and after pregnancy (SMART project). Verslag onderzoekstage door Petra M.M. Beemsterboer. Biomedische Wetenschappen Rijksuniversiteit Leiden, januari 1991. Supervisor B.M. van Noord-Zaadstra.
Luteinizing hormone during follicular phase (SMART project): a predictor for infertility, obesity and fat distribution? Verslag onderzoekstage door Astrid Chorus.
Humane Voeding Landbouwwuniversiteit Wageningen, juli 1991.
Supervisor B.M. van Noord-Zaadstra.
ZAADSTRA, B.M. VAN, C.W.N. LOOMAN, J.D.F. HABBEMA, E.R. TE VELDE & J. KARBAAT.
Moderate alcohol drinking has no negative impact on female fecundity (subm. for publ.)

Trefwoorden:

Zwangerschap
SMART

Onderzoeksnummer:	920056
Titel:	Verloskundige uitkomsten tienerzwangerschappen in Nederland.
Doel-/vraagstelling:	Het verkrijgen van inzicht in verloop en uitkomsten van tienerzwangerschappen en -bevallingen.
Gegevensverzameling:	Zwangerschapsduur, aantal thuisbevallingen en kunstverlossingen, perinatale sterfte, vroeggeboorten, groeivertraging, geboortegewicht, etniciteit.
Methode:	Registratie.
Onderzoeksubject:	4500 Tienerzwangerschappen zoals geregistreerd in de LVR (Landelijke Verloskunde Registratie).
Plaats van onderzoek:	Nederland.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	Dr. S.E. Buitendijk, arts.
Andere onderzoekers:	A. van Enk, R. Oosterhout, M. Ris.
Onderzoeksinstelling:	NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid Postbus 124 2300 AC Leiden
Samenwerkend met:	Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie, Nederlandse Organisatie van Verloskundigen.
Contactadres:	NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid S.E. Buitendijk Postbus 124 2300 AC Leiden
Start onderzoek:	juli 1991
Einde onderzoek:	juli 1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	Vrouwen tussen de 13 en 19 jaar hebben een anderhalf maal grote kans op vroeggeboorte dan vrouwen tussen de 20 en 29 jaar ($P < 0,0001$), maar geen duidelijk verhoogd risico op groeivertraging. In de groep 13-17 jarigen bestond een 4 maal verhoogd risico op intra-uterien overlijden van het kind en in de groep 18-19 jarigen een 2 maal verhoogd risico ($P < 0,0001$). Deze resultaten worden zowel in de groep allochtone alsook bij de autochtone tieners gevonden. Tieners bevielen vaker spontaan, sneller en met minder kunstgrepen dan vrouwen tussen de 20 en 29 jaar ($P < 0,001$).
Publikaties:	BUITENDIJK, S.E., A. VAN ENK, R. OOSTERHOUT & M. RIS. Verloskundige uitkomsten tienerzwangerschappen in Nederland. Ned. T. Geneeskunde (geaccepteerd).
Trefwoorden:	Zwangerschap Adolescenten

7. ZUIGELINGEN & PEUTERS (0-4 JAAR)

Onderzoeksnummer: 920057
Titel: Gedragsproblemen bij 0-4 jarigen.

Doel-/vraagstelling:

- Evaluatieonderzoek pedagogische thuisbegeleiding bij gedragsproblemen van 0-4 jarigen;
- wat is de aard van de aangemelde gedragsproblemen?
- waaruit bestond de begeleiding?
- wat was het resultaat van de begeleiding?

Gegevensverzameling: Verslaggeving van de pedagogische thuisbegeleiding.

Methode: Retrospectief onderzoek.

Onderzoeksobject: 100 Kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar die zijn aangemeld wegens gedragsproblemen.

Plaats van onderzoek: Regio Friesland-Noord.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: M.M.W. Oosterhof-van de Poel, orthopedagoog.

Andere onderzoekers: Stagiaire orthopedagogiek en medewerkers pedagogisch team.

Onderzoeksinstelling: Regionale Kruisvereniging Friesland-Noord
Postbus 1194
8900 CD Leeuwarden

Contactadres: Regionale Kruisvereniging Friesland-Noord
M.M.W. Oosterhof-van de Poel
Postbus 1194
8900 CD Leeuwarden

Start onderzoek: oktober 1989

Einde onderzoek: december 1993

Onderzoeksfase: veldwerk

Publikaties: Te verwachten: intern rapport, lezing, tijdschriftartikel.

Trefwoorden: Gedragsproblemen
Kleuters
Zuigelingen
Thuisbegeleiding

Onderzoeksnummer:	920058
Titel:	Knuffels: zinvol? een literatuurstudie over het transitional object.
Doel-/vraagstelling:	Inzicht in de mate van voorkomen van het transitional object, betekenis en invloed er van op de ontwikkeling van het kind.
Gegevensverzameling:	Gegevens uit internationale literatuur.
Methode:	Literatuuronderzoek.
Onderzoeksobject:	
Plaats van onderzoek:	
Soort onderzoek:	onderzoek in kader van cursus/opleiding Opleiding Jeugdgezondheidszorg 1988-1990, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, Leiden.
Projectleider:	A.C. Muller Kobold-Wolterbeek.
Contactadres:	A.C. Muller Kobold-Wolterbeek Kon. Emmalaan 5 3851 RJ Ermelo
Start onderzoek:	1991
Einde onderzoek:	oktober 1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	Uit het literatuuronderzoek naar het transitional object kan geconcludeerd worden dat de ontwikkeling van het transitional object een weliswaar niet algemeen, maar normaal verschijnsel is. Er zijn twee perioden waarin het transitional object ontstaat, nl. rond het einde van het eerste levensjaar en in het tweede jaar. Opvoedingsgewoonten (vooral het alleen laten inslapen) zijn bepalende factoren voor het ontstaan. Het transitional object troost het kind in stressvolle situaties. Er zijn geen significante verschillen in persoonlijkheidsontwikkeling beschreven bij kinderen met en zonder transitional object. Ouders hebben over het algemeen een positieve waardering voor het transitional object.
Publikaties:	MULLER KOBOLD-WOLTERBEEK, A.C. Knuffels: zinvol? een literatuurstudie over het transitional object. Leiden, Ned.Inst.Praev.Gezondheidszorg-TNO, Afd. Onderwijs, 1992. Scriptie Opleiding Jeugdgezondheidszorg.
Trefwoorden:	Psycho-sociale ontwikkeling

Onderzoeksnummer: 920059
Titel: Roken in aanwezigheid van zuigelingen.

Doel-/vraagstelling: Hoe vaak worden zuigelingen tussen de 0-14 maanden blootgesteld aan tabaksrook?
Gegevensverzameling: Rookgedrag van de ouders en andere inwonenden.
Methode: Enquête.
Onderzoeksubject: Ouders/verzorgers van kinderen in de leeftijdsgroepen 8 dagen, 3,5,9 en 14 maanden die voor een periodiek onderzoek in aanmerking kwamen.
Plaats van onderzoek: Regio Oostelijk Westfriesland.

Soort onderzoek: overig onderzoek
Projectleider: R.A. Hirasing, kinderarts/jeugdarts.
Andere onderzoekers: S. Gena, J.G. Simons, H. Kosse, J.F. Meulmeester.
Onderzoeksinstelling: NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid
Postbus 124
2300 AC Leiden
Samenwerkend met: Regionale Kruisvereniging Westfriesland
Postbus 142
1620 AC Hoom
Contactadres: NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid
R.A. Hirasing
Postbus 124
2300 AC Leiden

Start onderzoek: 1992
Einde onderzoek: 1992
Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: 38% van de moeders gaf aan voor de zwangerschap te hebben gerookt. In totaal rookte 25% van de moeders langer dan 12 weken tijdens de zwangerschap. In alle leeftijdscategorieën had nagenoeg 50% van de kinderen te maken met rokers in huis; 31% van de vaders, 27% van de moeders en 21% anderen rookten in huis. In de slaapkamer van het kind werd niet gerookt; daarentegen gaf 42% van de respondenten aan dat in de woonkamer in aanwezigheid van het kind gerookt werd. 18% van de respondenten van de rokersgroep gaf aan de woonkamer niet te ventileren tijdens het roken. Ook in situaties waarbij de afstand tussen het kind en de rookbron vrij klein is werd regelmatig gerookt. Zo gaf 21% van de respondenten aan dat tijdens het voeden werd gerookt een 11% gaf aan dat tijdens autoritten in aanwezigheid van het kind werd gerookt.

Trefwoorden: Roken
Binnenmilieu

Onderzoeksnummer:	920060
Titel:	Slaaphouding en toedekken van zuigelingen 0-9 maanden anno 1992.
Doel-/vraagstelling:	Frequentiebepaling van de houding waarin zuigelingen te slapen worden gelegd (ter vergelijking met eerdere soortgelijke onderzoeken in 1988 en 1990) en de wijze van toedekken, beide vanwege de relatie met wiegedood.
Gegevensverzameling:	Leeftijd; geslacht; rangnummer, postcode; slaaphouding; wijze van toedekken, geboortegewicht.
Methode:	Enquête, registratie in het kader van het PGO, retrospectief onderzoek.
Onderzoeksubjet:	3030 CB-bezoekende zuigelingen in de leeftijd van 0-9 maanden, waarvan 1551 meisjes en 1479 jongens.
Plaats van onderzoek:	129 CB-locaties, verdeeld over 12 provincies.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	R.J.F. Burgmeijer, jeugdarts.
Andere onderzoekers:	G.A. de Jonge.
Onderzoeksinstelling:	Landelijke Vereniging voor Thuiszorg Postbus 100 3980 CC Bunnik
Contactadres:	Landelijke Vereniging voor Thuiszorg R.J.F. Burgmeijer Postbus 100 3980 CC Bunnik
Start onderzoek:	oktober 1992
Einde onderzoek:	april 1993
Onderzoeksfase:	rapportage
Samenvatting:	- Verdere daling van buikligging naar 9%; - verdere daling van zijligging ten gunste van rugligging; - kleiner wordend geslachtsverschil in slaaphouding; - opschuiven naar oudere leeftijd van omslagpunt buikligging/andere lighoudingen; - opvallend hoog gebruik van dekbedden, al dan niet in combinatie met andere wijzen van toedekken.
Publikaties:	BURGMEIJER, R.J.F. & G.A. DE JONGE. Slaaphouding van zuigelingen najaar 1992: verslag van een onderzoek naar de houding waarin zuigelingen te slapen worden gelegd. T. Jeugdgezondheidsz. 25 (1993) (juni) 35-39 BURGMEIJER, R.J.F. & G.A. DE JONGE Toedekken van zuigelingen; verslag van een onderzoek naar de wijze waarop zuigelingen worden toegedekt. T. Jeugdgezondheidszorg. (in voorbereiding)
Trefwoorden:	Slaaphouding Zuigelingen Wiegedood

Onderzoeksnummer:	920061
Titel:	Slaapproblemen bij kinderen van 0-4 jaar.
Doel-/vraagstelling:	- Evaluatieonderzoek pedagogische thuisbegeleiding bij slaapproblemen van 0-4-jarigen; - Wat was de aard van de aangemelde slaapproblemen? - Waaruit bestond de begeleiding? - Wat was het resultaat van de begeleiding?
Gegevensverzameling:	Verslaggeving van de thuisbegeleidingsgegevens.
Methode:	Retrospectief onderzoek.
Onderzoeksubject:	100 Kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar die aangemeld waren wegens slaapproblemen.
Plaats van onderzoek:	Regio Friesland-Noord.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	M.M.W. Oosterhof- van de Poel, orthopedagoog.
Onderzoeksinstelling:	Regionale Kruisvereniging Friesland-Noord Postbus 1194 8900 CD Leeuwarden
Contactadres:	Regionale Kruisvereniging Friesland-Noord M.M.W. Oosterhof-van de Poel Postbus 1194 8900 CD Leeuwarden
Start onderzoek:	oktober 1989
Einde onderzoek:	december 1993
Onderzoeksfase:	veldwerk
Publikaties:	Intern rapport, tijdschriftartikel, lezing.
Trefwoorden:	Slaapproblemen Thuisbegeleiding

8. SCHOOLKINDEREN (4-12 JAAR)

Onderzoeksnummer: 920062
Titel: Een epidemiologische studie naar het sportgedrag van jeugdigen in Eindhoven en de regio Geldrop-Valkenswaard.

Doel-/vraagstelling:

- Het verkrijgen van inzicht in het sportgedrag van jeugdigen in de regio Eindhoven en de Kempen;
- In welke mate doet de doelgroep aan sport en welke soorten sport worden beoefend? (individuele sporten, teamsporten);
- Wat zijn de motieven om wel of niet aan sport te doen, zijn er drempels of stimulansen te ontdekken?
- Hoe beleeft de doelgroep de sportbeoefening?
- In hoeverre is de doelgroep zich bewust van de risico's (blessure-kans) bij sporten?
- In hoeverre worden preventieve maatregelen genomen om risico's te verminderen en welke maatregelen zijn dat?
- In hoeverre is de doelgroep zich bewust van de invloed van sportbeoefening op de eigen gezondheid?

Gegevensverzameling: Mate van sportbeoefening: al dan niet lid zijn van een sportclub, sporten buiten een club, hoe vaak wordt er gesport, welke sport wordt beoefend. Motivatie: waarom wel/niet beoefenen van sport, motieven voor sportkeuze, motieven om buiten een vereniging te sporten, motieven om te stoppen met sporten.

Methode: Risicobesef en nemen van preventieve maatregelen: de kans die jeugdigen denken te hebben voor op blessures en ongelukken tijdens het sporten, het nemen van blessure-preventieve maatregelen, zo ja welke zijn dit? Invloed van sporten op de gezondheid: mening over relatie sporten en gezondheid. Enquête.

Onderzoeksubject: 1100 Respondenten uit de groepen 2,5 en 8 van het basisonderwijs en uit klas 2 van het voortgezet onderwijs.

Plaats van onderzoek: Eindhoven en regio Geldrop-Valkenswaard.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: L. van Agt, sportmedisch functionaris. P. van Nierop, epidemioloog.

Onderzoeksinstelling: GGD Eindhoven
Postbus 2357
5600 CJ Eindhoven

Samenwerkend met: GGD Regio Geldrop-Valkenswaard afd. Jeugdgezondheidszorg
Postbus 135
5550 AC Valkenswaard

Contactadres: GGD Eindhoven
P. van Nierop
Postbus 2357
5600 CJ Eindhoven

Einde onderzoek: juni 1991

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting:

In overeenstemming met de literatuur doet 8% van de onderzochte leerlingen niet aan sport. Van alle leerlingen sport 18% buiten en 74% binnen verenigingsverband. Meisjes sporten zowel in aantal als in frequentie minder dan jongens. De gemiddelde sportfrequentie voor de georganiseerde sporters is 2.11 keer en voor de ongeorganiseerde sporters 2.66 keer per week.

Individuele sporten zijn populairder bij de meisjes dan bij de jongens. Vrijwel alle meisjes beoefenen (ook) een individuele sport, bij de jongens beoefend 65% (ook) een individuele sport.

De kans op sportblessures wordt door de ongeorganiseerde sporters minder groot geacht dan bij de georganiseerde sporters. Het verschil in sportvormen die door beide groepen worden beoefend kunnen de gevonden verschillen tussen deze groepen gedeeltelijk verklaren. Jongens vinden het risico op blessures groter dan meisjes.

Het verschil in sportkeuze kan ten grondslag liggen aan het verschil in de antwoorden m.b.t. blessurerisico.

In vergelijking met georganiseerde sporter zeggen ongeorganiseerde sporters veel minder vaak iets te doen om blessures te voorkomen, nl. 50% t.o.v. 76% bij de georganiseerde sporters.

Jongens nemen in georganiseerd verband vaker blessurepreventieve maatregelen dan meisjes. Bij voetbal, hockey en judo wordt meer dan gemiddeld aan blessurepreventie gedaan.

De belangrijkste blessurepreventieve maatregel bij de georganiseerde sporters is de warming-up. Sportief gedrag speelt, tegen de verwachting in, bij jazz-ballet (58%) en tennis (57%) een relatief grote rol. Contact-sporten als voetbal (42%) en hockey (41%) scoren niet hoger dan gemiddeld m.b.t. tot sportief gedrag.

Lichaamsbeweging wordt door de onderzochte leerlingen alom gezien als een middel tot de bevordering van de gezondheid.

Publikaties:

GGD EINDHOVEN & GGD REGIO GELDROP-VALKENSWAARD.
Een epidemiologische studie naar het sportgedrag van jeugdigen in Eindhoven en de regio Geldrop-Valkenswaard.
Eindhoven/Valkenswaard, GGD Eindhoven/GGD regio Geldrop-Valkenswaard, 1991.

Trefwoorden:

Sport-beoefening
Sportblessures
Adolescenten

Onderzoeksnummer: 920063
Titel: Een gezonde jeugd; een gezonde toekomst: een onderzoek naar de gezondheidssituatie van basisschoolkinderen in de Sterrenbuurt in Hengelo.

Doel-/vraagstelling: Het verkrijgen van inzicht in de ervaren gezondheidstoestand van kinderen van groep 6,7 en 8 uit de Sterrenbuurt.

Gegevensverzameling:

- Ervaren gezondheidstoestand;
- verschillen in gezondheidsgedrag tussen onderzoek- en controlegroep;
- verschillen in attitude, sociale normen en eigen effectiviteit t.o.v. de determinanten van gezondheid tussen onderzoeks- en controlegroep.

Methode: - Enquête.

Onderzoeksobject: 44 basisschoolkinderen, jongens en meisjes in de leeftijd van 9-13 jaar.

Plaats van onderzoek: Sterrenbuurt in Hengelo.

Soort onderzoek: onderzoek in kader van cursus/opleiding Gezondheidswetenschappen.

Projectleider: M. Peters, GVO-functionaris.

Andere onderzoekers: Y. Veekamp.

Contactadres: DGD Midden Twente
M. Peters
Kievitstraat 15
7557 AP Hengelo

Start onderzoek: januari 1992

Einde onderzoek: augustus 1992

Onderzoeksfase: afgesloten

Trefwoorden: Gezondheidsvoorlichting en -opvoeding
Gezondheidstoestand

Onderzoeksnummer:	920064
Titel:	Gezondheidsenquête Sterrenbuurt Hengelo.
Doel-/vraagstelling:	Inzicht verkrijgen in de gezondheidstoestand van kinderen volgens de ouders.
Gegevensverzameling:	Ervaren gezondheidstoestand, medische consumptie, leefwijzen.
Methode:	Enquête.
Plaats van onderzoek:	Hengelose Sterrenbuurt.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	A. de Jonge, epidemioloog.
Onderzoeksinstelling:	DGD Midden Twente Kievitstraat 15 7557 AP Hengelo
Contactadres:	DGD Midden Twente A. de Jonge Kievitsstraat 15 7557 AP Hengelo
Start onderzoek:	september 1991
Einde onderzoek:	april 1993
Onderzoeksfase:	rapportage
Trefwoorden:	Gezondheidstoestand Schoolkinderen

Onderzoeksnummer:	920065
Titel:	Lichaamsbeweging bij de jeugd in het Stadsgewest 's-Hertogenbosch.
Doel-/vraagstelling:	Het verkrijgen van inzicht in de gewoonten op het terrein van lichaamsbeweging bij de jeugd in het Stadsgewest 's-Hertogenbosch.
Gegevensverzameling:	- Tijd welke wekelijks besteed wordt aan lichaamsbeweging in georganiseerd verband (sporten) en andere vormen van lichaamsbeweging in georganiseerd verband; - tijd welke wekelijks besteed wordt aan passieve vrijetijdsbesteding (TV-kijken); - achtergrondkenmerken.
Methode:	- Registratie in het kader van het PGO; - interview tijdens PGO.
Onderzoeksobject:	Circa 6800 leerlingen van groep 2 en 7 basisonderwijs, en klas 2 voortgezet onderwijs.
Plaats van onderzoek:	Stadsgewest 's-Hertogenbosch.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	J.G.A.M. van der Knaap, epidemiol./GVO
Onderzoeksinstelling:	GGD Stadsgewest 's-Hertogenbosch Postbus 3166 5203 DD 's-Hertogenbosch
Contactadres:	GGD Stadsgewest 's-Hertogenbosch J.G.A.M. van der Knaap Postbus 3166 5203 DD 's-Hertogenbosch
Start onderzoek:	januari 1991
Einde onderzoek:	december 1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	Uit het onderzoek komt een aantal risicogroepen naar voren, waar sportstimuleringsactiviteiten op gericht kunnen worden: - allochtone jongeren/kinderen; - meisjes in het LBO; - jongeren in de eerste jaren na de basisschool (veel sportuitval in deze leeftijdsgroep).
Aanvulling:	Het onderzoek vond plaats in het kader van het preventieproject hart-en vaatziekten 'Hartentroef'.
Publikaties:	KNAAP, J.G.A.M. VAN DER. Lichaamsbeweging bij de jeugd in het Stadsgewest 's-Hertogenbosch. 's-Hertogenbosch, GGD Stadsgewest s'-Hertogenbosch, 1993.
Trefwoorden:	Adolescenten Sport-beoefening

Onderzoeksnummer: 920066
Titel: De ontwikkeling van een gezondheidsprofiel voor de jeugd.

Doel-/vraagstelling:

- Doelstelling is het ontwikkelen van een gezondheidsprofiel voor de jeugd, het profiel dient meerdere dimensies van gezondheid te bevatten;
- welke elementen dienen betrokken te worden bij de ontwikkeling van een adequaat gezondheidsprofiel voor de jeugd?
- op welke wijze kunnen deze elementen gemeten worden?
- wat zijn de structuur en (causale) samenhangen van de verschillende indicatoren van de gezondheidstoestand?
- is het (voorlopige) gezondheidsprofiel houdbaar bij toetsing en evaluatie?
- op welke wijze dient de gegevensverzameling binnen de afdeling Jeugdgezondheidszorg van de Basisgezondheidsdienst georganiseerd te worden om een dergelijk gezondheidsprofiel te verwezenlijken?

Gegevensverzameling: Gezondheidsindicatoren door gegevens uit de volgende bronnen: ouders, kinderen, leerkrachten, PGO.

Methode:

- Enquête;
- registratie in het kader van het PGO;
- retrospectief onderzoek;
- prospectief onderzoek;
- literatuuronderzoek.

Onderzoeksubject: 1671 Leerlingen uit groep 7 van het basisonderwijs (leeftijd 10-11 jaar).

Plaats van onderzoek: Basisscholen in Groningen en Drenthe.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: P.C. Koopmans.

Andere onderzoekers: F. van der Lucht, J.W.A.M. van Beek, J.W. Groothoff.

Onderzoeksinstelling: GGD Zuid-Oost Drenthe
Min. Kanstraat 33
7811 GN Emmen

Samenwerkend met: R.U. Groningen
Faculteit Geneeskunde
Vakgroep Sociale Geneeskunde en Epidemiologie
Ant. Deusinglaan 1
9713 AV Groningen.

Contactadres: GGD Zuid-Oost Drenthe
J.W.A.M. van Beek
Min. Kanstraat 33
7811 GN Emmen

Start onderzoek: september 1990

Einde onderzoek: december 1991

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: In het onderzoek worden vier groepen gezondheidsdeterminanten onderscheiden, n.l. sociaal-demografische gegevens, leefgewoonten, maatschappelijke omgevingsfactoren en gezondheidstoestand in het verleden. Van elk van deze groepen determinanten is een aantal indicatoren als relevant voor een gezondheidsprofiel naar voren gekomen. Tevens

bleek dat de meeste gezondheidsmaten een redelijk tot sterke samenhang vertonen met het gezondheidsconcept, m.u.v. een aantal bevindingen uit het onderzoek door de schoolarts, die blijkbaar een andere dimensie van gezondheid weergeven.

Validering van het gezondheidsprofiel heeft plaats gevonden aan de hand van een nieuw gegevensbestand. Daarbij is het profiel aangevuld met indicatoren die in het eerste bestand ontbraken. De resultaten weken niet sterk af van de bevindingen uit het eerste onderzoek waardoor geconcludeerd kan worden dat het gezondheidsprofiel in grote lijnen gehandhaafd kan blijven.

De toegevoegde gegevens (waaronder medicijngebruik, specifieke gezondheidsklachten, respiratoire aandoeningen) bleken relevant voor het profiel te zijn.

Het onderzoek heeft geleid tot een eenvoudig te hanteren gezondheidsprofiel voor de jeugd, waarmee verschillende dimensies van gezondheid beschreven kunnen worden. De resultaten zijn gebaseerd op 10-11 jarige kinderen, waardoor generalisatie van de bevindingen naar andere leeftijdsgroepen beperkt is. Het verdient aanbeveling een basisprofiel voor de gehele groep jeugdigen te ontwikkelen.

Publikaties:

KOOPMANS, P.C., F. VAN DER LUCHT, J.W.A.M. VAN BEEK & J.W. GROOTHOFF.

De ontwikkeling van een gezondheidsprofiel voor de jeugd.

Emmen, GGD Zuid-Oost Drenthe (etc.), 1992.

Trefwoorden:

Schoolkinderen

Gezondheidsprofiel

Onderzoeksnummer:	920067
Titel:	Project Onderzoek Prematuritas en Small-for-Gestational-Age: schoolresultaten tot 9 jaar.
Doel-/vraagstelling:	Het verkrijgen van inzicht in de schoolloopbaan van zeer vroeggeboren kinderen met een zeer laag geboortegewicht.
Gegevensverzameling:	Gevolgd onderwijs, leerjaar, en schoolresultaten.
Methode:	Enquête.
Onderzoeksobject:	966 ex-prematuren, geboren in 1983 met een zwangerschapsduur van minder dan 32 weken en/of geboortegewicht minder dan 1500 gram (POPS-cohort).
Plaats van onderzoek:	Nederland.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	Prof.dr. S.P. Verloove-Vanhorick, kinderarts-epidemioloog.
Andere onderzoekers:	A.L. den Ouden
Onderzoeksinstelling:	Ned. Inst. voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO Postbus 124 2300 AC Leiden
Contactadres:	Ned. Inst. voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO A.L. den Ouden Postbus 124 2300 AC Leiden
Start onderzoek:	september 1992
Einde onderzoek:	juni 1993
Onderzoeksfase:	rapportage
Samenvatting:	In vergelijking met doorsnee Nederlandse 9-jarige kinderen bezoeken ex-prematuren vaker het speciaal onderwijs, voor zover ze gewoon onderwijs volgen, blijven ze vaker zitten of krijgen remedial teaching.
Trefwoorden:	POPS

Onderzoeksnummer: 920068
Titel: De Zuidhollandse eilanden door kinderogen bekeken: een inventariserend onderzoek naar de beleving van de leefomgeving van kinderen.

Doel-/vraagstelling: - Het verkrijgen van inzicht in de ervaring van de leefomgeving door kinderen, en de veranderingen die kinderen willen;
- welke aanbevelingen zijn te doen t.a.v. de ruimteplanning zodat een meer kindvriendelijke omgeving gerealiseerd kan worden?

Gegevensverzameling: Gegevens over kinderen uit groep 7 van het basisonderwijs op de Zuidhollandse eilanden.

Methode: Enquête.

Onderzoeksobject: 370 Leerlingen uit groep 7 van het basisonderwijs.

Plaats van onderzoek: Zuidhollandse eilanden.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: M. Vreeburg, GVO-functionaris.

Andere onderzoekers: S. Steeghs.

Onderzoeksinstelling: GGD Zuidhollandse eilanden afd. Jeugdgezondheidszorg
Postbus 742
3200 AR Spijkenisse

Contactadres: GGD Zuidhollandse eilanden afd. Jeugdgezondheidszorg
C.A.M. Bouchier
Postbus 742
3200 AR Spijkenisse

Einde onderzoek: maart 1991

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: In de hinder die kinderen in hun eigen leefomgeving ervaren blijken vooral verkeer, vervuiling (hondepoep), het gevoel van onveiligheid (kinderlokkers), onvoldoende straatverlichting en het gebrek aan speelruimte te zijn.
De kinderen willen meer speeltoestellen en speelplaatsen.
Toch beoordelen de meeste kinderen hun eigen leefomgeving positief.

Publikaties: STEEGHS, S.
De Zuidhollandse eilanden door kinderogen bekeken: een inventariserend onderzoek naar de beleving van de leefomgeving van kinderen.
Spijkenisse, GGD Zuidhollandse eilanden, 1991.

Trefwoorden: Leefomgeving

9. ADOLESCENTEN (12-21 JAAR)

Onderzoeksnummer: 920069
Titel: 'Dreigende' schooluitval.

Doel-/vraagstelling:

- Het verkrijgen van inzicht betreffende determinanten en achtergronden van schooluitval teneinde de beleidmakers informatie te verschaffen;
- Wat zijn de belangrijkste risicofactoren die een rol spelen bij schooluitval?
- Wat zijn de belangrijkste beschermende factoren die een rol spelen bij schoolcontinueren?

Gegevensverzameling: Sociaal demografische gegevens, gegevens op het gebied van gedrag, relaties, attitudes, persoonlijkheidskenmerken.

Methode:

- Enquête;
- literatuuronderzoek;
- case-referent design.

Onderzoeksobject: 120 Cases van 12 t/m 16 jaar die in behandeling zijn bij het PPIA (Psychologisch-Pedagogisch Instituut Amsterdam). 320 referenten (controls) leerlingen op het Amsterdamse voortgezet onderwijs in de leeftijd van 12 t/m 16 jaar.

Plaats van onderzoek: Amsterdam.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: Dr. J. van Limbeek, epidemioloog.

Andere onderzoekers: W. Spiering.

Onderzoeksinstelling: GG & GD Amsterdam, Soc. en Psychiatrische Epidemiol/Prev.
Valckeniersstraat 2
1000 HE Amsterdam

Samenwerkend met: Psychologisch Pedagogisch Instituut Amsterdam
Universiteit van Amsterdam, vakgroep Orthopedagogiek.

Contactadres: GG & GD Amsterdam, Soc. en Psychiatrische Epidemiol/Prev.
W. Spiering
Valckeniersstraat 2
1000 HE Amsterdam

Start onderzoek: april 1991

Einde onderzoek: juni 1993

Onderzoeksfase: rapportage

Trefwoorden: Schooluitval

Onderzoeksnummer:	920070
Titel:	Gezondheid en gezondheidsrisico's bij jeugdigen in de IJmond in maatschappelijk perspectief.
Doel-/vraagstelling:	- In welke mate komen bepaalde gezondheidsproblemen en gezondheidsrisico's voor bij de 4-18 jarigen in de IJmond en hoe is de verhouding met de landelijke situatie; - is het voorkomen van gezondheidsproblemen en - risico's vooral te situeren in bepaalde maatschappelijke categorieën?
Gegevensverzameling:	Leefstijl, gezondheidsstatus, medische consumptie.
Methode:	- Enquête; - registratie in het kader van het PGO.
Onderzoeksubject:	Gegevens uit de registratie in het kader van het PGO: groepen 2,4 en 7 basisonderwijs en klas 2 voortgezet onderwijs. Enquête bij klas 2 en 4 voortgezet onderwijs.
Plaats van onderzoek:	IJmond.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	P.J.C. Kohne, jeugdarts.
Andere onderzoekers:	E.R. Smits.
Onderzoeksinstelling:	GGD Midden-Kennemerland Afd. Jeugdgezondheidszorg Postbus 206 1960 AE Heemskerk
Contactadres:	GGD Midden-Kennemerland Afd. Jeugdgezondheidszorg P.J.C. Kohne Postbus 206 1960 AE Heemskerk
Start onderzoek:	1990
Einde onderzoek:	december 1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	Veel bevindingen komen overeen met ander soortgelijk onderzoek. Dit onderzoek bevat de eerste Nederlandse gegevens over het dragen van koptelefoon en walkman-gebruik in het verkeer. Op veel items bleken aanzienlijke verschillen te zijn naar opleiding ouder en opleidingstype op voortgezet onderwijs. Methodologische kanttekeningen bij registratieformulier in het kader van het PGO, en klassikaal afgenomen enquêtes.
Publikaties:	SMITS, E.R. & P.J.C. KOHNE. Gezondheid en gezondheidsrisico's bij jeugdigen in de IJmond in maatschappelijk perspectief. Heemskerk, GGD Midden-Kennemerland, 1992.
Trefwoorden:	Leefstijlen Schoolkinderen Gezondheidsproblemen

Onderzoeksnummer:	920071
Titel:	Gezondheid en leefwijzen van jongeren in Rotterdam en omgeving.
Doel-/vraagstelling:	Het ontwikkelen van preventiebeleid voor 14-15 jarigen in Rotterdam en omstreken op basis van gezondheidsinformatie van betreffende groep.
Gegevensverzameling:	Achtergrondvariabelen, zorgconsumptievariabelen, leeftijdsvariabelen, gezondheidsvariabelen.
Methode:	Enquête.
Onderzoeksubject:	Schoolgaande jongeren van 14-15 jaar van de LBO, MAVO, HAVO en VWO in Rotterdam en schilgemeenten. N= 3161.
Plaats van onderzoek:	Rotterdam en schilgemeenten.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	H. Raat, sociaal-geneeskundige.
Andere onderzoekers:	A. Stolwijk.
Onderzoeksinstelling:	GGD Rotterdam Afd. Jeugdzorg Postbus 70032 3000 LP Rotterdam
Contactadres:	GGD Rotterdam e.o. Afdeling Jeugdzorg H. Raat Postbus 70032 3000 LP Rotterdam
Start onderzoek:	februari 1990
Einde onderzoek:	juni 1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	- Verschillen tussen jongens en meisjes: veel leerlingen hebben psycho-sociale problemen. Van de meisjes zegt 22% en van de jongens zegt 14% een probleem te hebben dat hen dag en nacht bezig houdt; - meisjes scoren ongunstiger dan jongens op vragen naar ervaren gezondheid en lichamelijke aandoeningen; - betrekkelijk veel jongens kregen een verkeersongeluk of liepen een verwonding op bij een vechtpartij; - ruim een kwart van de meisjes en één-derde van de jongens is geblesseerd geraakt bij het sporten; - meer meisjes dan jongens zijn bij een huisarts en bij een specialist geweest en zeggen regelmatig naar een tandarts te gaan. Betrekkelijk veel jongens zijn opgenomen geweest in een ziekenhuis of kliniek, de reden van opname is niet bekend; - van het bestaan van instellingen die hulp verlenen aan jongeren zijn tamelijk weinig leerlingen, vooral weinig jongens op de hoogte; - de jongens en meisjes drinken evenveel alcohol en roken evenveel sigaretten, jongens gebruiken vaker hasj en gokken ook meer; - jongens sporten meer dan meisjes, meisjes eten gezonder en poetsen vaker hun tanden; - verschillen tussen schooltypen: m.n. de LBO en MAVO leerlingen hebben allerlei lichamelijke aandoeningen gehad, ook waren zij relatief vaker betrokken bij vechtpartijen. Tamelijk veel leerlingen op

het LBO en de MAVO hebben problemen met school en overige problemen. Niet-Nederlandse leerlingen hebben meer psycho-sociale problemen dan Nederlandse leerlingen;

- betrekkelijk weinig leerlingen op het VWO zijn bij een huisarts geweest, of opgenomen in een kliniek of ziekenhuis, wel werd vaker een specialist bezocht;
- LBO en MAVO-leerling bezoeken minder vaak de tandarts;
- leefwijzen: de leerlingen op de vier schooltypen verschillen niet in alcoholgebruik. Meer Nederlandse dan niet-Nederlandse jongeren drinken alcohol. Leerlingen op het LBO en de MAVO roken meer, gebruiken meer hasj en gokken ook vaker dan leerlingen van de andere schooltypen, en ze eten ongezonder;
- ofschoon minder leerlingen van de MAVO en het LBO lid zijn van een sportvereniging sporten zij even vaak als de leerlingen van de HAVO en het VWO.

Publikaties:

STOLWIJK, A.M. & H. RAAT.

Gezondheid en leefwijzen van jongeren in Rotterdam en omgeving; een gezondheidsenquête in de derde klas van het voortgezet onderwijs.

Rotterdam, GGD Rotterdam, Afdeling Epidemiologie en Afdeling Jeugdzorg, 1992.

Trefwoorden:

Leefstijlen

Onderzoeksnummer: 920072
Titel: Gezondheidsenquête bij ouders van leerlingen in de derde klas van het voorgezet onderwijs.

Doel-/vraagstelling:

- Het verkrijgen van inzicht in de kennis en attitude t.a.v. de gezondheid en leefstijl van het hun kind (1415 jaar);
- wat is de relatie tussen het eigen gedrag van ouders en leefstijl van hun kind?
- wat de vergelijkbaarheid van informatie over de SES van ouders gegeven door het kind en gegeven door de ouders zelf?

Gegevensverzameling: Gegevens over achtergronden, leefstijl, zorgconsumptie, gezondheid van het kind en achtergrondgegevens van de ouders zoals gemeld door het kind. Daaraan gekoppelde gegevens gemeld door de ouders over achtergronden, gezondheid en leefstijl van de ouders zelf en gezondheid en leefstijl van het kind.

Methode: Enquête.

Onderzoeksubject: Gegevens van N=2024 ouders, respons 65% Dit zijn de ouders van een onderzoekspopulatie van N=3061 leerlingen in het voortgezet onderwijs. Er zijn N=2013 koppelingen ouders-kind gemaakt.

Plaats van onderzoek: Rotterdam en omgeving.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: H. Raat, sociaal-geneeskundige.

Andere onderzoekers: A.M. Stolwijk, C. Bun

Onderzoeksinstelling: GGD Rotterdam Afd. Jeugdzorg
Postbus 70032
3000 LP Rotterdam

Contactadres: GGD Rotterdam e.o. Afdeling Jeugdzorg
H. Raat
Postbus 70032
3000 LP Rotterdam

Start onderzoek: oktober 1990

Einde onderzoek: augustus 1994

Onderzoeksfase: veldwerk

Publikaties: Te verwachten: GGD rapport en artikelen.

Trefwoorden: Leefstijlen

Onderzoeksnummer: 920073
Titel: Gokgedrag van schoolgaande jongeren: een onderzoek bij 10-19 jarigen.

Doel-/vraagstelling:

- Het verkrijgen van inzicht in aard en omvang van het gokgedrag van schoolgaande jongeren in de leeftijd van 10-19 jaar;
- welke financiële gevolgen heeft dit gokgedrag?
- hoe kan de groep overmatige spelers gekenmerkt worden?
- Hoe groot is de samenhang tussen overmatig spelen en andere vormen van risicovol gedrag: overmatig alcohol of drugs gebruiken of meewerken aan kleine criminaliteit?

Gegevensverzameling: Gegevens over de leefstijl van jongeren: vrijetijdsbesteding, contacten, risico-gedrag, deelname aan behendigheidsspelen, gokgedrag. Achtergrondkenmerken en gegevens over algemeen welbevinden.

Methode: Enquête.

Onderzoeksubject: 3142 Schoolgaande jongeren van 10-19 jaar van 44 scholen, waarvan 21 scholen voor basisonderwijs, 23 voor voortgezet onderwijs.

Plaats van onderzoek: Breda en omgeving.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: H.T. Kroesbergen, epidemioloog, J. Wassenaar, hoofd JGZ.

Andere onderzoekers: M.J. Laeijendecker-Burger, J.F. Meulmeester.

Onderzoeksinstelling: GGD Stadsgewest Breda

Postbus 3215

4800 DE Breda

Samenwerkend met: Erasmusuniversiteit Rotterdam

Instituut voor Maatschappelijke Gezondheidszorg

J.F. Meulmeester

Verder wordt samengewerkt met de Gemeente Breda, Stichting Drughulpverlening West- en Midden Brabant, CAD West- en Midden Brabant.

Contactadres: GGD Stadsgewest Breda

I. Kroesbergen

Postbus 3215

4800 DE Breda

Start onderzoek: 1990

Einde onderzoek: 1992

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting:

- Het wedden om geld is een vorm van gokken die onder de onderzochte jongeren frequenter voorkomt dan het spelen op gokautomaten. Er zijn verschillen naar schooltype, meer kinderen uit het onderwijsvoorrangsgebied gokken dan kinderen die niet in het onderwijsvoorrangsgebied naar school gaan. Ook is er verschil naar type voortgezet onderwijs. Minimaal wekelijks spelen op gokautomaten komt voor bij 5% van de MAVO-ers, 7% van de VWO-ers, 9 % van de leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs, 10% van de HAVO-ers, 14% van de leerlingen van lager beroepsonderwijs, en 37% van de leerlingen van het individueel beroepsonderwijs;

- Jongens gokken vaker en meer dan meisjes, de frequentie van het gokken bij de jongens neemt toe bij het stijgen van de leeftijd, bij meisjes niet;
- Naarmate de leerlingen frequenter gokken neemt het percentage leerlingen met twijfelachtige of onvoldoende schoolresultaten toe;
- Onder Nederlandse jongeren komt het hoogste percentage voor dat wedt om geld, onder Surinaamse en Antilliaanse jongeren komt een hoog percentage spelers op gokautomaten voor, bij Turkse en Marokkaanse leerlingen juist een laag percentage gokkers;
- 2% van de jongeren zegt meer geld te verliezen aan gokautomaten dan gemist kan worden;
- 4% van de jongeren geeft meer dan 25% van de verdiensten uit zakgeld en baantjes uit aan spelen op gokautomaten;
- frequente gezondheidsklachten komen 2 tot 4 keer zoveel voor bij jongeren die dagelijks op gokautomaten spelen in vergelijking met degenen die nooit op gokautomaten spelen, jongeren die frequent gokken kunnen ook minder goed overweg met hun (pleeg)ouders dan zij die niet zo frequent gokken. Zij geven vaker aan gemakkelijk nieuwe vrienden te maken, maar zijn daarentegen vaker geen lid van een club of vereniging;
- gokken hangt ook duidelijk samen met ander risico-gedrag zoals roken, alcohol- en druggebruik en spijbelen, hoe frequenter wordt gegokt, hoe meer wordt gerookt, hoe vaker alcohol en drugs worden gebruikt en wordt gespijbeld;
- gokken hangt ook duidelijk samen met diverse vormen van (kleine) criminaliteit. Hoe vaker de jongeren gokken, hoe vaker ze vandalisme plegen, of geld-, winkel-, of fietsdiefstal plegen.

Publikaties:

KROESBERGEN, H.T., J. WASSENAAR, J.F. MEULMEESTER & M.J. LAEIJENDECKER-BURGER.

Gokt Breda?: onderzoek naar deelname aan kansspelen door jongeren en hun overige gokgedrag.

Breda, GGD Stadsgewest Breda, 1991.

KROESBERGEN, H.T., J. WASSENAAR, J.F. MEULMEESTER & M.J. LAEIJENDECKER-BURGER.

Kansspelautomaten en schoolgaande jongeren.

T. Soc. Gezondheidsz. 70 (1992) 677-752

Trefwoorden:

Gokgedrag
Leefstijlen

Onderzoeksnummer: 920074
Titel: Jeugd in beweging.

Doel-/vraagstelling:

- Het verkrijgen van inzicht in de sportparticipatie en het aantal sportblessures in groep 7 en de klassen I en II van het voortgezet onderwijs in de regio Elburg/Oldebroek;
- hoe hoog is het percentage jongeren dat deelneemt aan sport en hoe hoog is de tijdsinvestering in sport, zowel in clubverband als individueel?
- welke blessures zijn op het moment van onderzoek aanwezig en welke blessures zijn opgelopen in de weken voorafgaand aan het onderzoek?
- zijn er verschillen naar schoolsoort, leeftijd, tak van sport, plaats van sporten en uren sportbeoefening tussen jongeren die wel of geen sportblessure krijgen?
- bestaat er een samenhang tussen sportblessures en lichaamskenmerken als lengte en gewicht?

Gegevensverzameling: Tijd besteed aan sport, reden van niet-sporten, sportblessures: wijze van ontstaan en ernst, lichaamskenmerken, medisch onderzoek blessure.

Methode:

- Enquête;
- registratie in het kader van het PGO.

Onderzoeksubject: 668 Leerlingen, waarvan 190 uit het basisonderwijs groep 7, 63 LHNO-/LEAO klas 1, 61 LHNO/LEAO klas 2, 177 MAVO klas 1 en 177 MAVO klas 2. De onderzochte groep bestond voor 40% uit jongens en 60% uit meisjes.

Plaats van onderzoek: Gemeenten Elburg en Oldebroek.

Soort onderzoek: onderzoek in kader van cursus/opleiding
Opleiding Jeugdgezondheidszorg, 1989-1991, Nederlands
Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, Leiden.

Projectleider: K.H. de Waal, jeugdarts.

Contactadres: GGD Noordwest-Veluwe afdeling Jeugdgezondheidszorg
K.H. de Waal
Postbus 201
8070 AE Nunspeet

Start onderzoek: september 1990

Einde onderzoek: oktober 1991

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting:

Van de onderzochte leerlingen beoefent 78% een of andere vorm van sport, waarvan 61% in georganiseerd verband. Bij jongens is voetbal de populairste sport (46%), bij de meisjes scoren gymnastiek (24%) en jazzballet (20%) het hoogst.

Het percentage leerlingen dat lid is van een sportclub daalt met de leeftijd, de tijdsinvestering door de sportende leerling neemt echter juist toe met de leeftijd.

In totaal heeft 15% in de 4 weken voorafgaand aan het onderzoek een sportblessure opgelopen. De meeste blessures komen voor in de klassen I van zowel de MAVO als het LBO.

Leerlingen die niet sporten bij een sportclub hebben maar iets minder kans op een blessure dan de leerlingen die 4 uur of minder sporten bij een sportclub. Leerlingen die meer van 4 uur sporten bij een sportclub lopen duidelijk meer risico op het oplopen van een sportblessure.

Jongens lopen de sportblessure vooral op bij een wedstrijd van de sportclub (37%), waarvan de meeste bij veldvoetbal (89%). Schoolgymnastiek komt op de 2e plaats (29%).

Bij de meisjes staat schoolgymnastiek bovenaan (42%) en komt de training bij de sportclub (38%) op de 2e plaats.

Kneuzingen en verzwikking/verstuiking waren de meest gestelde diagnoses. Van de geblesseerde leerlingen gaf 27,5% aan de sportblessure vaker te hebben opgelopen.

Lengte en gewicht van de geblesseerde leerlingen komen overeen met die van de niet-geblesseerde leerlingen. Een uitzondering hierop vormt de groep met de blessures die langer bestaan dan 4 weken; deze groep is relatief kleiner en zwaarder dan de niet-geblesseerden.

Publikaties:

WAAL, K.H. DE.

Jeugd in beweging: een onderzoek naar de deelname aan sport en sportblessures bij schoolgaande jeugd in de regio Elburg en Oldebroek uit groep 7 van het basisonderwijs en de klassen 1 en 2 van het voortgezet onderwijs.

Leiden, Ned.Inst.Praev.Gezondheidszorg-TNO, Afd. Onderwijs, 1991.

Trefwoorden:

Sportblessures
Sport-beoefening
Schoolkinderen

Onderzoeksnummer:	920075
Titel:	Leefstijl, ongevallen en vrije-tijdsbesteding bij leerlingen van het voortgezet onderwijs.
Doel-/vraagstelling:	Het verkrijgen van inzicht in gezondheidsbedreigende factoren en leefstijl bij leerlingen van het voortgezet onderwijs.
Gegevensverzameling:	SES, Rookgedrag, druggebruik, drinkgedrag, sportbeoefening, vrije-tijdsbesteding, gokgedrag, ongevallen.
Methode:	Enquête.
Onderzoeksubject:	1335 Kinderen op scholen voor VSO, LBO, MAVO, HAVO en VWO.
Plaats van onderzoek:	Regio GGD Groningen Stad en Ommelanden.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	P.A. Wiegiersma, epidemioloog.
Onderzoeksinstelling:	GGD Groningen Stad en Ommelanden afd. JGZ Postbus 584 9700 AN Groningen
Contactadres:	GGD Groningen Stad en Ommelanden afd. JGZ P.A. Wiegiersma Postbus 584 9700 AN Groningen Tel. nr. 050-672505
Start onderzoek:	februari 1992
Einde onderzoek:	december 1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Publikaties:	GGD GRONINGEN STAD EN OMMELANDEN. Enquête leerlingen voortgezet onderwijs: verslag leefstijl, ongevallen en vrije-tijdsbesteding. Groningen, GGD Groningen Stad en Ommelanden, 1992.
Trefwoorden:	Roken Alcoholgebruik Leefstijlen Adolescenten Gokgedrag Ongevallen

Onderzoeksnummer: 920076
Titel: Leefstijl en gezondheidsbeleving van 15-jarige leerlingen in de gemeentekring Almelo; een verkennend onderzoek.

Doel-/vraagstelling: Het verkrijgen van inzicht in de fysieke en psychische situatie van de groep 15-jarigen alsmede een aantal leefstijlkenmerken van deze groep in kaart te brengen.

Gegevensverzameling: Voedingsgewoonten, rookgedrag, alcoholgebruik, vrije-tijdsbesteding, ongevallen en kennis omtrent handelen bij ongevallen, lichamelijke en geestelijke gesteldheid, medicijngebruik.

Methode: Enquête.

Onderzoeksobject: 755 Leerlingen uit de derde klas van het voortgezet onderwijs, 184 jongens en 127 meisjes van het LBO, 143 jongens en 123 meisjes van de MAVO, 45 jongens en 61 meisjes van de HAVO, 35 jongens en 37 meisjes van het VWO.

Plaats van onderzoek: Scholen voor voortgezet onderwijs in de Gemeentekring Almelo.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: J. Vreeling, registratiedeskundige en beleidsmedewerker.

Onderzoeksinstelling: GGD Gemeentekring Almelo Afd. Jeugdgezondheidszorg
Postbus 330
7600 AH Almelo

Contactadres: GGD Gemeentekring Almelo Afd. Jeugdgezondheidszorg
M.J.J. Schmitz Wickermann
Postbus 330
7600 AH Almelo

Start onderzoek: oktober 1990

Einde onderzoek: oktober 1991

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: Actiepunten die geformuleerd zijn:

- Roken: 6 scholen nemen reeds deel aan het Rookpreventieproject;
- alcoholgebruik: met het CAD wordt overleg gepleegd, daarnaast wordt het gebruik van de leskoffer van de GGD (Alcohol en drugs) gestimuleerd;
- het hoge cafébezoek baart zorgen, op dit punt is interventie nodig;
- ongevallen; vooral sportblessures geven aanleiding tot interventie. Deelname aan de landelijke actie "Blessures blijf ze de baas" zal gestimuleerd worden;
- er is een grote vraag naar cursussen EHBO/reanimatie, de GGD beraadt zich over mogelijkheden om aan deze vraag te voldoen;
- lichamelijke en geestelijke gesteldheid: opmerkelijk veel rugklachten komen voor, hoofdzakelijk bij leerlingen in het LBO, nader onderzoek is gewenst. Veel leerlingen klagen over hoofdpijn, het medicijngebruik wordt als hoog gezien;
- hulp bij problemen: veel leerlingen praten niet makkelijk met derden over problemen, en weten de weg naar de hulpverlening slecht te vinden. Op korte termijn zal door de GGD i.s.m. de Nederlandse

Vereniging voor Leerlingbegeleiders een netwerk worden gestart van leerlingbegeleiders uit de 7 gemeenten van de gemeentekring. Dit overleg kan dienen ter verbetering van de ondersteuning van leerlingen;

- lichamelijke mishandeling: vooral kinderen op de LBO/ MAVO komen met lichamelijk geweld in aanraking, hoe ernstig dat is, is niet direct uit de enquête te halen. De leerlingen moeten gemakkelijker hulp kunnen zoeken bij de leerlingbegeleider of schoolarts. De opvangmogelijkheden moeten toegankelijker gemaakt worden. Ook met dit onderwerp kan aangesloten worden bij de landelijke campagne;
 - relaties: aandacht voor seksualiteit vanuit de lichamelijke en relationele kant wordt gestimuleerd via de GGD-cursus "Seksualiteit en aids";
 - mondgezondheid een actiever beleid ter bevordering van mondgezondheid wordt in gang gezet.
-

Trefwoorden:

Roken
Alcoholgebruik
Druggebruik
Leefstijlen
Gezondheidsbeleving

Onderzoeksnummer: 920077
Titel: Leefstijl en gezondheidsbeleving van adolescenten in het Gewest Helmond.

Doel-/vraagstelling: Het verkrijgen van inzicht in leefstijl en gezondheidsbeleving van adolescenten.

Gegevensverzameling: - Lichamelijke klachten, ongezond gedrag, ziekte gedrag, psychosomatische klachten, schoolproblematiek, persoonlijk functioneren.

Methode: Enquête.

Onderzoeksobject: Alle leerlingen uit de 4e klas van het voortgezet onderwijs.

Plaats van onderzoek: Gewest Helmond.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: A.T.H. Gieling, jeugdarts.

Andere onderzoekers: M.J.F.M. van de Elzen, R. ten Veen, L. Mevis, M. Moerman, M.J. Verhappen.

Onderzoeksinstelling: GGD Gewest Helmond afd. Jeugdgezondheidszorg
Postbus 94
5700 AB Helmond

Contactadres: GGD Gewest Helmond afd. Jeugdgezondheidszorg
A.T.H. Gieling
Postbus 94
5700 AB Helmond

Start onderzoek: januari 1991

Einde onderzoek: september 1991

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: In totaal hebben 2041 leerlingen (81%) een vragenlijst ingevuld. Van de 63 vragen werden er door jongens gemiddeld 10 en door meisjes 12 in ongunstige zin beantwoord. Ook bij alle schooltypes afzonderlijk rapporteren de meisjes meer klachten dan jongens. Met name psychosomatische klachten worden door meisjes eerder gerapporteerd. De totaalscore is bij VWO-leerlingen het gunstigst. De VWO-leerlingen geven aan een minder ongezonde leefstijl te vertonen dan het gemiddelde, het LBO daarentegen meer. De score bij de rubriek "schoolproblematiek" is voor de VWO-scholieren het gunstigst; MAVO-meisjes ervaren de meeste schoolproblemen.

In overleg met de scholen zal door de GGD gekeken worden wat de mogelijkheden zijn voor het bevorderen van de gezondheid van leerlingen in het gewest. Bij bv. het opstellen van preventie-activiteiten zal rekening gehouden moeten worden met de (personele) capaciteit en de wensen van de GGD en de scholen.

Trefwoorden: Leefstijlen
Gezondheidsbeleving

Onderzoeksnummer:	920078
Titel:	Psychosociale problemen bij adolescenten in de regio Oost-Veluwe.
Doel-/vraagstelling:	- Wat is de aard en omvang van psycho-sociale problemen bij schoolgaande jongeren in de regio Oost-Veluwe? - Bij wie zoeken schoolgaande jongeren met psycho-sociale problemen hulp? - Is het mogelijk om met de toegepaste onderzoeksinstrumenten inzicht te krijgen in de psychosociale problematiek van middelbare scholieren in de regio Oost-Veluwe om van daaruit een schoolgezondheidsbeleid te formuleren?
Gegevensverzameling:	- Psychosociale problematiek van leerlingen; - Interviewgegevens van leerlingbegeleiders betreffende leerlingbegeleiding en psychosociale problematiek; - Interviewgegevens van instellingen jeugdhulpverlening aangaande psychosociale problemen; - registratie psychosociale problemen tijdens PGO en spreekuur; - beleidsliteratuur.
Methode:	Interview, enquête, registratie in het kader van het PGO, literatuuronderzoek.
Onderzoeksobject:	MAVO-, HAVO-, VWO- EN LBO-leerlingen van 12-19 jaar, via spreekuur op 6 scholen, PGO (2000 leerlingen van de klassen 2 en 4), leerlingbegeleiders op alle scholen voor Voortgezet Onderwijs (32), 2500 leerlingen uit de klassen 2,4,5 en 6 VWO.
Plaats van onderzoek:	Regio Oost-Veluwe.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	R. Razoux Schultz, jeugdarts.
Andere onderzoekers:	P. van Wezel, E. Maarsingh, M. van Ittersum.
Onderzoeksinstelling:	GGD Oost-Veluwe afdeling Jeugdgezondheidszorg Postbus 51 7300 AB Apeldoorn
Contactadres:	GGD Oost-Veluwe afdeling Jeugdgezondheidszorg R. Razoux Schultz Postbus 51 7300 AB Apeldoorn
Start onderzoek:	september 1990
Einde onderzoek:	juli 1993
Onderzoeksfase:	rapportage
Trefwoorden:	Psycho-sociale problemen Voortgezet onderwijs Hulpzoekgedrag

Onderzoeksnummer: 920079
Titel: Psychosociale problemen bij tweede-klassers in het voortgezet onderwijs in Oostelijk Zuid-Limburg.

Doel-/vraagstelling: - Het verkrijgen van inzicht in de prevalentie van psychische/psychosociale problematiek bij leerlingen in het tweede leerjaar van het voortgezet onderwijs.
- welke verschillen bestaan hierbij naar schooltype, sekse, gemeente en buurt?

Gegevensverzameling: Psychische problematiek, psychosociale klachten.

Methode: Enquête(s) voor psychische problematiek m.b.v. Achenbach's Youth Self Report, psychosociale problematiek m.b.v. Baecke's vragenlijst naar psychosociale problematiek.

Onderzoeksubject: Circa 1500 leerlingen in het tweede leerjaar voortgezet onderwijs, leeftijd 13-15 jaar, alle schooltypen, jongens en meisjes.

Plaats van onderzoek: Oostelijk Zuid-Limburg.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: A.C.C. Vogels, psycholoog.

Onderzoeksinstelling: Ned. Inst. voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO
Postbus 124
2300 AC Leiden

Samenwerkend met: GGD Oostelijk Zuid-Limburg
Postbus 155

Contactadres: 6400 AD Heerlen
NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid
A.G.C. Vogels
Postbus 124
2300 AC Leiden

Start onderzoek: december 1992

Einde onderzoek: december 1993

Onderzoeksfase: afgesloten

Publikaties: VOGELS, T.

Psychosociale problemen bij tweede-klassers in het voortgezet onderwijs in Oostelijk Zuid-Limburg.

Leiden, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, 1992. Publikatiernr. 92.096.

VOGELS, T.

Psychische problemen bij leerlingen in het tweede leerjaar van het voortgezet onderwijs in oostelijk Zuid-Limburg I: verschillen tussen onderwijssoorten en jongens en meisjes.

Leiden, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, 1992. Publ.nr. 92.089.

VOGELS, T.

Psychische problemen bij leerlingen in het tweede leerjaar van het voortgezet onderwijs in oostelijk Zuid-Limburg II: verschillen tussen gemeenten en buurten in Kerkrade.

Leiden, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO,
1992. Publ.nr. 92.090.

VOGELS, T.

Gezondheid en gezondheidsgedrag bij leerlingen uit onvolledige gezinnen.

NVAZ Bulletin (1993) Nr 3

Trefwoorden:

Psycho-sociale problemen

Onderzoeksnummer:	920080
Titel:	Puberteit en gedrags- en emotionele problemen.
Doel-/vraagstelling:	- Inzicht krijgen in de samenhang tussen symptomen van gedrags- en emotionele problemen over de tijd in het algemeen en tussen kinder- en volwassenleeftijd in het bijzonder; - Wat is de rol van lichamelijke en psycho-sociale consequenties van de puberteit op gedrags- en emotionele problemen?
Gegevensverzameling:	Lichamelijk onderzoek, gegevens van vragenlijsten CBCL, YSR en PCS.
Methode:	- Registratie in het kader van het PGO; - Vragenlijst.
Onderzoeksubject:	Jeugdigen, voor en na de puberteit, en hun ouders.
Plaats van onderzoek:	Gemeente Rotterdam en regio.
Soort onderzoek:	promotie-onderzoek
Projectleider:	D. van Hoeken, psycholoog.
Andere onderzoekers:	F.C. Verhulst (promotor), A.A.J.M. Hazebroek-Kampschreur.
Onderzoeksinstelling:	GGD Rotterdam Afd. Jeugdzorg Postbus 70032 3000 LP Rotterdam
Samenwerkend met:	Sophia Kinderziekenhuis, Afd. Kinder- en Jeugdpsychiatrie Gordelweg 160 3038 GE Rotterdam
Contactadres:	GGD Rotterdam Afd. Jeugdzorg A.A.J.M. Kampschreur Postbus 70032 3000 LP Rotterdam
Start onderzoek:	augustus 1988
Einde onderzoek:	medio 1993
Onderzoeksfase:	afgesloten
Publikaties:	Te verwachten: dissertatie D. van Hoeken.
Trefwoorden:	Psycho-sociale ontwikkeling Psycho-sociale problemen

Onderzoeksnummer: 920081
Titel: Sportgedrag van LBO-leerlingen.

Doel-/vraagstelling:

- Het verkrijgen van inzicht in het sportgedrag van LBO leerlingen;
- het verzamelen van informatie over gedragsdeterminanten die bij het bewegen en sporten van LBO-leerlingen een rol spelen;
- aan de hand van de resultaten zonodig aanbevelingen doen m.b.t. het opzetten van GVO-interventie.

Gegevensverzameling: Aantal leerlingen dat aan sport doet, welke takken van sport worden beoefend, hoeveel tijd wordt besteed aan sportbeoefening, in welke vorm wordt gesport, wat de evt. redenen zijn om niet te sporten of ermee te stoppen.

Methode: Enquête.

Onderzoeksubject: 73 Leerlingen uit de 2e klas LBO, 72 jongens en 1 meisje.

Plaats van onderzoek: Doetinchem.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: F. van Dijk, medewerker sportgezondheidszorg Gelderse Sportfederatie.

Andere onderzoekers: M. Bekedam, S. Bambang Oetomo.

Onderzoeksinstelling: GGD Oost-Gelderland Afdeling Jeugdgezondheidszorg
Postbus 53

Samenwerkend met: 7000 AB Doetinchem
Gelderse Sportfederatie
Papendallaan 60
6816 VD Arnhem

Contactadres: GGD Oost-Gelderland Afdeling Jeugdgezondheidszorg
S. Bambang Oetomo
Postbus 53
7000 AB Doetinchem

Start onderzoek: 1990

Einde onderzoek: 1991

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: Circa $\frac{3}{4}$ van de onderzochte leerlingen doet aan sport, hetgeen wat hoger is dan de aantallen uit andere onderzoeken naar het sportgedrag van LBO-leerlingen. De takken van sport die het meest worden beoefend zijn voetbal en zwemmen.

De intentie ten aanzien van sportbeoefening is bepalend voor het wel/niet aan sport doen van de leerlingen.

De sociale omgeving en de kennis i.c. de kennis over de relatie tussen sporten en gezondheid, spelen daarbij een ondergeschikte rol. Vooral het leuk vinden van sport in vergelijking tot andere vormen van vrijetijdsbesteding lijkt een belangrijke factor te zijn.

Bepleit wordt dat beleid, gericht op het stimuleren van sportbeoefening vooral wordt gefundeerd op onderzoek naar gedragsdeterminanten.

Trefwoorden: Sport

Onderzoeksnummer: 920082
Titel: Wrange vruchten: een onderzoek in Noord-Limburg naar het gokken in het algemeen en het spelen op fruitautomaten in het bijzonder.

Doel-/vraagstelling: Het verkrijgen van inzicht in de aard en omvang van het gokgedrag van de Noordlimburgse schoolgaande jeugd (en 18-36 jarige mannen).
Gegevensverzameling: Achtergrondkenmerken, vrijetijdsbesteding, schoolgaan, algemeen welbevinden, financiële positie, riskant gedrag, gokgedrag.
Methode:

- Enquête;
- literatuuronderzoek.

Onderzoeksobject: De schoolgaande Noordlimburgse jeugd van 10-19 jaar (N=22.500) jongens en meisjes, schooltype: basisonderwijs, speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs, IBO/LBO, MAVO, HAVO, VWO, (K)MBO en Levensschool
Plaats van onderzoek: Gewest Noord-Limburg: Meerlo-Wanssum, Meyel, Sevenum, Tegelen, Arcen/Velden, Beesel, Belfeld, Bergen, Broekhuizen, Grubbenvorst, Helden, Horst, Kessel, Maasbree, Venlo en Venray.

Soort onderzoek: overig onderzoek
Projectleider: M. Verhagen, arts, hoofd JGZ.
Andere onderzoekers: M. Camps, P. Wulms.
Onderzoeksinstelling: GGD Noord-Limburg
Postbus 1150
5900 BD Venlo

Contactadres: GGD Noord-Limburg
M. Verhagen
Postbus 1150
5900 BD Venlo

Start onderzoek: september 1991
Einde onderzoek: oktober 1992
Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting:

- In Noord-Limburg zijn ca. 3800 (17%) zg. 'fruiters' onder de schoolgaande jeugd van 10-19 jaar;
- deelname aan gokspelen gebeurt opvallend meer door jongens dan meisjes (resp. 27 en 6%);
- het percentage gokkers onder de jongeren stijgt naarmate de leeftijd hoger wordt en het opleidingsniveau lager;
- Van alle fruiters besteedt 73% minder dan 10% van hun zakgeld aan het spelen, slechts 10% speelt meer dan 1 uur per week;
- fruiters voelen zich meer aangetrokken tot riskant gedrag (roken, alcoholgebruik, druggebruik), hebben vaker lichamelijke en/of psychische klachten en functioneren minder goed op school;
- de vrijetijdsbesteding van fruiters heeft een ander patroon dan van niet-fruiters, ze zijn minder vaak lid van een sportclub, gaan vaker uit, kijken meer tv en draaien vaker 06-nummers dan niet-fruiters;
- bij ca. 11% van de jongeren loopt het spelen uit de hand of dreigt het uit de hand te lopen, zij besteden meer dan 25% van hun zakgeld aan

het spelen, 1 op de 14 fruiters verliest wel eens meer geld dan gemist kan worden, en 1 op de 7 leent wel eens geld om te kunnen spelen.

Publikaties:

CAMPS, M., M. VERHAGEN & P. WULMS.

Wrange vruchten: een onderzoek in Noord-Limburg naar het gokken in het algemeen en het spelen op fruitautomaten in het bijzonder.

Venlo, GGD Noord-Limburg, 1992.

BOERS, X., P. WULMS, M. CAMPS & M. VERHAGEN.

De wrange vruchten van het fruiten.

GGD-Nieuws (1993) 3, p. 7-8

Trefwoorden:

Gokgedrag

Leefstijlen

10. KINDEREN / JONGEREN IN BUITENGEWONE OMSTANDIGHEDEN

Onderzoeksnummer: 920083
Titel: Cognitieve ontwikkeling en "quality of life" van kinderen, behandeld wegens een primaire hersentumor: een prospectief en longitudinaal onderzoek.

Doel-/vraagstelling:

- Regelmatige evaluatie (opsporing) van (stoomissen in de) cognitieve functies vanaf de diagnose "hersentumor" tot 5 jaar daarna;
- bepaling van uiteindelijke "quality of life" in termen van cognitieve, emotionele en sociale ontwikkeling;
- bepalen van risicofactoren (aard en lokalisatie tumor; invloed van verschillende behandelingen; invloed van patiënt gebonden factoren);
- optimalisering van het onderwijs bij de individuele patiënt aan de hand van de resultaten van elk neuropsychologisch onderzoek.

Gegevensverzameling: D.m.v. jaarlijks neuropsychologisch onderzoek werden/worden testgegevens verkregen m.b.t. intelligentie, geheugen, aandacht en tempo, (visuo)motoriek en schoolprestaties.
D.m.v. gesprek en observatie werden/worden gegevens verzameld m.b.t. de emotionele en sociale ontwikkeling van het kind.

Methode:

- Prospectief onderzoek;
- neuropsychologisch onderzoek.

Onderzoeksobject: Kinderen van 0-16 jaar die voor behandeling van een primaire hersentumor worden aangemeld bij het kinder-neuro-oncologieteam (Kinderoncologisch Centrum) van het AZG. Gerapporteerd werd tot op heden over 33 patiënten (16 jongens en 17 meisjes) met een mediane leeftijd van 8.7 jaar (range 2-16 jaar) bij diagnose en een mediane follow-up van 3.7 jaar (leeftijdsklasse bij laatste onderzoek 4-19 jaar).

Plaats van onderzoek: Kinderoncologisch Centrum Academisch Ziekenhuis Groningen.

Soort onderzoek: overig onderzoek
Projectleider: A. Kingma, neuropsycholoog.

Onderzoeksinstelling: AZG, afd. Kindergeneeskunde Kinderoncologisch Centrum
Postbus 30.001
9700 RB Groningen

Contactadres: AZG, afd. Kindergeneeskunde Kinderoncologisch Centrum
A. Kingma
Postbus 30.001
9700 RB Groningen

Start onderzoek: 1982
Einde onderzoek: onbekend
Onderzoeksfase: veldwerk

Samenvatting: Kinderen behandeld voor een hersentumor presteren in vergelijking met gezonde leeftijdsgenoten, blijvend en significant slechter m.b.t. intelligentie, verbaal-auditief geheugen en visuomotoriek. 13/33 patiënten werden verwezen naar het speciaal onderwijs (LOM, MLK, Mytylscholen).

Neurologische stoornissen worden gevonden bij 48%, sociaal-emotionele problemen bij 36% van alle gevallen.

De "quality of life" is ernstig aangetast bij 24%. Zowel de tumor zelf als de behandeling veroorzaken deze cerebraal-organische schade. Een duidelijk verband tussen stoornissen/problemen/aantasting van de QOL en tumor behandeling of patiëntgebonden factoren kon niet worden aangetoond.

Publikaties:

KINGMA, A., W.A. KAMPS & J.H. BEGEER.

Neuropsychological and neurological sequelae of braintumor treatment in children: prospective and longitudinal study.

Ped. Neuroscience 14 (1988) 3, p. 40

KINGMA, A.

Impairment of cognitive functions and quality of life in children treated for braintumors.

London, Royal Marsden Hospital, 1992.

The developing brain in pediatric oncology. Book of abstracts p. 14.

Trefwoorden:

Zieke kinderen

Neurologisch onderzoek

Onderzoeksnummer: 920084
Titel: Gezondheid en leefwijzen van Surinaamse, Turkse, Marokkaanse en Kaap Verdianse schoolgaande jongeren.

Doel-/vraagstelling: Hoe zijn de gezondheid, zorgconsumptie en leefwijzen van Surinaamse, Turkse, Marokkaanse en Kaap Verdianse adolescenten in vergelijking met Nederlandse adolescenten na correctie voor geslacht, leeftijd, schooltype en sociaal-economische status.

Gegevensverzameling: Matching-variabelen (sexe, leeftijd, schooltype en SES), gezondheidsvariabelen, zorgconsumptie-variabelen, leefstijl-variabelen.

Methode: Enquête.

Onderzoeksubject: Secundaire analyse uit populatie leerlingen derde klas VO in (N=3161). Uit deze populatie zijn verkregen 221 Surinaamse, 122 Turkse, 92 Marokkaanse en 48 Kaap Verdianse jongeren. Bij iedere subgroep een even grote gematchte groep Nederlands jongeren.

Plaats van onderzoek: Scholen voor voortgezet onderwijs in Rotterdam en omgeving.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: H. Raat, sociaal-geneeskundige.

Andere onderzoekers: A.M. Stolwijk.

Onderzoeksinstelling: GGD Rotterdam Afd. Jeugdzorg
Postbus 70032
3000 LP Rotterdam

Contactadres: GGD Rotterdam e.o. Afdeling Jeugdzorg
H. Raat
Postbus 70032
3000 LP Rotterdam

Start onderzoek: augustus 1991

Einde onderzoek: september 1992

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: Niet-Nederlandse leerlingen blijken zich ongezonder te voelen en minder gebruik te maken van zorgvoorzieningen dan Nederlandse leerlingen uit dezelfde sociaal-demografische situatie. Zij hebben echter minder riskante leefwijzen (weleens alcohol gebruiken, sigaretten roken, hasj of marihuana gebruiken en gokken). De niet-Nederlandse leerlingen sporten minder en poetsen minder vaak hun tanden dan de Nederlandse leerlingen.

Publikaties: STOLWIJK, A.M. & H. RAAT.
Gezondheid en leefwijzen van Surinaamse, Turkse, Marokkaanse en Kaap Verdianse schoolgaande jongeren: een vergelijking met Nederlandse jongeren.
Rotterdam, GGD Rotterdam, Afdeling Jeugdzorg, 1992.
(Rapport JZ 92-75).

Trefwoorden: Gezondheidstoestand
Leefstijlen
Buitenlandse kinderen/jongeren

Onderzoeksnummer: 920085
Titel: Inventarisatie van mogelijkheden voor thuiszorg voor kinderen en jonge volwassenen met een chronische aandoening.

Doel-/vraagstelling:

- Doelstelling is het opzetten van thuisbehandeling voor kinderen met een chronische aandoening;
- welke invloed heeft thuisbehandeling op de kwaliteit van zorg?
- welke invloed heeft thuisbehandeling op de kwaliteit van het leven van de patiënt en zijn/haar naaste omgeving?
- is thuisbehandeling een verantwoord en te verkiezen alternatief voor klinische behandeling?

Gegevensverzameling: Gegevens betreffende thuiszorg in Nederland, gegevens betreffende thuiszorg chronisch zieken, gegevens betreffende de aandoening Cystic Fibrosis, gegevens uit interviews met behandelaars, thuiszorgorganisaties en patiënten, inventarisatie van de bestaande thuisbehandelingsapparatuur.

Methode:

- Interview;
- observatie;
- literatuuronderzoek.

Onderzoeksubject: Kinderen en jonge volwassenen tot de leeftijd van 19 jaar die lijden aan een chronische aandoening, de eerste doelgroep die onderzocht wordt is de groep patiënten met cystic fibrosis.

Plaats van onderzoek: Wilhelmina Kinderziekenhuis.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: A.J.P. Schrijvers, G. Sinnema, H. van der Laag.

Andere onderzoekers: L. van de Weg.

Onderzoeksinstelling: R.U. Utrecht Wilhelmina Kinderziekenhuis
Postbus 18009
3501 CA Utrecht

Samenwerkend met: Sophia Kinderziekenhuis Rotterdam, Leijenburg Ziekenhuis Den Haag, Academisch Medisch Centrum Amsterdam, Academisch Ziekenhuis Vrije Universiteit Amsterdam, Medisch Centrum Alkmaar, Academisch Ziekenhuis Groningen, Dijkzigt Ziekenhuis Rotterdam.

Contactadres: R.U. Utrecht Wilhelmina Kinderziekenhuis
Postbus 18009
3501 CA Utrecht

Start onderzoek: oktober 1990

Einde onderzoek: oktober 1992

Onderzoeksfase: afgesloten

Trefwoorden: Thuiszorg
Zieke kinderen

Onderzoeksnummer: 920086
Titel: Investeren voor de toekomst: signaleringsonderzoek naar gedragsproblemen van Marokkaanse kinderen.

Doel-/vraagstelling: - In welke mate komen bij Marokkaanse kinderen in de basisschoolleeftijd vanaf 10 jaar in het Nieuwe Westen (woonwijk in R'dam) gedragsproblemen voor en hebben de kinderen problemen in hun thuissituatie en schoolfunctioneren?
- Welke problemen ontmoeten verschillende betrokkenen in de wijk in het contact met de kinderen?
- Welke oplossingen zijn er mogelijk?

Gegevensverzameling: - Welke behoefte aan opvang en voorzieningen bestaat er?
- Prevalentie gedragsproblemen i.v.m. kleine criminaliteit;
- indicatoren voor problemen in de thuissituatie en het schoolfunctioneren;
- knelpunten in de aanpak van de gesignaleerde problemen.

Methode: Interview, literatuuronderzoek.

Onderzoeksobject: De basisschool bezoekende Marokkaanse jongens in de leeftijd van 10 jaar of ouder, de totale onderzoekspopulatie bedroeg 44 kinderen.

Plaats van onderzoek: Woonwijk in Rotterdam.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: C.H. Blaauw-Witteveen, schoolarts.

Andere onderzoekers: B. Caton.

Onderzoeksinstelling: GGD Rotterdam Afd. Jeugdzorg
Postbus 70032
3000 LP Rotterdam

Contactadres: GGD Rotterdam e.o. Afd. Jeugdzorg
B. Caton
Postbus 70032
3000 LP Rotterdam

Start onderzoek: oktober 1991

Einde onderzoek: mei 1992

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: Bij een op de drie kinderen (36%; N=44) zijn er matige tot sterke signalen voor het bestaan van een meervoudige gedragsproblematiek.

Aanvulling: Parallel aan de publikatie van het onderzoek is op basis van de resultaten van het onderzoek en de aanbevelingen een Plan van Aanpak ontwikkeld. Dit is eveneens verkrijgbaar bij de GGD Rotterdam, afd. Jeugdzorg.

Publikaties: CATON, B.
Investeren voor de toekomst: signaleringsonderzoek naar het gedrag van Marokkaanse kinderen.
Rotterdam, GGD Rotterdam, Afd. Jeugdzorg, 1993.
(Rapport JZ 93-01).

Trefwoorden: Schoolkinderen
Buitenlandse kinderen/jongeren
Gedragsproblemen

Onderzoeksnummer:	920087
Titel:	Laanzicht-onderzoek: een onderzoek naar de waarde van patiënt-kenmerken als voorspellers van het resultaat van behandeling in een jeugd-psychiatrische kliniek.
Doel-/vraagstelling:	- Te komen tot een betere predictie van behandelingsresultaten door het in kaart brengen van patiëntgegevens aan het begin en aan het eind van de behandeling; - kwaliteitsbewaking (2e fase).
Gegevensverzameling:	Klachten, motivatie, diagnose, behandeldoelen, sociale relaties, tevredenheid, algemene sociografische gegevens.
Methode:	Interview.
Onderzoeksobject:	32 bedden, adolescenten van 12-21 jaar.
Plaats van onderzoek:	Psychiatrisch centrum Bloemendaal, afdeling Laanzicht.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	S. Colijn, psycholoog.
Andere onderzoekers:	A. Boon.
Onderzoeksinstelling:	Christelijk Psychiatrisch Centrum Bloemendaal Postbus 53002 2505 AA Den Haag
Contactadres:	Christelijk Psychiatrisch Centrum Bloemendaal A. Boon Postbus 53002 2505 AA Den Haag
Start onderzoek:	september 1989
Einde onderzoek:	januari 1993
Onderzoeksfase:	afgesloten
Trefwoorden:	Adolescenten Psychische stoornissen

11. WOON- / ECONOMISCHE OMSTANDIGHEDEN

Onderzoeksnummer: 920088
Titel: Schimmels in het binnenmilieu en hun effect op de gezondheid van kinderen.

Doel-/vraagstelling: Het verkrijgen van inzicht in de invloed van schimmels in het binnenmilieu (in dit geval een basisschool) op de gezondheid van schoolgaande kinderen.

Gegevensverzameling: Literatuur over het effect op de gezondheid van schimmels in het binnenmilieu.

Methode: Literatuuronderzoek.

Soort onderzoek: onderzoek in kader van cursus/opleiding
Co-assistent Geneeskunde.

Projectleider: I. de Vries-Lequin, jeugdarts.

Andere onderzoekers: B.J. van Egeraat.

Onderzoeksinstelling: GGD Rivierenland afdeling Jeugdgezondheidszorg
Postbus 6062
4000 HB Tiel

Contactadres: GGD Rivierenland afdeling Jeugdgezondheidszorg
I. de Vries-Lequin
Postbus 6062
4000 HB Tiel

Start onderzoek: februari 1992

Einde onderzoek: februari 1992

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: De meeste schimmels in het binnenmilieu zijn schadelijk voor de gezondheid van kinderen. Een nadere identificatie is belangrijk. Het precieze risico op de gezondheid is niet te berekenen, omdat er nog te weinig kwantitatieve gegevens bekend zijn over de dosis-respons relatie.

Publikaties: EGERAAT, J. VAN.
Schimmels in het binnenmilieu en hun effect op de gezondheid van kinderen: een korte literatuurstudie.
Tiel, GGD Rivierenland, 1992.

Trefwoorden: Schoolkinderen
Schimmels
Binnenmilieu

Onderzoeksnummer:	920089
Titel:	Sociale ongelijkheid en gezondheid bij kinderen.
Doel-/vraagstelling:	- Het verkrijgen van inzicht in sociaal-economische gezondheidsverschillen (SEGV) onder kinderen; - zijn er SEGV onder kinderen van 10-11 jaar? - zo ja, kunnen deze verklaard worden door een ongelijke verdeling van determinanten van gezondheid? - wat zijn de gevolgen van gezondheidsproblemen voor het presteren op school bij kinderen van 10-11 jaar?
Gegevensverzameling:	- Milieu van herkomst, w.o. SES ouders; - determinanten van gezondheid, o.a. leefwijzen & maatschappelijke omgeving; - gezondheid, o.a. antropometrie, ervaren gezondheid; - schoolverzuim; - schoolprestaties.
Methode:	- Enquête; - registratie in het kader van het PGO.
Onderzoeksubject:	908 Kinderen uit groep 7 van de basisschool, leeftijd 10-11 jaar.
Plaats van onderzoek:	Zuid-Oost Drenthe, west en noord Groningen.
Soort onderzoek:	promotie-onderzoek
Projectleider:	F. van der Lucht, medisch socioloog.
Andere onderzoekers:	J.W. Groothoff.
Onderzoeksinstelling:	R.U. Groningen, Gezondheids- wetenschappen, sectie S.G. Ant. Deusinglaan 1 9713 AV Groningen
Contactadres:	R.U. Groningen, Gezondheids- wetenschappen, sectie S.G. F. van de Lucht Ant. Deusinglaan 1 9713 AV Groningen
Start onderzoek:	juli 1988
Einde onderzoek:	juni 1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	- Verschillen in gezondheid zijn in geringe mate aanwezig; - determinanten van gezondheid zijn ongelijk verdeeld en kunnen SEGV voor een deel verklaren; - gezondheid is van invloed op de schoolprestaties (met name in lagere sociaal-economische strata).
Publikaties:	LUCHT, F. VAN DER. Sociale ongelijkheid en gezondheid bij kinderen: een empirisch onderzoek naar causatie- en selectieprocessen met betrekking tot gezondheid bij kinderen van 10-11 jaar. Groningen, s.n., 1992. Proefschrift R.U. Groningen. LUCHT, F. VAN DER & J.W. GROOTHOFF. Gezondheidstoestand van de jeugd: ongelijkheid, determinanten en gevolgen.

T. Soc. Gezondheidsz. 68 (1990) 207-214
 EGBERTS, I.W., F. VAN DER LUCHT & J.W. GROOTHOFF.
 Antropometrie en sociaal-economische status: verslag van een voorstudie
 in Zuidoost Drenthe.
 T. Jeugdgezondheidsz. 23 (1991) 23-26
 LUCHT, F. VAN DER & J.W. GROOTHOFF.
 Causatie- en selectieprocessen onder kinderen als verklaring voor
 sociaal-economische gezondheidsverschillen.
 T. Soc. Gezondheidsz. 70 (1992) 696-703
 LUCHT, F. VAN DER.
 Sociale ongelijkheid en gezondheid onder kinderen van 10-11 jaar:
 oorzaken en gevolgen.
 in : Goethals, A. & J.W. Groothoff, Gezondheid en hulpverlening,
 bijdragen in sociaal-cultureel perspectief.
 Amsterdam, SISWO, Werkgroep Gezondheid en Hulpverlening, 1993. (te
 verwachten).
 LUCHT, F. VAN DER & J.W. GROOTHOFF.
 Causatie- en selectieprocessen onder kinderen als verklaring voor
 sociaal-economische gezondheidsverschillen.
 in: J.P. Mackenbach, Sociaal-economische gezondheidsverschillen
 onderzocht, deel V.
 Rijswijk, Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, 1993.
 (Te verwachten).

Trefwoorden: Sociale klasse
 Gezondheidsverschillen
 Schoolkinderen

12. ONGEVALLLEN

Onderzoeksnummer:	920090
Titel:	Hygiëne en veiligheid op de basisschool.
Doel-/vraagstelling:	M.b.v. een daarvoor ontwikkeld objectief meetinstrument inzicht verkrijgen in de medisch-hygiënische en veiligheidssituatie van 23 at random gekozen basisscholen in de regio Midden-Holland.
Gegevensverzameling:	Voorzieningen, bouwkundige staat, reinigingsmogelijkheden, reinigings-schema, gebruikersgedrag en veiligheid.
Methode:	- Observatie; - inventarisatie aan de hand van een daartoe ontwikkelde beoordelingslijst (objectief meetinstrument).
Onderzoeksobject:	23 At random geselecteerde basisscholen in de regio Midden-Holland.
Plaats van onderzoek:	Regio GGD Midden-Holland.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	E. van Latum, sociaal-verpleegkundige jeugdgezondheidszorg.
Andere onderzoekers:	J. Jansen, A. Bartels-Kortland, A.A.H.M. van Dijk.
Onderzoeksinstelling:	GGD Midden-Holland Afd. Jeugdgezondheidszorg Oosthaven 68 2801 PG Gouda
Contactadres:	GGD Midden-Holland Afd. Jeugdgezondheidszorg E. van Latum Oosthaven 68 2801 PG Gouda
Start onderzoek:	september 1991
Einde onderzoek:	september 1993
Onderzoeksfase:	rapportage
Aanvulling:	Een beschrijving van de onderzoeksopzet is beschikbaar.
Publikaties:	BARTELS-KORTLAND, A., A.A.H.M. VAN DIJK, J. JANSEN & E. VAN LATUM. Hygiëne en veiligheid op de basisschool: u een zorg. Gouda, GGD Midden-Holland, 1993. (eindrapportage beschikbaar september 1993)
Trefwoorden:	Basisscholen Hygiëne

Onderzoeksnummer: 920091
Titel: Leeftijd van afzwemmen van Nederlandse en Marokkaanse kinderen in Naaldwijk.

Doel-/vraagstelling:

- Het verkrijgen van inzicht in de leeftijd van afzwemmen van Nederlandse en Marokkaanse kinderen voor het A-diploma, en na te gaan of Marokkaanse kinderen een risicogroep vormen i.v.m afzwemmen op een latere leeftijd;
- Wat is de gemiddelde leeftijd waarop Nederlandse kinderen c.q. Marokkaanse kinderen in Naaldwijk het zwemdiploma A halen?
- Is er een verschil in gemiddelde leeftijd tussen jongens en meisjes en Nederlandse en Marokkaanse kinderen bij het behalen van het zwemdiploma A?

Gegevensverzameling:

- Afzwemlijsten van het zwembad in Naaldwijk waarop vermeld staan: naam, geboortedatum en afzwemdatum;
- Aantallen Nederlandse en Marokkaanse kinderen per geboortehalfjaar.

Methode:

- Retrospectief onderzoek.

Onderzoeksubject: Kinderen die afzwommen in de gemeente Naaldwijk tussen 1988-1991, in totaal 487 jongens, waarvan 472 Nederlandse en 15 Marokkaanse jongens.
Voorts 459 meisjes waaronder 454 Nederlandse en 5 Marokkaanse meisjes.

Plaats van onderzoek: Naaldwijk.

Soort onderzoek: onderzoek in kader van cursus/opleiding
Opleiding Jeugdgezondheidszorg 1989-1991, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, Leiden.

Projectleider: P. Meester-Maris, jeugdarts.

Onderzoeksinstelling: GGD Westland afd. Jeugdgezondheidszorg
Wilhelminaplein 2
2671 GR Naaldwijk

Contactadres: GGD Westland afd. Jeugdgezondheidszorg
P. Meester-Maris
Wilhelminaplein 2
2671 GR Naaldwijk

Start onderzoek: 1989
Einde onderzoek: 1991
Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting:

- De gegevens van 946 kinderen waren bruikbaar voor analyse, de gegevens bestrijken de periode mei 1988- t/m juni 1991;
- in de groep afzwemmers zijn de Marokkaanse kinderen relatief ondervertegenwoordigd;
- voor Nederlandse jongens is de gemiddelde leeftijd van afzwemmen 7 jaar en 3 maanden, voor Nederlandse meisjes 7 jaar;
- de Marokkaanse jongens zwemmen gemiddeld op de leeftijd van 9 jaar en 4 maanden af, de Marokkaanse meisjes op de leeftijd van 10 jaar;

- het lijkt aan te bevelen de leeftijd waarop met het gesubsidieerde schoolzwemmen begonnen wordt te vervroegen.

Publikaties: MEESTER-MARIS, P.
Leeftijd van afzwemmen van Nederlandse en Marokkaanse kinderen in Naaldwijk.
Leiden, Ned.Inst.Praev.Gezondheidszorg-TNO, Afd. Onderwijs, 1992.
Scriptie Opleiding Jeugdgezondheidszorg.

Trefwoorden: Zwemvaardigheid

Onderzoeksnummer:	920092
Titel:	Ongevallen bij kinderen in Amsterdam.
Doel-/vraagstelling:	- Zijn in Amsterdam groepen kinderen aanwijsbaar met een verhoogd risico op een ongeval? - hoe zien de ongevallen eruit in termen van type, aard, lokatie en letsel?
Gegevensverzameling:	- Geslacht, leeftijd, etniciteit, opvoedingssituaties, SES, ongeval (type, aard, letsel, lokatie).
Methode:	- Interview; - registratie in het kader van het PGO; - retrospectief onderzoek.
Onderzoeksobject:	6500 Kinderen die tijdens het schooljaar 1990-1991 een PGO ondergingen, verdeling: PGO 11-13 maanden (900 kinderen), PGO 2 jaar (618 kinderen), PGO 3-4 jaar (655 kinderen), PGO 5 jaar (1713 kinderen), PGO 11 jaar (1421 kinderen), PGO 2e klas VO (1410 kinderen).
Plaats van onderzoek:	Amsterdam.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	H. Pauw Plomp, jeugdarts.
Andere onderzoekers:	M.F. van der Wal.
Onderzoeksinstelling:	GG & GD Amsterdam sector Jeugdgezondheidszorg Postbus 20244 1000 HE Amsterdam
Contactadres:	GG & GD Amsterdam sector Jeugdgezondheidszorg M.F. van der Wal Postbus 20244 1000 HE Amsterdam
Start onderzoek:	september 1990
Einde onderzoek:	april 1993
Onderzoeksfase:	rapportage
Samenvatting:	Per jaar maakte, afhankelijk van de leeftijdsgroep, 1 a 2 van de tien kinderen een ongeval mee waarvoor medische hulp werd gezocht. Het merendeel van de ongevallen die kinderen meemaakten waren privé-ongevallen. Vooral bij 2-jarigen kwamen privé-ongevallen vaak voor. Verkeersongevallen kwamen bij jonge kinderen weinig voor. Tussen het 2e en 5e levensjaar namen verkeersongevallen echter snel in belangrikheid toe. Bij de 2-jarigen was 4% van de ongevallen een verkeersongeval, bij de 5-jarigen was dit 25%. Voor de kenmerken geslacht en etniciteit is een significant verband gevonden met de ongevallenfrequentie. Bij de 5-jarigen, 11-jarigen en lbo/mavo 2e klassers kwamen ongevallen bij jongens vaker voor dan bij meisjes. Verder kwamen bij autochtone 2-jarigen, 3/4-jarigen, 5-jarigen, 11-jarigen en lbo/mavo 2e klassers ongevallen meer voor dan bij hun allochtone leeftijdsgenoten. Bij 0-4-jarigen vormden de valongevallen de belangrijkste categorie. Op de tweede en derde plaats kwamen de verbrandingen en de beknellin-

gen/beklemmingen. Ook bij schoolkinderen kwamen valongevallen relatief het vaakst voor, gevolgd door botsingen.

Bij de 0-4 jarigen speelden de meeste ongevallen zich in huis af. Echter in de eerste levensjaren wordt het aandeel ongevallen in huis ten opzichte van het totaal aantal ongevallen snel kleiner.

Bij de kinderen van 11-13 maanden speelde 83% van de ongevallen zich in huis af, bij kinderen van 2 jaar en 3-4 jaar was dit 74% en 48%. Bij schoolkinderen vormden ongevallen in huis nog steeds een belangrijke categorie. Daarnaast speelden bij schoolkinderen veel ongevallen zich af op de sportplaats en de straat/rijweg.

Bij kinderen hebben ongevallen veelal een wond of kneuzing/ontwrichting/verstuiking tot gevolg, verder komen bij schoolkinderen fracturen veelvuldig voor.

Er zijn geen opvallende verschillen gevonden tussen dit onderzoek en vergelijkbare andere onderzoeken. Voorlopig lijkt het dat voor Amsterdam geen aparte interventie-strategieën moeten worden opgezet. Niettemin vragen de uitkomsten van dit onderzoek om een bijstelling en systematisering van bestaande preventieve activiteiten.

Publikaties:

WAL, M.F. VAN DER & H. PAUW PLOMP.
Ongevallen bij kinderen in Amsterdam.
Amsterdam, GG & GD Amsterdam, 1993.
(JGZ-93-002).

Trefwoorden:

Schoolkinderen

Onderzoeksnummer:	920093
Titel:	Sport en sportblessures bij jongeren, op scholen voor voortgezet onderwijs in een van de gemeenten van het stadsgewest Breda: epidemiologie en mogelijkheden voor preventie.
Doel-/vraagstelling:	- Het verkrijgen van inzicht, via een gegevensverzameling, in sportbesteding, toepassing van preventieve maatregelen en kenmerken van sportblessures bij jongeren; - Aan de hand van deze gegevens komen tot vervolgactiviteiten ter preventie van sportblessures bij jongeren.
Gegevensverzameling:	Algemene gegevens, gegevens over sportbesteding, maatregelen om blessures te voorkomen en gegevens over blessures.
Methode:	Enquête.
Onderzoeksobject:	296 Leerlingen (jongens en meisjes) uit de 2e klas van het voortgezet onderwijs, verdeeld over 1 school voor LBO en 2 scholengemeenschappen voor MAVO, HAVO en VWO.
Plaats van onderzoek:	Een van de gemeenten van het stadsgewest Breda.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	H. de Veth, jeugdarts.
Andere onderzoekers:	I. Kroesbergen.
Onderzoeksinstelling:	GGD Stadsgewest Breda Postbus 3215 4800 DE Breda
Contactadres:	GGD Stadsgewest Breda I. Kroesbergen Postbus 3215 4800 DE Breda
Start onderzoek:	1989
Einde onderzoek:	1991
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	- Het lidmaatschap van een sportclub is afhankelijk van het schooltype, 45% van de LBO-leerlingen en 62% van de MAVO/ HAVO/ VWO-leerlingen is lid van een sportclub; - van de leerlingen die lid zijn van een sportclub neemt 85% deel aan wedstrijden, door 95% van de leerlingen wordt ook buiten school aan sport gedaan; - preventieve maatregelen om blessures te voorkomen worden bij sportclubs vaker toegepast dan of school in de vrije tijd; - uit de populatie van 294 sportende leerlingen zijn 126 sportblessures gemeld, de meeste blessures zijn gelokaliseerd in de onderste extremiteiten, in het bijzonder de enkel en de knie; - geblesseerde leerlingen blijken vaker lid te zijn van een sportclub, nemen vaker deel aan wedstrijden, en sporten vaker in vrije tijd dan niet-geblesseerde leerlingen die deelnemen aan de gymnastiekles; - het blessurerisico is tijdens de lessen lichamelijke oefening minder dan bij het sporten in clubverband.

Publikaties:

VETH, H. DE & I. KROESBERGEN.

Sport en sportblessures bij jongeren, op scholen voor het voortgezet onderwijs in een van de gemeenten van het stadsgewest Breda.
Breda, GGD Stadsgewest Breda, 1991.

VETH, J.W.W.M. DE.

Sport en sportblessures bij jongeren, op scholen voor voortgezet onderwijs in een van de gemeenten van het stadsgewest Breda: epidemiologie en mogelijkheden voor preventie.

Leiden, Ned.Inst.Praev.Gezondheidszorg-TNO, Afd. Onderwijs, 1990.

Scriptie Afdeling Onderwijs.

Trefwoorden:

Sportblessures

Epidemiologie

Sport-beoefening

Onderzoeksnummer: 920094
Titel: Sportblessures in het voortgezet onderwijs.

Doel-/vraagstelling:

- Het verkrijgen van inzicht in de aard en het voorkomen van sportblessures bij tweedeklassers in het voortgezet onderwijs in de regio Duin- en Bollenstreek (incl. Wassenaar);
- bij welke sporten komen sportblessures voor?
- wanneer worden blessures opgelopen?
- in hoeverre veroorzaken sportblessures schoolverzuim?
- hoe hoog is de sportparticipatie en welke sporten worden het meest beoefend?

Gegevensverzameling: Schooltype, sportbeoefening in clubverband, aantal blessures in de laatste drie jaar, wanneer, bij welke sport, behandelaar, mogelijke oorzaak, schoolverzuim door blessure, geblesseerd lichaamsdeel.

Methode:

- Enquête;
- registratie in het kader van het PGO.

Onderzoeksobject: Alle tweedeklassers van het voortgezet onderwijs in de regio Duin- en Bollenstreek, inclusief Wassenaar.

Plaats van onderzoek: Duin- en Bollenstreek, incl. Wassenaar.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: I.J.M. Paijmans, epidemioloog.

Andere onderzoekers: R. Mutschler, D.J.A. van Dijk-van Dijk, Y.A.M. van Dijkman-Euser.

Onderzoeksinstelling: GGD Duin- en Bollenstreek afd. Jeugdgezondheidszorg
Schimmelpenninckstraat 10
2221 EP Katwijk

Contactadres: GGD Duin- en Bollenstreek afd. Jeugdgezondheidszorg
I.J.M. Paijmans
Schimmelpenninckstraat 10
2221 EP Katwijk

Start onderzoek: medio 1990

Einde onderzoek: begin 1993

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting:

- 74% Van de leerlingen beoefent een sport in clubverband, vnl. voetbal en tennis;
- 38% van de leerlingen heeft in de afgelopen drie jaar een of meer blessures gehad;
- blessures zijn vnl. ontstaan in clubverband (46%), daarna tijdens gymles (29%) en in de vrije tijd (22%);
- 57% van de blessures zijn gezien door een medicus;
- 29% van de blessures geeft aanleiding tot schoolverzuim.

Publikaties: Intern rapport.

Trefwoorden: Sportblessures
Adolescenten

Onderzoeksnummer:	920095
Titel:	Verkeersongevallen bij kinderen.
Doel-/vraagstelling:	In hoeverre zouden de gevolgen van verkeersongevallen bij kinderen voorkomen kunnen worden?
Gegevensverzameling:	Gegevens over sterfte en ziekenhuisopname van kinderen in de leeftijd van 0-19 jaar, aantal dodelijke verkeersongevallen.
Methode:	Literatuuronderzoek.
Onderzoeksobject:	0-19 Jarigen.
Plaats van onderzoek:	Nederland.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	R.A. Hirasing, kinderarts/jeugdarts.
Andere onderzoekers:	S.P. Verloove-Vanhorick, L.T.B. van Kampen.
Onderzoeksinstelling:	NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid Postbus 124 2300 AC Leiden
Samenwerkend met:	Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde.
Contactadres:	NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid R.A. Hirasing Postbus 124 2300 AC Leiden
Start onderzoek:	december 1991
Einde onderzoek:	december 1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	In 1991 overleden 270 jeugdigen (0-19 jaar) door een verkeersongeval. De meeste 0-14 jarigen overleden na een ongeval als fietser. In 1990 bedroeg het aantal ziekenhuisopnamen bij 0-19 jarigen 6612, waarvan 60% door fiets- en bromfietsongevallen. De meeste letsels bij de opgenomen kinderen van 0-14 jaar betroffen die aan hoofd en schedel, bij de 15-19 jarigen de letsels aan benen, gevolgd door die aan hoofd en schedel. Bij de 0-14 jarigen overheersten fietsongevallen. Bij 70% van de betreffende ongevallen was geen motorvoertuig betrokken.
Publikaties:	HIRASING, R.A., S.P. VERLOOVE-VANHORICK & L.T.B. VAN KAMPEN Verkeersongevallen bij kinderen: tijd voor de fietshelm? Ned. T. Geneeskunde (aangeboden)
Trefwoorden:	Epidemiologie

13. ALCOHOL, DRUGS & ROKEN

Onderzoeksnummer: 920096
Titel: Cohortstudie naar predictoren van rook- en drinkgedrag bij schoolkinderen.

Doel/vraagstelling: Het verkrijgen van inzicht in de factoren die voorspellen welke veranderingen optreden in het rook- en drinkgedrag bij schoolkinderen.

Gegevensverzameling: Enquêtes in 1989 en 1991: rook- en drinkgedrag, sociaal demografische variabelen, verklarende variabelen.

Methode:
- Enquête;
- prospectief onderzoek.

Onderzoeksubject: 1454 Brugklassers via een landelijke steekproef, gemiddelde leeftijd 13 jaar.

Plaats van onderzoek: Nederland.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: R. Knibbe, medisch socioloog.

Andere onderzoekers: J. van Reek.

Onderzoeksinstelling: R.U. Limburg, Vakgroep Medische Sociologie
Postbus 616
6200 MD Maastricht

Contactadres: R.U. Limburg, Vakgroep Medische Sociologie
J. van Reek
Postbus 616
6200 MD Maastricht

Start onderzoek: 1989

Einde onderzoek: 1993

Onderzoeksfase: rapportage

Samenvatting: Rook- en drinkgedrag bij kinderen is gerelateerd aan economische- en beleidsvariabelen.

Publikaties: REEK, J. VAN, R. KNIBBE & F. THEUNISSEN.
Mechanisms of influences of influences on smoking and drinking behaviour among secondary schoolchildren.
Int. J. Epidemiol. 19 (1990) 759
REEK, J. VAN, R. KNIBBE & T. VAN IWAARDEN.
Policy relevance of a survey on smoking en drinking behaviour among Dutch schoolchildren.
Health Policy 18 (1991) 261-268
REEK, J. VAN.
Een cohortanalyse bij schoolkinderen van 13-15 jaar.
Maastricht, R.U. Limburg, 1992.

Trefwoorden: Schoolkinderen

Onderzoeksnummer:	920097
Titel:	Determinanten van drankgebruik bij jongeren.
Doel-/vraagstelling:	Het verkrijgen van inzicht in factoren welke een voorspellende rol spelen bij het drankgebruik van jongeren.
Gegevensverzameling:	Alcoholgebruik, sociaal-demografische achtergrondgegevens, opvattingen, normen en vaardigheden m.b.t. drankgebruik, situationele aspecten van de drinksituatie (grootte van de drinkgroep, sociale druk etc.), drankgebruik van ouders en vrienden.
Methode:	- Interview; - observatie; - retrospectief onderzoek; - literatuuronderzoek.
Onderzoeksobject:	Jongeren in de leeftijd van 16-25 jaar. Via interview 1300 jongeren. Observatiestudie bij 350 jongeren. Verdeling naar geslacht 50% meisjes, 50% jongens. 60% schoolgaande jongeren, rest werkende of werkloze jongeren.
Plaats van onderzoek:	Cafés en jongerencentra in Zuid-Limburg.
Soort onderzoek:	promotie-onderzoek
Projectleider:	R.A. Knibbe, medisch-socioloog.
Andere onderzoekers:	T. Oostveen, I. van de Goor.
Onderzoeksinstelling:	R.U. Limburg, Vakgroep Medische Sociologie Postbus 616 6200 MD Maastricht
Contactadres:	R.U. Limburg, Vakgroep Medische Sociologie R. Knibbe Postbus 616 6200 MD Maastricht
Start onderzoek:	1985
Einde onderzoek:	1993
Onderzoeksfase:	rapportage
Samenvatting:	- Alcohol-gerelateerde cognities (opvattingen, normen en vaardigheden zijn van invloed op het drankgebruik; - frequentie van cafébezoek is belangrijker dan alcoholgerelateerde cognities; - Cafébezoek is niet uitsluitend of in de 1e plaats gemotiveerd door de wens te drinken, maar door de wens tot het hebben van sociale contacten met leeftijdsgenoten; - In de café-situatie zijn factoren (o.a. groepsgrootte, geslachtssamenstelling van de drinkgroep, lawaai/muziek) die sterk beïnvloedend werken op de snelheid waarmee gedronken wordt, en de hoeveelheid die gedronken wordt.
Publikaties:	GOOR, L.A.M. VAN DE. Situational aspects of adolescent drinking behaviour. Maastricht, Rijksuniversiteit Limburg, 1990. Proefschrift.

KNIBBE, R.A., T. OOSTVEEN & I. VAN DE GOOR.
Young people's alcohol consumption in public drinking places: reasoned
behaviour of related to the situation?
Br. J. Addiction 86 (1991) 1425-33
KNIBBE, R.A., I. VAN DE GOOR & M.J. DROP.
Contextual influences on young people's drinking rates in public drinking
places: an observational study.
Addiction Res.
(Accepted for publication).
GOOR, L.A.M. VAN DE, R.A. KNIBBE & M.J. DROP.
Adolescent drinking behaviour: an observational study of situational
factors on adolescent drinking rates.
J. Studies on Alcohol 51 (1990) 548-555
GOOR, L.A.M. VAN DE, R.A. KNIBBE & A.F. OOSTVEEN.
Drankgebruik in jongerencentra in Limburg.
GVO/Preventie 8 (1987) 183-189

Trefwoorden: Adolescenten

Onderzoeksnummer:	920098
Titel:	Gebruik van genotmiddelen bij scholieren.
Doel-/vraagstelling:	Inzicht verkrijgen in het gebruik van tabak, alcohol, (soft)drugs en medicijnen bij 2e klassers in het reguliere voortgezet onderwijs.
Gegevensverzameling:	- Gebruik van tabak, alcohol, drugs, medicijnen; - frequentie en intensiteit van het gebruik; - leeftijd, geslacht, schooltype.
Methode:	Interview, registratie in het kader van het PGO.
Onderzoeksubject:	In totaal 2009 scholieren in de 2e klas van het voortgezet onderwijs (LBO, MAVO, HAVO/VWO en VWO), waarvan 1115 jongens en 894 meisjes in de leeftijd van 13-15 jaar (1045 leeftijd 13 jaar, 843 leeftijd 14 jaar, 121 leeftijd 15 jaar).
Plaats van onderzoek:	Westfriesland.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	H. Talma, hoofd afd. JGZ.
Andere onderzoekers:	R. Lodde-Tolenaar.
Onderzoeksinstelling:	GGD Westfriesland afd. Jeugdgezondheidszorg Postbus 201 1620 AE Hoom
Contactadres:	GGD Westfriesland afd. Jeugdgezondheidszorg H. Talma Postbus 201 1620 AE Hoom
Start onderzoek:	oktober 1991
Einde onderzoek:	april 1993
Onderzoeksfase:	rapportage
Samenvatting:	- 7% van de leerlingen rookt, 26% drinkt, 1% gebruikt drugs 32% gebruikt medicijnen; - opvallend veel LBO-meisjes roken; - op relatief jonge leeftijd wordt begonnen met drinken; - combinaties van riskante gewoonten doen zich meer voor bij LBO-leerlingen; - het aantal medicijngebruikende jongeren is veel hoger dan elders in Nederland.
Publikaties:	SOCIAAL-WETENSCHAPPELIJK BUREAU SAMENWERKINGSORGAAN WESTFRIESLAND. Gebruik van genotmiddelen bij scholieren. Hoom, Soc.Wetensch. Samenwerkingsorgaan Westfriesland, 1993.
Trefwoorden:	Roken Alcoholgebruik Druggebruik Leefstijlen Adolescenten Geneesmiddelengebruik

Onderzoeksnummer:	920099
Titel:	Het gebruik van alcohol, tabak en drugs door scholieren van het speciaal onderwijs, het KMBO en door deelnemers aan Spijbelprojecten.
Doel-/vraagstelling:	- Het meten van het voorkomen van roken, drinken en het gebruik van drugs, afzonderlijk en in onderlinge samenhang, onder jongeren van 11 jaar en ouder; - Het verkrijgen van inzicht in risicogroepen en risicofactoren die van invloed zijn op het gebruik van de diverse middelen.
Gegevensverzameling:	Gebruik van tabak, alcohol, soft-drugs, hard-drugs, slaap- en kalmerende middelen, woonsituatie, geloof, ziekteverzuim, spijbelen.
Methode:	Enquête.
Onderzoeksobject:	3.000 Jongens en meisjes van 11 jaar en ouder van MLK, SO en VSO, LOM SO en VSO, ZMOK SO en VSO, KMBO-scholen en spijbelprojecten.
Plaats van onderzoek:	Nederland.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	W.M. de Zwart, psycholoog.
Andere onderzoekers:	Berben, E.G.M.J.
Onderzoeksinstelling:	Nederlands Instituut voor Alcohol en Drugs (NIAD) Postbus 725 3500 AS Utrecht
Samenwerkend met:	Diensten Jeugdgezondheidszorg.
Contactadres:	Nederlands Instituut voor Alcohol en Drugs (NIAD) Mw. W.M. de Zwart Postbus 725 3500 AS Utrecht
Start onderzoek:	juli 1990
Einde onderzoek:	mei 1991
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	Jongens in het speciaal onderwijs hebben over het algemeen een hogere life-time prevalence van de diverse middelen en een hoger gemiddeld gebruik dan jongens in het reguliere onderwijs, bij de meisjes zijn de verschillen gering. De leerlingen van het KMBO wijken in ongunstige zin af van leerlingen van het MBO, hun gebruikscijfers liggen voor bijna alle middelen hoger. Van de binnen het onderzoek bestudeerde groepen hebben de jongeren in de spijbelgroepen meestal de hoogste gebruiksperscentages.
Publikaties:	ZWART, W.M. DE & E.G.M.J. BERBEN. Het gebruik van alcohol, tabak en drugs door scholieren van het Speciaal Onderwijs, het KMBO en door deelnemers aan spijbelprojecten. Utrecht, Nederlands Instituut voor Alcohol en Drugs, 1991.
Trefwoorden:	Schoolkinderen Adolescenten Leefstijlen

Onderzoeksnummer: 920100
Titel: Gebruik van riskante middelen onder scholieren vanaf 11 jaar op de Zuidhollandse eilanden: roken, alcohol, drugs, gokken.

Doel-/vraagstelling: Inzicht in de mate waarin scholieren van het voortgezet onderwijs op de Zuidhollandse eilanden risicovolle genotmiddelen gebruiken en in hoeverre deze gegevens vergelijkbaar zijn met uitkomsten van landelijk onderzoek. Wat is de relatie tussen het gebruik van genotmiddelen en het gokgedrag van jongeren en factoren in hun sociaal-culturele omgeving?

Gegevensverzameling:

Methode: Enquête.

Onderzoeksubject: 1700 Scholieren VO. Alle leerjaren van LBO, MAVO, HAVO en VWO.

Plaats van onderzoek: Zuidhollandse eilanden.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: C.A.M. Bouchier, socioloog.

Onderzoeksinstelling: GGD Zuidhollandse eilanden afd. Jeugdgezondheidszorg
Postbus 742
3200 AR Spijkenisse

Contactadres: GGD Zuidhollandse eilanden afd. Jeugdgezondheidszorg
C.A.M. Bouchier
Postbus 742
3200 AR Spijkenisse

Einde onderzoek: april 1992

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: Zowel landelijk als op de Zuidhollandse eilanden rookt een relatief hoog percentage van de scholieren veel (9% dagelijks 10 sigaretten). Alcohol-gebruik is onder bepaalde groepen scholieren hoger, evenals het druggebruik (cannabis). Gokken doet zich even vaak voor als in vergelijkbaar onderzoek elders. Ook op de Zuidhollandse eilanden blijkt dat op jonge leeftijd weleens gegokt wordt en dat het gokken met name in snackbars gebeurt. Voor enkele sociaal-culturele factoren zijn er verschillen gevonden: uit het onderzoek blijkt b.v. dat een confessionele achtergrond van invloed is op het gebruikspatroon (dit i.t.t. landelijke gegevens).

Publikaties: GGD ZUIDHOLLANDSE EILANDEN.
Gebruik van riskante middelen onder scholieren vanaf 11 jaar op de Zuidhollandse eilanden: roken, alcohol, drugs, gokken.
Spijkenisse, GGD Zuidhollandse eilanden, 1992.

Trefwoorden: Leefstijlen
Roken
Alcoholgebruik
Adolescenten
Druggebruik

Onderzoeksnummer: 920101
Titel: Ontwikkeling en implementatie van twee rookpreventieprogramma's voor adolescenten.

Doel-/vraagstelling: Inzicht verkrijgen in het effect van twee verschillende rookpreventieprogramma's op het rookgedrag van leerlingen van de 2e en 3e klas van MAVO, HAVO en VWO, programma 1 is een sociale druk programma, programma 2 een programma t.a.v. het maken van keuzes.

Gegevensverzameling:

- Rookgedrag van jongeren, attitude, sociale invloed, eigen effectiviteit en intentie ten aanzien van roken;
- ervaringen van leerlingen en leerkrachten ten aanzien van het werken met het programma.

Methode:

- Interview;
- enquête.

Onderzoeksobject: 6000 Leerlingen uit de tweede en derde klas van MAVO, HAVO en VWO.

Plaats van onderzoek: Scholen in de 15 regio's van Nederland.

Soort onderzoek: promotie-onderzoek
Projectleider: M. Dijkstra, GVO.
Andere onderzoekers: S. Seelen.
Onderzoeksinstelling: R.U. Limburg Vakgroep GVO
Postbus 616
6200 MD Maastricht

Contactadres: R.U. Limburg Vakgroep GVO
M. Dijkstra
Postbus 616
6200 MD Maastricht

Start onderzoek: maart 1989

Einde onderzoek: maart 1993

Onderzoeksfase: afgesloten

Aanvulling: Het onderzoek wordt gefinancierd door de Nederlandse Kankerbestrijding.
Publikaties: DIJKSTRA, M.
Twee rookpreventieprogramma's voor MAVO, HAVO en VWO.
poster gepresenteerd op de GVO marktdag, Ede, 13 december 1990.

Trefwoorden: Adolescenten
Roken
Gezondheidsvoorlichting en -opvoeding

Onderzoeksnummer:	920102
Titel:	Passief roken: gedragsdeterminanten onderzoek.
Doel-/vraagstelling:	Het verkrijgen van inzicht in een aantal gedragskenmerken tussen rokende en niet-rokende ouders met kinderen in de basisschool-leeftijd met of zonder CARA.
Gegevensverzameling:	Rookgedrag van de ouders, kennis van de relatie tussen passief roken en de gezondheid van de kinderen, inschatting van eigen mogelijkheden om passief roken terug te dringen.
Methode:	Enquête.
Onderzoeksobject:	230 Leerlingen uit het reguliere basisonderwijs, verhouding jongens en meisjes 2:1.
Plaats van onderzoek:	Noord-Drenthe.
Soort onderzoek:	onderzoek in kader van cursus/opleiding Opleiding Jeugdgezondheidszorg 1989-1991, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, Leiden.
Projectleider:	G. Helder, jeugdarts.
Samenwerkend met:	Academisch Ziekenhuis Groningen, Afd. Kinderpulmonologie.
Contactadres:	GGD Noord-en Midden Drenthe Afdeling Jeugdgezondheidszorg G. Helder Overclingellaan 19 9401 LA Assen
Start onderzoek:	begin 1990
Einde onderzoek:	eind 1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	- De kennis betreffende passief roken is onvoldoende; - de bereidheid tot het nemen van maatregelen om passief roken te verminderen is zeer groot; - de eigen rol in terugdringing schat men hoog in; - anderen vragen niet/minder te roken ziet men als veel minder haalbaar.
Publikaties:	Te verwachten: scriptie in het kader van de opleiding Jeugdgezondheidszorg.
Trefwoorden:	CARA

Onderzoeksnummer:	920103
Titel:	3e Peilstation-onderzoek naar roken, drinken, druggebruik en gokken.
Doel-/vraagstelling:	- Inzicht verwerven in de prevalentie en incidentie van roken, alcohol- en druggebruik, het gokken en kleine criminaliteit afzonderlijk en in onderlinge samenhang onder jeugdigen van 10 t/m 18 jaar; - identificatie van risicogroepen binnen de totale onderzoekspopulatie; - vergelijking van de resultaten met de gegevens uit andere landen en met eerder Nederlands onderzoek.
Gegevensverzameling:	- Het gebruik van tabak, alcohol, drugs, slaap- en kalmerende middelen tijdens het hele leven (life time prevalence) en de laatste 30 dagen; - gokgedrag tijdens het hele leven en laatste 30 dagen; - determinanten als vrije tijdsbesteding en kleine criminaliteit.
Methode:	Enquête.
Onderzoeksobject:	3000 leerlingen uit groep 7 en 8 van het basisonderwijs en 8000 leerlingen uit het voortgezet onderwijs.
Plaats van onderzoek:	Landelijk.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	H. Kuipers, psycholoog. W. de Zwart, psycholoog.
Andere onderzoekers:	C. Mensink, A. Deenen.
Onderzoeksinstelling:	Nederlands Instituut voor Alcohol en Drugs (NIAD) Postbus 725 3500 AS Utrecht
Contactadres:	Nederlands Instituut voor Alcohol en Drugs (NIAD) Mw. W.M. de Zwart Postbus 725 3500 AS Utrecht
Start onderzoek:	mei 1992
Einde onderzoek:	september 1993
Onderzoeksfase:	veldwerk
Publikaties:	NIAD publikatie en artikelen.
Trefwoorden:	Roken Alcoholgebruik Druggebruik Leefstijlen Adolescenten Schoolkinderen Geneesmiddelengebruik Gokgedrag

Onderzoeksnummer: 920104
Titel: Risicogedrag door jongeren uit het Stadsgewest Breda: een onderzoek naar rookgedrag, alcoholgebruik en andere aspecten van de leefstijl van 10-18 jarigen uit het Stadsgewest Breda.

Doel-/vraagstelling:

- Hoe vaak hebben 10-18 jarige scholieren in het Stadsgewest Breda alcohol gedronken en sigaretten gerookt in het gehele leven en in de laatste 30 dagen voor het onderzoek?
- hoe verhouden deze gegevens zicht tot gegevens uit ander onderzoek in Nederland?
- kunnen de aanwijzingen voor een verhoogd gebruik van alcohol en sigaretten bij meisjes op de scholen uit het Stadsgewest Breda die aan het landelijke Peilstationonderzoek hebben meegewerkt nogmaals worden vastgesteld?
- in welke mate zijn 10-18 jarige scholieren uit het Stadsgewest Breda in vergelijking met andere scholieren in Nederland lichamelijk actief, nemen ze een volledig ontbijt tot zich, zijn ze lid van een club of vereniging en hoe vaak komen eenzaamheidsgevoelens en klachten voor?

Gegevensverzameling: Gegevens over: roken, drinken, sport, lichaamsbeweging, lidmaatschap van clubs of verenigingen, ontbijtgewoonten, eenzaamheid, klachten als hoofdpijn, buikpijn en rugpijn.

Methode: Enquête.

Onderzoeksubject: 1211 Jongeren tussen de 10 en 18 jaar, waarvan 587 jongens, 620 meisjes en 4 onbekend, afkomstig van 28 scholen voor voortgezet onderwijs en groep 7 en 8 van het basisonderwijs.

Plaats van onderzoek: Stadsgewest Breda.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: H.T. Kroesbergen, epidemioloog.

Andere onderzoekers: Y. van Zandvoort.

Onderzoeksinstelling: GGD Stadsgewest Breda

Postbus 3215

4800 DE Breda

Contactadres: GGD Stadsgewest Breda

I. Kroesbergen

Postbus 3215

4800 DE Breda

Start onderzoek: 1990

Einde onderzoek: 1991

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting:

- Jongeren tussen 10 en 18 jaar uit het Stadsgewest Breda drinken meer alcohol dan andere Nederlandse jongeren, van de jongeren tussen 10 en 12 jaar heeft 58 tot 78% wel eens alcohol gedronken, dat is ruim 20% meer dan landelijk; van de 17-18 jarigen heeft 89 tot 100% wel eens alcohol gedronken, landelijk is dat 92 tot 93%;
- het rookgedrag van de hele groep wijkt niet af van het landelijke patroon;

- 14% van de onderzochte groep ontbijt niet of drinkt alleen wat;
- de jongeren in het Stadsgewest sporten iets minder dan jongeren in de rest van Nederland, over het algemeen zijn zij ook minder vaak lid van een sport- of hobbyclub dan landelijk het geval is;
- eenzaamheidsgevoelens en klachten als hoofdpijn en buikpijn komen bij jongeren in het stadsgewest niet meer voor dan in de rest van Nederland.

Publikaties:

KROESBERGEN, I. & Y. VAN ZANDVOORT.

Risicogedrag door jongeren uit het Stadsgewest Breda, een onderzoek naar rookgedrag, alcoholgebruik en andere aspecten van de leefstijl van 10-18 jarigen uit het stadsgewest Breda in vergelijking met Nederland. Breda, GGD Stadsgewest Breda, 1991.

Trefwoorden:

Leefstijlen
Alcoholgebruik
Roken
Adolescenten
Psycho-sociale problemen

Onderzoeksnummer: 920105
Titel: Tabak, alcohol, drugs en gokken: een onderzoek naar roken, alcohol, druggebruik en gokgedrag onder jongeren in de gemeente Meppel.

Doel-/vraagstelling: Inzicht in de mate van het gebruik van risicovolle genotmiddelen en het gokgedrag door jongeren uit Meppel. Welke verbanden zijn er met achtergrondkenmerken als leeftijd, geslacht en schooltype? Welke verbanden zijn er met determinanten als gebruik door vrienden, criminaliteit en gezondheidsklachten?

Gegevensverzameling: Mate van middelengebruik en gokgedrag.

Methode: Enquête.

Onderzoeksubiect: Aselecte steekproef van 716 jongeren (12 tot 19 jaar). Respons 76,1%

Plaats van onderzoek: Meppel.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: L.C.F. Luttmer, arts JGZ/AGZ.
C. Bos, epidemioloog.

Onderzoeksinstelling: GGD Zuid-West Drenthe
Jonkhr. de Jongestraat 102
7902 HC Hoogeveen

Contactadres: Gemeente Meppel
R. Smeenk
Grote Oever 26
7941 BJ Meppel

Start onderzoek: januari 1992

Einde onderzoek: december 1992

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: Door Meppeler jongeren wordt veel gerookt, het percentage rokers is hoger dan gemiddeld, vooral bij de jongeren van 16 jaar en ouder. Het alcoholgebruik komt overeen met landelijk en ander lokaal onderzoek. Een relatief hoog percentage heeft ervaring met het gebruik van (soft)-drugs. Het actueel gebruik is van eenzelfde beperkte omvang als dat van vergelijkbaar onderzoek. In Meppel wordt door jongeren verhoudingsgewijs veel gegoktober. Vooral bij gokautomaten in locaties als café en snackbar. Het aantal frequentere gokkers is van een zelfde omvang als dat van vergelijkbaar onderzoek.

Aanvulling: Onderzoek in opdracht van de Gemeente Meppel. In februari 1993 werden beleidsaanbevelingen geformuleerd voor het College van B en W.

Trefwoorden: Roken
Alcoholgebruik
Druggebruik
Adolescenten
Leefstijlen
Gokgedrag

14. GENEESMIDDELENGEBRUIK

Onderzoeksnummer: 920106
Titel: Medicijngebruik van 4-19 jarige jeugdigen in Rotterdam en omstreken.

Doel-/vraagstelling: Het verkrijgen van inzicht in de mate van medicijngebruik door de jeugdigen in het zorggebied.

Gegevensverzameling: Medicijngebruik uitgesplitst naar voorschrijver en alternatief/regulier, sociaal-demografische achtergrondgegevens.

Methode: Registratie in het kader van het PGO.

Onderzoeksobject: Alle jeugdigen die in het schooljaar 1992-1993 een PGO, toelatingsonderzoek of herhalingsonderzoek ondergaan (4-19 jarigen).

Plaats van onderzoek: Rotterdam en schilgemeenten.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: A.A.J.M. Hazebroek-Kampschreur, jeugdarts.

Andere onderzoekers: W. Jansen.

Onderzoeksinstelling: GGD Rotterdam Afd. Jeugdzorg
Postbus 70032
3000 LP Rotterdam

Contactadres: GGD Rotterdam e.o. Afd. Jeugdzorg
W. Jansen
Postbus 70032
3000 LP Rotterdam

Start onderzoek: januari 1992

Einde onderzoek: december 1994

Onderzoeksfase: veldwerk

Trefwoorden: Schoolkinderen
Adolescenten

15. VOORZIENINGEN & ORGANISATIE

Onderzoeksnummer: 920107
Titel: Door andere ogen bekeken: veiligheid en hygiënische aspecten van kinderopvang in Oost-Gelderland.

Doel-/vraagstelling:

- Het verkrijgen van inzicht in de hygiënische situatie en de veiligheid in kinderdagverblijven en peuterspeelzalen in Oost-Gelderland;
- is, n.a.v. de bevindingen, structurele hygiënebegeleiding van peuterspeelzalen en kinderdagverblijven noodzakelijk en hoe zou dat plaats kunnen vinden?

Gegevensverzameling: 122 items waarvan verschillende aspecten van hygiëne en veiligheid in de volgende rubrieken: groepsgrootte en administratie, het gebouw, speelruimte binnen en buiten, keukenruimte, toiletten, meubilair voeding en hygiëne.

Methode:

- Interview;
- checklist.

Onderzoeksubject: 7 Kinderdagverblijven en 8 peuterspeelzalen.

Plaats van onderzoek: Regio GGD Oost-Gelderland.

Soort onderzoek: onderzoek in kader van cursus/opleiding
Opleiding Jeugdgezondheidszorg 1988-1990, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, Leiden.

Projectleider: S. Laeijendecker-de Graaff, jeugdarts.

Andere onderzoekers: P. Brus, H. Stroeken, S. Postman.

Onderzoeksinstelling: GGD Oost-Gelderland Afdeling Jeugdgezondheidszorg
Postbus 53
7000 AB Doetinchem

Contactadres: GGD Oost-Veluwe
S. Laeijendecker-de Graaff
Postbus 51
7300 AB Apeldoorn

Start onderzoek: januari 1990

Einde onderzoek: januari 1991

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: Knelpunten en tekortkomingen in de hygiëne en veiligheid worden signaleerd op verschillende aandachtsgebieden zoals huisvesting, sanitaire voorzieningen, speelruimte, keukenvoorziening, voeding en veiligheid.

Er wordt geadviseerd hygiëne en veiligheidsbegeleiding structureel in het takenpakket van de jeugdverpleegkundige op te nemen.

Trefwoorden: Hygiëne
Kinderopvang

Onderzoeksnummer: 920108
Titel: Evaluatie van modellen voor aansluiting tussen intramurale specialis-
tische en extramurale CARA-zorg voor kinderen.

Doel-/vraagstelling: Wat zijn de criteria voor kwaliteit van zorg aan CARA-kinderen, gespecificeerd voor: aanvraag van behandelend arts van een CARA-huisbezoek, het CARA huisbezoek, terugrapportage door verpleegkundige behandelend arts, en follow-up door verpleegkundige? Wat zijn criteria voor de efficiëntie van de extramurale verpleegkundige CARA-zorg? Wat zijn de verschillen tussen drie modellen voor aansluiting tussen intramurale en extramurale verpleegkundige CARA-zorg voor kinderen, gemeten naar de eerder ontwikkelde criteria voor kwaliteit en efficiëntie?

Gegevensverzameling: 120 Aanvragen vanuit een kinderafstmacentrum voor het afleggen van een verpleegkundig CARA-huisbezoek.

Methode: Enquête, literatuuronderzoek.

Onderzoeksobject: n.v.t.

Plaats van onderzoek: n.v.t.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: A. Kerkstra.

Andere onderzoekers: T.A. Wiegers.

Onderzoeksinstelling: NIVEL
Postbus 1568
3500 BN Utrecht

Contactadres: NIVEL
A. Kerkstra
Postbus 1568
3500 BN Utrecht

Einde onderzoek: 1991

Onderzoeksfase: afgesloten

Publikaties: WIEGERS, T. & A. KERKSTRA.
De kwaliteit van het CARA-huisbezoek: standaarden en criteria.
T. Ziekenverpleging 101 (1991) 3, p. 82-87
WIEGERS, T.
Evaluatie van modellen voor aansluiting tussen intramurale specialistische en extramurale verpleegkundige CARA-zorg voor kinderen.
Utrecht, NIVEL, 1992.
WIEGERS, T.A. & A. KERKSTRA.
De kwaliteit van de berichtgeving in de extramurale CARA-zorg: standaarden en criteria.
T. Ziekenverpleging 102 (1992) 12, p. 442-448

Trefwoorden: CARA
Eerstelijnsgezondheidszorg
Tweedelijnsgezondheidszorg

Onderzoeksnummer:	920109
Titel:	Evaluatie Regionale Instellingen voor Jeugdtandverzorging.
Doel-/vraagstelling:	In hoeverre verschillen Regionale Instellingen m.b.t. tot: A. de mondgezondheid van de deelnemende kinderen (o.a. cariësprevalentie); B. het mondhygiënisch gedrag van de deelnemers; C. de sociaal-economische achtergrond van de deelnemers; D. de wijze van zorgverlening, voorzover dat in managementgegevens tot uiting komt? - is er een relatie tussen A, B en C en tussen A en D?
Gegevensverzameling:	Mondgezondheid, mondhygiënisch gedrag, SES, wijze van zorgverlening.
Methode:	- Enquête; - observatie.
Onderzoeksobject:	5-, 8-, en 11-jarige kinderen, deelnemend aan Regionale Instelling voor Jeugdtandverzorging.
Plaats van onderzoek:	Enschede, Den Haag, 's-Hertogenbosch, NO-N-Brabant, Nijmegen, Rotterdam, Texel, Zoetermeer.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	H. Kalsbeek, tandarts.
Andere onderzoekers:	G.H. Verrips.
Onderzoeksinstelling:	NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid Postbus 124 2300 AC Leiden
Contactadres:	Ned. Inst. voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO H. Kalsbeek Postbus 124 2300 AC Leiden
Start onderzoek:	september 1991
Einde onderzoek:	december 1992
Onderzoeksfase:	opgeschort
Samenvatting:	Er bleek een nauwe samenhang te bestaan tussen mondgezondheid en SES. De verschillen in mondgezondheid tussen deelnemers aan de diverse Regionale Instellingen konden voor een deel worden verklaard uit verschillen in SES. Tussen de mondgezondheid en gegevens over de zorgverlening bestond weinig verband.
Publikaties:	KALSBEEK, H. & G.H. VERRIPS. Evaluatie Regionale Instellingen voor Jeugdtandverzorging. Leiden, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, 1992. Publikatiernr. 92.093.
Trefwoorden:	Gebit & mondholte Schoolkinderen

Onderzoeksnummer:	920110
Titel:	Evaluatie preventie hepatitis-B.
Doel-/vraagstelling:	- Het verkrijgen van inzicht in het bereik van de prenatale screening; - Hoe verloopt preventie bij kinderen van hepatitis-B positieve moeders, bij welke kinderen zijn geen of onvoldoende maatregelen getroffen, wat zijn de knelpunten?
Gegevensverzameling:	- Bereik streeklaboratoria, knelpunten; - bereik niet-streeklaboratoria, knelpunten; - bereik provinciale entadministraties, knelpunten; - knelpunten bij sleutelfiguren (gynaecologen, verloskundigen, kinderartsen, CB-artsen, apotheken).
Methode:	Interview.
Onderzoeksobject:	Alle zwangeren in 1990, alle kinderen van hepatitis-B positieve moeders.
Plaats van onderzoek:	Streeklaboratoria in heel Nederland, overigen in 5 regio's (Den Haag, Alkmaar, Goes, Nijmegen, Deventer).
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	G.H. Verrips, psycholoog.
Andere onderzoekers:	A.L. den Ouden, P. Grosheide.
Onderzoeksinstelling:	Ned. Inst. voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO Postbus 124 2300 AC Leiden
Samenwerkend met:	Rijksinst. Volksgezondheid en Milieuhygiëne (RIVM) H.C. Rümke Postbus 1 3720 BA Bilthoven
Contactadres:	Ned. Inst. voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO G.H. Verrips Postbus 124 2300 AC Leiden
Start onderzoek:	september 1992
Einde onderzoek:	april 1993
Onderzoeksfase:	rapportage
Samenvatting:	Het bereik van de streeklaboratoria is ca. 70%, van de niet-streeklaboratoria is ca. 10%, dus 20% is niet in screening. Het bereik van de PEA's is nog niet bekend, de preventie lijkt in veel gevallen niet volledig.
Publikaties:	GROSHEIDE, P.M., A.L. DEN OUDEN & G.H. VERRIPS. Procesevaluatie van het prenatale screeningsonderzoek en de interventies ter voorkoming van hepatitis B, syfilis en Rhesus-antagonisme bij pasgeborenen in Nederland.
Trefwoorden:	Hepatitis Screening

Onderzoeksnummer: 920111
Titel: Evaluatie van een uitbreiding van het tandheelkundig verstrekkingenpakket voor 0-19-jarige ziekenfondsverzekerden; een gemengd longitudinaal transversaal onderzoek.

Doel-/vraagstelling:

- Het verkrijgen van inzicht in de mogelijke effecten van verschillende systemen van tandheelkundige zorgverlening;
- hoe ontwikkelen zich bij de jeugdige ziekenfondsverzekerden de mondgezondheid en het mondhhygiënisch gedrag na een uitbreiding van het pakket tandheelkundige verstrekkingen?

Gegevensverzameling:

- De prevalentie van cariës en andere gebitsafwijkingen;
- het preventief gedrag ten aanzien van gebitsafwijkingen; - het systeem van zorgverlening;
- sociaal-economische status.

Methode:

- Enquête;
- observatie.

Onderzoeksobject: Ziektenfondsverzekerden geboren in 1964, 1970, 1976, 1982 en 1988. Het onderzoek vond/vindt plaats in 1987 bij 5-, 11-, 17-, en 23-jarigen. In 1990 bij 8-, 14-, en 20-jarigen en in 1993 bij 5-, 11-, 17-, en 23-jarigen (ca. 100 personen per leeftijdsgroep per stad.)

Plaats van onderzoek: Alphen aan den Rijn, Gouda, 's-Hertogenbosch en Breda.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: H. Kalsbeek, tandarts.

M.A.J. Eijkman.

Andere onderzoekers: G.J. Verrips, Y. Schalk-van der Weide.

Onderzoeksinstelling: Ned. Inst. voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO
Postbus 124
2300 AC Leiden

Samenwerkend met: Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam
Vakgroep Sociale Tandheelkunde en Voorlichtingskunde
Prof. Dr. M.A.J. Eijkman
Louwesweg 1
1066 EA Amsterdam

Contactadres: NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid
H. Kalsbeek
Postbus 124
2300 AC Leiden

Start onderzoek: 1986

Einde onderzoek: 1994

Onderzoeksfase: veldwerk

Samenvatting: Uit de eerste metingen bleek onder meer dat de verzorgingsgraad van de gebitten van de deelnemers aan een Regionale Instelling voor Jeugdtandzorg hoger was dan bij kinderen die door een huistandarts werden behandeld. Voormalige deelnemers aan het plan 'Integrale Tandheelkunde' hadden relatief goede gebitten.

Publikaties:

KALSBECK, H., M.A.J. EIJKMAN & G.H.W. VERRIPS.

Tandheelkundige hulp Jeugdige verzekerden Ziekenfondsverzekering: een onderzoek naar mondgezondheid na effectuering van het besluit TJZ. Beginmeting 1987.

Leiden, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, 1989. Publikatienr. 89014.

KALSBECK, H., M.A.J. EIJKMAN, G.H. VERRIPS, J.E. FRENCKEN & J.A. KIEFT.

Tandheelkundige hulp jeugdige verzekerden Ziekenfondsverzekering: een onderzoek naar mondgezondheid na effectuering van het besluit TJZ. Tussenmeting 1990.

Leiden, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, 1991. Publikatienr. 91.052.

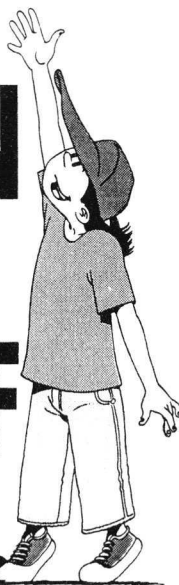
Trefwoorden:

Gebit & mondholte

VERKORTE BIJSLUITERTEKST HUMATROPE®.
BIOSYNTHETISCH HUMAAN GROEIHORMOON.

Samenstelling: Per flacon poeder voor injectie-voestof: 1,48 mg somatropine overeenkomend met 4 IE, resp. 5,92 mg somatropine overeenkomend met 16 IE. Het bijgevoegde oplosmiddel, 2 ml, resp. 8 ml, bevat als conserveringsmiddel M-cresol. **Eigenschappen:** Humaan rDNA groeihormoon identiek aan hypofysair somatropine. Het stimuleert de groei van de epifyseaire schijven van de lange beenderen, bevordert de eiwitsynthese, kan een zekere mate van diabetoogeen effect hebben en stimuleert het vet-metabolisme. **Indicaties:** Kleine gestalte bij kinderen ten gevolge van een verminderde of afwezige productie van hypofysair groeihormoon. Kleine gestalte bij kinderen ten gevolge van Turner-syndroom. Effect op uiteindelijk lengte is nog niet vastgesteld. **Waarschuwing:** Gebruik staken indien aanwijzingen voor een tumor-groei bestaan. Bij kinderen met diabetes mellitus kan een verandering van de insulinedosis noodzakelijk zijn. Patiënten met een overgevoeligheid voor M-cresol dienen het groeihormoon bij voorkeur op te lossen met "steriel water voor injectie". **Bijwerkingen:** Bij circa 2% van de behandelde patiënten met groeihormoondeficiëntie anti-lichaamvorming; bij behandeling bij het syndroom van Turner, waarvoor hogere doseringen worden gebruikt, is er circa 8% anti-lichaamvorming. Soms treedt er vermindering van de schildklierfunctie op en bij circa 2,5% van de patiënten mild en voorbijgaand oedeem tijdens de aanvangsfase van de behandeling. **Dosering:** Groeihormoondeficiëntie: in het algemeen wordt aanbevolen een dosis van 0,5 IE/kg lichaamsgewicht per week, ofwel 12 IE/m² lichaamsoppervlak per week. Turner-syndroom: in het algemeen wordt aanbevolen een dosering van 0,8 - 0,9 IE/kg lichaamsgewicht per week, ofwel 24 - 28 IE/m² lichaamsoppervlak per week. Deze wekelijkse doses worden verdeeld over 6-7 subcutane injecties, bij voorkeur toegedend in de avonduren vlak voor het slapen gaan. De behandeling dient gewoonlijk te worden voortgezet tot het einde van de groei is bereikt. Na menging de flacon rustig zwenken of rollen tot een heldere oplossing is verkregen. Niet schudden. Bij troebele oplossing de inhoud niet gebruiken. **Bewaring en houdbaarheid:** (On)geopende verpakking bewaren bij een temperatuur van +2 tot +8 graden C. Na reconstitutie: 14 dagen houdbaar.

ALS GROEIEN NIET VANZELF GAAT...

Eli Lilly Nederland BV Raadstede 15 3431 HA Nieuwegein
Telefoon 03402-79711

Onderzoeksnummer:	920112
Titel:	Evaluatie-onderzoek interventies JGZ.
Doel-/vraagstelling:	Effect-onderzoek van Periodiek Geneeskundig Onderzoek. De effecten van en noodzaak tot (verdere) interventies worden geanalyseerd.
Gegevensverzameling:	Medische achtergrondvariabelen, gegevens betreffende huidige en voorgaande interventies, SES.
Methode:	Registratie in het kader van het PGO.
Onderzoeksobject:	Schoolgaande jeugdigen uit groep 4 en 7 basisonderwijs en klas 2 voortgezet onderwijs. De totale onderzoeksgroep bestond uit 1231 kinderen.
Plaats van onderzoek:	Rotterdam en omstreken.
Soort onderzoek:	onderzoek in kader van cursus/opleiding Opleiding Jeugdgezondheidszorg 1988-1990, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, Leiden.
Projectleider:	A.A.J.M. Hazebroek-Kampschreur, jeugdarts.
Andere onderzoekers:	S.W. Luijt.
Onderzoeksinstelling:	GGD Rotterdam Afd. Jeugdzorg Postbus 70032 3000 LP Rotterdam
Contactadres:	GGD Rotterdam e.o. Afd. Jeugdzorg S.W. Luijt Postbus 70032 3000 LP Rotterdam
Start onderzoek:	1991
Einde onderzoek:	1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	In de Ridderkerkse onderzoeksgroep had 43% een interventie door de JGZ bij het voorafgaand PGO. Bij 90% van de kinderen werd de interventie opgevolgd. Bij bijna de helft van de kinderen met een interventie bij het voorafgaand PGO is het oude probleem nog aanwezig tijdens het huidige PGO. Bij ruim driekwart van de kinderen is opnieuw interventie door de JGZ nodig. Voor de onderzoeksgroep in Ridderkerk is bij 56% bij het huidige PGO een interventie door de JGZ nodig voor een nieuw probleem. Bij de groep kleuters en adolescenten worden relatief vaker interventies door de JGZ gepleegd. De buurtverschillen m.b.t. de interventies door de JGZ zijn niet in overeenstemming met de verschillen in sociaal-economische status.
Publikaties:	LUIJT, S.W. Risicogroepen: voor eens en altijd? evaluatie-onderzoek interventies JGZ. Leiden, Ned.Inst. Praev.Gezondheidszorg-TNO, Afd. Onderwijs, 1992. (ook verschenen als rapport GGD Rotterdam, Afd. Jeugdzorg).
Trefwoorden:	Jeugdgezondheidszorg schoolgaand en ouder Periodiek geneeskundig onderzoek

Onderzoeksnummer: 920113
Titel: Hoe schoon zijn onze scholen?

Doel-/vraagstelling: - Zijn scholen volgens een acceptabele norm (van de VSR, Vereniging voor Schoonmaak Research) schoongemaakt?
- Kunnen verbanden met andere, mogelijk oorzakelijke variabelen worden aangegeven?

Gegevensverzameling: - Middels visuele waarneming wordt, via de VSR-TNO methode nagegaan hoe schoon de scholen zijn;
- een aantal variabelen die mogelijk betrekking hebben op de schoonmaaksituatie.

Methode: - Interview;
- enquête;
- observatie.

Onderzoeksobject: Alle basisscholen in de Regio Midden-Brabant.
Plaats van onderzoek: GGD Regio Midden-Brabant.

Soort onderzoek: overig onderzoek
Projectleider: J. Horvers, arts.
Andere onderzoekers: T. Kochuyt, M. Verhooren, J. Schouten.
Onderzoeksinstelling: GGD Midden-Brabant afd. Jeugdgezondheidszorg
Postbus 3024
5003 DA Tilburg

Contactadres: GGD Midden-Brabant afd. Jeugdgezondheidszorg
J. Horvers
Postbus 3024
5003 DA Tilburg

Start onderzoek: april 1990
Einde onderzoek: augustus 1993
Onderzoeksfase: rapportage

Samenvatting: De analyse van de resultaten is nog gaande, conclusie is wel dat veel scholen onvoldoende schoon zijn.

Publikaties: KOCHUIJT, T. & M. VERHOOREN.
Hoe schoon zijn onze scholen?
GGD-Nieuws (1992) 2, p. 12-13
Interne rapportage voor deelnemende gemeenten en basisscholen.

Trefwoorden: Hygiëne
Basisonderwijs
Binnenmilieu

Onderzoeksnummer:	920114
Titel:	Interventies vanuit het consultatiebureau voor zuigelingen en peuters.
Doel-/vraagstelling:	- Onderzoek naar frequentie van interventies bij kinderen in de 1e twee levensjaren door CB-teams; - vaststelling leeftijd(en) waarop interventies het vaakst voorkomen; - onderzoek naar het verband tussen demografische en sociale kenmerken en aard en frequentie van interventies; - onderzoek naar samenhang tussen verwijzingsadviezen vanuit het CB en gebruik van 1e en 2e-lijns hulp.
Gegevensverzameling:	Registratie van : extra huisbezoeken door wijkverpleegkundige, extra CB-consulten, verwijzingsadviezen van uit het Cb, gebruik 1e- en 2e-lijnhulpverlening. Sociaal-economische status, leeftijd en etnische herkomst, urbanisatiegraad woongebied, gezinsgrootte, geboortegewicht (zie ook gegevens SMOCK-onderzoek).
Methode:	- Registratie in het kader van het PGO; - observatie; - retrospectief onderzoek; - prospectief onderzoek.
Onderzoeksubject:	1800 a 2000 Kinderen vanaf de geboorte t/m 24 maanden.
Plaats van onderzoek:	21 Consultatiebureaus in Noord- en Zuid-Holland, Utrecht en West-Overijssel.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	W.P. Hemngreen, andragoloog.
Onderzoeksinstelling:	NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid Postbus 124 2300 AC Leiden
Contactadres:	NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid W.P. Hemngreen Postbus 124 2300 AC Leiden
Start onderzoek:	september 1992
Einde onderzoek:	maart 1993
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	In totaal is bij 44% van de kinderen een of meer interventies geregistreerd. Extra CB-consulten zijn bij 24% van de kinderen in de eerste twee levensjaren geregistreerd. Dit kwam met 8% van de kinderen vooral voor in de eerste zes levensmaanden. Extra huisbezoeken kwamen voor bij 10% van de kinderen, vooral in de eerste levensmaanden. Bij 24% werd een of meerdere keren een verwijsadvies gegeven; ook deze werden het vaakst gegeven in de periode t/m zes maanden. Achtergrondkenmerken die significant samenhangen met interventies waren woongebied (minder vaak extra huisbezoek in stedelijke dan in voorstedelijke en plattelandsgebieden), etniciteit (minder vaak extra CB-consult bij moeders van mediterrane herkomst), gezinsgrootte (vaker extra CB bij 1 of 2 kinderen in het gezin dan bij meer dan 2 kinderen;

vaker extra huisbezoek bij 1 kind dan bij 2 of meer kinderen) en geboortegewicht (vaker extra huisbezoek bij kinderen met laag geboortegewicht).

Kinderen met een verwijsadvies hebben in de periode tot de tweede verjaardag vaker medische en/of psycho-sociale hulp gehad dan niet verwezen kinderen. Van de kinderen die primair wegens problematiek met betrekking tot de ontwikkeling door de CB-arts werden verwezen had 45% om die reden ook contact met curatieve medische zorg: voor afwijking van het bewegingsapparaat, ongeval/allergie/vaccinatiereactie en overig reden zijn de percentages resp. 37%, 35% en 59%.

Publikaties:

HERNGREEN, W.P.

Interventies vanuit het consultatiebureau voor zuigelingen en kleuters: een exploratieve studie naar extra CB-consulten, extra huisbezoeken en verwijzingen in het kader van de jeugdgezondheidszorg in de eerste twee levensjaren.

Leiden, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, 1993. (Publ.nr. 93.015).

Trefwoorden:

Verwijzen

Zuigelingen

Jeugdgezondheidszorg 0-schoolgaand

Onderzoeksnummer:	920115
Titel:	De inzetbaarheid van de verpleegster/verpleger in de ouder en kindzorg.
Doel-/vraagstelling:	Toetsen of de taakstelling verpleeg(st)er (2e deskundigheidsniveau in de verpleging) realiseerbaar is en leidt tot een functie die doelmatig en aantrekkelijk is voor de afgestudeerde MDGO-verpleeg(st)er.
Gegevensverzameling:	Het zelfstandig uitvoeren van verpleegtechnische taken, voorlichting, organisatorische taken, huisbezoek, groepsvoorlichting door stagiaires MDGO-vp en beleving van het takenpakket.
Methode:	Enquête, literatuuronderzoek, evaluatiebesprekingen.
Onderzoeksubject:	Stagiaires MDGO-Vp opleiding.
Plaats van onderzoek:	Kruiswerk IJmond, Kruiswerk Amstelland.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	G. van Drie, verpleegkundig adviseur bij het Servicebureau voor de thuiszorg.
Onderzoeksinstelling:	Servicebureau Kruiswerk Noord-Holland Postbus 326 2000 AH Haarlem
Contactadres:	Servicebureau Kruiswerk Noord-Holland G. van Drie Postbus 326 2000 AH Haarlem
Einde onderzoek:	1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	Organisatorische taken en het geven van informatie kunnen zelfstandig uitgevoerd worden, verpleegtechnische zaken beperken zich in de praktijk tot meten en wegen. Het brengen van huisbezoeken en het meewerken aan groepsvoorlichting kan niet zelfstandig door de verpleegster/verpleger uitgevoerd worden. Het takenpakket dat overblijft zal een verpleeg(st)er geen voldoening schenken.
Aanvulling:	Aanbevolen wordt geen verpleegsters/verplegers in de ouder en kindzorg te plaatsen en de organisatorische en informatieve taken door een niet-specifiek geschoolde kracht te laten uitvoeren.
Publikaties:	DRIE, T. VAN. Is er plaats voor MDGO-VP'ers in de ouder- en kindzorg?; ervaringen en conclusies van een experiment in Noord-Holland. MGZ 21 (1993) 2, p. 20-22 SERVICEBUREAU VOOR DE THUISZORG. De inzetbaarheid van de verpleegster/verpleger in de ouder en kindzorg: een projectverslag. Haarlem, Servicebureau voor de Thuiszorg, 1992.
Trefwoorden:	Jeugdgezondheidszorg 0-schoolgaand

Onderzoeksnummer: 920116
Titel: Kinderen met problemen in de kinderopvang.

Doel-/vraagstelling: - Het vergroten van inzicht in de problematiek van en met kinderen in de kinderopvang teneinde te kunnen vaststellen welke betekenis de kinderopvang kan hebben voor een preventief jeugdbeleid en welke betekenis de jeugdgezondheidszorg kan hebben voor de kinderopvang;
- Wat is de prevalentie, de aard en de zwaarte van kinderen met ontwikkelings- en gedragsproblemen binnen de kinderopvang?
- Welke knelpunten, wensen en behoeften ervaren de leidsters bij de opvang van kinderen met problemen?

Gegevensverzameling: - Kindgegevens m.b.t. het welzijn, gedrag en ontwikkeling;
- leidstergegevens m.b.t. knelpunten, wensen en behoeften;
- organisatiekenmerken van kindercentra.

Methode: - Interview;
- enquête;
- retrospectief onderzoek.

Onderzoeksobject: Kinderen van 1½ tot 4 jaar die een of meer dagdelen per week een kinderdagverblijf of peuterspeelzaal bezoeken. Steekproefgrootte: 64 kindercentra met 800 tot 1000 kinderen.

Plaats van onderzoek: Kindercentra binnen de gemeentegrenzen van Rotterdam.

Soort onderzoek: overig onderzoek
Projectleider: H. Raat, sociaal-geneeskundige.
Andere onderzoekers: B. Caton.
Onderzoeksinstelling: GGD Rotterdam Afd. Jeugdzorg
Postbus 70032
3000 LP Rotterdam

Samenwerkend met: Gemeente Rotterdam, Welzijnszaken.
Contactadres: GGD Rotterdam e.o. Afd. Jeugdzorg
B. Caton
Postbus 70032
3000 LP Rotterdam

Start onderzoek: mei 1992
Einde onderzoek: januari 1994
Onderzoeksfase: veldwerk

Publikaties: Te verwachten: rapport.

Trefwoorden: Kinderopvang
Kleuters

Onderzoeksnummer:	920117
Titel:	Het kleutergroepsbureau: een middel tot preventie, voorlichting en opvoeding.
Doel-/vraagstelling:	Evaluatie van een experiment.
Gegevensverzameling:	Kwalitatieve gegevens d.m.v. interviews met ouders en wijkverpleegkundigen, kwantitatieve gegevens d.m.v. enquêteformulieren door de ouders ingevuld.
Methode:	Interview, enquête, literatuuronderzoek.
Onderzoeksubjet:	Ouders van peuters van 1½ en 2½ jaar, die deelgenomen hebben aan het kleutergroepsbureau in de experimentplaatsen in de Regio Midden-Brabant, alsmede de betrokken wijkverpleegkundigen.
Plaats van onderzoek:	Hooge Mierde, Oisterwijk, Sprang-Capelle, Loon op Zand en Alphen.
Soort onderzoek:	onderzoek in kader van cursus/opleiding Hogere Kaderopleiding Pedagogiek van de Hogeschool Katholieke Leergangen Tilburg.
Projectleider:	A. Willems-Goethals, stafverpleegkundige JGZ.
Onderzoeksinstelling:	Hogeschool Katholieke Leergangen Pyreneeënweg 3 5022 DN Tilburg
Contactadres:	Thuiszorg Midden-Brabant A. Willems-Goethals Postbus 1035 5004 BA Tilburg
Start onderzoek:	1992
Einde onderzoek:	1993
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	Het kleutergroepsbureau biedt de JGZ voldoende stimulans om ouders te adviseren op pedagogisch gebied. Voor een goede uitvoering moet aan een aantal voorwaarden zijn voldaan: deskundigheid op het gebied van pedagogische advisering, voldoende tijd en geld, geschikte locaties en een goede opvang of mogelijkheden voor doorverwijzing bij gesignaleerde problematiek. Het kleutergroepsbureau kan een middel zijn tot preventie, voorlichting en opvoeding, mits gezet naast alle andere onderdelen van de kleuterzorg. De zorg dient flexibel gehanteerd te worden en moet zorg-op-maat, zijn indien de individuele opvoedingssituatie dit vereist.
Aanvulling:	Als bijlage bij deze onderzoekopdracht is een werkboek samengesteld waar alle benodigde materialen zijn vermeld om te kunnen starten met een kleutergroepsbureau.
Publikaties:	Voornemens te publiceren in Maatschappelijke Gezondheidszorg. WILLEMS-GOETHALS, A. Het kleutergroepsbureau: een middel tot preventie, voorlichting, opvoeding. Tilburg, Hogeschool Katholieke Leergangen Tilburg, 1993.
Trefwoorden:	Jeugdgezondheidszorg 0-schoolgaand

Onderzoeksnummer: 920118
Titel: Preventief zorgaanbod adolescenten GGD Regio Nijmegen.

Doel-/vraagstelling: - Over zodanig geformuleerde en gepresenteerde alternatieven te beschikken, dat een overwogen keuze kan worden gemaakt bij het opnieuw inrichten van het preventief zorgaanbod aan jongeren;
- Welk preventief zorgaanbod aan adolescenten kan de afdeling APGZ van de GGD Regio Nijmegen in de toekomst het best bieden, en hoe kan, gezien de beperkte middelen- een zo hoog mogelijk preventief rendement worden behaald?

Gegevensverzameling: - Huidige activiteiten en knelpunten betreffende het aanbod jeugdgezondheidszorg aan adolescenten;
- Literatuurgegevens over het voorkomen van gezondheidsproblemen bij jongeren en eventuele risicogroepen daarbij.

Methode: - Interview;
- Literatuuronderzoek;

Onderzoeksubject: 12-18 jarigen.

Plaats van onderzoek: GGD Regio Nijmegen.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: Dr. C.M.H. Hosman.

Andere onderzoekers: M. Ruiter, J.E. Veltman.

Onderzoeksinstelling: K.U.N. Vakgroep Klinische Psychol./Persoonlijkeidsleer
Postbus 9104
6500 HE Nijmegen

Samenwerkend met: GGD Regio Nijmegen
Afd. Algemene Preventieve Gezondheidszorg

Contactadres: GGD Regio Nijmegen
Th. van Koningsbruggen
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

Start onderzoek: januari 1992

Einde onderzoek: juni 1992

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: Er zijn vier scenario's beschreven die in 1993 voor inspraak naar medewerkers JGZ en externe betrokkenen zijn gegaan. Deze inspraakacties worden momenteel verwerkt tot een advies voor het Bestuur van de GGD.

Trefwoorden: Adolescenten
Jeugdgezondheidszorg schoolgaand en ouder

Onderzoeksnummer: 920119
Titel: Stoffigheid, hygiëne en veiligheid op de scholen in de regio Zuid-oost Utrecht in 1991.

Doel-/vraagstelling:

- Zijn de scholen sinds de bezuiniging op het schoonmaken na januari 1988 stoffiger geworden?
- het verkrijgen van inzicht in de hygiëne en veiligheid;
- zijn er verschillen in het openbaar en bijzonder onderwijs?
- is er verschil tussen de soorten onderwijs?

Gegevensverzameling: Mate van stoffigheid in lokalen en gangen, hygiëne en reinheid van de toiletten, veiligheid van trappen en speelplaatsen, algemene brandveiligheid.

Methode: Interview, observatie.

Onderzoeksubject: Alle scholen in de regio Zuid-oost Utrecht.

Plaats van onderzoek: Regio Zuid-oost Utrecht.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: M. Wagenaar, arts.

Andere onderzoekers: R. Veldkamp, verpleegkundige.

Onderzoeksinstelling: GGD Zuid-Oost Utrecht afdeling Jeugdgezondheidszorg
Utrechtseweg 139
3702 AC Zeist

Contactadres: GGD Zuid-Oost Utrecht afdeling Jeugdgezondheidszorg
M. Wagenaar-Fischer
Utrechtseweg 139
3702 AC Zeist

Start onderzoek: september 1990

Einde onderzoek: september 1992

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting:

- Geen enkele school is zowel stofvrij, schoon, veilig als brandveilig.
- niet-stoffig zijn 43 scholen (van de 188)
- 149 scholen hebben een zandbak, geen enkele school heeft daarop een deksel.
- bij 13 scholen zijn er dieren in de klas.
- 76 scholen voldoen aan de criteria voor goede hygiëne.
- 22 voldoen aan de criteria voor veiligheid.
- 9 scholen voldoen aan de criteria voor brandveiligheid.

Aanvulling: GGD ZUID-OOST UTRECHT.
Stoffigheid, hygiëne en veiligheid op de scholen in de regio zuid-oost Utrecht.
Zeist, GGD Regio Zuid-Oost Utrecht, 1992.

Trefwoorden: Hygiëne
Basisscholen
Binnenmilieu

Onderzoeksnummer:	920120
Titel:	Tevredenheidsonderzoek Lisserbroek/Abbenes zuigelingen CB.
Doel-/vraagstelling:	Het verkrijgen van inzicht in de mate van tevredenheid van de ouders van zuigelingen over de werkwijze van de consultatiebureaus.
Gegevensverzameling:	Mate van tevredenheid betreffende: relatie ouder/CB-medewerker, huisbezoek wijkverpleegkundige, spreekuur, wachttijden, inhoud consult, deelname aan groepsactiviteiten (thema-ochtenden), wacht/boxenkamer.
Methode:	Enquête.
Onderzoeksubject:	Alle ouders van zuigelingen die in de periode van januari tot april 1991 het CB bezochten.
Plaats van onderzoek:	Lisserbroek en Abbenes.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	R. Tuijten, stafverpleegkundige JGZ.
Onderzoeksinstelling:	KV Amstelland-de Meerlanden Mr. P.J.M. Aalberselaan 2 1181 XJ Amstelveen
Contactadres:	KV Amstelland-de Meerlanden R. Tuijten Mr. P.J.M. Aalberselaan2 1181 XJ Amstelveen
Start onderzoek:	januari 1991
Einde onderzoek:	april 1991
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	- In het algemeen is de CB-bezoeker zeer tevreden; - aandachtspunten zijn er t.a.v. de spreekuurtijden, het schriftelijk informatiemateriaal en de inrichting van de wachtruimten.
Trefwoorden:	Consumenten Jeugdgezondheidszorg 0-schoolgaand

Onderzoeksnummer:	920121
Titel:	Tijdsregistratie project Jeugdartsen.
Doel-/vraagstelling:	Het verkrijgen van inzicht in tijdsbesteding aan diverse JGZ-activiteiten door jeugdartsen.
Gegevensverzameling:	- Aangegeven tijdsbesteding aan activiteiten-soorten op een tijdregistratieformulier.
Methode:	- Bijhouden van tijdstaten.
Onderzoeksubject:	10 Jeugdartsen.
Plaats van onderzoek:	Regio Midden-Brabant.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	J.A.M. van Eijck, jeugdarts, hoofd afd. JGZ.
Andere onderzoekers:	Y. de Jong.
Onderzoeksinstelling:	GGD Midden-Brabant afd. Jeugdgezondheidszorg Postbus 3024 5003 DA Tilburg
Contactadres:	GGD Midden-Brabant J.A.M. van Eijck Postbus 3024 5003 DA Tilburg
Start onderzoek:	januari 1992
Einde onderzoek:	december 1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	Het bijhouden van de tijdstaten geeft een goed inzicht in de urenbesteding van de jeugdartsen, het is een handvat om (ongewenste) afwijkingen in urenbesteding bij te sturen.
Publikaties:	EIJCK, J.A.M. VAN & Y.T. DE JONG. Eindverslag tijdsregistratieproject jeugdartsen. Tilburg, GGD Midden-Brabant, 1993. T.z.t. zal een artikel in Tijdschrift voor Jeugdgezondheidszorg verschijnen.

Onderzoeksnummer: 920122
Titel: Tot op ooghoogte: een onderzoek naar de medisch-hygiënische omstandigheden op de basisscholen in de provincie Flevoland in de periode 1990-1991.

Doel-/vraagstelling:

- Het verkrijgen van inzicht in de medisch-hygiënische omstandigheden op de basisscholen in Flevoland;
- is het mogelijk om aan de hand van een vragenlijst betrouwbare gegevens te verkrijgen over de hygiënische omstandigheden op scholen of kan dat alleen d.m.v. inspectie ter plaatse?
- is het mogelijk deze vragenlijst en/of inspectie ter plaatse bij herhaling toe te passen?
- zijn de op deze manier verzamelde gegevens geschikt om geautomatiseerd verwerkt te worden?

Gegevensverzameling:

- Hygiënische toestand van de ruimtes
- tevredenheid over schoonmaakresultaat.

Methode: Interview, enquête, observatie.
Onderzoeksobject: Scholen voor basisonderwijs.
Plaats van onderzoek: Provincie Flevoland.

Soort onderzoek: onderzoek in kader van cursus/opleiding
Geïntegreerde Opleiding Jeugdgezondheidszorg 1988-1991,
Nederlands Inst. voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, Leiden.
Projectleider: H. Hendriks, jeugdarts.

Onderzoeksinstelling: GGD Flevoland afd. Jeugdgezondheidszorg
Postbus 1120
8200 BC Lelystad

Contactadres: GGD Flevoland afd. Jeugdgezondheidszorg
H. Hendriks
Postbus 1120
8200 BC Lelystad

Start onderzoek: 1991
Einde onderzoek: 1992
Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: Het schoonmaken gebeurt gemiddeld slecht en tot op ooghoogte.
Dit onderzoek leidde tot werkafspraken tussen scholen, schoonmaakpersoneel en gemeenten.

Aanvulling: Het onderzoek zal iedere twee jaar herhaald worden.

Publikaties: HENDRIKS, H.H.E.

Tot op ooghoogte: een onderzoek naar de medisch-hygiënische omstandigheden op de basisscholen in de provincie Flevoland in de periode 1990-1991.
Lelystad, GGD Flevoland, 1991.

Trefwoorden: Hygiëne
Basissscholen

Onderzoeksnummer:	920123
Titel:	Visitatie van artsen op consultatiebureaus voor zuigelingen.
Doel-/vraagstelling:	Onderzoek om na te gaan of een beoordeling van de kwaliteit van het medisch handelen op het consultatiebureau voor zuigelingen mogelijk is.
Gegevensverzameling:	Observatie van 21 artsen tijdens hun werkzaamheden op het CB voor zuigelingen.
Methode:	Observatie d.m.v. observatielijst.
Onderzoeksobject:	21 Artsen werkzaam op een CB voor zuigelingen (10 CB-artsen, 8 huisartsen, 3 kinderartsen).
Plaats van onderzoek:	Werkgebied van de Kruisvereniging Noord-West Twente te Almelo.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	J. Zomerdijk, arts.
Andere onderzoekers:	P.B. Schuil.
Onderzoeksinstelling:	Stichting Thuiszorg Centraal Twente Postbus 506 7550 AM Hengelo
Contactadres:	Stichting Thuiszorg Centraal Twente P.B. Schuil Postbus 506 7550 AM Hengelo
Start onderzoek:	juni 1989
Einde onderzoek:	juni 1991
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	De resultaten laten zien dat op het vlak van de communicatie vrij gemiddeld gescoord wordt. Het navragen van de voorgeschiedenis toont enkele hiaten. Het op de correcte wijze uitvoeren en registreren van de Van Wiechen-items blijkt soms problemen op te leveren. De voorlichting over vaccinatiereacties en de adviezen bij het eventuele optreden van koorts worden in beperkte mate gegeven. Verder zijn enige verschillen aantoonbaar tussen de werkwijze van cb-artsen in engere zin en de overige artsen. Geconcludeerd wordt dat het mogelijk is de kwaliteit van het medisch handelen op een zuigelingen-consultatiebureau te beoordelen met behulp van een daartoe opgesteld observatie-instrument. Deze observatie kan leiden tot een kwaliteitsprofiel van CB-artsen. Uitbreiding van het onderzoek naar andere aspecten van het consultatiebureau is het overwegen waard.
Publikaties:	ZOMERDIJK, J. & P.B. SCHUIL. Visitatie van artsen op consultatiebureaus voor zuigelingen: een onderzoek naar de kwaliteit van het medisch handelen op het zuigelingenconsultatiebureau. T. Soc. Gezondheidsz. 70 (1992) 679-683
Trefwoorden:	Jeugdgezondheidszorg 0-schoolgaand

Onderzoeksnummer:	920124
Titel:	Zorggebruik door leerlingen van het SO en VSO.
Doel-/vraagstelling:	Het verkrijgen van inzicht in de aard en de omvang van de zorgverlening, die kinderen op het Speciaal Onderwijs ontvangen, alsmede in de mate waarin hierover informatie aanwezig is in het dossier.
Gegevensverzameling:	Aantal en aard hulpverleners waarbij de leerling in zorg is, beschikbaarheid van gegevens hierover in het dossier, sociaal-demografische achtergrondgegevens.
Methode:	Registratie bij toelatings-, herhalingsonderzoek en periodieke onderzoeken op SO.
Onderzoeksobject:	Alle SO-leerlingen die in het schooljaar 1991-1992 een toelatingsonderzoek, een herhalingsonderzoek of een periodiek onderzoek hebben ondergaan (4-19-jarigen).
Plaats van onderzoek:	Rotterdam en schilgemeenten.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	A.A.J.M. Hazebroek-Kampschreur, jeugdarts.
Andere onderzoekers:	W. Jansen.
Onderzoeksinstelling:	GGD Rotterdam Afd. Jeugdzorg Postbus 70032 3000 LP Rotterdam
Contactadres:	GGD Rotterdam e.o. Afd. Jeugdzorg W. Jansen Postbus 70032 3000 LP Rotterdam
Start onderzoek:	januari 1991
Einde onderzoek:	december 1993
Onderzoeksfase:	rapportage
Samenvatting:	Nog geen resultaten beschikbaar.
Trefwoorden:	Speciaal onderwijs JGZ-dossier Begeleiding

Onderzoeksnummer: 920125
Titel: Zwangerschapsbegeleiding in aanvulling op de verloskundige hulpverlening.

Doel-/vraagstelling: - Welke produkten omvat de door de medewerkers van de kruisorganisaties gegeven zwangerschapsbegeleiding?
- welke produkten zijn volgens de cliënt gegeven en hoe werden ze gewaardeerd?

Gegevensverzameling: Aan de uitvoerders van de zwangerschapsbegeleiding werd gevraagd welke produkten de zwangerschapsbegeleiding omvat, aan de cliënt werd gevraagd haar mening te geven over de geleverde produkten.

Methode: Enquête, bijeenkomsten met zwangerschapsbegeleidsters.

Onderzoeksubject: Moeders in het kraambed die zwangerschapsbegeleiding van de kruisorganisatie, en zij die deze begeleiding niet kregen.

Plaats van onderzoek: Werkgebied van de Stichting Kruiswerk de Kempen.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: J.F. Lim-Feyen, jeugdarts.

Andere onderzoekers: P.B.M. Hagendonk, H.H.M.J. Pepels.

Onderzoeksinstelling: Stichting Kruiswerk de Kempen

Bergstraat 23

5581 BI Waalre

Samenwerkend met: Technische Universiteit 'Bedrijfswinkel' Eindhoven.

Contactadres: Stichting Kruiswerk de Kempen

J.F. Lim-Feyen

Bergstraat 23

5581 BI Waalre

Start onderzoek: september 1990

Einde onderzoek: september 1992

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: Van de 600 door de Kraamzorg uitgedeelde vragenlijsten voor onderzoeksgroep 5.1. is 50% teruggekomen, van de voor groep 5.2 31% van de 150 verzonden enquêtes.

Uitgaande van de opgestelde produktenlijst blijken de cliënten tevreden over de voorbereiding op de normale bevalling en over de accommodatie en groeps grootte. Ten aanzien van voorlichting en advisering van de zwangere vrouw schiet de Kruisorganisatie te kort.

Diegenen die geen zwangerschapsbegeleiding van de Kruisorganisatie kregen wilden 'of meer lessen met de partner of minder geklets'

Aanvulling: De resultaten zullen gebruikt worden voor een bijstelling van het produktenoverzicht van de zwangerschapsbegeleiding en als uitgangspunt dienen voor intercollegiale toetsing onder de begeleidsters.

Publikaties: LIM-FEYEN, J.F.

Zwangerschapsbegeleiding in aansluiting op de verloskundige hulp. (uitgave najaar 1993).

Trefwoorden: Zwangerschap
Begeleiding

16. METHODEN & TECHNIEKEN

Onderzoeksnummer: 920126

Titel: 'Zeg nou zelf': preventieproject weerbaarheid kinderen.

Doel-/vraagstelling: - Welke effecten heeft het preventieprogramma 'Zeg nou zelf' op de belangrijkste aspecten van de competentie van kinderen?
- zijn er effecten ten aanzien van de geestelijke gezondheid, het sociaal functioneren en op de schoolprestaties?

Methode: - Enquête;
- survey;
- interview.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: K.R.J. Geelen.

Andere onderzoekers: M.C.M. van der Meijden

Onderzoeksinstelling: Nederlands Centrum voor Geestelijke Volksgezondheid
Postbus 5103
3502 JC Utrecht

Samenwerkend met: RIAGG Oost-Veluwe.

Contactadres: Nederlands centrum voor Geestelijke volksgezondheid
K.R.J. Geelen
Postbus 5103
3502 JC Utrecht

Start onderzoek: oktober 1992

Onderzoeksfase: veldwerk

Trefwoorden: Psycho-sociale ontwikkeling
Schoolkinderen

Onderzoeksnummer: 920127
Titel: 2e Landelijke incidentie-onderzoek insuline-afhankelijke diabetes mellitus.

Doel-/vraagstelling: Het verkrijgen van inzicht in de huidige incidentie van insuline-afhankelijke diabetes mellitus (IDDM) bij 0-19 jarigen om zodoende na te gaan in hoeverre de aandoening de laatste 10 jaar in Nederland is toegenomen.

Gegevensverzameling: Geslacht, geboortedatum, datum van eerste insuline-injectie en woonplaats op het moment van deze injectie, land van herkomst van de eigen ouders van de patiënt.

Methode: Enquête.

Onderzoeksubject: 0-19 jarigen.

Plaats van onderzoek: Nederland.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: R.A. Hirasings, kinderarts/jeugdarts.

Andere onderzoekers: H.M. Reeser, D. Ruwaard.

Onderzoeksinstelling: NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid
Postbus 124
2300 AC Leiden

Samenwerkend met: Adviesgroep Diabetes, Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde, Nederlandse Internisten Vereniging.

Contactadres: NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid
R.A. Hirasings
Postbus 124
2300 AC Leiden

Start onderzoek: oktober 1990

Einde onderzoek: maart 1992

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: Vergeleken met de uitkomsten van het 1e landelijke incidentieonderzoek IDDM (1978-1980) is de incidentie bij 0-14 jarigen gestegen met 12% en bij de 0-19 jarigen met 21%. Bij de 5-9 jarigen steeg de incidentie met 13%, bij de 10-14 jarigen met 26%. Bij de 0-4 jarigen is de incidentie niet gestegen.

De geslachtsverhouding is niet bij alle leeftijdsgroepen gelijk, in de leeftijdsgroep 5-9 jaar is de incidentie bij meisjes hoger, i.t.t. de andere leeftijdsgroepen. Het lijkt dat de geslachtsverhouding jongens: meisjes toeneemt met de leeftijd (van 0,88 -> 1,24).

Uit de literatuur blijkt dat in de populaties met een hoge incidentie een gering oververtegenwoordiging van jongens met IDDM wordt gevonden terwijl in gebieden met een lage incidentie meer meisjes dan jongens met IDDM worden geregistreerd. Voorts blijkt dat de oververtegenwoordiging van jongens vooral duidelijk wordt na de leeftijd van ongeveer 13 jaar. Evenals elders beschreven neemt de incidentie toe met de leeftijd. De incidentie was het hoogst in 1988 en het laagst in 1989. In de afzonderlijke jaren werden de hoogste incidenties gevonden in de maanden januari en februari. De laagste incidentie naar maand wisselt voor de onderzochte jaren 1988-1990. De verschillen naar maand gold voor alle leeftijdsgroe-

pen, maar was vooral uitgesproken voor de 10-14 jarigen de 15-19 jarigen.

Bij de kinderen waarvan beide ouders uit Marokko kwamen lag de incidentie veel hoger dan bij ouders uit andere landen. De incidentie bij deze kinderen was ruim 4x zo hoog als die van Turkse kinderen en 1,6x zo hoog als de Nederlandse kinderen. De oorzaak van dit verschil is vooralsnog niet duidelijk, maar verdient wel nader onderzoek.

De incidentie bij de Nederlandse kinderen was hoger dan bij de Surinaamse en Turkse kinderen.

In 1988 was de incidentie in Groningen zeer hoog (27,55/100.000), terwijl in dezelfde provincie in 1989 erg laag was (6,97/100.000). Opvallend was dat de incidentie in Noord- en Zuid-Holland in de afzonderlijke jaren nagenoeg gelijk bleef (ongeveer 13/100.000), terwijl de incidentie in Zeeland daalde van 18,44 in 1988 naar 8,02 in 1990.

Publikaties:

HIRASING, R.A., D. RUWAARD, H.M. REESER et al.

De incidentie van insuline-afhankelijke diabetes mellitus bij 0-19 jarigen in Nederland (1988-1990).

Leiden, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, 1992. (Publ.nr. 92.056).

Trefwoorden:

Diabetes mellitus

Epidemiologie

Onderzoeksnummer:	920128
Titel:	Behandelingsprotocol bij voedselallergie op het consultatiebureau.
Doel-/vraagstelling:	- Voldoet het protocol bij behandeling van voedselallergie op het CB? - Welk percentage van kinderen is behandeld voor voedselallergie, c.q. voldeed aan de criteria?
Methode:	Enquête.
Onderzoeksubject:	3000 Kinderen van 0-18 maanden.
Plaats van onderzoek:	Distriktskruisvereniging Oost Veluwe.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	D.J.A. Bolscher, stafarts JGZ.
Andere onderzoekers:	L. Bok, L. Oostra, E. van de Heuvel.
Onderzoeksinstelling:	Distriktskruisvereniging Oost-Veluwe Postbus 1032 7301 BG Apeldoorn
Contactadres:	Distriktskruisvereniging Oost-Veluwe D.J.A. Bolscher Postbus 1032 7301 BG Apeldoorn
Start onderzoek:	juli 1992
Einde onderzoek:	december 1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Trefwoorden:	Allergieën Zuigelingen

Onderzoeksnummer: 920129
Titel: Bevordering van gezond gedrag in het basisonderwijs: een onderzoek naar de stand van zaken in het Stadsgewest Breda.

Doel-/vraagstelling:

- Mede richting geven aan toekomstig beleid van de GGD op het gebied van GVO-ondersteuning aan scholen.
- gebeurt het bevorderen van gezond gedrag gepland, toevallig of indirect, hoe gebeurt het en in hoeverre wordt GVO-ondersteuning vanuit de GGD gebruikt?

Methode: Enquête.

Onderzoeksubject: Alle directeuren van scholen voor basisonderwijs uit het stadsgewest Breda m.u.v. 15 basisscholen die in het kader van het Onderwijs Voorrangsgedebied Breda extra ondersteuning van de GGD en andere instellingen ontvangen.

Plaats van onderzoek: Stadsgewest Breda.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: P. v.d. Smissen, GVO-deskundige.

Andere onderzoekers: A. v.d. Borst, I. Dijkmans, H. Franken, I. Kroesbergen, F. Pijpers, K. de Vries.

Onderzoeksinstelling: GGD Stadsgewest Breda
Postbus 3215
4800 DE Breda

Contactadres: GGD Stadsgewest Breda
I. Kroesbergen
Postbus 3215
4800 DE Breda

Start onderzoek: 1990

Einde onderzoek: 1991

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting:

- Bijna 70% van de scholen heeft medewerking aan het onderzoek verleend, 67% van de respondenten geeft aan dat het bevorderen van gezond gedrag meestal gepland en systematisch plaatsvindt;
- op 44% van de scholen wordt gemiddeld ½ tot 1 uur per week besteed aan het bevorderen van gezond gedrag, bij 31% is dit minder dan een half uur en bij 6% meer dan 1 uur. Er is een redelijke verdeling van thema's naar leeftijdsgroepen en lichamelijke of psychosociale onderwerpen. omdat veel thema's vermoedelijk summier aan de orde komen, wordt aanbevolen om in samenwerking met de GGD na te gaan wat de belangrijkste gezondheidsproblematiek is op de betreffende school om zo per school vast te stellen welke thema's prioriteit krijgen;
- er zijn 24 deelschoolwerkplannen "bevordering gezond gedrag" bestudeerd. Niet altijd wordt aan de wettelijke eisen voldaan. Aanbevolen wordt scholen beter te informeren over wettelijke eisen die aan deelschoolwerkplannen worden gesteld;

- het gebruik van GVO-materialen die onder alle basisscholen worden verspreid is hoog: 85% van de respondenten geeft aan dat minimaal jaarlijks schoolkrantartikelen worden toegepast en 56% geeft aan folders en brochures toe te passen.

Publikaties: KROESBERGEN, I. & P. VAN DER SMISSEN.
Bevordering van gezond gedrag in het basisonderwijs.
Breda, GGD Stadsgewest Breda, afd. JGZ, 1991.

Trefwoorden: Gezondheidsvoorlichting en -opvoeding
Basisonderwijs

Onderzoeksnummer: 920130
Titel: De bruikbaarheid van de Hyvarinenkaart bij het visusonderzoek van 3 en 4-jarigen.

Doel-/vraagstelling: Is de Hyvarinenkaart bruikbaar ter vervanging van de Amsterdamse Plaatjeskaart?

Gegevensverzameling:

- VODS scores op 3½-4, 4 a 5 en 5 a 6-jarige leeftijd, 3½-4-jarigen met de Hyvarinen of Amsterdamse Plaatjeskaart, overige leeftijden met TNO-Landoltkaart;
- gebruikersvriendelijkheid van de kaart.

Methode:

- Enquête;
- registratie in het kader van het PGO;
- retrospectief onderzoek.

Onderzoeksobject: Circa 1000 kinderen geboren na augustus 1984 en onderzocht met de Hyvarinenkaart, kinderen geboren na augustus 1984 en onderzocht met de APK (gematched naar soort dorp) en onderzoekers die met de Hyvarinenkaart werken.

Plaats van onderzoek: Gemeente Nuenen en gemeente Veldhoven.

Soort onderzoek: overig onderzoek
Projectleider: J.F. Lim-Feyen, jeugdarts.
Andere onderzoekers: J. Akkermans, D. Aben, A. Marcelissen.
Onderzoeksinstelling: Stichting Kruiswerk de Kempen
Bergstraat 23
5581 B1 Waalre
Samenwerkend met: GGD Geldrop-Valkenswaard
Postbus 144
5580 AC Waalre
Contactadres: Stichting Kruiswerk de Kempen
J.F. Lim-Feyen
Bergstraat 23
5581 B1 Waalre

Start onderzoek: september 1988

Einde onderzoek: najaar 1993

Onderzoeksfase: veldwerk

Aanvulling: Indien voordeel van de Hyvarinenkaart t.o.v. de APK aangetoond is, biedt dit ook een alternatief voor de GGD om kinderen te screenen die niet met de Landoltkaart getest kunnen worden.

Publikaties: Rapportage over het onderzoek met conclusie en aanbeveling over het gebruik van de Hyvarinenkaart bij 3-4 jarige peuters en betrouwbare verwijzingscriteria bij Hyvarinenkaart scores.

Trefwoorden: Visusonderzoek
Visus

Onderzoeksnummer: 920131
Titel: Continuïteit en longitudinaliteit in de JGZ, gemeten tijdens het kleuter-PGO.

Doel-/vraagstelling: Het verkrijgen van inzicht bij de kleuter PGO-groep in het gebruik dat gemaakt is van de 0-4 jarigen zorg van consultatiebureau's, eventueel opgetreden zorgachterstand en beschikbaarheid van CB-gegevens.

Gegevensverzameling: Aanwezigheid CB-kaart, leeftijd van laatste CB-onderzoek, gebruik preventieve 0-4 jarigen zorg, soort en aard interventie van de schoolarts, sociaal-demografische achtergrondgegevens van de kleuter.

Methode: Registratie in het kader van het PGO.

Onderzoeksobject: Alle jeugdigen die tussen 1-1-1991 en 31-7-1991 voor een kleuter-PGO zijn onderzocht in Rotterdam of in een van de schilgemeenten (4-6 jarigen).

Plaats van onderzoek: Rotterdam en schilgemeenten.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: A.A.J.M. Hazebroek-Kampschreur, jeugdarts.

Andere onderzoekers: W. Jansen.

Onderzoeksinstelling: GGD Rotterdam Afd. Jeugdzorg
Postbus 70032
3000 LP Rotterdam

Contactadres: GGD Rotterdam e.o. Afd. Jeugdzorg
W. Jansen
Postbus 70032
3000 LP Rotterdam

Start onderzoek: augustus 1990

Einde onderzoek: december 1993

Onderzoeksfase: rapportage

Samenvatting:

- Het merendeel van de onderzochte kleuters (89%) is in zorg geweest bij het consultatiebureau. In de schilgemeenten relatief meer kleuters dan in Rotterdam (87% vs 98%), relatief meer kleuters uit betere dan uit slechtere buurt (93% vs 81%) en relatief meer autochtone dan allochtone kleuters (95% vs 81%).
- 94% van de kleuters die het CB hebben bezocht hebben het laatste onderzoek ontvangen op 3- of 4 jarige leeftijd. De leeftijd van het laatste CB-onderzoek ligt hoger in de schilgemeenten dan in Rotterdam en hoger in betere dan in slechtere buurten. Autochtone en allochtone kleuters verschillen niet van elkaar wat de leeftijd van het laatste CB-onderzoek betreft.
- Bij 86% van de kleuters die het CB hebben bezocht is tijdens het PGO de CB-kaart aanwezig. 98% van deze CB-kaarten bevat gegevens tot en met het 3e of 4e levensjaar. Bij kleuters uit de schilgemeenten wordt de CB-kaart vaker overgedragen dan bij kleuters uit Rotterdam (94% vs 83%), bij kleuters uit betere buurten vaker dan bij kleuters uit slechtere buurten (87% vs 80%) en bij autochtone kleuters vaker dan bij allochtone kleuters (89% vs 81%).

- 2% van de kleuters heeft geen preventieve zorg ontvangen, deze groep kleuters bestaat voornamelijk (79%) uit allochtone kleuters uit Rotterdam.
- bij 6% van de kleuters is onbekend of eerder preventieve zorg is ontvangen. Ook deze groep kleuters bestaat voornamelijk (voor 74%) uit allochtone kleuters uit Rotterdam.
- 3% van de kleuters heeft preventieve zorg via andere kanalen (huisarts, kinderarts of anders) ontvangen.
- de tijd tussen het laatste CB-onderzoek en het Kleuter-PGO zou in Rotterdam volgens het geldende PGO-schema minder dan 1 jaar moeten bedragen. Bij de onderzochte kleuters blijkt het zorginterval in 51% van de gevallen 2 jaar te zijn en in 20% meer dan 2 jaar. Aangezien het bij een kwart van de onderzochte kleuters uit Rotterdam om een verlaagd PGO ging, is de afdeling mede een bepalende factor voor de lengte van het zorginterval.
- Het zorginterval in de regiogemeenten dient volgens het geldende PGO-schema 1-2 jaar te bedragen. Bij de onderzochte kleuters heeft 51% een zorginterval groter dan 2 jaar.
- Een groter zorginterval gaat samen met een hoger interventiepercentage (27% bij een zorginterval kleiner of gelijk aan 1 jaar, 28% bij 2 jaar en 33% bij meer dan 2 jaar). Met name worden relatief meer verwijzingen naar de huisarts en relatief meer vaccinaties genoemd. Lichamelijke aandoeningen/afwijkingen blijken relatief vaker de reden voor de interventie te zijn.

Publikaties:

JANSEN, W. & A.A.J.M. HAZEBROEK-KAMPSCHREUR.
 Continuïteit en longitudinaliteit in de jeugdgezondheidszorg gemeten tijdens het eerste schoolartsencontact.
 (Nog te publiceren in relevant Nederlands tijdschrift)

Trefwoorden:

Periodiek geneeskundig onderzoek
 Kleuters

Onderzoeksnummer:	920132
Titel:	Educatieve therapie: de brug tussen behandeling en onderwijs.
Doel-/vraagstelling:	Systematische beschrijving van een therapievorm waarbij behandeling van ernstige emotionele en/of gedragsproblemen en opvang en behandeling van leerproblemen worden geïntegreerd tot een totaalaanpak. Deze beschrijving moet toepasbaar zijn op verschillende behandelsettings.
Gegevensverzameling:	- Educatief therapieproces bij een aantal concrete kinderen - schoolproblemen van kinderen die residentieel behandeld worden voor ernstige emotionele en/of gedragsproblemen; - vorm van schoolse opvang die gekozen is door kinderpsychiatrische klinieken.
Methode:	Interview, statusonderzoek.
Onderzoeksobject:	Kinderen in de leeftijd van de basisschool die opgenomen zijn in een kinderpsychiatrische kliniek.
Plaats van onderzoek:	Kinder- en jeugdpsychiatrische kliniek van het Sophia Kinderziekenhuis te Rotterdam. Toetsing in de andere kinderpsychiatrische klinieken van Nederland en enkele andere landelijke instellingen voor behandeling van ernstige emotionele en/of gedragsproblemen.
Soort onderzoek:	promotie-onderzoek
Projectleider:	E.C. van Doorn, psycholoog.
Onderzoeksinstelling:	Erasmus Universiteit, kliniek Kinder- en Jeugdpsychiatrie Straatweg 280 3054 AP Rotterdam
Samenwerkend met:	Prof. dr M.G.M. van den Dungen.
Contactadres:	Erasmus Universiteit, kliniek Kinder- en Jeugdpsychiatrie E.C. van Doorn Straatweg 280 3054 AP Rotterdam
Start onderzoek:	mei 1991
Einde onderzoek:	september 1993
Onderzoeksfase:	rapportage
Samenvatting:	Indien een kind residentieel behandeld wordt voor ernstige emotionele en/of gedragsproblemen, kan binnen de opnameperiode ook zicht verkregen worden op de invloed van de emotionele en/of gedragsproblemen op het schools functioneren. Daarnaast moeten behandel-effecten vertaald worden naar school en behandeling, dit moet duidelijk maken in hoeverre er nog sprake is van cognitieve en/of didactische problemen. Van dit proces en de beslissingsmomenten die daarbij horen wordt een schematische voorstelling gemaakt.
Publikaties:	Van dit onderzoek wordt in de 2e helft van 1993 verslag gedaan in de vorm van een proefschrift.
Trefwoorden:	Gedragsproblemen Emotionele problemen Geestelijke gezondheidszorg

Onderzoeksnummer: 920133
Titel: Epidemiologische- en follow-up studie bij gediagnostiseerde gevallen van coeliakie in Nederland, bij kinderen jonger dan 15 jaar.

Doel-/vraagstelling:

- Het verkrijgen van inzicht in de frequentie c.q. incidentie van coeliakie bij kinderen jonger dan 15 jaar in Nederland;
- verschilt de frequentie in bovengenoemde leeftijdsgroep in de verschillende Nederlandse provincies?
- wat is de gezondheidstoestand van de kinderen met coeliakie in Nederland, 1,5,10 en 15 jaar na het stellen van de diagnose;
- heeft de gezondheidstoestand een relatie met het glutenvrij dieet?

Gegevensverzameling:

- Demografische gegevens van de onderzochte provincies;
- gegevens m.b.t. tot gezondheidszorgfaciliteiten in deze provincies: aantal ziekenhuizen, (kinder)bedden, kindergastroenterologen, centra waar dunne darmbiopsieën verricht kunnen worden, mogelijkheden voor screeningstesten voor coeliakie;
- landelijk percentage kinderen dat op 90° en 180° levensdag borstvoeding krijgt;
- identificatie coeliakiepatiënten: (voedingsanamnese, klachtenpresentatie, datum eerste diagnostische dunne darmbiopsie (vanaf 1975 t/m 1990), glutenvrij dieet ja/nee, huidige lengte en gewicht.

Methode:

- Enquête;
- retrospectief onderzoek.

Onderzoeksobject: Uiteindelijk zijn 341 kinderen met coeliakie opgespoord:

- geboren in de onderzochte provincies;
- gediagnostiseerd van 1975 t/m 1990 d.m.v. 1 dunne darmbiopsie;
- jonger dan 15 jaar ten tijde van de diagnose;
- man-vrouw ratio 1:1,42.

Plaats van onderzoek: De provincies Zuid-Holland, Noord-Holland, Groningen, Gelderland, Limburg en Utrecht.

Soort onderzoek: promotie-onderzoek
Projectleider: Dr. M.L. Mearin, kinderarts.
Andere onderzoekers: E.K. George.
Onderzoeksinstelling: R.U. Leiden, Fac. Geneeskunde Vakgroep Kindergeneeskunde
Postbus 9600
2300 RC Leiden

Samenwerkend met: Wilhelmina Kinderziekenhuis
R.H.J. Houwen
Nieuwe Gracht 137
3512 LK Utrecht

Contactadres: R.U. Leiden, Fac. Geneeskunde Vakgroep Kindergeneeskunde
E.K. George
Postbus 9600
2300 RC Leiden

Start onderzoek: maart 1991
Einde onderzoek: april 1993
Onderzoeksfase: rapportage

Samenvatting:

- De respons van de geënquêteerde kinderartsen is hoog (98%), evenals de medewerking van de ouders w.b. het informed consent (88%);
- de incidentie van coeliakie bij kinderen jonger dan 15 jaar in de Nederlandse provincies is aanmerkelijk lager dan in de landen om ons heen, resp. 1:5.618 en 1:3001:3.500;
- de laatste jaren lijkt er een toename te zijn in incidentie: 1975-1990 1:7000, 1985-1990 1:4500;
- de incidentie verschilt in de verschillende provincies 1:7000 in Zuid-Holland, 1:4500 in Limburg en Utrecht;
- het merendeel van de coeliakiepatiënten presenteert zich met voor coeliakie typische klachten als chronische diarree, afbuigende groei en opgezette buik;
- de duur van de borstvoeding lijkt geen invloed te hebben op het voorkomen van coeliakie.

Publikaties:

GEORGE, E.K., M.L. MEARIN, J. BOUQUET, B.C.T. FLAPPER & C.M.F. GIJBERS.

Childhood coeliac disease in South-Holland, the Netherlands.

In: S. Auricchio

Common food intolerances I.

Basel, Karger, 1992.

GEORGE, E.K., M.L. MEARIN, P.J. HOEDEMAKER, E.A. VAN DER VELDE & J.P. VANDENBROUCKE.

Epidemiologische studie bij kinderen met coeliakie in Zuiden Noord-Holland, (ZH,NH).

In: Samenvatting Veertiende Congres Kindergeneeskunde 1992.

P. pp. 197

Trefwoorden:

Voedingsstoornissen

Epidemiologie

Onderzoeksnummer: 920134
Titel: Evaluatie-onderzoek "Stand van zaken kinderveiligheidsvoorlichting binnen het Kruiswerk".

Doel-/vraagstelling: - In hoeverre is de door de Stichting Consument en Veiligheid ontwikkelde voorlichtingsmethodiek in het Kruiswerk geïmplementeerd?
- Leidt dit voorlichtingsaanbod tot verbetering van de preventieve voorlichting over kinderveiligheid?

Gegevensverzameling: - Kwantitatieve gegevens over verspreiding van materialen;
- Kwalitatieve gegevens uit interviews met (staf)functionarissen bij alle Erkende Kruisorganisaties.

Methode: - Interview.

Onderzoeksobject: Circa 70 staffunctionarissen bij Kruisorganisaties.

Plaats van onderzoek: Alle Erkende Kruisorganisaties zijn in het onderzoek opgenomen.

Soort onderzoek: overig onderzoek
Projectleider: G.H. de Geus.

Onderzoeksinstelling: Stichting Consument en Veiligheid
Postbus 75169
1070 AD Amsterdam

Contactadres: Stichting Consument en Veiligheid
G.H. de Geus
Postbus 75169
1070 AD Amsterdam

Start onderzoek: september 1992
Einde onderzoek: mei 1993
Onderzoeksfase: veldwerk

Publikaties: GEUS, G.H. DE.
Veiligheidsvoorlichting binnen het Kruiswerk: een tussentijdse evaluatie.
Amsterdam, Stichting Consument en Veiligheid, 1993.

Trefwoorden: Gezondheidsvoorlichting en -opvoeding

Onderzoeksnummer: 920135
Titel: Evaluatie van het formulier t.b.v. ontwikkelingsonderzoek.

Doel-/vraagstelling:

- Evaluatie van het formulier t.b.v. ontwikkelingsonderzoek voor het in een zo vroeg mogelijk stadium opsporen van probleemkinderen;
- waarin verschillen probleemkinderen van niet-probleemkinderen?
- zijn er items op het formulier waardoor probleemkinderen kunnen worden onderscheiden?

Gegevensverzameling: Bij groep 2 : school, leeftijd, geslacht, grove/fijne motoriek, cognitief, sociaal, emotioneel, spraak, verwachte problemen, verwijzing.
Bij groep 4: gedoubleerde kinderen, advies/behandeling bij de OBD, RIAGG, logopedie, sensomotorische training, begeleiding op school, problemen gesignaleerd door de leerkracht.

Methode:

- Enquête;
- registratie in het kader van het PGO;
- prospectief onderzoek.

Onderzoeksubject: Alle kinderen in groep 2 van de basisscholen in de Duin-en Bollenstreek schooljaar 1991-1992.

Plaats van onderzoek: Duin- en Bollenstreek.

Soort onderzoek: onderzoek in kader van cursus/opleiding
Opleiding Jeugdgezondheidszorg 1992-1994, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, Leiden.

Projectleider: N.L.J. Oei-van der Hagen, jeugdarts i.o.

Andere onderzoekers: Mutschler, R. I.J.M. Pajmans.

Start onderzoek: 1992

Einde onderzoek: 1995

Onderzoeksfase: veldwerk

Trefwoorden: Screening
Registratie
Vroegtijdige onderkenning van ontwikkelingsstoornissen
Ontwikkelingsonderzoek

Onderzoeksnummer: 920136
Titel: Evaluatie van de screening op phenylketonurie (PKU) en congenitale hypothyreoidie (CHT).

Doel-/vraagstelling:

- Te komen tot een evaluatie van de deelname aan, de diverse fasen van het beloop van, en van de methode van screening;
- hoeveel kinderen nemen wel/niet deel aan de screening?
- wat zijn de redenen van niet-deelname?
- hoeveel tijd verstrijkt er van geboorte tot de hielprik, van geboorte tot aan het eerste diagnostisch onderzoek, en van geboorte tot behandeling?
- wat is de positief en negatief voorspellende waarde van de screeningsprocedure en kunnen deze verbeterd worden?
- wat is het optimale afkappunt van de TSH-bepaling?

Gegevensverzameling: Geboortedatum, geslacht, geboortegewicht, zwangerschapsduur, screeningsuitslagen, serumuitslagen, serumuitslagen bij diagnostisch onderzoek, diagnose van de verwezen kinderen, gelokaliseerde gegevens over deelname en screeningsuitslagen.

Onderzoeksubject: Alle levendgeborenen.
Plaats van onderzoek: Nederland.

Soort onderzoek: overig onderzoek
Projectleider: P.H. Verkerk, arts.

Onderzoeksinstelling: NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid
Postbus 124
2300 AC Leiden

Samenwerkend met: Landelijke Begeleidingscommissie PKU en CHT.
Contactadres: NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid
P.H. Verkerk
Postbus 124
2300 AC Leiden

Start onderzoek: 1981
Einde onderzoek: doorlopend
Onderzoeksfase: rapportage

Samenvatting:

- De deelname is hoog, meer dan 99% van alle levendgeborenen wordt gescreend;
- ruim 25% van alle kinderen wordt gescreend na de voorgeschreven leeftijd van 6 t/m 8 dagen;
- het aantal onvoldoende met bloed gevulde filtreerpapierstrookjes neemt, na een toename vanaf 1986, vanaf 1991 weer af;
- de positief voorspellende waarde van de screening op PKU is ongeveer 50% en op CHT, vanaf medio 1982, 8%;
- de verwijzingscriteria van de screening op CHT zijn m.i.v. 1-1-'93 bijgesteld, hierdoor zal naar verwachting het aantal fout-positieven met 10% afnemen;
- thans wordt opnieuw nagegaan of bepaling van het TBG het onderscheidend vermogen van de screeningsprocedure kan verbeteren.

Aanvulling:	Het betreft een continu-onderzoek, waarvan ieder jaar over het voorgaande jaar verslag wordt uitgebracht aan de Landelijke Begeleidingscommissies PKU en CHT.
Publikaties:	VERKERK, P.H., G.J. VAANDRAGER & R.C.A. SENGERS. Vijftien jaar landelijke screening op phenylketonurie in Nederland: vierde verslag van de Landelijke Begeleidingscommissie Phenylketonurie. Ned. T. Geneesk. 134 (1990) 2533-2536 VAANDRAGER, G.J. & P.H. VERKERK. Neonatale screening in Nederland. Utrecht, Bohn, Scheltema & Holkema, 1990. VERKERK, P.H. & S.P. VERLOOVE-VANHORICK. Rapportage van de screening op phenylketonurie bij kinderen geboren in 1991. Leiden, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, 1992. (Publikatie.nr. 92.069). VERKERK, P.H. & S.P. VERLOOVE-VANHORICK. Rapportage van de screening op congenitale hypothyreoidie bij kinderen geboren in 1991 en 3e meetpunt 1986. Leiden, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, 1992. (Publikatie.nr. 92.066).
Trefwoorden:	Screening Congenitale hypothyreoidie Phenylketonurie Pasgeborenen

Onderzoeksnummer: 920137
Titel: Het gebruik van alternatieve geneeswijzen door de schoolgaande jeugd in Oost-Gelderland.

Doel-/vraagstelling:

- In hoeverre maken jeugdigen gebruik van alternatieve geneeswijzen en hoe staat dit in verhouding met het gebruik van reguliere geneeswijzen?
- van welke alternatieve en reguliere geneeswijzen maken zij gebruik en door wie worden deze toegepast?
- voor welke aandoeningen worden alternatieve geneeswijzen toegepast?
- spelen demografische factoren een rol in de mate en aard van het gebruik van alternatieve geneeswijzen?

Gegevensverzameling: Algemene gegevens: geslacht, leeftijd, woonplaats, gezinssituatie, SES, nationaliteit, rangnummer binnen het gezin, soort onderwijs, nationaliteit. Per medische behandeling in het afgelopen jaar: geneeswijze en behandeljaar, indicatie, soort behandeling, gezondheidstoestand, alternatieve behandeling langer dan 1 jaar geleden.

Methode:

- Enquête;
- Registratie in het kader van het PGO.

Onderzoeksobject: 4999 Kinderen, 50.1 % tussen de 4 en 8 jaar uit basisonderwijs en speciaal onderwijs, 49.9% tussen de 9 en 14 jaar uit het basisonderwijs en speciaal onderwijs. 53% jongens en 47% meisjes.

Plaats van onderzoek: Scholen in de regio Oost-Gelderland.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: S. Bambang Oetomo, jeugdarts.

Andere onderzoekers: A. Sluiter-van Nies, C. de Rover.

Onderzoeksinstelling: GGD Oost-Gelderland Afdeling Jeugdgezondheidszorg
Postbus 53
7000 AB Doetinchem

Contactadres: GGD Oost-Gelderland Afdeling Jeugdgezondheidszorg
S. Bambang Oetomo
Postbus 53
7000 AB Doetinchem

Start onderzoek: 1988

Einde onderzoek: medio 1991

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting:

- Van alle kinderen is 54% regulier en 17% alternatief behandeld, 38% van de kinderen onderging geen behandeling;
- 9% van de kinderen is zowel regulier als alternatief behandeld;
- van alle kinderen maakt 13% gebruik van reguliere zelfmedicatie, en eveneens 13% van alternatieve zelfmedicatie;
- Voor aandoeningen van luchtwegen en zenuwstelsel wordt relatief veel van alternatieve geneeswijzen gebruik gemaakt;
- Bij gedragsproblemen bezoekt 65% de alternatieve genezer;
- Alternatieve geneeswijzen worden relatief weinig gebruikt voor aandoeningen van de ogen, de oren, het bewegingsapparaat en het hart-vaatstelsel;

- Bij hoofdpijn wordt het meest (57% van reguliere zelfmedicatie gebruik gemaakt;
- Van de alternatieve geneeswijzen wordt de homeopathie het meest toegepast.

Publikaties:

BAMBANG OETOMO, S., A. SLUITER-VAN NIES & C. DE ROVER.
Het gebruik van alternatieve geneeswijzen door de schoolgaande jeugd in Oost-Gelderland.
Doetinchem, GGD Oost-Gelderland, 1991.

Trefwoorden:

Alternatieve geneeswijzen
Schoolkinderen

Onderzoeksnummer: 920138
Titel: Inventarisatie van gegevens uit preventief verpleegkundig onderzoek bij leerlingen van groep 4 van basisscholen in Den Haag.

Doel-/vraagstelling: - Inventariseren gezondheidsproblemen en sociaal-emotionele problemen met het oog op collectieve preventie;
- zijn er t.a.v. gezondheids- en emotionele problemen verschillen per wijk en/of naar etniciteit?

Gegevensverzameling: Preventief verpleegkundig onderzoek volgens het protocol ontwikkeld in Den Haag (J.A.M. Reuser, F.A. Liezenga en M.A.T.W. Zwartendijk-Schats, 1991, GGD Den Haag).

Methode: Registratie in het kader van het PVO.

Onderzoeksobject: T.z.t. 4000 leerlingen uit groep 4 van het basisonderwijs.

Plaats van onderzoek: Den Haag.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: F.A. Liezenga, jeugdverpleegkundige.

Andere onderzoekers: A. Schiebroek, M.A.T.W. Zwartendijk-Schats.

Onderzoeksinstelling: GG & GD Den Haag Afdeling Jeugdgezondheidszorg
Postbus 65783
2506 EB Den Haag

Contactadres: GG & GD Den Haag
M.A.T.W. Zwartendijk-Schats
Postbus 65783
2506 EB Den Haag

Start onderzoek: september 1992

Einde onderzoek: 1995

Onderzoeksfase: opgeschort

Aanvulling: Het onderzoek is na de pilotstudy opgeschort i.v.m. reorganisatie en vacaturestop/vacatures.

Trefwoorden: Schoolkinderen
Preventief Verpleegkundig Onderzoek

Onderzoeksnummer: 920139
Titel: Kindermishandeling: de effectiviteit van samenwerking bij hulpverlening.

Doel-/vraagstelling:

- Welke condities/factoren vergroten de kans dat samenwerking wordt gerealiseerd bij de uitvoering van de hulpverlening en afstemming van een adequaat en herkenbaar hulpaanbod inzake kindermishandeling tussen instellingen en beroepsbeoefenaren uit verschillende circuits?
- Welke tactieken zijn succesvol gebleken voor het tot stand brengen van (regionale) samenwerking?
- welke criteria kunnen worden verbonden aan geslaagde samenwerking en hoe kan kwaliteitsbewaking gestalte krijgen?
- Welke eisen stellen ex-cliënten, die te maken hebben gehad met kindermishandeling aan de hulpverlening?

Methode:

- Enquête;
- literatuuronderzoek;
- gestructureerde consultatiemethode.

Soort onderzoek: overig onderzoek
Projectleider: F.A. Swets-Gronert.
Andere onderzoekers: I. Kok, P. Koedoot, K. Buckens.
Onderzoeksinstelling: Nederlands Centrum voor Geestelijke Volksgezondheid
Postbus 5103
3502 JC Utrecht

Contactadres: Nederlands Centrum voor Geestelijke Volksgezondheid
I. Kok
Postbus 5103
3502 JC Utrecht

Start onderzoek: juni 1991
Einde onderzoek: mei 1992
Onderzoeksfase: afgesloten

Publikaties: KOK, I., P. KOEDOOT, K. BUCKENS & F. SWETS-GRONERTS.
Samenwerking op niveau: naar beter afstemming in de hulpverlening bij kindermishandeling.
Utrecht, Nederlands centrum Geestelijke volksgezondheid, 1992.
(NcGv-reeks 92-14).

Trefwoorden: Kindermishandeling
Samenwerking
Geestelijke gezondheidszorg

Onderzoeksnummer:	920140
Titel:	De kleuter als extra informatiebron: wat zijn de consequenties voor het beleid van de jeugdarts.
Doel-/vraagstelling:	levert het gebruik van het boekje "zie mij eens" meer informatie op over de gezondheid van kinderen tijdens het PGO?
Gegevensverzameling:	Eetgedrag, slaapgedrag, gezinssituatie, tijdsinvestering in bespreking ingevulde boekjes tijdens PGO.
Methode:	Interview.
Onderzoeksobject:	470 leerlingen op 20 scholen, die in groep 2 basisonderwijs een PGO kregen. 272 in interventie-groep en 198 in controle-groep.
Plaats van onderzoek:	Regio Gemert.
Soort onderzoek:	onderzoek in kader van cursus/opleiding Opleiding Jeugdgezondheidszorg 1990-1992, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, Leiden.
Projectleider:	M.J.P. Ackens, consultatiebureau-arts.
Onderzoeksinstelling:	GGD Gewest Helmond afd. Jeugdgezondheidszorg Postbus 94 5700 AB Helmond
Contactadres:	GGD Gewest Helmond M.J.P. Ackens Postbus 94 5700 AB Helmond
Start onderzoek:	1991
Einde onderzoek:	1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	In de interventie-groep bleek meer gesproken te worden over de variatie in eten en de rituelen rondom het naar bed gaan. De aanleiding hiervoor was de informatie uit het boekje "zie mij eens" door de kleuter ingevuld. Dit leidde echter niet tot een ander beleid van de arts ten aanzien van deze onderwerpen in de interventie-groep. Het boekje "zie mij eens" blijkt geen extra informatiebron te zijn voor de arts tijdens het PGO. De verklaring hiervoor moet waarschijnlijk gezocht worden in het feit dat kleuters door middel van het boekje geen relevante informatie kunnen geven over hun eetgedrag, slaapgewoonten en gezinssituatie. Er is geen verschil in gemiddelde tijd besteed aan een PGO tussen de interventie- en de controle-groep.
Publikaties:	ACKENS, M.J.P. De kleuter als extra informatiebron: wat zijn de consequenties voor het beleid van de jeugdarts. Leiden, Ned.Inst.Praev.Gezondheidszorg-TNO, Afd. Onderwijs, 1993. (Scriptie Opleiding Jeugdgezondheidszorg).
Trefwoorden:	Schoolkinderen Periodiek geneeskundig onderzoek

Onderzoeksnummer:	920141
Titel:	Knelpunten tussen hulpvraag en hulpaanbod in het kader van VTO.
Doel-/vraagstelling:	- Hoe is de hulpvraag bij ouders ontstaan en welke factoren hebben er toe bijgedragen dat ouders actief hulp zijn gaan zoeken? - Waar en hoe hebben ouders hulp gezocht en op welke wijze is aan de hulpvraag van ouders tegemoet gekomen.
Gegevensverzameling:	SES ouders, leeftijd kind/ouders, geslacht kind/ouders, etniciteit, middels interviews werd het hulpverleningsproces dat de ouders met hun kind hebben doorgemaakt in kaart gebracht.
Methode:	- Interview; - literatuuronderzoek.
Onderzoeksubject:	45 Ouders die een kind hebben aangemeld bij het VTO-team.
Plaats van onderzoek:	Rotterdam.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	A. Vlaanderen, psycholoog.
Andere onderzoekers:	H. Raat.
Onderzoeksinstelling:	Stichting VTO Rotterdam Schiedamsedijk 95 3000 LP Rotterdam
Contactadres:	Stichting VTO Rotterdam A. Vlaanderen Schiedamsedijk 95 3000 LP Rotterdam
Start onderzoek:	september 1992
Einde onderzoek:	juli 1993
Onderzoeksfase:	rapportage
Trefwoorden:	Hulpzoekgedrag Vroegtijdige onderkenning van ontwikkelingsstoornissen Begeleiding

Onderzoeksnummer:	920142
Titel:	Kwaliteit van leven bij jongeren met migraine.
Doel-/vraagstelling:	Het ontwikkelen van een instrument ter registratie van de kwaliteit van leven bij jongeren met gezondheidsklachten.
Gegevensverzameling:	Somatische en psychologische gegevens.
Methode:	- Interview; - Enquête.
Onderzoeksubject:	200 middelbare school leerlingen in de leeftijd van 12-17 jaar.
Plaats van onderzoek:	Hillegom.
Soort onderzoek:	promotie-onderzoek
Projectleider:	Dr. H. Langeveld, psycholoog.
Andere onderzoekers:	J. Passchier.
Onderzoeksinstelling:	E.U.R. Afd. Medische Psychologie Postbus 1738 3000 DR Rotterdam
Samenwerkend met:	Sophia Kinderziekenhuis, afd. Kinderpsychiatrie, H. Koot. Sophia Kinderziekenhuis, Afd. Kinder- en Jeugdpsychiatrie Gordelweg 160 3038 GE Rotterdam
Contactadres:	E.U.R. Afd. Medische Psychologie H. Langeveld/ J. Passchier Postbus 1738 3000 DR Rotterdam
Start onderzoek:	april 1992
Einde onderzoek:	april 1994
Onderzoeksfase:	veldwerk
Trefwoorden:	Hoofdpijn Adolescenten

Onderzoeksnummer:	920143
Titel:	Longitudinaliteit in de JGZ, gemeten tijdens het PGO VO II.
Doel-/vraagstelling:	Het verkrijgen van inzicht in de mate waarin longitudinale begeleiding van 4-19 jarigen is gerealiseerd en hoeveel zorgachterstand is opgetreden. Dit inzicht dient o.a. ter beoordeling van de effectiviteit van de afdeling en het bereiken van de doelgroep.
Gegevensverzameling:	Sociaal-demografische achtergrondgegevens, soort en aard interventie door de schoolarts, aantal en soort PGO's in het dossier.
Methode:	Registratie in het kader van het PGO.
Onderzoeksubject:	Jeugdigen die tussen 1-1-1991 en 31-7-1991 zijn onderzocht in het kader van een PGO VO II (14-15 jarigen).
Plaats van onderzoek:	Rotterdam.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	A.A.J.M. Hazebroek-Kampschreur, jeugdarts.
Andere onderzoekers:	W. Jansen.
Onderzoeksinstelling:	GGD Rotterdam Afd. Jeugdzorg Postbus 70032 3000 LP Rotterdam
Contactadres:	GGD Rotterdam e.o. Afd. Jeugdzorg W. Jansen Postbus 70032 3000 LP Rotterdam
Start onderzoek:	mei 1990
Einde onderzoek:	niet bekend
Onderzoeksfase:	rapportage
Samenvatting:	Nog geen resultaten beschikbaar.
Publikaties:	artikel
Trefwoorden:	Periodiek geneeskundig onderzoek Adolescenten JGZ-dossier

Onderzoeksnummer: 920144
Titel: Onderzoek naar testisregistratie bij in 1986 geboren jongens.

Doel-/vraagstelling:

- Welke preventieve zorg kregen de jongens van 0-4 jaar en hoe volledig was de overdracht van de gegevens hiervan aan de GGD?
- hoe is de testisregistratie op 5 meetmomenten bij deze jongens, is er verandering in registratie t.o.v. het vorige onderzoek?
- Zijn de ouders bekend met de testisligging bij hun zoon en beschikken ze over de registratie hiervan?
- Hoeveel jongens zijn behandeld wegens niet-scrotale testis en hoe was bij hen volgens de JGZ-gegevens de testisligging voor de behandeling?

Gegevensverzameling:

- Volledigheid en hoedanigheid preventieve zorg?
- aanwezigheid van CB-kaarten;
- testisregistratie en kennis van testisligging bij de jongens bij de ouders;
- geregistreerde testisligging op 5 meetmomenten;
- gegevens over eventuele behandeling.

Methode:

- Registratie in het kader van het PGO;
- retrospectief onderzoek.

Onderzoeksubject: Alle 1281 in het kader van het PGO opgeroepen in 1986 geboren jongens.

Plaats van onderzoek: Regio GGD Amstelland-de Meerlanden (Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, Uithoorn).

Soort onderzoek: overig onderzoek
Projectleider: C.J.E. Venlet-Melchior, jeugdarts.
Andere onderzoekers: Alle teams JGZ in de regio.
Onderzoeksinstelling: GGD Amstelland-de Meerlanden Afd. Jeugdgezondheidszorg
Fokkerlaan 50
1185 JC Amstelveen

Contactadres: GGD Amstelland-de Meerlanden
C.J.E. Venlet-Melchior
Fokkerlaan 50
1185 JC Amstelveen

Start onderzoek: april 1991
Einde onderzoek: eind 1992
Onderzoeksfase: rapportage

Samenvatting:

- 95.5% van de in Nederland opgegroeide jongens kreeg volledige preventieve zorg; van 97% van de jongens die ooit een CB bezochten waren de CB gegevens uiteindelijk aanwezig bij de GGD;
- bij 8.5% van de jongens was ooit een testis niet-scrotaal gezien; de registratie van testisligging op de gezondheidskaart is sinds het vorige onderzoek verbeterd;
- bij de 1 op de 5 jongens beschikten de ouders over testisregistratie;
- 1.7% van de jongens had orchidopexie ondergaan, bij slechts 2 van hen was bij de JGZ voor operatie een normale testisligging geregistreerd en waren er geen bijkomende afwijkingen zoals een liesbreuk.

Aanvulling:	Het onderzoek is het vervolg op een onderzoek naar testisregistratie bij 11-jarige jongens dat in 1985/1986 werd verricht. Alle ouders ontvingen bij het onderzoek een "balletjes-voorlichtingsfolder"; voorzover de ouders daarover nog niet beschikten kregen ze in een groeiboekje of in een folder de testisregistratie van hun zoon mee. Het is de bedoeling om in 1997 een na-onderzoek te doen bij een steekproef uit de onderzoekspopulatie om na te gaan of nog meer jongens behandeld zijn wegens een niet-scrotale testikel en of de voorlichting onnodige behandeling heeft kunnen voorkomen.
Publikaties:	In het jaarverslag 1992 van de GGD Amstelland-de Meerlanden wordt een eerste korte beschrijving van het onderzoek en de uitkomsten opgenomen. Het ligt in de bedoeling het onderzoek elders uitgebreider te publiceren.
Trefwoorden:	Chryptorchisme Registratie

Onderzoeksnummer: 920145
Titel: Ontwikkeling van een instrument voor onderzoek van de spraakverstaanbaarheid in achtergrondlawaai bij jonge kinderen (6.0-8.0 jaar oud).

Doel-/vraagstelling: - Ontwikkeling van een onderzoeksinstrument;
- "normering" van het ontwikkelde instrument.

Gegevensverzameling: - Gegevens m.b.t. de keuze van het onderzoeksmateriaal, keuze van zinnen en de samenstelling van het achtergrondlawaai;
- gegevens m.b.t. de drempel voor het verstaan van de geselecteerde zinnen in het achtergrondlawaai bij kinderen tussen 6.0-8.0 jr;
- gegevens m.b.t. de geschiktheid van de gevolgde procedure door drempelbepaling bij onderzoek van spraakverstaan in achtergrondlawaai bij kinderen;
- gegevens m.b.t. de geschiktheid van de verschillende testcondities;
- resultaten na aanbidding van het ontwikkelde testinstrument aan 62 kinderen tussen 6.0-8.0 jaar, en een kleine groep volwassenen.

Methode: - Literatuuronderzoek;
- Experiment.

Onderzoeksobject: Kinderen in de leeftijd van 6.0-8.0 jaar, met gemiddelde schoolprestaties, een leeftijdsadequaat niveau van taalontwikkeling, nederlandstalige ouders en 'normale' gehoordrempels op 500/1000/2000/3000/4000 Hz kleiner of gelijk aan 20 dB.

Plaats van onderzoek: Basisscholen in de stad Groningen, basisscholen in Ter Boer en Loppersum (prov. Groningen).

Soort onderzoek: onderzoek in kader van cursus/opleiding
Doctoraal Spraak- en Taalpathologie, K.U. Nijmegen.

Projectleider: J.P. le Coultre-Martin, psycholoog.

Onderzoeksinstelling: A.Z. Groningen, Audiologisch Instituut
Oostersingel 59
9713 EZ Groningen

Contactadres: A.Z. Groningen, Audiologisch Instituut
J.H. Pape
Oostersingel 59
9713 EZ Groningen

Start onderzoek: januari 1991

Einde onderzoek: juli 1992

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: - Kinderen ondervinden duidelijk meer problemen met het verstaan van spraak in achtergrondlawaai dan volwassenen;
- De oudere kinderen uit de onderzoeksgroep behalen gemiddeld betere resultaten dan de jongeren bij verschillende sterktes van achtergrondlawaai;
- in de moeilijkste conditie (achtergrondlawaai relatief het sterkst) is het verschil in prestaties significant;

- er is een "handleiding" geschreven met daarin een beschrijving van de afnameprocedure en aanwijzingen bij de scoring. Na berekening van het percentage correct nagezegde zinnen per lijst kunnen de individuele resultaten van het onderzochte kind worden vergeleken met de resultaten van de leeftijdsgenoten in de proefgroep; vervolgens wordt aangegeven hoe de resultaten van de vergelijking geïnterpreteerd kunnen worden.

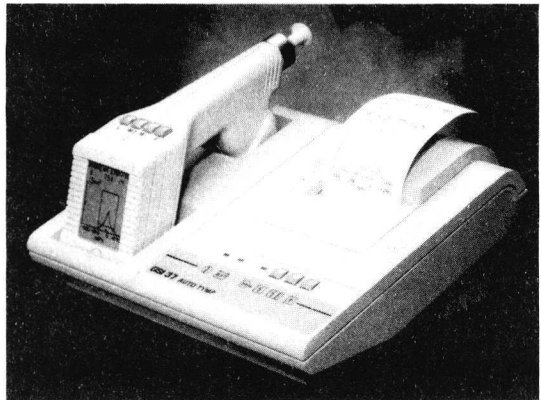
Aanvulling: Het onderzoek heeft een vervolg gekregen in vorm van een promotieonderzoek.

Publikaties: PAPE, J.H.
Ontwikkeling van een instrument voor onderzoek van de spraakverstaandigheid in achtergrondlawaai bij jonge kinderen (6.0-8.0 jr.)
s.l., s.n., 1992.
Doctoraal scriptie.

Trefwoorden: Oor & gehoor
Schoolkinderen

ELECTRO
MEDICAL
INSTRUMENTS

*De professionals
achter geavanceerde
electronica voor
audiologie!*

- * specialisatie op audiologisch gebied;
- * een uitgebreid leveringsprogramma van uitsluitend kwaliteitsprodukten (Interacoustics, Lucas Grason Stadler, Rexton, Danplex);

- * know-how die wij tijdens onze cursussen graag met u delen;
- * service, ijk- en onderhoudsarrangementen en gerichte advisering.

Electro Medical Instruments BV, Leigraafseweg 8, Postbus 111, 6980 AC Doesburg
Telefoon 08334 - 71111, Telefax 08334 - 76216

Onderzoeksnummer:	920146
Titel:	Opsporing van personen met familiale hypercholesterolaemie d.m.v. een positieve familie anamnese voor hart en vaatziekten.
Doel-/vraagstelling:	Onderzoek naar de mogelijkheid personen met familiale hypercholesterolaemie (FH) op te sporen d.m.v. de familie-anamnese voor hart-vaatziekten gevolgd door een cholesterolmeting.
Gegevensverzameling:	Familie anamnese van vader en moeder, rookgewoonten in het gezin, beweging/sport van het kind, voedingsgewoonten van het gezin, cholesterolbepaling bij ouders met positieve familie-anamnese.
Methode:	Interview, cholesterolbepaling m.b.v. van vingerprik.
Onderzoeksubject:	Ouders van basisschoolkinderen die voor een PGO komen.
Plaats van onderzoek:	Streekgewest Westelijk Noord Brabant.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	Dr. W.A.H.J. van Stiphout, arts-epidemioloog.
Andere onderzoekers:	P.L.M. van Leengoed.
Onderzoeksinstelling:	GGD Westelijk Noord-Brabant afd. Jeugdgezondheidszorg Postbus 723 4600 AS Bergen op Zoom
Samenwerkend met:	R. Asselberg, huisarts, te Bergen op Zoom Refaja Ziekenhuis, Dr. Stoel, Kinderpolikliniek, te Dordrecht.
Contactadres:	GGD Westelijk Noord-Brabant Dr. W.A.H.J. van Stiphout Postbus 723 4600 AS Bergen op Zoom
Start onderzoek:	medio 1990
Einde onderzoek:	medio 1993
Onderzoeksfase:	rapportage
Samenvatting:	Based on a prevalence of 1:500, the maximum number of patiënts we could find was 18. Because of the heriditance of FH, wicht is autosomal dominant, the expected detection rate was 50%, meaning 9 persons. We found 7 or 8. Possible explanations for this discrepancy are: - a matter of chance, statistical variation - a number of 'suspected' persons still has to be diagnosed - a selection based on a positive family history of CVD might be too narrow - missing persons because of false negative family history or refusal for cholesterol measurement - assumption of the prevalence of FH might be incorrect (wich could also mean an enlargement of the discrepancy) Conclusion: assuming a prevalence of 1:500, we conclude that it is possible to find about 50% of persons with FH with the method that is described.
Trefwoorden:	Hart- en vaatziekten Cholesterol

Onderzoeksnummer:	920147
Titel:	Ouders van kinderen met een chronische aandoening.
Doel-/vraagstelling:	Inventarisatie van behoefte aan begeleiding bij ouders (informatie, psychosociale en psychiatrische ondersteuning) en bestaande projectmatige activiteiten.
Gegevensverzameling:	
Methode:	- Interview; - enquête; - literatuuronderzoek
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	G. Hutschemaekers.
Andere onderzoekers:	C. de Rijk.
Onderzoeksinstelling:	Nederlands Centrum voor Geestelijke Volksgezondheid Postbus 5103 3502 JC Utrecht
Contactadres:	Nederlands Centrum voor Geestelijke Volksgezondheid C. de Rijk Postbus 5103 3502 JC Utrecht
Start onderzoek:	september 1992
Einde onderzoek:	januari 1993
Onderzoeksfase:	veldwerk
Trefwoorden:	Zieke kinderen Begeleiding
BRON	NCGV

Onderzoeksnummer:	920148
Titel:	De overdracht in beeld: een inventariserend onderzoek naar de registratie en overdracht van gegevens.
Doel-/vraagstelling:	Het verkrijgen van inzicht in de registratie van JGZ-gegevens van 0-4 jaar. Hoe deze gegevens worden overgedragen (naar JGZ 4-19 jaar). Waarom gegevens ontbreken.
Gegevensverzameling:	- Geregistreerde cijfers m.b.t. aanwezigheid cb-kaarten als kinderen in groep 1 verschijnen; - handelwijze en mening van huisartsen en CB-artsen betreffende de overdracht van gegevens naar de JGZ van 4-19 jaar; - handelwijze en mening van hoofd- en wijkverpleegkundigen betreffende de overdracht van gegevens naar de JGZ 4-19 jaar.
Methode:	Enquête, registratie in het kader van het PGO.
Onderzoeksubject:	n.v.t.
Plaats van onderzoek:	n.v.t.
Soort onderzoek:	onderzoek in kader van cursus/opleiding Hogere Beroepsopleiding Verpleegkunde.
Projectleider:	R. Leijnse, stagiair HBO-V.
Onderzoeksinstelling:	GGD Zeeland Postbus 345 4460 AS Goes
Contactadres:	GGD Zeeland R.J.I. Boog Postbus 345 4460 AS Goes
Start onderzoek:	september 1992
Einde onderzoek:	december 1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	- Het gebruik van het overdrachtsformulier loopt niet naar wens; - 32% van de huisartsen vult de CB-kaart volledig in, bij CB-artsen is dit percentage 80%, bij wijkverpleegkundigen 83%; - de CB-kaarten worden soms aan de ouders meegegeven; - de CB-artsen en wijkverpleegkundigen willen graag mondelinge toelichting verstrekken tijdens de overdracht; - onder huisartsen heerst onbekendheid met de werkwijze van de GGD betreffende dit onderdeel.
Trefwoorden:	Registratie JGZ-dossier Jeugdgezondheidszorg 0-schoolgaand Jeugdgezondheidszorg schoolgaand en ouder

Onderzoeksnummer:	920149
Titel:	Preventie van seksueel misbruik: een experimenteel onderzoek.
Doel-/vraagstelling:	Doel van dit onderzoek is te bekijken of het preventieprogramma "Voor straf een zoen" voor kinderen in de bovenbouw van het basisonderwijs effect heeft op hun weerbaarheid, zo ja, waaraan kan dat worden toegeschreven.
Gegevensverzameling:	
Methode:	- Enquête; - interview; - survey.
Plaats van onderzoek:	Utrecht.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	C. Hoefnagels.
Andere onderzoekers:	M. v.d Meijden
Onderzoeksinstelling:	RIAGG Stad Utrecht Postbus 12038 3501 AA Utrecht
Samenwerkend met:	Nederlands centrum Geestelijke volksgezondheid, Utrecht.
Contactadres:	RIAGG Stad Utrecht C. Hoefnagels Postbus 12038 3501 AA Utrecht
Start onderzoek:	juli 1989
Einde onderzoek:	april 1993
Onderzoeksfase:	rapportage
Trefwoorden:	Seksueel misbruik Schoolkinderen
BRON	NCGV

Onderzoeksnummer: 920150
Titel: Preventief geneeskundig onderzoek versus onderzoek op indicatie van de leerkracht.

Doel-/vraagstelling: Het verkrijgen van inzicht in de overeenkomsten en/of verschillen tussen afwijkingen gesignaleerd door de jeugdarts tijdens het PGO en leerlingen die op indicatie van de leerkracht onderzocht worden.

Gegevensverzameling: NAW-gegevens leerling op indicatie van leerkracht met indicatiegebied, motoriek, psychisch, somatisch.

Methode:

- Enquête;
- registratie in het kader van het PGO;
- prospectief onderzoek.

Onderzoeksubject: Leerlingen van groep 2 die in het laatste kwartaal van 1992 werden uitgenodigd voor een PGO.

Plaats van onderzoek: Basisschool.

Soort onderzoek: onderzoek in kader van cursus/opleiding
Epidemiologie A.

Projectleider: M. Claessens, epidemioloog.

Contactadres: Dienst Welzijn en Volksgezondheid, Afdeling Jeugdgezondheidszorg
M. Claessens
Postbus 5364
6802 EJ Arnhem

Start onderzoek: september 1992

Einde onderzoek: mei 1993

Onderzoeksfase: rapportage

Trefwoorden: Periodiek geneeskundig onderzoek
Leerkrachten
Schoolkinderen

Onderzoeksnummer:	920151
Titel:	Project Kleuteronderzoek: vroegtijdige onderkenning risicokinderen en risicogroepen binnen de jeugdgezondheidszorg voor 4-19 jarigen.
Doel-/vraagstelling:	Het opzetten van een procedure voor het signaleren, adviseren en (begeleidend) verwijzen van problematiek op 3 aandachtsgebieden (motoriek, taalontwikkeling en psychosociale ontwikkeling) tijdens het Preventief Gezondheidsonderzoek van groep 2, o.a. door het invoeren van nieuwe, gestandaardiseerde onderzoeksmethoden.
Gegevensverzameling:	Score Motoriektest Oudste Kleuters, score VTO-taalscreeningsinstrument 5-jarigen, vragenlijst pedagogische en psychosociale problematiek (KIPPPI).
Methode:	- Interview; - registratie in het kader van het PGO.
Onderzoeksubject:	De kleuters die in het schooljaar 1991-1992 en het schooljaar 1992-1993 werden opgeroepen voor het PGO van groep 2: circa 3000 5-jarige basisschoolleerlingen.
Plaats van onderzoek:	De regio Zuid-Kennemerland: Haarlem, Bennebroek, Bloemendaal, Haarlemmerliede/Spaarnwoude, Heemstede, Zandvoort.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	H.J.J. van Hensbergen, hoofd JGZ.
Andere onderzoekers:	A.M. de Koster.
Onderzoeksinstelling:	GGD Zuid-Kennemerland afdeling Jeugdgezondheidszorg Zijlweg 2 2013 DH Haarlem
Samenwerkend met:	N.P.J. Kousemaker, Leiden.
Contactadres:	GGD Zuid-Kennemerland afdeling Jeugdgezondheidszorg A.M. de Koster Zijlweg 2 2013 DH Haarlem
Start onderzoek:	april 1990
Einde onderzoek:	april 1993
Onderzoeksfase:	rapportage
Publikaties:	Intern rapport verschijnt medio 1993.
Trefwoorden:	Vroegtijdige onderkenning van ontwikkelingsstoornissen Kleuters Periodiek geneeskundig onderzoek Screening

Onderzoeksnummer: 920152
Titel: Project psychosociale preventie JGZ: verslag onderzoek bij 4-12 jarigen.

Doel-/vraagstelling:

- De ontwikkeling van een signalerings- en begeleidingsprocedure op grond waarvan signalering, advisering, begeleiding en verwijzing kan plaats vinden, dit voor ouders met opvoedingsonzekerheid bij kinderen met lichte tot ernstige psychosociale problematiek;
- De invoering van deze procedure binnen de afdeling JGZ van de GGD stadsgewest Breda;
- Wetenschappelijke evaluatie van deze procedure.

Gegevensverzameling: Psychosociale problematiek van kinderen, last en zorgen van de ouders i.v.m. deze problematiek, visie artsen en verpleegkundigen over psychosociale preventie.

Methode:

- Interview;
- enquête;
- registratie in het kader van het PGO;
- observatie.

Onderzoeksobject: Kinderen van 4-12 jaar, hun ouders en medewerkers afd. JGZ.

Plaats van onderzoek: Stadsgewest Breda.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: J. Wassenaar, jeugdarts. Prof. J.D. Ingleby.

Andere onderzoekers: A.J.M. de Bruijn, H.T. Kroesbergen, J.P.M. de Wijs, B.S.H. Keve.

Onderzoeksinstelling: GGD Stadsgewest Breda

Postbus 3215

4800 DE Breda

Samenwerkend met: Rijksuniversiteit Utrecht, Vakgroep ontwikkelingspsychologie, Prof. J.D. Ingleby

Contactadres: GGD Stadsgewest Breda I. Kroesbergen

Postbus 3215

4800 DE Breda

Start onderzoek: oktober 1989

Einde onderzoek: december 1992

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: In de ontwikkelde procedure wordt een essentieel onderscheid gemaakt in de z.g. "objectieve" en "subjectieve" problematiek: psychosociale problematiek van kinderen en last en zorgen daarover van ouders. De procedure kent 3 fasen: het preventief gezondheidsonderzoek, vervolgesprek(ken) en huisbezoek(en). In deze fasen wordt inzicht verkregen over de sociale en materiële context van ouder en kind, attitudes van de ouder over opvoeding en ontwikkeling, interactie tussen ouder en kind en gedrag van het kind. Een registratiekaart is ingevoerd waarop in de verschillende fasen de resultaten van signalering en begeleiding inzichtelijk worden gemaakt. Daarnaast worden nog een aantal andere hulpmiddelen ontwikkeld en ingevoerd: kleuterboekje, ecomap en weekkaart. De jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen van de GGD Stadsgewest Breda hebben deelgenomen aan een cursus, waarin de procedure is geïntroduceerd.

De effectiviteit van de procedure is onderzocht door zowel voor als na de invoering van de procedure bij een aselechte steekproef van scholen het signaleringsgedrag van de artsen na te gaan. de drempel die jeugdartsen hebben bij het signaleren van psychosociale problematiek tijdens een preventief gezondheidsonderzoek wordt lager na het invoeren van de procedure. De tevredenheid van ouders met de JGZ is hoger na de invoering van de procedure.

Publikaties: BRUIJN, A.J.M. DE, H.T. KROESBERGEN, J.P.M. DE WIJS & B.S.H. KEVE.
Project Psychosociale Preventie JGZ.
Breda, GGD Stadsgewest Breda, 1992.

Trefwoorden: Psycho-sociale problemen
Jeugdgezondheidszorg schoolgaand en ouder
Signaleren

PUBLIKATIES DOCUMENTATIECENTRUM JEUGDGEZONDHEIDSZORG

Het documentatiecentrum JGZ brengt publikaties uit op uw vakgebied.
Leden van de NVJG kunnen deze publikaties kosteloos verkrijgen via het secretariaat van de NVJG te Utrecht, telefoon 030-823208.
Niet-leden kunnen de publikaties bestellen via het NIPG-TNO in Leiden.
De volgende publikaties zijn nog leverbaar:

1. BIBLIOGRAFIE JEUGDGEZONDHEIDSZORG 1991-1992
samengest. door L.M. Ouwehand et al.
Utrecht, NVJG, 1992
ISBN90-6743-221-0
Meer dan 700 literatuurreferenties op het gebied van de jeugdgezondheidszorg, verzameld uit 24 nederlands(talige) vaktijdschriften.
f 29,-- (incl. BTW), o.v.v. bestelnummer 92.005
2. ONDERZOEK IN DE JEUGDGEZONDHEIDSZORG VAN 0-21-JARIGEN
Inventarisatie van gegevens over 1989-1990.
samengest. door M. de Moel et al.
Utrecht, NVJG, 1991
ISBN90-6743-206-7
169 beschrijvingen van onderzoek(sprojecten) binnen het veld van de JGZ, gestart of lopend in 1989-1990.
f 50,-- (incl. BTW), o.v.v. bestelnummer 91.075.

Publikaties kunnen besteld worden door het verschuldigde bedrag over te maken op postbankrekening 99.889 van het NIPG-TNO te Leiden o.v.v. het bestelnummer.

Onderzoeksnummer:	920153
Titel:	Protocol verpleegkundig handelen op het zuigelingenbureau.
Doel-/vraagstelling:	Toepassing binnen de ouder-en kindzorg van de visie van D. Orem als basis voor het verpleegkundig handelen door de ontwikkeling van een protocol verpleegkundig handelen op het zuigelingenbureau.
Gegevensverzameling:	Praktijkgegevens.
Methode:	- Interview; - enquête; - observatie; - literatuuronderzoek.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	I. Windmeijer.
Onderzoeksinstelling:	Compliance Consult Groningenweg 6 2803 PV Gouda
Contactadres:	Compliance Consult Groningenweg 6 2803 PV Gouda
Einde onderzoek:	december 1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	Kern van het verpleegkundig handelen vanuit de visie van Orem is het ondersteunen van ouders bij de verzorging en opvoeding van hun kind, aansluitend bij de normen en waarden van de ouder, en met respect voor de eigen verantwoordelijkheid van de ouders bij het maken van keuzes in de verzorging en opvoeding van hun kind. Het werken volgens de visie van Orem heeft tot gevolg dat verpleegkundigen op methodische wijze hun taak vormgeven. De vereiste kennis en attitude om volgens dit protocol te werken worden in een driedaagse bijscholing geleerd.
Publikaties:	STICHTING MAATZORG. Protocol verpleegkundig handelen op het zuigelingenbureau. Gouda, Compliance Consult, 1993. (Opdrachtgever Stichting Maatzorg Delft)
Trefwoorden:	Jeugdgezondheidszorg 0-schoolgaand

Onderzoeksnummer:	920154
Titel:	Screening op visuele stoornissen in Amsterdam.
Doel-/vraagstelling:	Hoe hoog is de oproeprespons van het PGO 2-jarigen, 3-4 jarigen en PGO 11-jarigen? Wat is de uitslag van de V.O.V.-screening (2 jaar), APK-screening (3-4 jaar) en Landoltkaartscreening (11 jaar)? Welke actie is door medewerkers op de consultatiebureau's genomen n.a.v. de uitslag? Is de testuitslag gerelateerd aan achtergrond kenmerken van het kind?
Gegevensverzameling:	Geslacht, leeftijd, etniciteit, SES, testuitslag.
Methode:	Registratie in het kader van het PGO.
Onderzoeksobject:	3197 Kinderen: PGO 2 jaar (687 kinderen), PGO 3-4 jaar (734 kinderen), PGO 11 jaar (1776 kinderen).
Plaats van onderzoek:	Amsterdam.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	H. Pauw Plomp, jeugdarts.
Andere onderzoekers:	M.F. van der Wal.
Onderzoeksinstelling:	GG & GD Amsterdam sector Jeugdgezondheidszorg Postbus 20244 1000 HE Amsterdam
Contactadres:	GG & GD Amsterdam sector Jeugdgezondheidszorg M.F. van der Wal Postbus 20244 1000 HE Amsterdam
Start onderzoek:	september 1990
Einde onderzoek:	juli 1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	Het opkomstpercentage van de 2-jarigen, 3-4 jarigen en 11-jarigen bedraagt resp. 94%, 93% en 89%. Veel kinderen hebben meer dan 1 oproep nodig. Dit geldt met name voor migrantengezinnen. Zowel de V.O.V.-screening (2 jaar) als de APK-screening (3-4 jaar) worden gekenmerkt door een groot aantal onduidelijke screeningsuitslagen, resp. 21% en 17%. Een onduidelijke screeningsuitslag betekent dat de arts/verpleegkundige niet in staat was het kind te beoordelen in termen van voldoende en onvoldoende. Het zijn met name de Turkse en Marokkaanse kinderen die een onduidelijke screeningsuitslag hebben. In totaal heeft 2,5% van de 2-jarigen, 15% van de 3-4 jarigen en 12% van de 11-jarigen (Landoltkaart-screening) een afwijkende screeningsuitslag. Het percentage afwijkende screeningsuitslagen is bij alloctonen hoger dan bij hun autochtone leeftijdsgenootjes. Dit is waarschijnlijk deels het gevolg van het relatief lage aantal brildragende allochtone kinderen.
Publikaties:	WAL, M.F. VAN DER & H. PAUW PLOMP. Screening op visuele stoornissen in Amsterdam. Amsterdam, GG & GD, sector Jeugdazorg, 1992.
Trefwoorden:	Visus

Onderzoeksnummer:	920155
Titel:	Sexuele vorming/voorlichting van Turkse en Marokkaanse meisjes.
Doel-/vraagstelling:	- Het verkrijgen van inzicht in de behoeften van meisjes en de manier waarop seksuele vorming binnen het voortgezet onderwijs gestalte kan krijgen (Turkse, Marokkaanse, Surinaamse en Antilliaanse meisjes).
Gegevensverzameling:	- Leeftijd, nationaliteit, soort onderwijs; - eerdere voorlichting gehad; door wie, welke onderwerpen, wat is nog onbekend; - specifieke achtergronden van de voorlichting.
Methode:	- Interview; - Enquête.
Onderzoeksubject:	Circa 200 meisjes, 2e klas voortgezet onderwijs (alle schooltypen), leeftijd 13-16 jaar die een PGO ondergaan.
Plaats van onderzoek:	GG en GD Utrecht.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	D. van Donselaar, pedagoog Schooladviescentrum.
Andere onderzoekers:	A. van Engelen, M. Vijfwinkel.
Onderzoeksinstelling:	GG en GD Utrecht Jaarbeursplein 17 3521 AN Utrecht
Contactadres:	GG en GD Utrecht A. van Engelen Jaarbeursplein 17 3521 AN Utrecht
Start onderzoek:	september 1992
Einde onderzoek:	eind 1993
Onderzoeksfase:	veldwerk
Publikaties:	Eindrapportage door P. Selen en D. van Donselaar.
Trefwoorden:	Gezondheidsvoorlichting en -opvoeding Seksualiteit Adolescenten Buitenlandse kinderen/jongeren

Onderzoeksnummer:	920156
Titel:	Signalering en melding van kindermishandeling in de jeugdgezondheidszorg van nul jaar tot schoolgaande leeftijd.
Doel-/vraagstelling:	-Het verkrijgen van inzicht op niveau van de organisatie in het beleid inzake signalering en melding van kindermishandeling door consultatiebureau medewerkers en welke behoefte er bestaat aan een beleidsinstrument.
Gegevensverzameling:	- De gebruikelijke procedure; - beleid inzake signalering en mishandeling: afspraken mondeling/schriftelijk, richtlijnen en protocollen; - welke vragen leven er bij stafartsen en verpleegkundigen.
Methode:	Enquête.
Onderzoeksobject:	Organisatie en beleidsmedewerkers.
Plaats van onderzoek:	Nederland.
Soort onderzoek:	onderzoek in kader van cursus/opleiding Beleid & Management in de Gezondheidszorg, Erasmus Universiteit Rotterdam.
Projectleider:	J.F. Meulmeester, jeugdarts-epidemioloog.
Andere onderzoekers:	S. Goderis.
Onderzoeksinstelling:	Ned. Inst. voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO Postbus 124 2300 AC Leiden
Contactadres:	NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid J.F. Meulmeester Postbus 124 2300 AC Leiden
Start onderzoek:	augustus 1992
Einde onderzoek:	mei 1993
Onderzoeksfase:	rapportage
Publikaties:	te verwachten: NIPG-rapport en artikel.
Trefwoorden:	Kindermishandeling Signaleren

Onderzoeksnummer:	920157
Titel:	Sociaal Medisch Onderzoek Consultatiebureau Kinderen (SMOCK).
Doel-/vraagstelling:	- Het verzamelen van referentiegegevens ten behoeve van het Project Onderzoek Prematuritas en Small for Gestational Age (POPS, 1983); - Onderzoek naar de gezondheidstoestand van kinderen van 0-2 jaar in relatie tot determinanten van gezondheid.
Gegevensverzameling:	- Intake (retrospectief) : SES, zwangerschap, maternale factoren, risicofactoren, pre-, peri-, en postnatale zorg, conditie pasgeborene (retrospectief); - Follow-up (prospectief) : gezondheidstoestand kind, melkvoeding, biometrie, psycho-motorische ontwikkeling, hulpverlening.
Methode:	- Registratie in het kader van het PGO; - observatie; - retrospectief onderzoek; - prospectief onderzoek.
Onderzoeksobject:	2151 Levendgeborenen in de werkgebieden van 21 consultatiebureauteams in Nederland.
Plaats van onderzoek:	CB's in Noord- en Zuid-Holland, Utrecht en West-Overijssel.
Soort onderzoek:	promotie-onderzoek
Projectleider:	W.P. Hermgreen, andragoloog.
Andere onderzoekers:	J.D. Reerink, P.H. Verkerk, B.M. van Noord-Zaadstra.
Onderzoeksinstelling:	Ned. Inst. voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO Postbus 124 2300 AC Leiden
Contactadres:	NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid W.P. Hermgreen Postbus 124 2300 AC Leiden
Start onderzoek:	april 1988
Einde onderzoek:	ultimo 1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	Het cohort omvat 2151 levendgeborenen waarvan ruim 94% ten minste 1 keer aan een follow-up onderzoek op het CB deelnam. Het geboortecohort is representatief voor leeftijd, pariteit en opleidingsniveau van de moeder, geboortegewicht en zwangerschapsduur.
Publikaties:	HERNGREEN, W.P., J.D. REERINK, S.P. VERLOOVE-VANHORICK & J.H. RUYS. Een cohort zuigelingen in de jeugdgezondheidszorg. T. Soc. Gezondheidsz. 70 (1992) 689-95 HERNGREEN, W.P., J.D. REERINK, B.M. NOORD-ZAADSTRA, S.P. VERLOOVE-VANHORICK & J.H. RUYS. Verband tussen sociaal-economische status en verschillen in gebruik van zorg bij zwangerschap, bevalling en kraamperiode. Ned. T. Geneesk. 137 (1993) 1007-12

HERNGREEN, W.P., J.D. REERINK, D. VAN DEN DOEL, S.P. VERLOOVE-VANHORICK & J.H. RUYS.
Melkvoeding van zuigelingen in Nederland, 1986/1987 en 1988/1990.
T. Soc. Gezondheidsz. 71 (1993) 198-202
HERNGREEN, W.P., J.D. REERINK, S.P. VERLOOVE-VANHORICK & J.H. RUYS.
Leeftijd van de moeder en uitkomst van zwangerschap.
T. Soc. Gezondheidsz. 71 (1993) (in druk)
REERINK, J.D., W.P. HERNGREEN, L. DEN OUDEN, S.P. VERLOOVE-VANHORICK & J.H. RUYS.
Congenitale afwijkingen bij pasgeborenen.
Ned. T. Geneesk. 137 (1993) 504-9
REERINK, J.D., W.P. HERNGREEN & J.H. RUYS.
Vitamine K. Theorie en praktijk.
Medisch Contact 46 (1991) 11, p. 342-44

Trefwoorden:

Prematuren
Dysmaturen
POPS
SMOCK
Zuigelingen

Onderzoeksnummer:	920158
Titel:	Een trias op weg naar effectieve logopedische preventie.
Doel-/vraagstelling:	- Het verkrijgen van inzicht in aantallen en soort logopedische diagnoses en verrichtingen binnen de preventieve jeugdgezondheidszorg; - Het verkrijgen van inzicht in de verwijzprocedure.
Gegevensverzameling:	- Aantallen logopedische diagnoses verdeeld naar geslacht, leeftijd, diagnose; - aantallen verrichtingen; - aantallen logopedische diagnoses verdeeld naar intermediair.
Methode:	- Dossieronderzoek; - retrospectief onderzoek.
Onderzoeksubject:	Kinderen die vanwege een logopedische afwijking verwezen zijn.
Plaats van onderzoek:	Regio Midden-Brabant.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	M. London, logopedist.
Andere onderzoekers:	J. Schouten.
Onderzoeksinstelling:	GGD Midden-Brabant Postbus 3024 5003 DA Tilburg
Contactadres:	GGD Midden-Brabant M. London Postbus 3024 5003 DA Tilburg
Start onderzoek:	1989
Einde onderzoek:	1993
Onderzoeksfase:	rapportage
Trefwoorden:	Logopedie Verwijzen Schoolkinderen

Onderzoeksnummer: 920159
Titel: Urine-onderzoek op indicatie bij het periodiek geneeskundig onderzoek van schoolkinderen.

Doel-/vraagstelling: Onderzoek naar het rendement en de uitvoerbaarheid van 'urine-onderzoek op indicatie' bij het PGO.

Gegevensverzameling:

- Hoe vaak en op welke indicatie urine-onderzoek gedaan wordt;
- wat de uitkomsten van het urine-onderzoek zijn;
- of het in de JGZ-praktijk uitvoerbaar is om bij dit onderzoek op indicatie ook een dipslide te gebruiken voor de diagnostiek van bacteriurie.

Methode:

- Enquête;
- registratie in het kader van het PGO.

Onderzoeksobject: De onderzoekspopulatie bestond uit alle kinderen van 4-12 jaar die in de periode van 26 april tot 22 december 1990 gezien werden voor een PGO door een viertal (part-time in het veld werkende) artsen (1503 kinderen).

Plaats van onderzoek: Rotterdam.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: H.J. Haag, schoolarts.

Andere onderzoekers: G. Asma, C.H. Blaauw-Witteveen, M.A. de Bruijn-van Leeuwen.

Onderzoeksinstelling: GGD Rotterdam Afd. Jeugdzorg
Postbus 70032
3000 LP Rotterdam

Contactadres: GGD Rotterdam e.o. Afd. Jeugdzorg
H.J. Haag
Postbus 70032
3000 LP Rotterdam

Start onderzoek: 1990

Einde onderzoek: 1991

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: Bij ruim 3% van de kinderen die voor een PGO kwamen werd een indicatie voor urine-onderzoek gevonden. Bij 1 kind (minder dan 0,1%) werd een positieve dip-slide gevonden. De onderzoekers vonden het een goed uitvoerbaar onderzoek en een steun in de besluitvorming een kind al dan niet te verwijzen.

Publikaties: HAAG, H.J.
Urine-onderzoek op indicatie bij het periodiek geneeskundig onderzoek van schoolkinderen.
T. Soc. Gezondheidsz. 69 (1991) 381-382

Trefwoorden: Periodiek geneeskundig onderzoek
Schoolkinderen
Urine-onderzoek

Onderzoeksnummer: 920160
Titel: Het Van Wiechenschema in de praktijk.

Doel-/vraagstelling:

- Komen de referentiewaarden van de items zoals vastgesteld in het onderzoek van Schlesinger-Was (1981) overeen met wat er in de praktijk van het CB wordt gevonden?
- toont minimaal 90% van de kinderen het kenmerk op de aanbevolen leeftijd?
- zijn er items die frequent worden overgeslagen (volledigheid)?
- zijn er, t.a.v. de registratie van bepaalde items, grote systematische verschillen tussen de deelnemende artsen (interwaamemer-variatie)?
- welk deel van de CB bezoekende kinderen wordt in de eerste twee levensjaren verwezen in verband met een mogelijke ontwikkelingsstoornis (opbrengst) en hoe verhoudt zich dit tot het aantal kinderen met een ontwikkelingsstoornis, zoals dat bekend is uit de literatuur?

Gegevensverzameling: Registratiegegevens van het herziene Van Wiechenschema (zie ook onderzoeksgegevens van het SMOCK-onderzoek).

Methode:

- Registratie in het kader van het PGO;
- prospectief onderzoek.

Onderzoeksobject: 1800 a 2000 Kinderen van 0-24 maanden.

Plaats van onderzoek: 21 Consultatiebureau's in Noord- en Zuid-Holland, Utrecht en West-Overijssel.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: W.P. Hemgreen, andragoloog.

Andere onderzoekers: P.H. Verkerk, J.D. Reerink.

Onderzoeksinstelling: NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid
Postbus 124
2300 AC Leiden

Contactadres: NIPG-TNO, Afd. Jeugd en Gezondheid
W.P. Hemgreen
Postbus 124
2300 AC Leiden

Start onderzoek: januari 1991

Einde onderzoek: april 1993

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting:

Bij de meeste van de 36 items van het schema waarvoor referentiewaarden beschikbaar zijn, is de overeenkomst tussen de leeftijden waarop een kind volgens de referentiewaarden een kenmerk toont en de gegevens in dit onderzoek goed. Verschillen groter dan 10% werden gevonden bij 8 (22%) items; bij twee items werden verschillen groter dan 20% gevonden. Op de meeste items toont minimaal 90 % van de kinderen op de aanbevolen leeftijd het betreffende kenmerk: bij vier (8%) van de 50 items werden percentages lager dan 80% gevonden. De volledigheid van registratie was bij vrijwel alle items groter dan 90%.

Voor de meeste items kon geen grote interwaamemervariatie aangetoond worden. Uit de beschikbare gegevens met betrekking tot ontwikkelingsstoornissen en verwijzingen kan worden afgeleid dat 18 ouders (1%)

advies kregen om contact op te nemen met de huisarts. Van deze 18 kinderen hadden zeven waarschijnlijk een ontwikkelingsstoornis en hadden 11 een traag-normale ontwikkeling. Bij zes kinderen met een ontwikkelingsstoornis is het aannemelijk dat het Van Wiechenschema behulpzaam was bij de vroegtijdige ontdekking. Deze zes kinderen lijken terecht verwezen te zijn.

Publikaties:

VERKERK, P.H., J.D. REERINK & W.P. HERNGREEN.

Het herziene Van Wiechenschema in de praktijk: evaluatie van een schema voor onderzoek van de psychosomatische ontwikkeling op het consultatiebureau voor zuigelingen en kleuters.

Leiden, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, 1993. (Publ.nr. 93.017).

Trefwoorden:

SMOCK

Zuigelingen

Van Wiechenschema

Onderzoeksnummer:	920161
Titel:	The vibratory innocent heart murmur in schoolchildren.
Doel-/vraagstelling:	Is er verschil tussen schoolartsen en een kindercardioloog wat betreft auscultatie bevindingen?
Gegevensverzameling:	Geconstateerd hartgeruis in verschillende gradaties door kindercardioloog, schoolarts en overeenkomst/verschillen in classificatie bij constatering hartgeruis bij hetzelfde kind.
Methode:	- Registratie in het kader van het PGO; - auscultatie tijdens PGO e.a. onderzoeken door zowel schoolarts als kindercardioloog, waarna kinderen met geruis en een controlegroep zonder geruis uitgenodigd werden voor een dopplerechocardiogram in het Academisch Ziekenhuis.
Onderzoeksubject:	810 Schoolkinderen van 5-14 jaar.
Plaats van onderzoek:	Regio GGD Nijmegen.
Soort onderzoek:	promotie-onderzoek
Projectleider:	A. van Oort, kindercardioloog.
Andere onderzoekers:	9 Schoolartsen van de GGD Regio Nijmegen.
Onderzoeksinstelling:	St. Radboudziekenhuis Kindercardiologie Geert Grooteplein Zuid 20 6500 HB Nijmegen
Samenwerkend met:	GGD Regio Nijmegen Th. van Koningsbruggen Postbus 1120 6501 BC Nijmegen
Contactadres:	St. Radboudziekenhuis Kindercardiologie A. van Oort Geert Grooteplein Zuid 20 6500 HB Nijmegen
Start onderzoek:	1991
Einde onderzoek:	1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	The prevalence for grade 1,2 or 3 vibratory innocent heart murmur (VIHM), a grade 2 or 3 and a grade 3 VIHM heard bij de Pediatric Cardiologist (PC) was 41%, 13% and 1% respectively. The School Medical Officer (SMO) noted such murmurs in 26%, 9% and 1% respectively. In 30% of the cases in wich the PC had noted a grade 2 or 3 VIHM, the SMO agreed: in 30% of such cases the SMO did not hear any heart murmur. If the PC heard a grade 2 or 3 VIHM phonocardiography was performed in a case-control study in wich the controls did not have a heart murmur (94 pairs). In 4 children with a grade 2 or 3 VIHM no heart murmur could be registered and in 3 other children the murmur did not have the typical diamond shape. In contrast in 3 children without a heart murmur at school a VIHM was seen on the phonocardiogram. In 26 children with a phonocardiographically proven grade 2 or 3 VIHM the SMO did not hear any heart murmur. There is quite a difference in auscultatory detection of

a venous hum: 9% (PC) and 2% (SMO) The prevalence of the pulmonary ejection murmur is identical at 4%. The carotid bruit is heard in 4% (PC) and 2% (SMO). Variation in intensity of the heart murmurs and difference in auscultatory skills explain the great difference in auscultatory findings between the PC and the SMO. Specialized training of SMO to recognize (pathological) heart murmurs is advocated.

Publikaties: Ter publikatie aangeboden aan Pediatric Cardiology.

Trefwoorden: Hart
Diagnose
Schoolkinderen

Onderzoeksnummer: 920162
Titel: De vroegtijdige opsporing van congenitale heupdysplasie op het consultatiebureau.

Doel-/vraagstelling:

- Het verkrijgen van inzicht in de bijdrage van het consultatiebureau (CB) aan de opsporing van kinderen met een congenitale heupdysplasie (CHD);
- Wat is de waarde van de sensitiviteit, de specificiteit en de predictieve waarde van de opsporingsmethodiek, welke in het eerste levenshalfjaar op het CB wordt gehanteerd?
- Kan de opsporing van kinderen met een CHD worden verbeterd, zo ja op welke wijze?

Gegevensverzameling:

- Anamnese- en onderzoeksgegevens en het verloop na eventuele verwijzing van kinderen wegens verdenking op CHD;
- gegevens van het echografisch referentieonderzoek in de 7e levensmaand.

Methode:

- Interview;
- registratie in het kader van het PGO;
- prospectief onderzoek;
- echografisch heuponderzoek in de 7e levensmaand.

Onderzoeksobject: Geboortecohort kinderen, ca. 1700, geboren van 1 november 1992 tot ca. 31 oktober 1993. Alle nieuwgeborenen gedurende 1 jaar in een omschreven deel van het werkgebied van Thuiszorg Centraal Twente.

Plaats van onderzoek: Hengelo en Twente-Oost.

Soort onderzoek: promotie-onderzoek
Projectleider: Prof.dr A.H.M. Kerkhoff, sociaal-geneeskundige.
P.B. Schuil, jeugdarts.
Andere onderzoekers: M.M. Boere-Boonekamp.
Onderzoeksinstelling: Thuiszorg Centraal Twente
Postbus 506
7550 AM Hengelo

Contactadres: Thuiszorg Centraal Twente
M.M. Boere-Boonekamp
Postbus 506
7550 AM Hengelo

Start onderzoek: november 1992
Einde onderzoek: medio 1994
Onderzoeksfase: veldwerk

Trefwoorden: Congenitale heupdysplasie
Screening
Jeugdgezondheidszorg 0-schoolgaand

Onderzoeksnummer: 920163
Titel: Wat gebeurt er met peuters die na onvoldoende verwijsonderzoek (VVO) verwezen worden naar de huisarts?

Doel-/vraagstelling: Inzicht krijgen in het beleid dat de huisartsen voeren t.a.v. peuters die 3 maanden of langer minder goed horen.

Gegevensverzameling:

- Wel of geen behandeling huisarts;
- evt. behandeling van de huisarts;
- doorverwijzing naar KNO-arts;
- behandeling van KNO-arts;
- opnieuw gehoortest door audiologisch centrum ja/nee;
- huidige staat gehoor;
- verloop spraak-/taalontwikkeling;
- achterstand in algehele ontwikkeling?

Methode: Enquête.

Onderzoeksobject: Kinderen in de leeftijd tussen de 10 en 16 maanden die 2x voor Ewing gehooronderzoek, en daarna voor het verwijsonderzoek van het gehoor zijn geweest.

Plaats van onderzoek: Consultatiebureau.

Soort onderzoek: overig onderzoek

Projectleider: C. van Dongen, wijkverpleegkundige.

Onderzoeksinstelling: De Capelse Kruisvereniging
Postbus 157
2900 AD Capelle a/d IJssel

Contactadres: De Capelse Kruisvereniging
C. van Dongen
Postbus 157
2900 AD Capelle a/d IJssel

Start onderzoek: juni 1991

Einde onderzoek: september 1992

Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: 43 kinderen zijn door de huisarts doorverwezen naar de KNO-arts, 8 kinderen zijn door de huisarts zelf behandeld, 11 kinderen zijn niet door de huisarts behandeld. Bij 8 kinderen zien de ouders af van behandeling, 8 kinderen zijn niet te achterhalen en bij 1 kind gaan de ouders naar een homeopaat voor behandeling.

Aanvulling: De huisartsen in Capelle a/d IJssel alsmede de NSDSK zullen worden ingelicht betreffende dit onderzoek.

Trefwoorden: Oor & gehoor
Verwijzen
Jeugdgezondheidszorg 0-schoolgaand

17. BELEID

Onderzoeksnummer:	920164
Titel:	Evaluatie netwerk jeugdhulpverlening Schilderswijk: samenwerking van school, schoolarts, Riagg, huisarts, algemeen maatschappelijk werk en anderen.
Doel-/vraagstelling:	- Via multidisciplinaire casusbesprekingen op scholen in de Schilderswijk te komen tot een oplossing van medische en/ of psychosociale problematiek bij basisschoolleerlingen ; - hoe hebben de deelnemers aan het netwerk de werkwijze ervaren? - inventariseren van de ingebrachte problematiek.
Gegevensverzameling:	Per school 2 casus als steekproef, enquêtes en interviews van verschillende deelnemers aan netwerkbesprekingen.
Methode:	- Interview; - enquête - dossiers JGZ en verslaglegging van de bijeenkomsten.
Onderzoeksubject:	Van 10 scholen elk 2 kinderen/gezinnen (basisscholen) en alle betrokkenen bij het netwerk (betreft gemiddeld 7 kinderen per school).
Plaats van onderzoek:	Schilderswijk Den Haag.
Soort onderzoek:	overig onderzoek
Projectleider:	Begeleidingsgroep Netwerk Jeugdhulpverlening Schilderswijk: A.B.A. Broodbakker (GGD), J. Tupan (psychologe RIAGG), A.N. Opstall- von Ronnen (jeugdarts GGD), J.A.M. Reuser (jeugdarts GGD).
Samenwerkend met:	GGD Den Haag, Riagg Noordhage, Algemeen Maatschappelijk Werk Schilderswijk.
Contactadres:	GGD Den Haag A.B.A. Broodbakker Postbus 65783 2506 EB Den Haag
Start onderzoek:	november 1991
Einde onderzoek:	november 1993
Onderzoeksfase:	veldwerk
Samenvatting:	De resultaten zijn nog niet bekend, er is wel een indrukwekkende en complexe problematiek gesignaleerd, de deelnemers aan het project reageren positief.
Publikaties:	Te verwachten: evaluatierapport.
Trefwoorden:	Samenwerking Begeleiding Schoolkinderen

Onderzoeksnummer: 920165
Titel: Kosten-effectiviteitsanalyse in de jeugdgezondheidszorg voor 0-4 jarigen: methode en mogelijkheden.

- Doel-/vraagstelling:**
- Oriënterend onderzoek naar de mogelijkheid om een uniforme KEA systematiek op (onderdelen van) de JGZ toe te passen;
 - het beperkt uittesten van deze methodiek op een reeds bestaande en langdurig uitgeteste screeningsmethode (gehoorscreening);
 - het opstellen van een overzicht van de onderdelen van de JGZ, welke voor KEA in aanmerking kunnen komen.
- Gegevensverzameling:**
- Literatuurverzameling;
 - gesprekken met de belangrijkste deskundigen;
 - analyse literatuur KEA JGZ;
 - analyse gegevensbronnen in Nederland.
- Methode:**
- Interview;
 - observatie;
 - retrospectief onderzoek;
 - literatuuronderzoek.
- Onderzoeksobject:**
- Alle 0-4 jarigen in Nederland;
 - zuigelingen van 9 maanden oud die op het consultatiebureau een gehoorscreeningstest ondergaan.
-

Soort onderzoek: overig onderzoek
Projectleider: H.J. de Koning, arts-epidemioloog.
Andere onderzoekers: P.J. van der Maas, G.J. van Oortmarssen, A.E. de Bruyn, J.F. Meulmeester, J.G. Verzijl, J. Panman, R.E. Juttman.
Onderzoeksinstelling: EUR, Inst. Maatsch. Gezondheidszorg en Epidemiologie
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam

Contactadres: EUR, Inst. Maatsch. Gezondheidszorg en Epidemiologie
Prof. dr P.J. van der Maas
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam

Start onderzoek: april 1991
Einde onderzoek: juli 1992
Onderzoeksfase: afgesloten

Samenvatting: Met betrekking tot de effecten werd gekeken naar de beschreven effecten van 8 bekende screeningsonderdelen van de JGZ: 3 onderdelen van het periodiek lichamelijk onderzoek van de 0-4 jarigen (heuponderzoek, hartauscultatie en testisonderzoek bij jongetjes), 2 periodieke groeimetingen (gewicht/lengete en hoofdomtrek), het screenen op psychomotorische ontwikkelingsstoornissen, de screening op visus en visuele stoornissen, alsmede de screening op phenylketonurie, congenitale hypothyreoïdie en de gehoorscreening.

Algemeen kan worden geconcludeerd dat de hoeveelheid gepubliceerde en/of beschikbare informatie over de effecten van deze screeningsonderdelen zeer beperkt is. M.n. de vraag naar de mate waarin de diagnose

dankzij de screening wordt vervroegd en de mogelijk gunstige gevolgen hiervan is vrijwel niet onderzocht.
Nader onderzoek is zeker noodzakelijk om een KEA voor de JGZ-onderdelen uit te kunnen voeren en deze een krachtige wetenschappelijke basis te geven.

Publikaties:

MAAS, P.J. VAN DER.

Kosten-effectiviteit-vraagstelling in de jeugdgezondheidszorg.

T. Jeugdgezondheidsz. 23 (1991) 3, p. 45-46

KONING, H.J. DE, R.E. JUTTMANN, J. PANMAN et al.

Kosten-effectiviteitsanalyse in de jeugdgezondheidszorg voor 0-4 jarigen: methode en mogelijkheden.

Rotterdam, Erasmus Universiteit, Inst. Maatschappelijke Gezondheidszorg 1992.

Trefwoorden:

Kosten-effectiviteitsanalyse

Jeugdgezondheidszorg 0-schoolgaand

Onderzoeksnummer:	920166
Titel:	Kwaliteitszorg in de jeugdgezondheidszorg.
Doel-/vraagstelling:	Het verkrijgen van inzicht in kwaliteitszorg in de Jeugdgezondheidszorg.
Gegevensverzameling:	Aanwezigheid van beleidsplannen, beschrijving afdelingsprofiel, opleidingseisen, mogelijkheden tot bijscholing, protocollen, verslaglegging, methoden voor kwaliteitsbewaking en kwaliteitsverbetering.
Methode:	Enquête.
Onderzoeksobject:	Alle hoofden Jeugdgezondheidszorg van GGD-en.
Plaats van onderzoek:	Nederland.
Soort onderzoek:	onderzoek in kader van cursus/opleiding Opleiding Jeugdgezondheidszorg, 1989-1991, Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg-TNO, Leiden.
Projectleider:	R.P.A. van Valderen, jeugdarts.
Contactadres:	GGD Gewest Midden-IJssel Afdeling Jeugdgezondheidszorg R.P.A. van Valderen Postbus 90 7400 AB Deventer
Start onderzoek:	1992
Einde onderzoek:	1992
Onderzoeksfase:	afgesloten
Samenvatting:	Uit dit onderzoek blijkt dat kwaliteitszorg aandacht krijgt binnen de Jeugdgezondheidszorg. De meeste JGZ-afdelingen beschikken over een beleidsplan. Bij minder dan de helft wordt de zorg voor kwaliteit in het beleidsplan genoemd en omschreven. Er bestaat een aanzienlijke spreiding van het aantal kinderen in zorg per discipline. Bijna alle diensten stellen opleidingseisen aan medewerkers van de JGZ-afdelingen. De opleidingseisen voor verpleegkundigen en doktersassistenten zijn minder uniform dan die voor artsen. Bij nagenoeg alle afdelingen zijn er werknemers, die niet voldoen aan de gestelde opleidingseisen. Aanvullende scholing is in meeste gevallen wel mogelijk. Bij veel JGZ-afdelingen zijn werkwijze en procedures min of meer vastgelegd in protocollen. Bij iets meer dan de helft van de afdelingen is er toezicht op de naleving ervan. Methoden voor kwaliteitszorg zijn nog weinig structureel opgenomen en vormgegeven op JGZ-afdelingen. De tijd die artsen besteden aan kwaliteitsbewaking en kwaliteitsverbetering blijkt moeilijk te bepalen.
Publikaties:	VALDEREN, R.P.A. VAN. Kwaliteitszorg in de Jeugdgezondheidszorg. Leiden, Ned.Inst.Praev.Gezondheidszorg-TNO, Afd. Onderwijs, 1993. (Scriptie Opleiding Jeugdgezondheidszorg)
Trefwoorden:	Kwaliteitszorg

TREFWOORDENREGISTER

Adolescenten	920007;920011;920012;920034;920038; 920046;920047;920056;920062;920065;920075; 920087;920094;920097-920101;920103-920106; 920118;920142;920143;920155 920075;920076;920098;920100; 920103-920105 920048;920128
Alcoholgebruik	920137 920017 920018;920036
Allergieën	920090;920113;920119;920122
Alternatieve geneeswijzen	920124;920125;920129;920141;920147;920164
Amblyopie	920040;920059;920088;920113;920119
Astma	920084;920086;920155
Basisscholen	920016;920019;920020;920029;920035;920040; 920102;920108 920146
Begeleiding	920144
Binnenmilieu	920022;920162
Buitenlandse kinderen/jongeren	920136
CARA	920002;920120 920127 920161
Cholesterol	920076;920098;920100;920103;920105
Chryptorchisme	920157
Congenitale heupdysplasie	920009
Congenitale hypothyreoïdie	920108
Consumenten	920010;920132
Diabetes mellitus	920043
Diagnose	920024;920037;920043
Druggebruik	920014;920019;920020;920036;920038; 920042;920093;920095;920127;920133 920021;920025;920027;920028; 920031-920034;920039;920041;920109;920111 920010;920057;920086;920132
Dysmaturen	920132;920139
Echografie	920098;920103
Eerstelijnsgezondheidszorg	920076;920077
Emotionele problemen	920014;920070
Encopresis	920066
Enuresis	920063;920064;920084
Epidemiologie	
Gebit & mondholte	
Gedragsproblemen	
Geestelijke gezondheidszorg	
Geneesmiddelengebruik	
Gezondheidsbeleving	
Gezondheidsproblemen	
Gezondheidsprofiel	
Gezondheidstoestand	
Gezondheidsverschillen	920089
Gezondheidsvoorlichting en -opvoeding	920018;920063; 920101;920129;920134;920155 920073;920075;920082;920103;920105 920012 920007;920009
Gokgedrag	
Groei	
Groei & ontwikkeling	

Hart	920161
Hart- en vaatziekten	920146
Hepatitis	920110
Hoofdluis	920054
Hoofdpijn	920142
Hulpzoekgedrag	920078;920141
Hygiëne	920090;920107;920113;920119;920122
Hyperkinesie	920010
Informatiesysteem	920004
JGZ-dossier	920001;920013;920124;920143;920148
Jeugdgezondheidszorg 0-schoolgaand	920002;920003; 920005;920114;920115;920117;920120;920123; 920148;920153;920162;920163;920165
Jeugdgezondheidszorg schoolgaand en ouder	920001; 920005;920006;920112;920118;920148;920152
Kindermishandeling	920139;920156
Kinderopvang	920050;920107;920116
Kleuters	920027-920029;920043-920045;920057;920116; 920131;920151
Kosten-effectiviteitsanalyse	920003;920165
Kwaliteitszorg	920166
Leefomgeving	920068
Leefstijlen	920007;920070-920073;920075-920077; 920082;920084;920098-920100;920103-920105
Leerkrachten	920150
Logopedie	920158
Luchtverontreiniging	920016
Luchtwegaandoeningen	920016;920020;920029
MND	920011
Neurologisch onderzoek	920011;920083
Neurologische ontwikkeling	920011
Obesitas	920047
Ongevallen	
zie ook: 12	920075
Ontwikkelingsonderzoek	920135
Oog- & visusstoomissen	920017
Oor & gehoor	920030;920145;920163
Overgewicht	920021
Oxyuren	920051
POPS	920067;920157
Pasgeborenen	920136
Peilstations	920014
Periodiek geneeskundig onderzoek	920017;920112; 920131;920140;920143;920150;920151;920159
Phenylketonurie	920136
Polycysteus Ovarium Syndroom	920038
Prematuren	920157
Preventief Verpleegkundig Onderzoek	920138
Psychische stoornissen	920008;920087
Psycho-sociale ontwikkeling	920058;920080;920126
Psycho-sociale problemen	920008;920078-920080;

Registratie	920104;920152
Roken	920135;920144;920148 920059;920075;920076;920098;920100;920101; 920103-920105
SMART	920055
SMOCK	920157;920160
Samenwerking	920006;920139;920164
Schimmels	920088
Schoolkinderen	920012;920013;920015;920018-920021; 920024;920025;920031-920037;920039;920041; 920042;920046;920047;920049;920051;920054; 920064;920066;920070;920074;920086;920088; 920089;920092;920096;920099;920103;920106; 920109;920126;920137;920138;920140;920145; 920149;920150;920158;920159;920161;920164
Schooluitval	920069
Scoliosen	920042
Screening	920017;920026;920042;920110;920135;920136; 920151;920162
Seksualiteit	920015;920155
Seksueel misbruik	920149
Signaleren	920152;920156
Slaaphouding	920060
Slaapproblemen	920061
Sociale klasse	920089
Speciaal onderwijs	920010;920013;920124
Sport	920081
Sport-beoefening	920062;920065;920074;920093
Sportblessures	920062;920074;920093;920094
Spraakontwikkeling	920023
Thuisbegeleiding	920043;920045;920057;920061
Thuiszorg	920085
Tweedelijnsgezondheidszorg	920108
Urine-onderzoek	920159
Vaccinaties	920049;920052;920053
Van Wiechenschema	920160
Verwijzen	920114;920158;920163
Visus	920017;920026;920130;920154
Visusonderzoek	920026;920130
Voedingsgewoonten	920044;920046-920048
Voedingsstoornissen	920045;920133
Voortgezet onderwijs	920078
Vroegtijdige onderkenning van ontwikkelingsstoornissen	920135;920141;920151
Wiegedood	920060
Zieke kinderen	920083;920085;920147
Zindelijkheid	920043
Zuigelingen	920022;920045;920050;920057;920060; 920114;920128;920157;920160

Zwangerschap
Zwemvaardigheid

920055;920056;920125
920091

BIJLAGE 1
VERZENDLIJST LANDELIJKE INSTELLINGEN

VERZENDLIJST LANDELIJKE INSTELLINGEN

- Academisch Medisch Centrum, Afdeling Neonatologie
- Academisch Ziekenhuis Groningen, Kinderkliniek, Audiologisch Centrum
- Academisch Ziekenhuis Leiden, Afd. Verloskunde
- Academisch Ziekenhuis Utrecht, Afd. Kindeneurologie
- Erasmus Universiteit Rotterdam, Afd. Fysiologie
- Erasmus Universiteit Rotterdam, Faculteit der Geneeskunde, Vakgroep Kindergeneeskunde
- Erasmus Universiteit Rotterdam, Universitair Huisartsen Instituut
- Erasmus Universiteit Rotterdam, Instituut voor Maatschappelijke Gezondheidszorg en Epidemiologie
- Erasmus Universiteit Rotterdam, Afd. Medische Psychologie
- Geneeskundige Hoofdingspectie voor de Volksgezondheid, Afd. JGZ
- Hoogveld Instituut
- K.U. Brabant
- K.U. Brabant, Instituut voor Sociale Wetenschappen
- K.U. Nijmegen, Kliniek voor Kindergeneeskunde
- K.U. Nijmegen, Instituut voor Orthopedagogiek
- K.U. Nijmegen, Faculteit der Geneeskunde
- K.U. Nijmegen, Instituut voor Sociale Gezondheidszorg
- K.U. Nijmegen, Instituut voor Sociale Pedagogiek en Andragogiek
- K.U. Nijmegen, Vakgroep Cariologie en Endontologie
- K.U. Nijmegen, Instituut voor Obstetrie en Gynaecologie
- K.U. Nijmegen, Universitair Huisartsen Instituut
- Landelijke Federatie van Consultatiebureauartsenverenigingen
- Landelijke Vereniging voor Thuiszorg
- L.U. Wageningen, Vakgroep Gezondheidsleer
- L.U. Wageningen, Vakgroep Humane Voeding
- L.U. Wageningen, Vakgroep Psychologie
- L.U. Wageningen, Vakgroep Pedagogiek & Didactiek
- Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur
- Nederlands Centrum voor Geestelijke Volksgezondheid
- Nederlands Instituut voor Alcohol en Drugs
- Nederlands Instituut voor Eerstelijnsgezondheidszorg
- Nederlands Instituut voor Praeventieve Gezondheidszorg
- Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn
- Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde
- Paedologisch Instituut, GT-Projecten
- R.U. Groningen, Vakgroepen Obstetrie en Ontwikkelingsneurologie
- R.U. Groningen, Vakgroep Kinder- en Jeugdpsychiatrie
- R.U. Groningen, Vakgroep Sociale Geneeskunde & Epidemiologie

- R.U. Groningen, Orthopedagogisch Instituut
- R.U. Groningen, Kliniek voor Obstetrie en Gynaecologie
- R.U. Leiden, Faculteit der Geneeskunde
- R.U. Leiden, Faculteit der Geneeskunde, Vakgroep Kindergeneeskunde
- R.U. Leiden, Vakgroep Orthopedagogiek
- R.U. Leiden, Vakgroep Kinder- en Jeugdpsychiatrie
- R.U. Leiden, DWSO, Werkgroep Onderzoek Jeugdhulpverlening
- R.U. Leiden, Psychologisch Instituut
- R.U. Leiden, Vakgroep Sociale Pedagogiek
- R.U. Leiden, Subfaculteit Pedagogische en Andragogische Wetenschappen
- R.U. Limburg Vakgroep Medische Sociologie
- R.U. Limburg, Faculteit der Geneeskunde
- R.U. Limburg, Vakgroep Medische Sociologie
- R.U. Utrecht, Faculteit der Geneeskunde
- R.U. Utrecht, Wilhelmina Kinderziekenhuis
- R.U. Utrecht, Centrum Onderzoek & Ontwikkeling Jeugdgezondheidszorg en Jeugdhulpverlening
- R.U. Utrecht, Vakgroep Ontwikkeling & Socialisatie
- R.U. Vakgroep Ontwikkelingspsychologie
- R.U. Utrecht, Pedagogisch Didactische Instituut
- R.U. Utrecht, Instituut voor Sociale Geneeskunde
- R.U. Utrecht, Vakgroep Sociale Pedagogie
- R.U. Utrecht, Vakgroep Algemene Gezondheidszorg en Epidemiologie
- R.U. Utrecht, Instituut voor Pedagogische en Andragogische Wetenschappen
- R.U. Utrecht, Instituut voor Huisartsgeneeskunde
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiene
- St. Radboudziekenhuis, Afd. Kindergeneeskunde, Afd. Kinder- en Jeugdpsychiatrie
- St. Radboudziekenhuis, Afd. Kinderaudiologie
- Sociaal en Cultureel Planbureau
- Sophia Kinderziekenhuis, Afd. Kinder- en Jeugdpsychiatrie, Afd. Pasgeborenen
- Stichting Consument en Veiligheid
- Stichting Projecten Vereniging Directeuren Basisgezondheidsdienst
- Universiteit van Amsterdam, Vakgroep Kindergeneeskunde
- Universiteit van Amsterdam, Vakgroep Orthopedagogiek
- Universiteit van Amsterdam, Vakgroep Klinische Psychologie
- Universiteit van Amsterdam, Vakgroep Medische Psychologie
- Universiteit van Amsterdam, Instituut voor Huisartsgeneeskunde
- Universiteit van Amsterdam, Instituut voor Sociale Geneeskunde
- Valeriuskliniek, Kinder- en Jeugdpsychiatrische Afdeling
- Vereniging tegen Kindermishandeling
- V.U. Amsterdam, Faculteit der Geneeskunde
- V.U. Amsterdam, Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen
- V.U. Amsterdam, Vakgroep Psychonomie

- V.U. Amsterdam, Vakgroep Orthopedagogiek
- V.U. Amsterdam, Faculteit der Sociale Wetenschappen
- V.U. Amsterdam, Pedagogische en Andragogische Wetenschappen
- V.U. Ziekenhuis, Afdeling Kindergeneeskunde, Afd. Audiologie
- V.U. Ziekenhuis, Afd. Verloskunde & Gynaecologie, Afd. Kindergeneeskunde

BIJLAGE 2
OVERZICHT VRAGEN VAN HET INVENTARISATIEFORMULIER 1992

1. Titel :
2. Type en fase van het onderzoek:
 - A. stand van zaken lopend/afgesloten
 - B. lopend onderzoek, onderzoeksfase: veldwerk/rapportage
 - C. afgesloten, reden: gestaakt/opgeschort/afgesloten
3. Doelstelling/vraagstelling:
4. A. Gegevensverzameling:
 - B. wijze van gegevensverzameling:
 - interview/enquete
 - registratie in het kader van het PGO
 - retrospectief onderzoek
 - literatuuronderzoek
 - overige
5. Onderzoekspopulatie/onderzoeksobject:
6. Plaats(en) van onderzoekspopulatie/onderzoeksobject:
7. Onderzoekers:
 - Projektleider, discipline, andere onderzoekers:
8. Soort onderzoek: promotie-onderzoek/onderzoek in het kader van een cursus/opleiding/overig onderzoek
9. Onderzoeksinstelling:
10. Samenwerking:
11. Kontaktadres:
12. Looptijd van het onderzoek
 - A. startdatum
 - B. (geschatte) einddatum
13. Samenvatting/gebruik van resultaten
14. Opmerkingen:
15. De uit het onderzoek verschenen en/of te verwachten publikaties:

Reprografie: NIPG-TNO
Projectnummer: 5044

PUBLIKATIES DOCUMENTATIECENTRUM JEUGDGEZONDHEIDSZORG

Het documentatiecentrum JGZ brengt publikaties uit op uw vakgebied.
Leden van de NVJG kunnen deze publikaties kosteloos verkrijgen via het secretariaat van de NVJG te Utrecht, telefoon 030-823208.

Niet-leden kunnen de publikaties bestellen via het NIPG-TNO in Leiden.

De volgende publikaties zijn nog leverbaar:

1. BIBLIOGRAFIE JEUGDGEZONDHEIDSZORG 1991-1992
samengest. door L.M. Ouwehand et al.
Utrecht, NVJG, 1992
ISBN90-6743-221-0
Meer dan 700 literatuurreferenties op het gebied van de
jeugdgezondheidszorg, verzameld uit 24 nederlands(talige)
vaktijdschriften.
f 29,-- (incl. BTW), o.v.v. bestelnummer 92.005
2. ONDERZOEK IN DE JEUGDGEZONDHEIDSZORG VAN 0-21-
JARIGEN
Inventarisatie van gegevens over 1989-1990.
samengest. door M. de Moel et al.
Utrecht, NVJG, 1991
ISBN90-6743-206-7
169 beschrijvingen van onderzoek(sprojecten) binnen het veld van de
JGZ, gestart of lopend in 1989-1990.
f 50,-- (incl. BTW), o.v.v. bestelnummer 91.075.

Publikaties kunnen besteld worden door het verschuldigde bedrag over te maken op postbankrekening 99.889 van het NIPG-TNO te leiden o.v.v. het bestelnummer.